

Türkiye Belediyeler Birliği

Mahalli İdareler Personeli
GÖREVDE YÜKSELME
UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ
Sınavına Hazırlık Rehberi

İBRAHİM ETHEM GAYRETLİ

Ankara 2020

2. BASKI

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

MAHALLİ İDARELER PERSONELİ GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ SINAVINA HAZIRLIK REHBERİ

İ.Ethem GAYRETLİ

Türkiye Belediyeler Birliği / Uzman

2. BASKI

Ağustos, 2020

Ankara

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Tunus Caddesi No: 12, 06680

Kavaklıdere / ANKARA

Tel: (0 312) 419 21 00

Faks: (0 312) 419 21 30

www.tbb.gov.tr

tbb@tbb.gov.tr

ISBN: 978-605-9186-57-5

Tasarım:

Gizem GÖZ

Bilal BERBER

ÖNSÖZ

Devlet memurlarından liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde aranan nitelikleri sağlayanların görevde yükselmelerini sağlamak amacıyla hazırlanan “Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik” 18.04.1999 tarihli ve 23670 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliği takiben kurumlar kendi görevde yükselme ve unvan değişikliği yönetmeliklerini yayımlamaya başlamıştır.

Mahalli idareler açısından; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından 02.07.2020 tarihli ve 31173 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik hükümleri genel yönetmeliğe uygun hale getirilmiş ve 22.07.2020 tarihli ve 31193 sayılı Resmi Gazete’de Mahalli İdareler Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmeliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır.

Bu çalışma, mahalli idareler personelinden görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına katılacak adaylara yönelik olarak hazırlanmıştır. Mevzuattaki bilgiler sınav odaklı, tablo ve özet bilgiler şeklinde adaylara sunulmuş, sınavın içeriğine uygun olarak güncel mevzuat hükümleri ve Anadolu Üniversitesi sınav materyalleri dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Çalışma, üç bölümden oluşmaktadır: Birinci bölümde yönetmelik hükümlerine ve sınav sürecine ilişkin bilgiler verilmekte, ikinci bölümde sınav konularını pekiştirmeye yönelik sorulara ve son bölümde ise ilgili soruların çözümüne yer verilmiştir.

Sınav öncesi ve sınava hazırlık sürecinde; görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına hazırlanan adaylara, yardımcı kaynak olarak yararlı olacağını ve rehberlik edeceğini ümit ediyorum.

Kitabın yayınlaması kararını alan TBB Yayın Kurulu Üyelerine, tasarımda emeği geçen Grafiker Gizem GÖZ ve Bilal BERBER’e, çalışmamda beni teşvik eden arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Çalışmamı, bana desteğini eksik etmeyen eşime ve çalışma azmimin artmasına vesile olan çocuklarıma ithaf ediyorum.

Sınava katılacak tüm adaylara faydalı olması dileğiyle...

İ.Ethem GAYRETLİ

Türkiye Belediyeler Birliği / Uzman

İÇİNDEKİLER

1. BELEDİYE VE BAĞLI KURULUŞLARI İLE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ PERSONELİNİN GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK	1
2. MAHALLİ İDARELERİN GÖREVDE YÜKSELME YÖNETMELİKLERİ KARŞILAŞTIRMA TABLOSU	15
Unvan Değişikliği Sınav Konuları	36
Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı Başvuru Süreci	37
Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavına Hazırlık Eğitimi	37
3. YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI PRATİK BİLGİLER VE ÖRNEK SINAV SORULARI.....	39
Belediye Kanunu Örnek Sınav Soruları	43
Büyükşehir Belediyesi Kanunu Örnek Sınav Soruları	49
İl Özel İdaresi Kanunu Örnek Sınav Soruları.....	55
Köy Kanunu Örnek Sınav Soruları	61
Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Örnek Sınav Soruları	65
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Örnek Sınav Soruları.....	71
Kamu İhale Kanunu Örnek Sınav Soruları	79
4. İDARİ VE MALİ MEVZUAT PRATİK BİLGİLER VE ÖRNEK SINAV SORULARI.....	85
Osmanlıdan 1982 Anayasasına Kadar Anayasal Geçmiş, 1982 Anayasası ve Devletin Temel Organları Pratik Bilgiler ve Örnek Sınav Soruları	86
Türkiye'nin İdari Teşkilatı Pratik Bilgiler ve Örnek Sınav Soruları	99
Devlet Memurları Kanunu Örnek Sınav Soruları.....	107
5. ORTAK KONULAR	115
Ortak Konulara İlişkin Pratik Bilgiler ve Örnek Sınav Soruları	117
6. ÖRNEK SINAV SORULARININ ÇÖZÜMLERİ.....	125
Belediye Kanunu Çözümler.....	127
Büyükşehir Belediyesi Kanunu Çözümler.....	135
İl Özel İdaresi Kanunu Çözümler	143
Köy Kanunu Çözümler	153
Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Çözümler.....	159
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Çözümler	167
Kamu İhale Kanunu Çözümler	177
Osmanlıdan 1982 Anayasasına Kadar Anayasal Geçmiş, 1982 Anayasası ve Devletin Temel Organları Çözümler	187
Türkiye'nin İdari Teşkilatı Çözümler.....	203
Devlet Memurları Kanunu Çözümler	209
Ortak Konuların Çözümleri.....	221

CEVAP ANAHTARI	229
KAYNAKÇA.....	232

1. BELEDİYE VE BAĞLI KURULUŞLARI İLE MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ PERSONELİNİN GÖREVDE YÜKSELME VE UNVAN DEĞİŞİKLİĞİ ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapan Devlet memurlarından, 5 inci maddede sayılan kadrolara görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar.

(2) Belediyelerin üyesi olmadıkları mahalli idare birlikleri hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Alt görev: 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 509 uncu maddesinde yer alan hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha alt hiyerarşi içindeki görevleri,

b) Alt hizmet grubu: Hizmet grubu içindeki aynı düzey unvanlardan oluşan grupları,

c) Aynı düzey görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da grup içinde alt gruplar olması halinde aynı alt grupta gösterilen görevleri,

ç) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

d) Görev unvanı: 5 inci maddede sayılan görev grupları içinde belirtilen unvanları,

e) Görevde yükselme: 5 inci maddede sayılan üst görevlere, aynı veya başka hizmet sınıflarındaki alt görevlerden yapılacak atamaları,

f) Görevde yükselme sınavı: 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara atanacaklar için yapılan yazılı ve sözlü sınavı,

g) Hizmet grupları: Aynı düzey görevler ile benzer görevlerin yer aldığı grupları,

ğ) Hizmet süresi: 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendine göre hesaplanan süreleri,

h) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç diğer günleri,

ı) Unvan değişikliği: En az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere yapılan atamaları,

i) Unvan değişikliği sınavı: Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanacakların belirlenmesi amacıyla yapılan yazılı ve sözlü sınavı,

j) Üst görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 509 uncu maddesinde yer alan hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha üst hiyerarşi içindeki görevleri,

k) Yerel yönetim: Belediyeler, bağlı kuruluşları ile bunların üyesi oldukları mahalli idare birliklerinin her birini,

l) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliğine İlişkin Esaslar

Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar

MADDE 5 - (1) Görevde yükselmeye tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

a) Yönetim hizmetleri grubu;

1) Müdür, şube müdürü,

2) Koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi.

b) Hukuk hizmetleri grubu;

1) Hukuk müşaviri.

c) Bilgi işlem hizmetleri grubu;

1) Çözümleyici.

ç) Araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu;

1) Uzman, sivil savunma uzmanı.

d) İdari hizmetler grubu;

1) Ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen,

2) Bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, belediye trafik memuru, bilet satış memuru, evlendirme memuru, gemi adamı, koruma ve güvenlik görevlisi, gişe memuru, memur, mutemet, sayaç memuru, tahsildar, şoför.

e) Yardımcı hizmetler grubu;

1) Aşçı, bahçıvan, bekçi, dağıtıcı, gassal, hastabakıcı, hayvan bakıcısı, hayvan kesicisi, hizmetli, çocuk bakıcısı, gemici, bakıcı anne, temizlik hizmetlisi, kaloriferci, sağlık teknisyen yardımcısı, teknisyen yardımcısı, matbaacı.

(2) Unvan değişikliğine tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:

a) Sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ekonomist, ev ekonomisti, fizikçi, grafiker, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, istatistikçi, jeofizikçi, jeolog, jeomorfolog, kap-

tan, kimyager, laborant, matematikçi, mimar, mühendis, paleontolog, pilot, ressam, restoratör, şehir plancısı, teknik ressam, tekniker, teknisyen, topograf, peyzaj mimarı, ölçü ve ayar memuru, antropolog, bakteriyolog, biolog, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, diyetisyen, ebe, fizikoterapist, fizyoterapist, hemşire, odyolog, pedagog, psikolog, radyoterapist, sağlık fizikçisi, sağlık memuru, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, tıbbi teknolog, veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri, veteriner sağlık teknisyeni, sosyolog, programcı, kütüphaneci, mütercim, tercüman, avukat, imam, kameraman, çocuk eğitimsi, çocuk eğitici, çocuk rehberi ve gözetimsi, antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam, bandocu.

Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel şartlar

MADDE 6 - (1) Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda;

- a) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak,
- b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde belirtilen atanabilme şartlarını taşımak,
- c) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanabilmek için son müracaat tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle atamanın yapılacağı yerel yönetimde çalışmış olmak,

genel şartları aranır. Ancak, ilan edilen kadro için yerel yönetimde bir yıl çalışma şartını taşıyan personel bulunmaması durumunda, söz konusu kadro için yapılacak başvuruda bu şart aranmaz.

Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar

MADDE 7 - (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

- a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için;
 - 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,
 - 2) Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile eğitmen kadrolarında veya en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl ya da 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az altı yıl çalışmış olmak,
- b) Hukuk müşaviri kadrosuna atanabilmek için;
 - 1) Hukuk fakültesi mezunu olmak,
 - 2) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan görevler ile unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl çalışmış olmak,
- c) Çözümleyici kadrosuna atanabilmek için;
 - 1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,
 - 2) En az iki programlama dilini bildiğini mezun olduğu okuldan alacağı belge veya Milli Eğitim Bakanlığından onaylı kurs sertifikası ile belgelemek,
 - 3) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya mühendis hariç unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl süreyle çalışmış olmak,

ç) Koruma ve güvenlik görevlisi amiri kadrosuna atanabilmek için;

1) En az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla en az dört yıl koruma ve güvenlik görevlisi kadrosunda çalışmış olmak,

d) Koruma ve güvenlik şefi kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla en az iki yıl koruma ve güvenlik görevlisi kadrosunda çalışmış olmak,

e) Şef kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde sayılan görevler ile mühendis hariç en az önlisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl; aynı bendin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az dört yıl çalışmış olmak,

f) Uzman ve sivil savunma uzmanı kadrosuna atanabilmek için;

1) Dört yıllık yüksekokul veya fakültelerden veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az dört yıl veya koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, çözümleyici, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen kadroları ile en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl çalışmış olmak,

g) Ayniyat saymanı, kontrol memuru ve muhasebeci kadrolarına atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak,

ğ) Eğitmen kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakültelerin, yüksekokulların, meslek liselerinin veya teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak,

h) Bando şefi kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak,

2) Son müracaat tarihi itibarıyla bandocu kadrosunda en az iki yıl süreyle çalışmış olmak,

ı) Bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, belediye trafik memuru, bilet satış memuru, evlendirme memuru, gişe memuru, memur, mutemet, sayaç memuru ve tahsildar kadrolarına atanabilmek için;

1) En az ortaöğrenim mezunu olmak,

2) Veri hazırlama ve kontrol işletmeni ile bilgisayar işletmeni kadrolarına atanabilmek için ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bilgisayar işletmeni sertifikasına sahip olmak veya bitirdiği okulun ders müfredatında en az iki dönem bilgisayarla ilgili ders aldığını belgelemek veya bilgisayara ilişkin konularda kurumlarca açılan en az 60 saatlik hizmet içi eğitimlere katılıp başarılı olduğunu gösterir belgeye sahip olmak,

3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak,

i) Gemi adamı kadrosuna atanabilmek için;

1) En az ortaöğrenim mezunu olmak,

2) Mesleği ile ilgili ehliyet belgesine sahip olmak,

3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak,

j) Koruma ve güvenlik görevlisi kadrosuna atanabilmek için;

1) En az ortaöğrenim mezunu olmak,

2) 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen şartları taşımak,

3) 7/10/2004 tarihli ve 25606 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte belirtilen sağlık şartlarını taşımak,

4) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak,

k) Şoför kadrosuna atanabilmek için;

1) En az ortaöğrenim mezunu olmak,

2) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 38 inci maddesi gereğince belirlenen en az (C) tipi sürücü belgesine sahip olmak,

3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak,

gerekir.

(2) Birinci fıkranın (a), (e) ve (f) bentlerinin (2) numaralı alt bentlerinde sayılan ve farklı alt görev hizmet süresi belirlenen unvanlarda çalışmış bulunan personelin alt görev hizmet süresinin hesaplanmasında;

a) İki yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin tamamı,

b) Dört yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin yarısı,

c) Altı yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin üçte biri,

alınmak suretiyle, toplam en az iki yıllık süre şartı aranır.

Unvan değişikliği sınavına tabi olan kadrolara atanacaklarda aranacak genel şartlar

MADDE 8 - (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır:

a) Unvan değişikliği sınavında başarılı olmak.

b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak.

Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aranacak özel şartlar

MADDE 9 - (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır:

a) Mühendis, mimar, peyzaj mimarı, sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ev ekonomisti, fizikçi, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, jeofizikçi, jeolog, jeomorfoloğ, kimyager, matematikçi, paleontolog, pilot, restoratör, şehir plancısı, antropolog, bakteriyolog, biolog, veteriner hekim, diyetisyen, fizikoterapist, fizyoterapist, radyoterapist, pedagog, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, kütüphaneci, odyolog, sağlık fizikçisi, tıbbi teknoloğ kadrolarına atanabilmek için;

1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokulların ilgili bölümlerinden mezun olmak,

2) Öğrenim durumu itibarıyla atanacağı kadro unvanını ihraz etmiş olmak,

b) Ekonomist kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların ekonomi, iktisat, maliye, bankacılık-finans, bankacılık, ekonomi ve finans, ekonomi-yönetim bilimleri, finans matematiği, uluslararası finans, uluslararası ticaret, uluslararası ticaret ve finansman, uluslararası ticaret ve işletmecilik, uluslararası ekonomik ilişkiler veya çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümlerinden mezun olmak,

c) İstatistikçi kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların istatistik veya ekonometri bölümü mezunu olmak,

ç) Grafiker kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya yüksekokulların grafik tasarımıyla ilgili bölümlerinin birinden mezun olmak,

d) Avukat kadrosuna atanabilmek için;

1) Hukuk fakültesi mezunu olmak,

2) Avukatlık ruhsatına sahip olmak,

e) Mütercim ve tercüman kadrolarına atanabilmek için;

1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların filoloji, mütercim ve tercümanlık bölümlerinden veya ilgili diğer bölümlerden mezun olmak,

2) YDS' den (A) düzeyinde puan almış olmak veya buna denk kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan bir belgeye sahip olmak,

f) Programcı kadrosuna atanabilmek için;

1) Fakülte veya yüksekokulların bilgisayar programcılığı ile ilgili bölümlerinden mezun olmak,

g) Hemşire, sağlık memuru, laborant, ebe, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknikeri, çocuk rehberi ve gözetimcisi, çocuk eğitimcisi, çocuk eğiticisi, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, ressam, kameraman kadrolarına atanabilmek için;

1) Fakültelerin, yüksekokulların, sağlık meslek liselerinin veya meslek liselerinin ilgili bölümlerinden mezun olmak,

ğ) Kaptan kadrosuna atanabilmek için;

- 1) En az ortaöğretim veya dengi okul mezunu olmak,
- 2) Mesleği ile ilgili ehliyet belgesine sahip olmak,
- h) Tekniker kadrosuna atanabilmek için;
- 1) En az iki yıl süreli mesleki veya teknik yüksekokulların duyuruda belirtilen bölümlerinden mezun olmak suretiyle tekniker unvanını kazanmış olmak,
- ı) Teknik ressam kadrosuna atanabilmek için;
- 1) En az meslek lisesi veya dengi diğer teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak,
- i) Topograf, ölçü ve ayar memuru kadrolarına atanabilmek için;
- 1) Endüstri meslek lisesi, kız meslek lisesi ve/veya dengi diğer teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak,
- j) Antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam, bandocu kadrolarına atanabilmek için;
- 1) En az ortaöğretim mezunu olmak,
- 2) Özel mevzuatında öngörülen diploma veya kurs bitirme belgesine sahip olmak,
- k) İmam kadrosuna atanabilmek için;
- 1) İmam hatip lisesi veya ilahiyat fakültesi mezunu olmak,
- 2) Kadronun gerektirdiği yeterlilik belgesine sahip olmak,
- l) Teknisyen kadrosuna atanabilmek için;
- 1) Mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarının veya denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarının ya da bu okullara denk mülga ortaöğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak, gerekir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavına İlişkin Esaslar

Sınav şartı

MADDE 10 - (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir.

Duyuru ve başvuru

MADDE 11 - (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atama yapılacak boş kadroların sınıfı, unvanı, derecesi, hangi birimde bulunduğu ve aranacak şartlar, her yılın 15 Ocak tarihine kadar duyurulur. İlgililerin müracaatları 1 Şubat tarihine kadar alınır. Duyuruda yazılı sınava ilişkin olarak Bakanlıkça belirlenen konu başlıklarına yer verilir.

(2) İlan edilen boş kadrolar için belirlenen başvuru tarihinin son günü itibarıyla aranan nitelikleri taşıyan personel, başvuru şartlarını taşıdığı farklı unvanlı kadrolardan sadece biri için duyuruda belirtilen şekilde başvuruda bulunabilir. Başvurular, ilanda belirtilmesi şartıyla elektronik ortamda da yapılabilir.

(3) Aylıksız izinde bulunanlar dâhil olmak üzere, ilgili mevzuatı uyarınca verilen izinleri kullanmakta olanlar da başvuruda bulunarak sınava katılabilir.

(4) Aday memurlar ve görevden uzaklaştırılmış bulunan personel başvuruda bulunamaz.

(5) Bir yerel yönetimin kadroları için diğer yerel yönetimlerin veya başka kurumların personeli başvuruda bulunamaz.

(6) Yerel yönetimlerin personel işlerinden sorumlu birimlerine yapılan başvurular incelemeye alınarak, aranan şartları taşıyanlar kurumlarınca 15 Şubat tarihine kadar resmi internet sitelerinde ilan edilir. Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavına katılma şartlarını taşımayanlara durumu gerekçesi ile bildirilir. Söz konusu listeye ilişkin olarak ilan tarihinden itibaren beş iş günü içinde ilgili yerel yönetimin personel işlerinden sorumlu birimine itiraz edilebilir. İtirazlar beş iş günü içinde ilgili birimlerce sonuçlandırılır.

(7) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan personelin görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atamalarının yapılması amacıyla, ilgili yerel yönetimler her yılın Şubat ayı sonuna kadar yazılı sınava tabi tutmak istedikleri personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen listeler birleştirilerek tek liste halinde en geç 15 Mart tarihine kadar Bakanlığa gönderilir.

(8) Yazılı sınavlara katılacakların listesi Bakanlık tarafından sınavı yapacak kuruma bildirilir.

Yazılı sınav

MADDE 12 - (1) Görevde yükselme ve unvan değişikliği yazılı sınavı, Bakanlık tarafından, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına veya yükseköğretim kurumlarından birine, yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde ilgili kurumun tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre yaptırılır.

(2) Yazılı sınav, yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Yazılı sınavda başarılı sayılmak için en az altmış puan alınması zorunlu olup duyuruda belirtilir.

(3) Yazılı sınav sonuçları, sınavı yapan kurum tarafından Bakanlığa bildirildiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde Bakanlık Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün resmi internet sitesinde ilan edilir.

(4) Yazılı sınavın gerçekleştirilmesi ve itirazlar, Bakanlık ile sınavı yapacak kurum arasında düzenlenecek protokol çerçevesinde yürütülür. Yazılı sınav sonuçlarına yapılacak itiraz, yetkili kılınan kurum tarafından özel mevzuatı çerçevesinde karara bağlanır ve ilgililere bildirilir.

Sözlü sınav

MADDE 13 - (1) Yazılı sınavda başarılı olanlardan en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere ilan edilen kadro sayısının beş katına kadar aday sözlü sınava alınır. Sözlü sınav, ilgili yerel yönetim tarafından yapılır.

(2) Yazılı sınav sonuçlarının açıklanmasını müteakip en geç dört ay içinde sözlü sınav yapılır, sonuçlandırılır ve başarı listesi ilan edilir.

(3) Son adayla aynı puana sahip olan personelin tamamı sözlü sınava alınır.

(4) İlgili personel, sınav kurulunun her bir üyesi tarafından;

a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi,

b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü,

c) Liyakati, temsil kabiliyeti, tutum ve davranışlarının göreve uygunluğu,

ç) Öz güveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı,

d) Genel kültürü ve genel yeteneği,

e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı,

esas alınarak yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu ölçütlerden (a) bendinde yer alan ölçütün puan ağırlığı elli; diğer ölçütlerin her birinin puan ağırlığı ondur. Her üye, ilgili personel için vermiş olduğu puanları, bu ölçütleri ve puan ağırlığını esas alarak gerekçelendirir ve sözlü sınav tutanağına kaydeder.

(5) Her üyenin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak personelin sözlü sınav puanı tespit edilir. Sözlü sınav tutanağında gerekçesi belirtilmeyen veya ölçütler için belirlenen puan ağırlığı ile bağdaşmayan puanlar ortalamaya dâhil edilmez.

(6) Sözlü sınavda yüz üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılırlar.

(7) Görevde yükselme veya unvan değişikliği sözlü sınav sonuçlarına itirazlar; sonuçların ilan edildiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde ilgili yerel yönetimin sınav kuruluna yapılıp ve en geç beş iş günü içinde söz konusu sınav kurulunca sonuçlandırılarak ilgililere yazılı olarak bildirilir.

(8) İtiraz üzerine yapılan değerlendirme sonucunda verilen kararlar kesin olup ikinci kez itirazda bulunulamaz.

Sınav kurulu ve görevleri

MADDE 14 - (1) Yerel yönetimlerce yazılı ve sözlü sınavlara ilişkin görevde yükselme ve unvan değişikliği işlemlerini yürütmek üzere beş kişiden oluşan sınav kurulu teşkil edilir. Sınav kurulu, atamaya yetkili amir veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, üyelerden biri personel işlerinden sorumlu birim temsilcisi olmak üzere, atamaya yetkili amirce belirlenecek üyelerden teşekkül eder. Aynı usulle birer yedek üye belirlenir. İhtiyaç duyulması halinde kurum dışından da kamu görevlileri sınav kurulunda üye olarak görevlendirilebilir.

(2) Sınav kurulunu teşkil eden üyeler, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı ile alınacak personelden; görev, lisansüstü haric öğrenim ve ihraz ettikleri unvanlar itibarıyla daha düşük seviyede olamazlar.

(3) Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına sınav kurulunun başkan ve üyelerinin eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarının katıldığıının tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav kurulu üyeliğinden çıkartılır ve bunların yerine yedek üye veya üyeler görevlendirilir.

(4) Sınav kurulu; sözlü sınavların yapılması, değerlendirilmesi, sınav sonuçlarının ilanı, başarı listesinin düzenlenmesi, sözlü sınavlara ilişkin itirazların incelenip sonuçlandırılması ve ilgili diğer işleri yürütür.

(5) Sınav kurulu, üye tamsayısı ile toplanır. Kararlar oy çokluğuyla alınır.

Unvan değişikliği sınavı

MADDE 15 - (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin 5 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan kadrolara atanmaları, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak unvan değişikliği yazılı ve sözlü sınavı sonucundaki başarısına göre gerçekleştirilir.

(2) Unvan değişikliği yazılı sınavına katılacaklarda, kurumda veya öğrenim durumları ile ilgisi bulunmayan görevlerde belirli süre hizmet yapmış olma şartı aranmaz.

(3) Unvan değişikliği yazılı sınavında yüz puan üzerinden en az altmış puan, sözlü sınavında ise yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.

Başarı sıralaması

MADDE 16 - (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavı için ilan edilen boş kadro sayısı kadar atama yapılmasında başarı puanı esas alınır.

(2) Başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması alınmak suretiyle belirlenir ve ilgili yerel yönetimlerin resmi internet sitesinde ilan edilir. Yapılan puanlama sonunda eşitlik olması durumunda sırasıyla;

- a) Hizmet süresi fazla olanlara,
 - b) Daha üst öğrenimi bitirmiş olanlara,
 - c) Üst öğrenim mezuniyet notu yüksek olanlara,
- öncelik verilir. Bunların da eşitliği halinde kura ile tespit yapılır.

(3) İlgili yerel yönetimlerce ihtiyaç duyulması halinde görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavında başarılı olmalarına rağmen, ilan edilen kadro sayısı nedeniyle ataması yapılamayan personelden en fazla asıl aday sayısı kadar personel, başarı sıralamasına göre yedek olarak belirlenebilir.

Görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanma

MADDE 17 - (1) Atanmaya hak kazanan personel, başarı sıralaması listesinin kesinleşmesini müteakip en geç bir ay içinde atanır.

(2) Yerel yönetimce tercih alınması durumunda ise başarı sıralaması esas alınarak ilgili personelin tercihlerine göre atamaları yapılır.

(3) Duyurulan kadrolardan;

a) Atanma şartlarını taşımadıkları için sınavların geçersiz sayılması veya bu sebeple atamaların iptal edilmesi, atanılan göreve geçerli bir mazeret olmaksızın süresi içinde başlanmaması ya da atanma hakkından vazgeçilmesi,

b) Emeklilik, vefat, memurluktan çekilme veya çıkarılma, başka unvanlı kadrolara ya da başka bir kuruma naklen atanma,

sebepleriyle boş kalan veya boşalan kadrolara, başarı sıralamasının kesinleştiği tarihten itibaren altı aylık süreyi aşmamak üzere aynı unvanlı kadrolar için yapılacak müteakip sınava ilişkin duyuruya kadar, yedekler arasından başarı sıralamasına göre atama yapılabilir.

Atamaların izlenmesi

MADDE 18 - (1) Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının sonuçlarına göre yapılan atamalar, atamanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içerisinde, bir liste halinde Bakanlığa gönderilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hizmet grupları arasında geçişler

MADDE 19 - (1) 5 inci maddede belirtilen hizmet grupları arasındaki geçişler aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) Aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, ilgili personelin isteği ve atanılacak kadro için aranan öğrenim şartına ve sertifika gibi belgelere sahip olunması kaydıyla sınav yapılmaksızın genel hükümlere göre atama yapılabilir.

b) Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme sınavına tabidir. Yerel yönetimlerde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya daha alt düzeydeki görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan genel hükümlere göre atama yapılabilir.

c) Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, 5 inci maddede yer alan yönetim hizmetleri grubu, araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu ve hukuk hizmetleri grubunda gösterilen kadrolar ile unvan değişikliğine tabi kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. Diğer hizmet gruplarında yer alan kadrolara atanmada en az altı ay çalışmış olma şartı aranmaz.

ç) Avukat kadrolarından hukuk müşaviri kadrolarına sınavsız, genel hükümlere göre atama yapılabilir.

d) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan ve doktora öğrenimini bitiren personel, atanacak görev için aranan toplam hizmet süresine sahip olmaları ve mevzuatla aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımaları kaydıyla, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile aynı fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde sayılan kadrolara görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan, genel hükümlere göre atanabilir.

e) Unvan değişikliğine tabi kadrolar arasındaki atamalar, ilgili kadro için düzenlenen unvan değişikliği sınavı sonucuna göre yapılır. Mühendis unvanlı kadrodan 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde ve (c) bendinde sayılan kadrolar ile daha alt düzeydeki diğer kadrolara; en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren diğer unvan değişikliğine tabi kadrolardan, aynı fıkranın (d) bendinde sayılan kadrolara; unvan değişikliğine tabi diğer kadrolardan ise aynı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan kadrolara, söz konusu kadrolar için aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımak kaydıyla, sınavsız, genel hükümlere göre atama yapılabilir.

f) Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar, unvan değişikliği sınavına katılmaksızın öğrenimle ihraz ettikleri unvanlara ilişkin kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler.

g) Koruma ve güvenlik şefi kadrosundan koruma ve güvenlik görevlisi amiri kadrosuna (a) bendine göre yapılacak atamalarda, koruma ve güvenlik şefi kadrosunda en az iki yıl çalışmış olma şartı aranır.

Zabıta ve itfaiye personeli

MADDE 20 - (1) Zabıta ve itfaiye personelinin görevde yükselme işlemleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Zabıta ve itfaiye personelinin bu Yönetmelik kapsamındaki görevde yükselmeye tabi kadrolara atanmalarında unvan denklikleri esas alınır. Zabıta ve itfaiye personelinin;

a) Zabıta müdürü ve itfaiye müdürü kadrolarında en az iki yıl görev yapanlar, 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki hükümlere göre,

b) Zabıta şube müdürü ve itfaiye şube müdürü kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan kadrolara ve daha alt düzeydeki diğer kadrolara,

c) Zabıta amiri ve itfaiye amiri kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (c) bendinde yer alan kadrolara ve daha alt düzeydeki diğer kadrolara,

ç) Zabıta komiseri ve itfaiye çavuşu kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan kadrolara ve daha alt düzeydeki diğer kadrolara,

d) Zabıta memuru ve itfaiye eri kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan kadrolar ile daha alt düzeydeki diğer kadrolara,

alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler.

(2) Söz konusu personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar hakkında 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki hükümler de uygulanabilir.

Kazanılmış haklar

MADDE 21 - (1) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan unvanları, daha önce ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak asaleten atanmak suretiyle kazananların hakları saklıdır.

Engellilerin sınavları

MADDE 22 - (1) Yerel yönetimler, aranan şartları taşıyan engellilerin sınavlarının yapılabilmesi ve atandıkları görevlerini ifa edebilmeleri için gerekli tedbirleri alırlar.

Naklen atamalar

MADDE 23 - (1) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlardan, bu Yönetmelikte belirtilen aynı unvana, bu unvanla aynı düzeydeki veya daha alt düzeydeki diğer unvanlara, söz konusu unvanlar için mevzuatla aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımaları kaydıyla, genel hükümlere göre naklen atama yapılabilir. Söz konusu personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar hakkında 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki hükümler de uygulanabilir.

(2) Diğer personel mevzuatına tabi olanların atamalarında ihraz ettikleri unvanların bu Yönetmelikteki denk kadroları, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü doğrultusunda belirlenir.

Sınav belgelerinin saklanması

MADDE 24 - (1) Sınava katılanlardan başarılı olanların sınavla ilgili belgeleri, ilgililerin özlük dosyalarında saklanır. Dava açanların belgeleri dava sonuçlanıncaya kadar, diğerlerinin belgeleri ise bir yıldan az olmamak üzere müteakip sınava kadar personel işlerinden sorumlu birimlerce saklanır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 18/4/1999 tarihinde görevde bulunan ve aynı tarih itibarıyla iki veya üç yıllık yükseköğrenim mezunu olanlar, diğer koşullara sahip oldukları takdirde 7 nci maddenin uygulanması bakımından dört yıllık yükseköğrenim mezunu kabul edilirler.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yazılı sınavları yapılmış ve sınav sonuçları açıklanmış olan görevde yükselme veya unvan değişikliğine ilişkin işlemler, yazılı sınavın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilir.

2020 yılı sınav, duyuru ve başvuru işlemleri

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) 2020 yılı için ilgili yerel yönetimler, 17 Temmuz 2020 tarihine kadar görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi tutmak istediği personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen başvurular, tek liste halinde en geç 24 Temmuz 2020 tarihine kadar Bakanlığa gönderilir.

Tüzel kişiliği sona eren yerel yönetimlerdeki çalışma süresi

GEÇİCİ MADDE 3 - (1) Tüzel kişilikleri sona eren yerel yönetimlerden devrolunan personel için, 6 ncı ve 7 nci maddelerde belirtilen sürelerin hesabında, tüzel kişiliği sona eren yerel yönetimlerdeki çalışma süresi de dikkate alınır.

Yürürlük

MADDE 25 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 26 - (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

2. MAHALLİ İDARELERİN GÖREVDE YÜKSELME YÖNETMELİKLERİ KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

İl Özel İdareleri ile İl Özel İdarelerinin Üyesi Oldukları Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik Resmi Gazete Tarihi: 22.07.2020 Resmi Gazete Sayısı: 31193	Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik Resmi Gazete Tarihi: 02.07.2020 Resmi Gazete Sayısı: 31173
Amaç MADDE 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, il özel idareleri ile il özel idarelerinin kurdukları birlik, müessese ve işletmelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.	Amaç MADDE 1 - (1) Bu Yönetmeliğin amacı, liyakat ve kariyer ilkeleri çerçevesinde, hizmet gerekleri ve personel planlaması esas alınarak, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerde görev yapan Devlet memurlarının görevde yükselme ve unvan değişikliklerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.
Kapsam MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, il özel idareleri ile il özel idarelerinin kurdukları birlik, müessese ve işletmelerde 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapan Devlet memurlarından, 5 inci maddede sayılan kadrolara görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar.	Kapsam MADDE 2 - (1) Bu Yönetmelik, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmelerde, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapan Devlet memurlarından, 5 inci maddede sayılan kadrolara görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakları kapsar. (2) Belediyelerin üyesi olmadıkları mahalli idare birlikleri hakkında bu Yönetmelik hükümleri uygulanmaz. (ÖRN: İl Özel İdareleri ve Köylere Hizmet Götürme Birlikleri)
Dayanak MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 657 sayılı Kanun, 22/2/2005 tarihli ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.	Dayanak MADDE 3 - (1) Bu Yönetmelik, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ile 15/3/1999 tarihli ve 99/12647 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kamu Kurum ve Kuruluşlarında Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Genel Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.
Tanımlar MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen; a) Alt görev: 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı	Tanımlar MADDE 4 - (1) Bu Yönetmelikte geçen; a) Alt görev: 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı

Kararnamesinin 509 uncu maddesinde yer alan hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha alt hiyerarşi içindeki görevleri, b) Alt hizmet grubu: Hizmet grubu içindeki aynı düzey unvanlardan oluşan grupları, c) Aynı düzey görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da grup içinde alt gruplar olması halinde aynı alt grupta gösterilen görevleri, ç) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını, d) Görev unvanı: 5 inci maddede sayılan görev grupları içinde belirtilen görev unvanlarını, e) Görevde yükselme: 5 inci maddede sayılan üst görevlere, aynı veya başka hizmet sınıflarındaki alt görevlerden yapılacak atamaları, f) Görevde yükselme sınavı: 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara atanacaklar için yapılan yazılı ve sözlü sınavı, g) Hizmet grupları: Aynı düzey görevler ile benzer görevlerin yer aldığı grupları, ğ) Hizmet süresi: 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendine göre hesaplanan süreleri, h) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç diğer günleri, ı) Mahalli idare birliği: Birden fazla mahalli idare tarafından kurulan, belediyelerin üyesi olmayıp il özel idarelerinin üyesi olduğu tüzel kişiliği haiz kamu idarelerini, i) Unvan değişikliği: En az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere yapılan atamaları, j) Unvan değişikliği sınavı: Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanacakların belirlenmesi amacıyla yapılan yazılı ve sözlü sınavı,	Kararnamesinin 509 uncu maddesinde yer alan hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha alt hiyerarşi içindeki görevleri, b) Alt hizmet grubu: Hizmet grubu içindeki aynı düzey unvanlardan oluşan grupları, c) Aynı düzey görev: Hiyerarşi, görev, yetki ve sorumluluk açısından aynı grupta ya da grup içinde alt gruplar olması halinde aynı alt grupta gösterilen görevleri, ç) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını, d) Görev unvanı: 5 inci maddede sayılan görev grupları içinde belirtilen unvanları, e) Görevde yükselme: 5 inci maddede sayılan üst görevlere, aynı veya başka hizmet sınıflarındaki alt görevlerden yapılacak atamaları, f) Görevde yükselme sınavı: 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara atanacaklar için yapılan yazılı ve sözlü sınavı, g) Hizmet grupları: Aynı düzey görevler ile benzer görevlerin yer aldığı grupları, ğ) Hizmet süresi: 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendine göre hesaplanan süreleri, h) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç diğer günleri, ı) Unvan değişikliği: En az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere yapılan atamaları, i) Unvan değişikliği sınavı: Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin görevlere atanacakların belirlenmesi amacıyla yapılan yazılı ve sözlü sınavı,
k) Üst görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 509 uncu maddesinde yer alan hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha üst hiyerarşi içindeki görevleri, l) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını, ifade eder.	j) Üst görev: 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 509 uncu maddesinde yer alan hiyerarşik kademeler çerçevesinde daha üst hiyerarşi içindeki görevleri, k) Yerel yönetim: Belediyeler, bağlı kuruluşları ile bunların üyesi oldukları mahalli idare birliklerinin her birini, l) YDS: Yabancı Dil Bilgisi Seviye Tespit Sınavını, ifade eder.

Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar MADDE 5 – (1) Görevde yükselmeye tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir: a) Yönetim hizmetleri grubu; 1) Müdür, ilçe özel idare müdürü, 2) Koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi. b) Hukuk hizmetleri grubu; 1) Hukuk müşaviri. c) Bilgi işlem hizmetleri grubu; 1) Çözümleyici. ç) Araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu; 1) Uzman, sivil savunma uzmanı. d) İdari hizmetler grubu; 1) Ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen, 2) Bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, gemi adamı, koruma ve güvenlik görevlisi, gişe memuru, memur, mutemet, tahsildar, şoför. e) Yardımcı hizmetler grubu; 1) Aşçı, bahçıvan, bekçi, dağıtıcı, hastabakıcı, hayvan bakıcısı, hayvan kesicisi, hizmetli, çocuk bakıcısı, gemici, bakıcı anne, kaloriferci, sağlık teknisyen yardımcısı, teknisyen yardımcısı, matbaacı. (2) Unvan değişikliğine tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:	Görevde yükselme ve unvan değişikliğine tabi kadrolar MADDE 5 – (1) Görevde yükselmeye tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir: a) Yönetim hizmetleri grubu; 1) Müdür, şube müdürü, 2) Koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi. b) Hukuk hizmetleri grubu; 1) Hukuk müşaviri. c) Bilgi işlem hizmetleri grubu; 1) Çözümleyici. ç) Araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu; 1) Uzman, sivil savunma uzmanı. d) İdari hizmetler grubu; 1) Ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen, 2) Bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, belediye trafik memuru, bilet satış memuru, evlendirme memuru, gemi adamı, koruma ve güvenlik görevlisi, gişe memuru, memur, mutemet, sayaç memuru, tahsildar, şoför. e) Yardımcı hizmetler grubu; 1) Aşçı, bahçıvan, bekçi, dağıtıcı, gassal, hastabakıcı, hayvan bakıcısı, hayvan kesicisi, hizmetli, çocuk bakıcısı, gemici, bakıcı anne, temizlik hizmetlisi, kaloriferci, sağlık teknisyen yardımcısı, teknisyen yardımcısı, matbaacı. (2) Unvan değişikliğine tabi kadrolar aşağıda belirtilmiştir:
a) Sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ekonomist, ev ekonomisti, fizikçi, grafiker, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, istatistikçi, jeofizikçi, jeolog, jeomorfolog, kaptan, kimyager, laborant, matematikçi, mimar, mühendis, paleontolog, pilot, ressam, restoratör, şehir plancısı, teknik ressam, tekniker, teknisyen, topograf, peyzaj mimarı, ölçü ve ayar memuru, antropolog, bakteriyolog, biolog, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, diyetisyen, ebe, fizikterapist, fizyoterapist, hemşire, odyolog, pedagog, psikolog, radyoterapist, sağlık fizikçisi, sağlık memuru, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, tıbbi teknolog, veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri, veteriner sağlık teknisyeni, sosyolog, programcı, kütüphaneci, mütercim, tercüman, avukat, kameraman, çocuk eğitimcisi, çocuk eğitimcisi, antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam.	a) Sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ekonomist, ev ekonomisti, fizikçi, grafiker, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, istatistikçi, jeofizikçi, jeolog, jeomorfolog, kaptan, kimyager, laborant, matematikçi, mimar, mühendis, paleontolog, pilot, ressam, restoratör, şehir plancısı, teknik ressam, tekniker, teknisyen, topograf, peyzaj mimarı, ölçü ve ayar memuru, antropolog, bakteriyolog, biolog, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, diyetisyen, ebe, fizikterapist, fizyoterapist, hemşire, odyolog, pedagog, psikolog, radyoterapist, sağlık fizikçisi, sağlık memuru, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, tıbbi teknolog, veteriner hekim, veteriner sağlık teknikeri, veteriner sağlık teknisyeni, sosyolog, programcı, kütüphaneci, mütercim, tercüman, avukat, imam, kameraman, çocuk eğitimcisi, çocuk eğitimcisi, çocuk rehberi ve gözetimcisi, antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam, bandocu.

Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel şartlar MADDE 6 - (1) Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda; a) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak, b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde belirtilen atanabilme şartlarını taşımak, c) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanabilmek için son müracaat tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle atamanın yapılacağı mahalli idarede çalışmış olmak, genel şartları aranır. Ancak, ilan edilen kadro için mahalli idarede bir yıl çalışma şartını taşıyan personel bulunmaması durumunda, söz konusu kadro için yapılacak başvuruda bu şart aranmaz.	Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda aranacak genel şartlar MADDE 6 - (1) Görevde yükselme suretiyle atanacaklarda; a) Görevde yükselme sınavında başarılı olmak, b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinde belirtilen atanabilme şartlarını taşımak, c) Bu Yönetmelik kapsamındaki kadrolara atanabilmek için son müracaat tarihi itibarıyla en az bir yıl süreyle atamanın yapılacağı yerel yönetimde çalışmış olmak, genel şartları aranır. Ancak, ilan edilen kadro için yerel yönetimde bir yıl çalışma şartını taşıyan personel bulunmaması durumunda, söz konusu kadro için yapılacak başvuruda bu şart aranmaz.
Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar MADDE 7 (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır: a) Müdür ve ilçe özel idare müdürü kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,	Görevde yükselme sınavına tabi olarak atanacaklarda aranacak özel şartlar MADDE 7 - (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasında sayılan unvanlara görevde yükselme suretiyle yapılacak atamalarda aşağıdaki özel şartlar aranır: a) Müdür ve şube müdürü kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokul mezunu olmak,
2) Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile eğitim kadrolarında veya en az ön lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl ya da 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az altı yıl çalışmış olmak, b) Hukuk müşaviri kadrosuna atanabilmek için; 1) Hukuk fakültesi mezunu olmak, 2) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan görevler ile unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl çalışmış olmak, c) Çözümleyici kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) En az iki programlama dilini bildiğini mezun olduğu okuldan alacağı belge veya Milli Eğitim Bakanlığından onaylı kurs sertifikası ile belgelemek, 3) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya mühendis hariç unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, ç) Koruma ve güvenlik görevlisi amiri kadrosuna atanabilmek için; 1) En az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla en az dört yıl koruma ve güvenlik görevlisi kadrosunda çalışmış olmak, d) Koruma ve güvenlik şefi kadrosuna atanabilmek için;	2) Son müracaat tarihi itibarıyla, koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, bando şefi, hukuk müşaviri, çözümleyici, uzman, sivil savunma uzmanı, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru ile eğitim kadrolarında veya en az ön lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl ya da 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az altı yıl çalışmış olmak, b) Hukuk müşaviri kadrosuna atanabilmek için; 1) Hukuk fakültesi mezunu olmak, 2) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde yer alan görevler ile unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl çalışmış olmak, c) Çözümleyici kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) En az iki programlama dilini bildiğini mezun olduğu okuldan alacağı belge veya Milli Eğitim Bakanlığından onaylı kurs sertifikası ile belgelemek, 3) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya mühendis hariç unvan değişikliğine tabi kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, ç) Koruma ve güvenlik görevlisi amiri kadrosuna atanabilmek için; 1) En az dört yıllık yükseköğrenim mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla en az dört yıl koruma ve güvenlik görevlisi kadrosunda çalışmış olmak, d) Koruma ve güvenlik şefi kadrosuna atanabilmek için;

1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla en az iki yıl koruma ve güvenlik görevlisi kadrosunda çalışmış olmak, e) Şef kadrosuna atanabilmek için; 1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde sayılan görevler ile mühendis hariç en az ön lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl; aynı bendin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az dört yıl çalışmış olmak, f) Uzman ve sivil savunma uzmanı kadrosuna atanabilmek için; 1) Dört yıllık yüksekokul veya fakültelerden veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az dört yıl veya koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, çözümleyici, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen kadroları ile en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl çalışmış olmak, g) Ayniyat saymanı, kontrol memuru ve muhasebeci kadrolarına atanabilmek için; 1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, ğ) Eğitmen kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakültelerin, yüksekokulların, meslek liselerinin veya teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, h) Bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, gişe memuru, memur, mutemet, tahsildar kadrolarına atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) Veri hazırlama ve kontrol işletmeni ile bilgisayar işletmeni kadrolarına atanabilmek için ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bilgisayar işletmeni sertifikasına sahip olmak veya bitirdiği okulun ders müfredatında en az iki dönem bilgisayarla ilgili ders aldığını belgelemek veya bilgisayara ilişkin konularda kurumlarca açılan en az 60 saatlik hizmet içi eğitimlere katılıp başarılı olduğunu gösterir belgeye sahip olmak, 3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak,	1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla en az iki yıl koruma ve güvenlik görevlisi kadrosunda çalışmış olmak, e) Şef kadrosuna atanabilmek için; 1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde sayılan görevler ile mühendis hariç en az ön lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl; aynı bendin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde veya ortaöğrenim düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az dört yıl çalışmış olmak, f) Uzman ve sivil savunma uzmanı kadrosuna atanabilmek için; 1) Dört yıllık yüksekokul veya fakültelerden veya bunlara denkliği kabul edilen yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından mezun olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az dört yıl veya koruma ve güvenlik görevlisi amiri, şef, koruma ve güvenlik şefi, çözümleyici, ayniyat saymanı, muhasebeci, kontrol memuru, eğitmen kadroları ile en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren unvan değişikliğine tabi kadrolarda en az iki yıl çalışmış olmak, g) Ayniyat saymanı, kontrol memuru ve muhasebeci kadrolarına atanabilmek için; 1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, ğ) Eğitmen kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakültelerin, yüksekokulların, meslek liselerinin veya teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan görevlerde en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, h) Bando şefi kadrosuna atanabilmek için; 1) En az iki yıllık yüksekokul mezunu olmak, 2) Son müracaat tarihi itibarıyla bandocu kadrosunda en az iki yıl süreyle çalışmış olmak, ı) Bilgisayar işletmeni, veri hazırlama ve kontrol işletmeni, veznedar, anbar memuru, ayniyat memuru, belediye trafik memuru, bilet satış memuru, evlendirme memuru, gişe memuru, memur, mutemet, sayaç memuru ve tahsildar kadrolarına atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) Veri hazırlama ve kontrol işletmeni ile bilgisayar işletmeni kadrolarına atanabilmek için ayrıca Milli Eğitim Bakanlığı onaylı bilgisayar işletmeni sertifikasına sahip olmak veya bitirdiği okulun ders müfredatında en az iki dönem bilgisayarla ilgili ders aldığını belgelemek veya bilgisayara ilişkin konularda kurumlarca açılan en az 60 saatlik hizmet içi eğitimlere katılıp başarılı olduğunu gösterir belgeye sahip olmak, 3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak,
---	---

i) Gemi adamı kadrosuna atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) Mesleği ile ilgili ehliyet belgesine sahip olmak, 3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak, j) Koruma ve güvenlik görevlisi kadrosuna atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen şartları taşımak, 3) 7/10/2004 tarihli ve 25606 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte belirtilen sağlık şartlarını taşımak, 4) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak, j) Şoför kadrosuna atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 38 inci maddesi gereğince belirlenen en az (C) tipi sürücü belgesine sahip olmak, 3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak, gerekir. (2) Birinci fıkranın (a), (e) ve (f) bentlerinin (2) numaralı alt bentlerinde sayılan ve farklı alt görev hizmet süresi belirlenen unvanlarda çalışmış bulunan personelin alt görev hizmet süresinin hesaplanmasında; a) İki yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin tamamı, b) Dört yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin yarısı, c) Altı yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin üçte biri, alınmak suretiyle, toplam en az iki yıllık süre şartı aranır.	i) Gemi adamı kadrosuna atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) Mesleği ile ilgili ehliyet belgesine sahip olmak, 3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak, j) Koruma ve güvenlik görevlisi kadrosuna atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen şartları taşımak, 3) 7/10/2004 tarihli ve 25606 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelikte belirtilen sağlık şartlarını taşımak, 4) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak, k) Şoför kadrosuna atanabilmek için; 1) En az ortaöğrenim mezunu olmak, 2) 13/10/1983 tarihli ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 38 inci maddesi gereğince belirlenen en az (C) tipi sürücü belgesine sahip olmak, 3) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan kadrolarda ayrı ayrı veya toplam en az iki yıl hizmeti bulunmak, gerekir. (2) Birinci fıkranın (a), (e) ve (f) bentlerinin (2) numaralı alt bentlerinde sayılan ve farklı alt görev hizmet süresi belirlenen unvanlarda çalışmış bulunan personelin alt görev hizmet süresinin hesaplanmasında; a) İki yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin tamamı, b) Dört yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin yarısı, c) Altı yıllık süre aranan alt görevlerde geçen sürenin üçte biri, alınmak suretiyle, toplam en az iki yıllık süre şartı aranır.
Unvan değişikliği sınavına tabi olan kadrolara atanacaklarda aranacak genel şartlar MADDE 8 – (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır: a) Unvan değişikliği sınavında başarılı olmak. b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak.	Unvan değişikliği sınavına tabi olan kadrolara atanacaklarda aranacak genel şartlar MADDE 8 – (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki genel şartlar aranır: a) Unvan değişikliği sınavında başarılı olmak. b) 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) bendinde belirtilen süre kadar hizmeti bulunmak.

Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aranacak özel şartlar	Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aranacak özel şartlar
MADDE 9 - (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır: a) Mühendis, mimar, peyzaj mimarı, sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ev ekonomisti, fizikçi, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, jeofizikçi, jeolog, jeomorfolog, kimyager, matematikçi, paleontolog, pilot, restoratör, şehir plancısı, antropolog, bakteriyolog, biolog, veteriner hekim, diyetisyen, fizikoterapist, fizyoterapist, radyoterapist, pedagog, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, kütüphaneci, odyolog, sağlık fizikçisi, tıbbi teknoloji kadrolarına atanabilmek için; 1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokulların ilgili bölümlerinden mezun olmak, 2) Öğrenim durumu itibarıyla atanacağı kadro unvanını ihraz etmiş olmak, b) Ekonomist kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların ekonomi, iktisat, maliye, bankacılık-finans, bankacılık, ekonomi ve finans, ekonomi-yönetim bilimleri, finans matematiği, uluslararası finans, uluslararası ticaret, uluslararası ticaret ve finansman, uluslararası ticaret ve işletmecilik, uluslararası ekonomik ilişkiler veya çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümlerinden mezun olmak,	MADDE 9 - (1) Unvan değişikliği suretiyle atanacaklarda aşağıdaki özel şartlar aranır: a) Mühendis, mimar, peyzaj mimarı, sanat tarihçisi, arkeolog, dekoratör, desinatör, ev ekonomisti, fizikçi, heykeltıraş, hidrobiyolog, hidrolog, jeofizikçi, jeolog, jeomorfolog, kimyager, matematikçi, paleontolog, pilot, restoratör, şehir plancısı, antropolog, bakteriyolog, biolog, veteriner hekim, diyetisyen, fizikoterapist, fizyoterapist, radyoterapist, pedagog, psikolog, sosyal çalışmacı, sosyal hizmet uzmanı, sosyolog, kütüphaneci, odyolog, sağlık fizikçisi, tıbbi teknoloji kadrolarına atanabilmek için; 1) Fakülte veya dört yıllık yüksekokulların ilgili bölümlerinden mezun olmak, 2) Öğrenim durumu itibarıyla atanacağı kadro unvanını ihraz etmiş olmak, b) Ekonomist kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların ekonomi, iktisat, maliye, bankacılık-finans, bankacılık, ekonomi ve finans, ekonomi-yönetim bilimleri, finans matematiği, uluslararası finans, uluslararası ticaret, uluslararası ticaret ve finansman, uluslararası ticaret ve işletmecilik, uluslararası ekonomik ilişkiler veya çalışma ekonomisi ve endüstri ilişkileri bölümlerinden mezun olmak,
c) İstatistikçi kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların istatistik veya ekonometri bölümü mezunu olmak ç) Grafiker kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya yüksekokulların grafik tasarımıyla ilgili bölümlerinin birinden mezun olmak, d) Avukat kadrosuna atanabilmek için; 1) Hukuk fakültesi mezunu olmak, 2) Avukatlık ruhsatına sahip olmak, e) Mütercim ve tercüman kadrolarına atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların filoloji, mütercim ve tercümanlık bölümlerinden veya ilgili diğer bölümlerden mezun olmak, 2) YDS'den (A) düzeyinde puan almış olmak veya buna denk kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan bir belgeye sahip olmak, f) Programcı kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya yüksekokulların bilgisayar programcılığı ile ilgili bölümlerinden mezun olmak, g) Hemşire, sağlık memuru, laborant, ebe, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknikeri, çocuk rehberi ve gözetimcisi, çocuk eğitimcisi, çocuk eğitici, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, ressam, kameraman kadrolarına atanabilmek için; 1) Fakültelerin, yüksekokulların, sağlık meslek liselerinin veya meslek liselerinin ilgili bölümlerinden mezun olmak, ğ) Kaptan kadrosuna atanabilmek için;	c) İstatistikçi kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların istatistik veya ekonometri bölümü mezunu olmak, ç) Grafiker kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya yüksekokulların grafik tasarımıyla ilgili bölümlerinin birinden mezun olmak, d) Avukat kadrosuna atanabilmek için; 1) Hukuk fakültesi mezunu olmak, 2) Avukatlık ruhsatına sahip olmak, e) Mütercim ve tercüman kadrolarına atanabilmek için; 1) Fakülte veya en az dört yıllık yüksekokulların filoloji, mütercim ve tercümanlık bölümlerinden veya ilgili diğer bölümlerden mezun olmak, 2) YDS'den (A) düzeyinde puan almış olmak veya buna denk kabul edilen ve uluslararası geçerliliği bulunan bir belgeye sahip olmak, f) Programcı kadrosuna atanabilmek için; 1) Fakülte veya yüksekokulların bilgisayar programcılığı ile ilgili bölümlerinden mezun olmak, g) Hemşire, sağlık memuru, laborant, ebe, sağlık teknikeri, sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknisyeni, veteriner sağlık teknikeri, çocuk rehberi ve gözetimcisi, çocuk eğitimcisi, çocuk eğitici, çocuk gelişimcisi, diş protez teknisyeni, ressam, kameraman kadrolarına atanabilmek için; 1) Fakültelerin, yüksekokulların, sağlık meslek liselerinin veya meslek liselerinin ilgili bölümlerinden mezun olmak, ğ) Kaptan kadrosuna atanabilmek için;

1) En az ortaöğretim veya dengi okul mezunu olmak, 2) Mesleği ile ilgili ehliyet belgesine sahip olmak, h) Tekniker kadrosuna atanabilmek için; 1) En az iki yıl süreli mesleki veya teknik yüksekokulların duyuruda belirtilen bölümlerinden mezun olmak suretiyle tekniker unvanını kazanmış olmak, i) Teknik ressam kadrosuna atanabilmek için; 1) En az meslek lisesi veya dengi diğer teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak, i) Topograf, ölçü ve ayar memuru kadrolarına atanabilmek için; 1) Endüstri meslek lisesi, kız meslek lisesi ve/veya dengi diğer teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak, j) Antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam kadrolarına atanabilmek için; 1) En az ortaöğretim mezunu olmak, 2) Özel mevzuatında öngörülen diploma veya kurs bitirme belgesine sahip olmak, k) Teknisyen kadrosuna atanabilmek için; 1) Mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarının veya denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarının ya da bu okullara denk mülga ortaöğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak, gerekir.	1) En az ortaöğretim veya dengi okul mezunu olmak, 2) Mesleği ile ilgili ehliyet belgesine sahip olmak, h) Tekniker kadrosuna atanabilmek için; 1) En az iki yıl süreli mesleki veya teknik yüksekokulların duyuruda belirtilen bölümlerinden mezun olmak suretiyle tekniker unvanını kazanmış olmak, i) Teknik ressam kadrosuna atanabilmek için; 1) En az meslek lisesi veya dengi diğer teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak, i) Topograf, ölçü ve ayar memuru kadrolarına atanabilmek için; 1) Endüstri meslek lisesi, kız meslek lisesi ve/veya dengi diğer teknik liselerin ilgili bölümlerinden mezun olmak, j) Antrenör, fotoğrafçı, dalgıç, balık adam, bandocu kadrolarına atanabilmek için; 1) En az ortaöğretim mezunu olmak, 2) Özel mevzuatında öngörülen diploma veya kurs bitirme belgesine sahip olmak, k) İmam kadrosuna atanabilmek için; 1) İmam hatip lisesi veya ilahiyat fakültesi mezunu olmak, 2) Kadronun gerektirdiği yeterlilik belgesine sahip olmak, l) Teknisyen kadrosuna atanabilmek için; 1) Mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarının veya denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca kabul edilen diğer mesleki ve teknik öğretim veren ortaöğretim kurumlarının ya da bu okullara denk mülga ortaöğretim kurumlarının ilgili bölümlerinden mezun olmak, gerekir.
SINAV ŞARTI	SINAV ŞARTI
MADDE 10 – (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir.	MADDE 10 – (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atanacakların yazılı ve sözlü sınavda başarılı olmaları gerekir.

Duyuru ve başvuru MADDE 11 – (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atama yapılacak boş kadroların sınıfı, unvanı, derecesi, hangi birimde bulunduğu ve aranacak şartlar, her yılın 15 Ocak tarihine kadar duyurulur. İlgililerin müracaatları 1 Şubat tarihine kadar alınır. Duyuruda yazılı sınava ilişkin olarak Bakanlıkça belirlenen konu başlıklarına yer verilir. (2) İlan edilen boş kadrolar için belirlenen başvuru tarihinin son günü itibarıyla aranan nitelikleri taşıyan personel, başvuru şartlarını taşıdığı farklı unvanlı kadrolardan sadece biri için duyuruda belirtilen şekilde başvuruda bulunabilir. Başvurular, ilanda belirtilmesi şartıyla elektronik ortamda da yapılabilir. (3) Aylıksız izinde bulunanlar dâhil olmak üzere, ilgili mevzuatı uyarınca verilen izinleri kullanmakta olanların da başvuruda bulunarak sınava katılmaları mümkündür. (4) Aday memurlar ve görevden uzaklaştırılmış bulunan personel başvuruda bulunamaz. (5) Bir mahalli idarenin kadroları için diğer mahalli idarelerin veya başka kurumların personeli başvuruda bulunamaz. (6) Mahalli idarelerin personel işlerinden sorumlu birimlerine yapılan başvurular incelenerek, aranan şartları taşıyan kurumlarınca 15 Şubat tarihine kadar resmi internet sitelerinde ilan edilir. Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavına katılma şartlarını taşımayanlara durumu gerekçesi ile bildirilir. Söz konusu listeye ilişkin olarak ilan tarihinden itibaren beş iş günü içinde ilgili mahalli idarenin personel işlerinden sorumlu birimine itiraz edilebilir. İtirazlar beş iş günü içinde ilgili birimlerce sonuçlandırılır. (7) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan personelin, görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atamalarının yapılması amacıyla, ilgili mahalli idareler her yılın Şubat ayı sonuna kadar yazılı sınava tabi tutmak istedikleri personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen listeler birleştirilerek tek liste halinde en geç 15 Mart tarihine kadar Bakanlığa gönderilir. (8) Yazılı sınavlara katılacakların listesi Bakanlık tarafından sınavı yapacak kuruma bildirilir.	Duyuru ve başvuru MADDE 11 – (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atama yapılacak boş kadroların sınıfı, unvanı, derecesi, hangi birimde bulunduğu ve aranacak şartlar, her yılın 15 Ocak tarihine kadar duyurulur. İlgililerin müracaatları 1 Şubat tarihine kadar alınır. Duyuruda yazılı sınava ilişkin olarak Bakanlıkça belirlenen konu başlıklarına yer verilir. (2) İlan edilen boş kadrolar için belirlenen başvuru tarihinin son günü itibarıyla aranan nitelikleri taşıyan personel, başvuru şartlarını taşıdığı farklı unvanlı kadrolardan sadece biri için duyuruda belirtilen şekilde başvuruda bulunabilir. Başvurular, ilanda belirtilmesi şartıyla elektronik ortamda da yapılabilir. (3) Aylıksız izinde bulunanlar dâhil olmak üzere, ilgili mevzuatı uyarınca verilen izinleri kullanmakta olanlar da başvuruda bulunarak sınava katılabilir. (4) Aday memurlar ve görevden uzaklaştırılmış bulunan personel başvuruda bulunamaz. (5) Bir yerel yönetimin kadroları için diğer yerel yönetimlerin veya başka kurumların personeli başvuruda bulunamaz. (6) Yerel yönetimlerin personel işlerinden sorumlu birimlerine yapılan başvurular incelenerek, aranan şartları taşıyan kurumlarınca 15 Şubat tarihine kadar resmi internet sitelerinde ilan edilir. Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavına katılma şartlarını taşımayanlara durumu gerekçesi ile bildirilir. Söz konusu listeye ilişkin olarak ilan tarihinden itibaren beş iş günü içinde ilgili yerel yönetimin personel işlerinden sorumlu birimine itiraz edilebilir. İtirazlar beş iş günü içinde ilgili birimlerce sonuçlandırılır. (7) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan personelin görevde yükselme veya unvan değişikliği suretiyle atamalarının yapılması amacıyla, ilgili yerel yönetimler her yılın Şubat ayı sonuna kadar yazılı sınava tabi tutmak istedikleri personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen listeler birleştirilerek tek liste halinde en geç 15 Mart tarihine kadar Bakanlığa gönderilir. (8) Yazılı sınavlara katılacakların listesi Bakanlık tarafından sınavı yapacak kuruma bildirilir.
---	--

Yazılı sınav MADDE 12 – (1) Görevde yükselme ve unvan değişikliği yazılı sınavı, Bakanlık tarafından, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına veya yükseköğretim kurumlarından birine, yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde ilgili kurumun tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre yapılır. (2) Yazılı sınav, yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Yazılı sınavda başarılı sayılmak için en az altmış puan alınması zorunlu olup duyuruda belirtilir. (3) Yazılı sınav sonuçları, sınavı yapan kurum tarafından Bakanlığa bildirildiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde Bakanlık İlter İdaresi Genel Müdürlüğünün resmi internet sitesinde ilan edilir. (4) Yazılı sınavın gerçekleştirilmesi ve itirazlar, Bakanlık ile sınavı yapacak kurum arasında düzenlenecek protokol çerçevesinde yürütülür. Yazılı sınav sonuçlarına yapılacak itiraz, yetkili kılınan kurum tarafından özel mevzuatı çerçevesinde karara bağlanır ve ilgililere bildirilir.	Yazılı sınav MADDE 12 – (1) Görevde yükselme ve unvan değişikliği yazılı sınavı, Bakanlık tarafından, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığına, Milli Eğitim Bakanlığına veya yükseköğretim kurumlarından birine, yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde ilgili kurumun tabi olduğu mevzuat hükümlerine göre yapılır. (2) Yazılı sınav, yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Yazılı sınavda başarılı sayılmak için en az altmış puan alınması zorunlu olup duyuruda belirtilir. (3) Yazılı sınav sonuçları, sınavı yapan kurum tarafından Bakanlığa bildirildiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde Bakanlık Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün resmi internet sitesinde ilan edilir. (4) Yazılı sınavın gerçekleştirilmesi ve itirazlar, Bakanlık ile sınavı yapacak kurum arasında düzenlenecek protokol çerçevesinde yürütülür. Yazılı sınav sonuçlarına yapılacak itiraz, yetkili kılınan kurum tarafından özel mevzuatı çerçevesinde karara bağlanır ve ilgililere bildirilir.
Sözlü sınav MADDE 13 – (1) Yazılı sınavda başarılı olanlardan en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere ilan edilen kadro sayısının beş katına kadar aday sözlü sınavına alınır. Sözlü sınav, ilgili mahalli idare tarafından yapılır. (2) Yazılı sınav sonuçlarının açıklanmasını müteakip en geç dört ay içinde sözlü sınav yapılır, sonuçlandırılır ve başarı listesi ilan edilir. (3) Son adayla aynı puana sahip olan personelin tamamı sözlü sınavına alınır. (4) İlgili personel, sınav kurulunun her bir üyesi tarafından; a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi, b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü, c) Liyakati, temsil kabiliyeti, tutum ve davranışlarının göreve uygunluğu, ç) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı, d) Genel kültürü ve genel yeteneği, e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı, esas alınarak yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu ölçütlerden (a) bendinde yer alan ölçütün puan ağırlığı elli; diğer ölçütlerin her birinin puan ağırlığı ondur. Her üye, ilgili personel için vermiş olduğu puanları, bu ölçütleri ve puan ağırlığını esas alarak gerekçelendirir ve sözlü sınav tutanağına kaydeder. (5) Her üyenin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak personelin sözlü sınav puanı tespit edilir. Sözlü sınav tutanağında gerekçesi belirtilmeyen veya ölçütler için belirlenen puan ağırlığı ile bağdaşmayan puanlar ortalamaya dâhil edilemez. (6) Sözlü sınavda yüz üzerinden en az yetmiş puan alanlar başanlı sayılırlar. (7) Görevde yükselme veya unvan değişikliği sözlü sınav sonuçlarına itirazlar; sonuçların ilan edildiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde ilgili mahalli idarenin sınav kuruluna yapılır	Sözlü sınav MADDE 13 – (1) Yazılı sınavda başarılı olanlardan en yüksek puan alan adaydan başlamak üzere ilan edilen kadro sayısının beş katına kadar aday sözlü sınavına alınır. Sözlü sınav, ilgili yerel yönetim tarafından yapılır. (2) Yazılı sınav sonuçlarının açıklanmasını müteakip en geç dört ay içinde sözlü sınav yapılır, sonuçlandırılır ve başarı listesi ilan edilir. (3) Son adayla aynı puana sahip olan personelin tamamı sözlü sınavına alınır. (4) İlgili personel, sınav kurulunun her bir üyesi tarafından; a) Sınav konularına ilişkin bilgi düzeyi, b) Bir konuyu kavrayıp özetleme, ifade yeteneği ve muhakeme gücü, c) Liyakati, temsil kabiliyeti, tutum ve davranışlarının göreve uygunluğu, ç) Özgüveni, ikna kabiliyeti ve inandırıcılığı, d) Genel kültürü ve genel yeteneği, e) Bilimsel ve teknolojik gelişmelere açıklığı, esas alınarak yüz tam puan üzerinden değerlendirilir. Bu ölçütlerden (a) bendinde yer alan ölçütün puan ağırlığı elli; diğer ölçütlerin her birinin puan ağırlığı ondur. Her üye, ilgili personel için vermiş olduğu puanları, bu ölçütleri ve puan ağırlığını esas alarak gerekçelendirir ve sözlü sınav tutanağına kaydeder. (5) Her üyenin vermiş olduğu puanların aritmetik ortalaması alınarak personelin sözlü sınav puanı tespit edilir. Sözlü sınav tutanağında gerekçesi belirtilmeyen veya ölçütler için belirlenen puan ağırlığı ile bağdaşmayan puanlar ortalamaya dâhil edilemez. (6) Sözlü sınavda yüz üzerinden en az yetmiş puan alanlar başanlı sayılırlar. (7) Görevde yükselme veya unvan değişikliği sözlü sınav sonuçlarına itirazlar; sonuçların ilan edildiği tarihten itibaren en geç beş iş günü içinde ilgili yerel yönetimin sınav kuruluna yapılır ve

ve en geç beş iş günü içinde söz konusu sınav kurulunca sonuçlandırılarak ilgililere yazılı olarak bildirilir. (8) İtiraz üzerine yapılan değerlendirme sonucunda verilen kararlar kesin olup ikinci kez itirazda bulunulamaz.	en geç beş iş günü içinde söz konusu sınav kurulunca sonuçlandırılarak ilgililere yazılı olarak bildirilir. (8) İtiraz üzerine yapılan değerlendirme sonucunda verilen kararlar kesin olup ikinci kez itirazda bulunulamaz.
Sınav kurulu ve görevleri MADDE 14 - (1) Mahalli idarelerce yazılı ve sözlü sınavlara ilişkin görevde yükselme ve unvan değişikliği işlemlerini yürütmek üzere beş kişiden oluşan sınav kurulu teşkil edilir.	Sınav kurulu ve görevleri MADDE 14 - (1) Yerel yönetimlerce yazılı ve sözlü sınavlara ilişkin görevde yükselme ve unvan değişikliği işlemlerini yürütmek üzere beş kişiden oluşan sınav kurulu teşkil edilir.
Sınav kurulu, atamaya yetkili amir veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, üyelerden biri personel işlerinden sorumlu birim temsilcisi olmak üzere, atamaya yetkili amirce belirlenecek üyelerden teşekkül eder. Aynı usulle birer yedek üye belirlenir. İhtiyaç duyulması halinde kurum dışından da kamu görevlileri sınav kurulunda üye olarak görevlendirilebilir. (2) Sınav kurulunu teşkil eden üyeler, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı ile alınacak personelden; görev, lisansüstü haric öğrenim ve ihraz ettikleri unvanlar itibarıyla daha düşük seviyede olamazlar. (3) Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına sınav kurulunun başkan ve üyelerinin eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarının katıldığına tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav kurulu üyeliğinden çıkartılır ve bunların yerine yedek üye veya üyeler görevlendirilir. (4) Sınav kurulu; sözlü sınavların yapılması, değerlendirilmesi, sınav sonuçlarının ilanı, başarı listesinin düzenlenmesi, sözlü sınavlara ilişkin itirazların incelenip sonuçlandırılması ve ilgili diğer işleri yürütür. (5) Sınav kurulu, üye tamsayısı ile toplanır. Kararlar oy çokluğuyla alınır.	Sınav kurulu, atamaya yetkili amir veya görevlendireceği kişinin başkanlığında, üyelerden biri personel işlerinden sorumlu birim temsilcisi olmak üzere, atamaya yetkili amirce belirlenecek üyelerden teşekkül eder. Aynı usulle birer yedek üye belirlenir. İhtiyaç duyulması halinde kurum dışından da kamu görevlileri sınav kurulunda üye olarak görevlendirilebilir. (2) Sınav kurulunu teşkil eden üyeler, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavı ile alınacak personelden; görev, lisansüstü haric öğrenim ve ihraz ettikleri unvanlar itibarıyla daha düşük seviyede olamazlar. (3) Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına sınav kurulunun başkan ve üyelerinin eşlerinin, ikinci dereceye kadar (bu derece dâhil) kan ve kayın hısımlarının katıldığına tespit edilmesi halinde, bu üye veya üyeler sınav kurulu üyeliğinden çıkartılır ve bunların yerine yedek üye veya üyeler görevlendirilir. (4) Sınav kurulu; sözlü sınavların yapılması, değerlendirilmesi, sınav sonuçlarının ilanı, başarı listesinin düzenlenmesi, sözlü sınavlara ilişkin itirazların incelenip sonuçlandırılması ve ilgili diğer işleri yürütür. (5) Sınav kurulu, üye tamsayısı ile toplanır. Kararlar oy çokluğuyla alınır.
Unvan değişikliği sınavı MADDE 15 - (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin 5 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan kadrolara atanmaları, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak unvan değişikliği yazılı ve sözlü sınavı sonucundaki başarısına göre gerçekleştirilir. (2) Unvan değişikliği yazılı sınavına katılacaklarda, kurumda veya öğrenim durumları ile ilgisi bulunmayan görevlerde belirli süre hizmet yapmış olma şartı aranmaz. (3) Unvan değişikliği yazılı sınavında yüz puan üzerinden en az altmış puan, sözlü sınavında ise yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.	Unvan değişikliği sınavı MADDE 15 - (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki personelin, en az ortaöğretim düzeyinde mesleki veya teknik eğitim sonucu ihraz edilen unvanlara ilişkin 5 inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan kadrolara atanmaları, bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yapılacak unvan değişikliği yazılı ve sözlü sınavı sonucundaki başarısına göre gerçekleştirilir. (2) Unvan değişikliği yazılı sınavına katılacaklarda, kurumda veya öğrenim durumları ile ilgisi bulunmayan görevlerde belirli süre hizmet yapmış olma şartı aranmaz. (3) Unvan değişikliği yazılı sınavında yüz puan üzerinden en az altmış puan, sözlü sınavında ise yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.

Başarı sıralaması MADDE 16 – (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavı için ilan edilen boş kadro sayısı kadar atama yapılmasında başarı puanı esas alınır. (2) Başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması alınmak suretiyle belirlenir ve ilgili mahalli idarelerin resmi internet sitelerinde ilan edilir. Yapılan puanlama sonunda eşitlik olması durumunda sırasıyla; a) Hizmet süresi fazla olanlara, b) Daha üst öğrenimi bitirmiş olanlara, c) Üst öğrenim mezuniyet notu yüksek olanlara, öncelik verilir. Bunların da eşitliği halinde kura ile tespit yapılır. (3) İlgili mahalli idarelerce ihtiyaç duyulması halinde görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavında başarılı olmalarına rağmen, ilan edilen kadro sayısı nedeniyle ataması yapılamayan personelden en fazla ilan edilen kadro sayısı kadar personel, başarı sıralamasına göre yedek olarak belirlenebilir.	Başarı sıralaması MADDE 16 – (1) Görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavı için ilan edilen boş kadro sayısı kadar atama yapılmasında başarı puanı esas alınır. (2) Başarı puanı, yazılı ve sözlü sınav puanlarının aritmetik ortalaması alınmak suretiyle belirlenir ve ilgili yerel yönetimlerin resmi internet sitesinde ilan edilir. Yapılan puanlama sonunda eşitlik olması durumunda sırasıyla; a) Hizmet süresi fazla olanlara, b) Daha üst öğrenimi bitirmiş olanlara, c) Üst öğrenim mezuniyet notu yüksek olanlara, öncelik verilir. Bunların da eşitliği halinde kura ile tespit yapılır. (3) İlgili yerel yönetimlerce ihtiyaç duyulması halinde görevde yükselme veya unvan değişikliği sınavında başarılı olmalarına rağmen, ilan edilen kadro sayısı nedeniyle ataması yapılamayan personelden en fazla asıl aday sayısı kadar personel, başarı sıralamasına göre yedek olarak belirlenebilir.
Görevde yükselme suretiyle atanma MADDE 17 – (1) Atanmaya hak kazanan personel, başarı sıralaması listesinin kesinleşmesini müteakip en geç bir ay içinde atanır. (2) İlgili mahalli idarelerce tercih alınması durumunda ise başarı sıralaması esas alınarak ilgili personelin tercihlerine göre atamaları yapılır. (3) Duyurulan kadrolardan; a) Atanma şartlarını taşımadıkları için sınavların geçersiz sayılması veya bu sebeple atamaların iptal edilmesi, atanılan göreve geçerli bir mazeret olmaksızın süresi içinde başlanmaması ya da atanma hakkından vazgeçilmesi, b) Emeklilik, vefat, memurluktan çekilme veya çıkarılma, başka unvanlı kadrolara ya da başka bir kuruma naklen atanma, sebepleriyle boş kalan veya boşalan kadrolara, başarı sıralamasının kesinleştiği tarihten itibaren altı aylık süreyi aşmamak üzere aynı unvanlı kadrolar için yapılacak müteakip sınava ilişkin duyuruya kadar, yedekler arasından başarı sıralamasına göre atama yapılabilir.	Görevde yükselme ve unvan değişikliği suretiyle atanma MADDE 17 – (1) Atanmaya hak kazanan personel, başarı sıralaması listesinin kesinleşmesini müteakip en geç bir ay içinde atanır. (2) Yerel yönetimce tercih alınması durumunda ise başarı sıralaması esas alınarak ilgili personelin tercihlerine göre atamaları yapılır. (3) Duyurulan kadrolardan; a) Atanma şartlarını taşımadıkları için sınavların geçersiz sayılması veya bu sebeple atamaların iptal edilmesi, atanılan göreve geçerli bir mazeret olmaksızın süresi içinde başlanmaması ya da atanma hakkından vazgeçilmesi, b) Emeklilik, vefat, memurluktan çekilme veya çıkarılma, başka unvanlı kadrolara ya da başka bir kuruma naklen atanma, sebepleriyle boş kalan veya boşalan kadrolara, başarı sıralamasının kesinleştiği tarihten itibaren altı aylık süreyi aşmamak üzere aynı unvanlı kadrolar için yapılacak müteakip sınava ilişkin duyuruya kadar, yedekler arasından başarı sıralamasına göre atama yapılabilir.
Atamaların izlenmesi MADDE 18 – (1) Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının sonuçlarına göre yapılan atamalar, atamanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içerisinde, bir liste halinde Bakanlığa gönderilir. (İçişleri Bakanlığı –İller İdaresi Genel Müdürlüğü)	Atamaların izlenmesi MADDE 18 – (1) Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının sonuçlarına göre yapılan atamalar, atamanın yapıldığı tarihten itibaren bir ay içerisinde, bir liste halinde Bakanlığa gönderilir. (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı-Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü)

Hizmet grupları arasında geçişler MADDE 19 - (1) 5 inci maddede belirtilen hizmet grupları arasındaki geçişler aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır: a) Aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, ilgili personelin isteği ve atanılacak kadro için aranan öğrenim şartına ve sertifika gibi belgelere sahip olunması kaydıyla sınav yapılmaksızın genel hükümlere göre atama yapılabilir. b) Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme sınavına tabidir. Mahalli idarelerde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya daha alt düzeydeki görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan genel hükümlere göre atama yapılabilir. c) Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, 5 inci maddede yer alan yönetim hizmetleri grubu, araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu ve hukuk hizmetleri grubunda gösterilen kadrolar ile unvan değişikliğine tabi kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. Diğer hizmet gruplarında yer alan kadrolara atanmada en az altı ay çalışmış olma şartı aranmaz. ç) Avukat kadrolarından hukuk müşaviri kadrolarına sınavsız, genel hükümlere göre atama yapılabilir. d) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan ve doktora öğrenimini bitiren personel, atanılacak görev için aranan toplam hizmet süresine sahip olmaları ve mevzuatla aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımaları kaydıyla, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile aynı fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde sayılan kadrolara görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan, genel hükümlere göre atanabilir.	Hizmet grupları arasında geçişler MADDE 19 - (1) 5 inci maddede belirtilen hizmet grupları arasındaki geçişler aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır: a) Aynı hizmet grubunun alt hizmet grubu içinde kalmak kaydıyla, ilgili personelin isteği ve atanılacak kadro için aranan öğrenim şartına ve sertifika gibi belgelere sahip olunması kaydıyla sınav yapılmaksızın genel hükümlere göre atama yapılabilir. b) Gruplar arası görevde yükselme niteliğindeki geçişler ve alt gruptan üst gruplara geçişler görevde yükselme sınavına tabidir. Yerel yönetimlerde ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında daha önce bulunulan görevler ile bu görevlerle aynı düzey görevlere veya daha alt düzeydeki görevlere, görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan genel hükümlere göre atama yapılabilir. c) Bu Yönetmelik kapsamı dışında bulunan daha üst görevlerde en az altı ay süreyle çalışmış olanlar, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, 5 inci maddede yer alan yönetim hizmetleri grubu, araştırma, planlama ve savunma hizmetleri grubu ve hukuk hizmetleri grubunda gösterilen kadrolar ile unvan değişikliğine tabi kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. Diğer hizmet gruplarında yer alan kadrolara atanmada en az altı ay çalışmış olma şartı aranmaz. ç) Avukat kadrolarından hukuk müşaviri kadrolarına sınavsız, genel hükümlere göre atama yapılabilir. d) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan ve doktora öğrenimini bitiren personel, atanılacak görev için aranan toplam hizmet süresine sahip olmaları ve mevzuatla aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımaları kaydıyla, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile aynı fıkranın (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde sayılan kadrolara görevde yükselme sınavına tabi tutulmadan, genel hükümlere göre atanabilir.
e) Unvan değişikliğine tabi kadrolar arasındaki atamalar, ilgili kadro için düzenlenen unvan değişikliği sınavı sonucuna göre yapılır. Mühendis unvanlı kadrodan 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde ve (c) bendinde sayılan kadrolar ile daha alt düzeydeki diğer kadrolara; en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren diğer unvan değişikliğine tabi kadrolardan, aynı fıkranın (d) bendinde sayılan kadrolara; unvan değişikliğine tabi diğer kadrolardan ise aynı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan kadrolara, söz konusu kadrolar için aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımak kaydıyla, sınavsız, genel hükümlere göre atama yapılabilir. f) Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar, unvan değişikliği sınavına katılmaksızın öğrenimle ihraz ettikleri unvanlara ilişkin kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. g) Koruma ve güvenlik şefi kadrosundan koruma ve güvenlik görevlisi amiri kadrosuna (a) bendine göre yapılacak atamalarda, koruma ve güvenlik şefi kadrosunda en az iki yıl çalışmış olma şartı aranır.	e) Unvan değişikliğine tabi kadrolar arasındaki atamalar, ilgili kadro için düzenlenen unvan değişikliği sınavı sonucuna göre yapılır. Mühendis unvanlı kadrodan 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendinde ve (c) bendinde sayılan kadrolar ile daha alt düzeydeki diğer kadrolara; en az lisans düzeyinde öğrenim gerektiren diğer unvan değişikliğine tabi kadrolardan, aynı fıkranın (d) bendinde sayılan kadrolara; unvan değişikliğine tabi diğer kadrolardan ise aynı maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde sayılan kadrolara, söz konusu kadrolar için aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımak kaydıyla, sınavsız, genel hükümlere göre atama yapılabilir. f) Bu Yönetmelik kapsamındaki personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar, unvan değişikliği sınavına katılmaksızın öğrenimle ihraz ettikleri unvanlara ilişkin kadrolara sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. g) Koruma ve güvenlik şefi kadrosundan koruma ve güvenlik görevlisi amiri kadrosuna (a) bendine göre yapılacak atamalarda, koruma ve güvenlik şefi kadrosunda en az iki yıl çalışmış olma şartı aranır.

Kazanılmış Haklar MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan unvanları, daha önce ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak asaleten atanmak suretiyle kazananların hakları saklıdır.	Zabıta ve itfaiye personeli MADDE 20 – (1) Zabıta ve itfaiye personelinin görevde yükselme işlemleri, ilgili mevzuat hükümlerine göre yürütülür. Zabıta ve itfaiye personelinin bu Yönetmelik kapsamındaki görevde yükselmeye tabi kadrolara atanmalarında unvan denklikleri esas alınır. Zabıta ve itfaiye personelinden; a) Zabıta müdürü ve itfaiye müdürü kadrolarında en az iki yıl görev yapanlar, 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki hükümlere göre, b) Zabıta şube müdürü ve itfaiye şube müdürü kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (1) numaralı alt bendi ile (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan kadrolara ve daha alt düzeydeki diğer kadrolara, c) Zabıta amiri ve itfaiye amiri kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin (2) numaralı alt bendi ile (c) bendinde yer alan kadrolara ve daha alt düzeydeki diğer kadrolara, ç) Zabıta komiseri ve itfaiye çavuşu kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (c) bendi ile (d) bendinin (1) numaralı alt bendinde yer alan kadrolara ve daha alt düzeydeki diğer kadrolara, d) Zabıta memuru ve itfaiye eri kadrolarında görev yapanlar, 5 inci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan kadrolar ile daha alt düzeydeki diğer kadrolara, alt görevlerde çalışma süresi şartı hariç olmak üzere, aranan diğer özel şartları taşımaları kaydıyla, sınavsız, genel hükümlere göre atanabilirler. (2) Söz konusu personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar hakkında 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki hükümler de uygulanabilir.
Engellilerin sınavları MADDE 21 – (1) Mahalli idareler, aranan şartları taşıyan engellilerin sınavlarının yapılabilmesi ve atandıkları görevlerini ifa edebilmeleri için gerekli tedbirleri alırlar.	Kazanılmış haklar MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan unvanları, daha önce ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak asaleten atanmak suretiyle kazananların hakları saklıdır.
Naklen atamalar MADDE 22 – (1) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlardan, bu Yönetmelikte belirtilen aynı unvana, bu unvanla aynı düzeydeki veya daha alt düzeydeki diğer unvanlara, söz konusu unvanlar için mevzuatla aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımaları kaydıyla, genel hükümlere göre naklen atama yapılabilir. Söz konusu personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar hakkında 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki hükümler de uygulanabilir. (2) Diğer personel mevzuatına tabi olanların atamalarında ihraz ettikleri unvanların bu Yönetmelikteki denk kadroları, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü doğrultusunda belirlenir.	Engellilerin sınavları MADDE 22 – (1) Yerel yönetimler, aranan şartları taşıyan engellilerin sınavlarının yapılabilmesi ve atandıkları görevlerini ifa edebilmeleri için gerekli tedbirleri alırlar.

Sınav belgelerinin saklanması MADDE 23 - (1) Sınava katılanlardan başarılı olanların sınavla ilgili belgeleri, ilgililerin özlük dosyalarında saklanır. Dava açanların belgeleri dava sonuçlanıncaya kadar, diğerlerinin belgeleri ise bir yıldan az olmamak üzere müteakip sınava kadar personel işlerinden sorumlu birimlerce saklanır.	Naklen atamalar MADDE 23 - (1) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapanlardan, bu Yönetmelikte belirtilen aynı unvana, bu unvanla aynı düzeydeki veya daha alt düzeydeki diğer unvanlara, söz konusu unvanlar için mevzuatla aranan öğrenim ve sertifika gibi belgelere sahip olma şartlarını taşımaları kaydıyla, genel hükümlere göre naklen atama yapılabilir. Söz konusu personelden doktora öğrenimini bitirmiş olanlar hakkında 19 uncu maddenin birinci fıkrasının (d) ve (f) bentlerindeki hükümler de uygulanabilir. (2) Diğer personel mevzuatına tabi olanların atamalarında ihraz ettikleri unvanların bu Yönetmelikteki denk kadroları, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşü doğrultusunda belirlenir.
Geçici hükümler GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 18/4/1999 tarihinde görevde bulunan ve aynı tarih itibarıyla iki veya üç yıllık yükseköğrenim mezunu olanlar, diğer koşullara sahip oldukları takdirde 7 nci maddenin uygulanması bakımından dört yıllık yükseköğrenim mezunu kabul edilirler. (2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yazılı sınavları yapılmış ve sınav sonuçları açıklanmış olan görevde yükselme veya unvan değişikliğine ilişkin işlemler, yazılı sınavın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilir.	Sınav belgelerinin saklanması MADDE 24 - (1) Sınava katılanlardan başarılı olanların sınavla ilgili belgeleri, ilgililerin özlük dosyalarında saklanır. Dava açanların belgeleri dava sonuçlanıncaya kadar, diğerlerinin belgeleri ise bir yıldan az olmamak üzere müteakip sınava kadar personel işlerinden sorumlu birimlerce saklanır.
2020 yılı sınav, duyuru ve başvuru işlemleri GEÇİCİ MADDE 2 - (1) 2020 yılı için ilgili mahalli idareler, 24 Temmuz 2020 tarihine kadar görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi tutmak istediği personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen başvurular, tek liste halinde en geç 27 Temmuz 2020 tarihine kadar Bakanlığa gönderilir.	Geçici hükümler GEÇİCİ MADDE 1 - (1) 18/4/1999 tarihinde görevde bulunan ve aynı tarih itibarıyla iki veya üç yıllık yükseköğrenim mezunu olanlar, diğer koşullara sahip oldukları takdirde 7 nci maddenin uygulanması bakımından dört yıllık yükseköğrenim mezunu kabul edilirler. (2) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yazılı sınavları yapılmış ve sınav sonuçları açıklanmış olan görevde yükselme veya unvan değişikliğine ilişkin işlemler, yazılı sınavın yapıldığı tarihte yürürlükte bulunan mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilir.
Tüzel kişiliği sona eren mahalli idarelerdeki çalışma süresi GEÇİCİ MADDE 3 - (1) Tüzel kişilikleri sona eren mahalli idarelerden devrolunan personel için, 6 ncı ve 7 nci maddelerde belirtilen sürelerin hesabında, tüzel kişiliği sona eren mahalli idarelerdeki çalışma süresi de dikkate alınır.	2020 yılı sınav, duyuru ve başvuru işlemleri GEÇİCİ MADDE 2 - (1) 2020 yılı için ilgili yerel yönetimler, 17 Temmuz 2020 tarihine kadar görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavına tabi tutmak istediği personelin niteliklerini ve sayısını valiliklere bildirir. Valiliklere gelen başvurular, tek liste halinde en geç 24 Temmuz 2020 tarihine kadar Bakanlığa gönderilir.
Yürürlük MADDE 24 - (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.	Tüzel kişiliği sona eren yerel yönetimlerdeki çalışma süresi GEÇİCİ MADDE 3 - (1) Tüzel kişilikleri sona eren yerel yönetimlerden devrolunan personel için, 6 ncı ve 7 nci maddelerde belirtilen sürelerin hesabında, tüzel kişiliği sona eren yerel yönetimlerdeki çalışma süresi de dikkate alınır.

YÖNETMELİK KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

Yürütme MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini İçişleri Bakanı yürütür.	Yürürlük MADDE 25 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.
	Yürütme MADDE 26 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

SORUMLU OLUNAN KONULAR - 1.GRUP (Memur, Tahsildar, Bilgisayar İşletmeni vb.)		
YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI	İDARİ VE MALİ MEVZUAT	ORTAK KONULAR
Belediye Kanunu - Belediyenin görev yetki ve sorumlulukları - Belediyenin organları	1982 Anayasasının Kabulü, Genel Esasları, Temel Haklar ve Özgürlükleri Sistemi 1982 Anayasasına Göre Devletin Temel Organları - Türkiye'nin İdari Teşkilatı - Kamu Görevlileri ve Devlet Memurluğuna Giriş - Devlet Memurlarının Ödevleri ve Sorumlulukları, Hakları, Yasakları ve Memurların Değerlendirilmesi - Devlet Memurlarının Disiplin ve Ceza Soruşturması, Memurluk Statüsünde Kısıntı Yapan Durumlar ve Devlet Memurluğunun Sona Ermesi	- Atatürkçü Düşünce Sistemi - İletişim - Halkla ilişkiler ve Uygulama Alanları - Kamu İdarelerinde ve Mahalli İdarelerde Halkla İlişkiler - Resmi Yazışmalar - Noktalama İşaretleri - Yazım Kuralları
Büyükşehir Belediyesi Kanunu - Büyükşehir belediyesinin görev yetki ve sorumlulukları - Büyükşehir belediyesinin organları		
İl Özel İdaresi Kanunu - İl Özel İdaresinin görev yetki ve sorumlulukları - İl Özel İdaresinin organları		
Köy Kanunu Köyün organları		
Mahalli İdare Birlikleri Kanunu - Kuruluş - Birliğin Organları		
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu - Amaç ve Kapsam - Taşınır ve Taşınmaz İşlemleri - Yaptırımlar ve Yetkili Merciler		
Kamu İhale Kanunu Temel İlkeler		

SORUMLU OLUNAN KONULAR - 2.GRUP (Şef, Uzman, Eğitim vb.) 1/2

YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI	İDARİ VE MALİ MEVZUAT	ORTAK KONULAR
Belediye Kanunu - Belediyenin görev yetki ve sorumlulukları - Belediyenin organları - Belediye teşkilatı ve personeli - Belediyenin gelir ve giderleri - Belediye bütçesi	1982 Anayasasının Kabulü, Genel Esasları, Temel Haklar ve Özgürlükleri Sistemi 1982 Anayasasına Göre Devletin Temel Organları - Türkiye'nin İdari Teşkilatı - Kamu Görevlileri ve Devlet Memurluğuna Giriş - Devlet Memurlarının Ödevleri ve Sorumlulukları, Hakları, Yasakları ve Memurların Değerlendirilmesi - Devlet Memurlarının Disiplin ve Ceza Soruşturması, Memurluk Statüsünde Kısıntı Yapan Durumlar ve Devlet Memurluğunun Sona Ermesi	- Atatürkçü Düşünce Sistemi - İletişim - Halkla ilişkiler ve Uygulama Alanları - Kamu İdarelerinde ve Mahalli İdarelerde Halkla İlişkiler - Resmi Yazışmalar - Noktalama İşaretleri - Yazım Kuralları
Büyükşehir Belediyesi Kanunu - Büyükşehir belediyesinin görev yetki ve sorumlulukları - Büyükşehir belediyesinin organları - Büyükşehir belediyesi teşkilatı ve personeli - Mali Hükümler		
İl Özel İdaresi Kanunu - İl Özel İdaresinin görev yetki ve sorumlulukları - İl Özel İdaresinin organları - İl Özel İdaresi teşkilatı ve personeli - Mali hükümler ve Cezalar - Cezalar		
Köy Kanunu Köyün organları ve görevleri		

SORUMLU OLUNAN KONULAR - 2.GRUP (Şef, Uzman, Eğitimci vb.) 2/2		
YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI	İDARİ VE MALİ MEVZUAT	ORTAK KONULAR
Mahalli İdare Birlikleri Kanunu - Kuruluş, Birliğin Organları - Birliğin Gelirleri ve Giderleri - Köylere Hizmet Götürme Birlikleri - Birlik Üyelerinin Yükümlülükleri - Ortak Hükümler		
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu - Amaç ve Kapsam - Harcama Yetkisi ve Yetkilisi - Taşınır ve Taşınmaz İşlemleri - Dış Denetim - Yaptırımlar ve Yetkili Merciler		
Kamu İhale Kanunu - Temel İlkeler ve İhale Komisyonu - İhaleye Katılımda Yeterlik Kuralları - İhale İlan Süreleri ve Kuralları - Yaptırımlar ve Yetkili Merciler - Tekliflerin Hazırlanması ve Sunulması, Değerlendirilmesi - İhale Sonucunun İlanı		

SORUMLU OLUNAN KONULAR - 3.GRUP (Koruma ve Güvenlik Görevlisi Amiri) 1/2		
YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI	İDARİ VE MALİ MEVZUAT	ORTAK KONULAR
Belediye Kanunu - Belediyenin görev yetki ve sorumlulukları - Belediyenin organları - Belediye teşkilatı ve personeli - Belediyenin gelir ve giderleri - Belediye bütçesi ve belediyelerin denetimi	1982 Anayasasının Kabulü, Genel Esasları, Temel Haklar ve Özgürlükleri Sistemi 1982 Anayasasına Göre Devletin Temel Organları - Türkiye'nin İdari Teşkilatı - Kamu Görevlileri ve Devlet Memurluğuna Giriş - Devlet Memurlarının Ödevleri ve Sorumlulukları, Hakları, Yasakları ve Memurların Değerlendirilmesi - Devlet Memurlarının Disiplin ve Ceza Soruşturması, Memurluk Statüsünde Kısıntı Yapan Durumlar ve Devlet Memurluğunun Sona Ermesi	- Atatürkçü Düşünce Sistemi - İletişim - Halkla ilişkiler ve Uygulama Alanları - Kamu İdarelerinde ve Mahalli İdarelerde Halkla İlişkiler - Resmi Yazışmalar - Noktalama İşaretleri - Yazım Kuralları
Büyükşehir Belediyesi Kanunu - Büyükşehir belediyesinin görev yetki ve sorumlulukları - Büyükşehir belediyesinin organları - Büyükşehir belediyesi teşkilatı ve personeli - Mali Hükümler		
İl Özel İdaresi Kanunu - İl Özel İdaresinin görev yetki ve sorumlulukları - İl Özel İdaresinin organları - İl Özel İdaresi teşkilatı ve personeli - Mali hükümler ve Cezalar - İl Özel İdarelerinin denetimi ve bütçesi		

SORUMLU OLUNAN KONULAR - 3.GRUP (Koruma ve Güvenlik Görevlisi Amiri) 2/2		
YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI	İDARİ VE MALİ MEVZUAT	ORTAK KONULAR
Köy Kanunu Köyün organları, görevleri ve gelirleri		
Mahalli İdare Birlikleri Kanunu - Kuruluş, Birliğin Organları - Birliğin Gelirleri ve Giderleri - Köylere Hizmet Götürme Birlikleri - Birlik Üyelerinin Yükümlülükleri - Ortak Hükümler		
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu - Amaç ve Kapsam - Harcama Yetkisi ve Yetkilisi - Taşınır ve Taşınmaz İşlemleri - İç Kontrol Sistemi ve Dış Denetim - Yaptırımlar ve Yetkili Merciler, Bütçe Türleri		
Kamu İhale Kanunu - Temel İlkeler ve İhale Komisyonu - İhaleye Katılımda Yeterlik Kuralları - İhale İlan Süreleri ve Kuralları - Yaptırımlar ve Yetkili Merciler - Tekliflerin Hazırlanması ve Sunulması, Değ. - İhale Sonucunun İlanı		

Unvan Değişikliği Sınav Konuları

Konu dağılımları Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce yayımlanan genelgede belirtilmiş olup unvan değişikliğine tabi kadrolar için sınava katılacakların sorumlu oldukları konular aşağıdaki şemada gösterilmiştir. Ayrıca sorumlu olunan konular bakımından IV.grupla (müdür, hukuk müşaviri) konular aynıdır. Burada diğer gruplardan farklı olarak adaylar, *yerel yönetimler mevzuatında kanunların tamamından sorumludurlar.*

SORUMLU OLUNAN KONULAR - 4.GRUP (Unvan Değişikliği, Müdür, Hukuk Müşaviri)		
YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI	İDARİ VE MALİ MEVZUAT	ORTAK KONULAR
Belediye Kanunu	✚ 1982 Anayasasının Kabulü, Genel Esasları, Temel Haklar ve Özgürlükleri Sistemi	✚ Atatürkçü Düşünce Sistemi
Büyükşehir Belediyesi Kanunu	✚ 1982 Anayasasına Göre Devletin Temel Organları	✚ İletişim
İl Özel İdaresi Kanunu	✚ Türkiye'nin İdari Teşkilatı	✚ Halkla ilişkiler ve Uygulama Alanları
Köy Kanunu	✚ Kamu Görevlileri ve Devlet Memurluğuna Giriş	✚ Kamu İdarelerinde ve Mahalli İdarelerde Halkla İlişkiler
Mahalli İdare Birlikleri Kanunu	✚ Devlet Memurlarının Ödevleri ve Sorumlulukları, Hakları, Yasakları ve Memurların Değerlendirilmesi	✚ Resmi Yazışmalar
Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu	✚ Devlet Memurlarının Disiplin ve Ceza Soruşturması, Memurluk Statüsünde Kısıntı Yapan Durumlar ve Devlet Memurluğunun Sona Ermesi	✚ Noktalama İşaretleri
Kamu İhale Kanunu		✚ Yazım Kuralları

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavı Başvuru Süreci

BAŞVURU İŞLEMLERİ VE SINAV TAKVİMİ (2019)	
Kayıt İşlemleri	Tarih
- Kayıtlar internet üzerinden Anadolu Üniversitesi Yerel Yönetimler e-Sertifika Programı üzerinden gerçekleştirilmektedir. - Adaylar, http://esertifika.anadolu.edu.tr adresi üzerinden kayıt formunu doldurup sisteme fotoğraflarını yükledikten sonra başvuruyu onaylayacaklardır. - Adaylar, Anadolu Üniversitesi Yerel Yönetimler e-Sertifika Programına katılım ücretini (160,00 TL) başvuru formunda belirtilen banka hesabına yatracaklardır.	03.08.2020 - 24.08.2020
Adaylar, Sınav Giriş Belgelerini http://esertifika.anadolu.edu.tr adresi üzerinden temin edecek ve sınavda yanlarında bulunduracaklardır.	21.09.2020 tarihinden itibaren
- Adaylar, tek oturumda çoktan seçmeli test usulüne göre sınava katılacak. - Sınav süresi 90 dakika olup, sınavda her dersten 20'şer soru olmak üzere toplam 60 soru sorulacaktır.	27.09.2020 (Sınav Tarihi)
Sınav sonuçları, Anadolu Üniversitesi tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğüne bildirilir ve internet sitesi üzerinden ilan edilir.	12.10.2020 - 16.10.2020

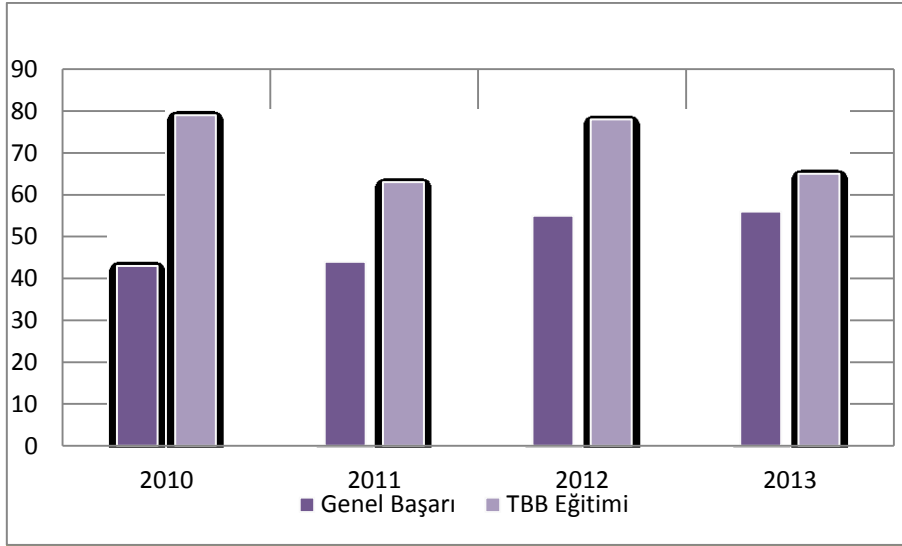
Kaynak: <https://webdosya.csb.gov.tr/db/yerelyonetimler/haberler/gorevde-yukselme-ve-unvan-degisikligi-sinavi-20200703085135.pdf>

Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Sınavına Hazırlık Eğitimi

Birliğimizin eğitim faaliyetleri kapsamında 2010 yılından bu güne kadar belediye personeline yönelik Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği sınavına hazırlık eğitimleri düzenlenmektedir. 2010-2013 yıllarında yapılan sınav verileri göz önüne alındığında eğitime katılan personelin, sınava katılan diğer personele göre daha başarılı olduğu görülmektedir.

2017 yılından itibaren bu eğitimler, online olarak (uzaktan eğitim) Birliğimiz internet adresi üzerinden eğitime başvuran adaylara verilmektedir.

Grafik 1: Eğitim başarı durumu

3.

**YEREL YÖNETİMLER MEVZUATI
PRATİK BİLGİLER VE ÖRNEK SINAV
SORULARI**

KARŞILAŞTIRMALI YEREL YÖNETİMLER MEVZUAT TABLOSU - 1/2

KONUSU	BELEDİYE KANUNU	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE KANUNU	İL ÖZEL İDARESİ KANUNU	MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ KANUNU
Yayımlanma Tarihi (Yürürlük)	13.07.2005	23.07.2004	04.03.2005	11.06.2005
Organları	Meclis-Encümen-Başkan	Meclis-Encümen-Başkan	Meclis-Encümen-Başkan	Meclis-Encümen-Başkan
Kuruluş	Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir.	Toplam nüfusu 750.000'den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesi-ne dönüştürülebilir.	İL özel idaresi,ilin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer.	Birlik, birlik tüzüğünün kesinleşmesinden sonra Cumhurbaşkanının izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır.
Meclis	<i>Bkz. 5393/17-23.md.</i>	<i>Bkz. 5216/12-14.md.</i>	<i>Bkz. 5302/9-15.md.</i>	<i>Bkz. 5355/8-11.md.</i>
İhtisas Komisyonları	Belediye meclisi, üyeleri arasından en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurulabilir.	Büyükşehir belediye meclisi, üyeleri arasından seçilecek en az beş, en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurulabilir.	İL genel meclisi, üyeleri arasından en az üç, en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurulabilir. Plân ve Bütçe ile İmar ve Bayındırlık komisyonları en çok yedi kişiden meydana gelir.	İhtisas komisyonları meclis üyeleri arasında birlik meclisinin kararıyla kurulur ve komisyon üye sayısı beşi geçemez.
Zorunlu İhtisas Komisyonları	İL ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde plân ve bütçe ile imar komisyonlarının kurulması zorunludur.	İmar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu, plân ve bütçe komisyonu, eğitim, kültür, gençlik ve spor komisyonu ile ulaşım komisyonunun kurulması zorunludur.	Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu ile plân ve bütçe komisyonu kurulması zorunludur.	Birlik meclisinde plân ve bütçe komisyonunun dışında birliğin faaliyet konularında olmak üzere ihtisas komisyonları kurulabilir.
Denetim Komisyonu	İL ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde meclis üyeleri arasından, üye sayısı üçten az beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.	-	İL genel meclisi, kendi üyeleri arasından üye sayısı üçten az, beşten çok olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.	-

KARŞILAŞTIRMALI YEREL YÖNETİMLER MEVZUAT TABLOSU - 2/2					
KONUSU	BELEDİYE KANUNU	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE KANUNU	İL ÖZEL İDARESİ KANUNU	MAHALLİ İDARE BİRLİKLERİ KANUNU	
Encümen	Belediye başkanının başkanlığında; il belediyelerinde ve nüfusu 100.000'in üzerindeki belediyelerde, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye, malî hizmetler birim amiri ve belediye başkanının birim amirleri arasından bir yıl için seçeceği iki üye olmak üzere yedi kişiden, diğer belediyelerde 5 kişiden oluşur. <i>Bkz. 5393/33-35.md.</i>	Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur. <i>Bkz. 5216/16.md.</i>	İl encümeni valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşur. <i>Bkz. 5302/9-15.md.</i>	Birlik encümeni, birlik başkanı ile sayısı yediyi geçmemek üzere birlik tüzüğünde gösterilecek sayıda meclis üyesinden oluşur. Ülke düzeyinde kurulan birliklerde bu sayı iki kat olarak uygulanır. <i>Bkz. 5355/8-11.md.</i>	
Başkan	<i>Bkz. 5393/37-38.md.</i>	<i>Bkz. 5216/17-18.md.</i>	<i>Bkz. 5302/29-30.md. (Vali)</i>	<i>Bkz. 5355/14.md.</i>	
Teşkilat	Belediye teşkilâtı, norm kadroya uygun olarak yazı işleri, malî hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşur.	Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.	İl özel idaresi teşkilâtı; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur.	Norm kadroya uygun olarak birlik teşkilâtı birlik müdürü, yazı işleri, malî işler birimleri ile birliğin faaliyet alanına göre kurulacak teknik işler biriminden oluşur. Ülke düzeyinde kurulan birliklerle üye sayısı yüzden fazla olan birliklerde teşkilât, genel sekreter, yazı işleri ve malî işler birimleri ile sayısı üçü geçmemek üzere birlik meclisinin kararıyla kurulacak diğer birimlerden oluşur.	

Belediye Kanunu
Örnek Sınav Soruları
20 Soru

1. Belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idari ve mali özerkliğe sahip kamu tüzel kişisine adı verilir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Belediye
- B) Mahalli İdare
- C) İl Özel İdaresi
- D) İller Bankası
- E) Köy

2. Aşağıdakilerden hangisi 5393 sayılı Belediye Kanununda sayılan amaçlardan biri değildir?

- A) Kuruluşu
- B) Organları
- C) Yönetimi
- D) Görev, yetki ve sorumlulukları
- E) İşbirliği yaptığı kuruluşları

3. Belediye Kanununda belediye meclisinin görev ve yetkileri sıralanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu görev ve yetkilerden biri değildir?

- A) Borçlanmaya karar vermek
- B) Şartlı bağışları kabul etmek
- C) Belediye personelinin atamak
- D) Yönetmelikleri kabul etmek
- E) İhtisas komisyonu üyelerini seçmek

4. Aşağıdakilerden hangisi belediye başkanının görev ve yetkilerinden biridir?

- A) Şartlı bağışları kabul etmek
- B) Borçlanmaya karar vermek
- C) Bütçeyi ve kesin hesabı kabul etmek
- D) Şartsız bağışları kabul etmek
- E) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek

5. Aşağıdakilerden hangisi belediye encümeninin görev ve yetkilerinden biridir?

- A) Şartsız bağışları kabul etmek
- B) Kanunda öngörülen cezaları vermek
- C) Belediye personelinin atamak
- D) İhtisas komisyonu üyelerini seçmek
- E) Borçlanmaya karar vermek

6. Bir beldenin adı, belediye meclisi üye tamsayısının en az $\frac{3}{4}$ çoğunluğunun kararı ve'nin görüşü üzerine'nın onayı ile değiştirilir. Beldenin adının değişmesi ile belediyenin adı da değişmiş sayılır.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Belediye Başkanı-Vali
- B) Vali-İçişleri Bakanı
- C) Belediye Meclisi-Vali
- D) Belediye Encümeni-Belediye Başkanı
- E) Vali-Danıştay

7. Belediyenin yetkileri ve imtiyazları arasında; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak, toplu taşıma yapmak, katı atıkların toplanması gibi hizmetleri'ın görüşü ve'nın kararıyla süresi yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir. Hükmü yer almaktadır.

Buna göre yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Danıştay-Çevre ve Şehircilik Bakanı-49
- B) Vali-İçişleri Bakanı-49
- C) Belediye Meclisi-Vali-25
- D) Danıştay-Vali-39
- E) Vali-Danıştay-22

8. Belediye Kanununa göre belediyenin gelirleri arasında aşağıdakilerden hangisi yer alır?

- A) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay
- B) Faiz ve ceza gelirleri
- C) Bağışlar
- D) Vergi, resim, harç ve katılma payları
- E) Hepsi

9. Belediye meclisinin, bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi en çok gün, diğer toplantıların süresi en çok gündür.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) 20 – 5
- B) 5 – 15
- C) 10 – 20
- D) 10 – 5
- E) 15 – 5

10. Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere gün içerisinde meclise iade edebilir. Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine gün içinde idari yargıya başvurabilir. Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren en geç gün içinde mahallin en büyük mülki idare amirine gönderilir.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) 5 - 7 - 10
- B) 5 - 15 - 10
- C) 5 - 10 - 7
- D) 10 - 5 - 7
- E) 10 - 7 - 5

11. Belediye meclisi; üyeleri arasından en az, en fazla kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) 7 – 9
- B) 5 – 11
- C) 5 - 10
- D) 3 - 5
- E) 5 - 7

12. İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerinde olan belediyelerde,komisyonlarının kurulması zorunludur.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Plan ve bütçe ile imar
- B) Yatırım
- C) Denetim
- D) Çevre
- E) Sağlık

13.

- I. Faaliyet raporunu değerlendirme
- II. Denetim komisyonu
- III. Soru
- IV. Genel görüşme
- V. Gensoru

Belediye meclisi; bilgi edinme ve denetim yetkisini yukarıdakilerden hangisi/hangileri yoluyla kullanır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I-II ve III
- D) IV ve V
- E) Hepsi

14. Belediye meclisi;

- Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içerisinde yapmayı ihmal eder ve bu durum belediyeye ait işleri sekteye veya gecikmeye uğratırsa,
- Belediyeye verilen görevlerle ilgili olmayan siyasi konularda karar alırsa,

.....'nın bildirimi üzerine
.....'ın kararı ile feshedilir.

Yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Vali - Bölge İdare Mahkemesi
- B) Vali - İçişleri Bakanı
- C) Belediye Meclisi - Vali
- D) Belediye Başkanı - Danıştay
- E) İçişleri Bakanlığı - Danıştay

15. Belediye meclisinin;

- I. Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi,
- II. Meclis üye tamsayısının yarıdan fazlasının tutuklanması,
- III. Geçici olarak görevden uzaklaştırma,

Yukarıda sıralanan olayların gerçekleşmesi durumunda, meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapılınca kadar meclis görevi, aşağıdakilerden hangisi tarafından yürütülür?

- A) Belediye başkanı
- B) Kaymakam
- C) Vali
- D) Belediye encümeni
- E) Belediye encümeninin memur üyeleri

16. Belediye başkanının;

- I. Mazeretsiz ve kesintisiz olarak 20 günden fazla görevini terk etme ve bu durumun mahallin mülki idare amiri tarafından belirlenmesi,
- II. Seçilme yeterliğini kaybetmesi,
- III. Görevini sürdürmesine engel bir hastalık veya sakatlık durumunun yetkili sağlık kuruluşu raporuyla belgelenmesi,
- IV. Meclisin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılması
- V. Ölüm ve istifa

Yukarıda sayılan hallerden hangisinin / hangilerinin meydana gelmesi durumunda; kendiliğinden veya İçişleri Bakanlığının başvurusu üzerine Danıştay kararıyla belediye başkanının başkanlık sıfatı sona erer?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I-II ve III
- D) I-II-III ve IV
- E) Hepsi

17. Aşağıdakilerden hangisi belediyenin gelirleri arasında yer almaz?

- A) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler
- B) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler
- C) İstihdam gelirleri
- D) Vergi, resim, harç ve katılma payları
- E) Hizmet karşılığı ücretler

18. Bir yerleşim biriminde belediye kurulabilmesi için nüfusun en az ne kadar olması gereklidir?

- A) 2.000
- B) 2.500
- C) 5.000
- D) 7.500
- E) 10.000

19. Aşağıdakilerden hangisi belediyenin giderleri arasında yer alır?

- A) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri
- B) Dava takip ve icra giderleri
- C) İmar düzenleme giderleri
- D) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri
- E) Hepsi

20. Aşağıdakilerden hangisi belediyenin giderleri arasında yer almaz?

- A) Şartlı bağışlarla ilgili yapılacak harcamalar
- B) Kamuoyu yoklaması ve araştırma giderleri
- C) Her türlü proje giderleri
- D) Profesyonel spor kulüplerine yapılan yardımlar
- E) Sosyal hizmet ve yardımlar

Büyükşehir Belediyesi Kanunu
 rnek Sınav Soruları
20 Soru

1. Sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idari ve mali özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisidir.

Yukarıda tanımı verilen yerel yönetim birimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İl Belediyesi
- B) İlçe Belediyesi
- C) İl Özel İdaresi
- D) Türkiye Belediyeler Birliği
- E) Büyükşehir Belediyesi

2. I. Belediye Başkanı
II. Büyükşehir Belediye Başkanı
III. Büyükşehir Belediye Meclisi
IV. Belediye Encümeni
V. Büyükşehir Belediye Encümeni

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri büyükşehir belediyesinin organları arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I-II ve III
- D) II-III
- E) II-III-V

3. **Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumluluklarıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?**

- A) İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik planını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını hazırlamak.
- B) Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak.
- C) Büyükşehir ulaşım ana planını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak.
- D) Merkezi ısıtma sistemleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işlettmek.
- E) Büyükşehir katı atık yönetim planına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak.

4. Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını belirli bir süre içerisinde gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade etmek yetkisine sahiptir.

Buna göre büyükşehir belediye başkanı bu yetkisini kullanmak isterse belediye meclisi kararlarını kaç gün içinde yeniden görüşülmek üzere meclise iade etmelidir?

- A) 5
- B) 3
- C) 4
- D) 7
- E) 10

5.

- I. Büyükşehir belediye meclisi, üyeleri arasında seçilecek en az beş, en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.
- II. İhtisas komisyonları, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin büyükşehir belediye meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.
- III. Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu en fazla on işgünü, diğer komisyonlar ise beş işgünü toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır.
- IV. Büyükşehir belediye meclisi, üyeleri arasında seçilecek en az beş, en çok yedi kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir.

Büyükşehir belediyesi ihtisas komisyonlarıyla ilgili yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I-II ve III
- D) I-II-III ve IV
- E) Hepsi

6.

- I. İmar ve bayındırlık komisyonu
- II. Çevre ve sağlık komisyonu
- III. Plan ve bütçe komisyonu
- IV. Eğitim, kültür komisyonu
- V. Gençlik ve spor komisyonu
- VI. Ulaşım komisyonu

Yukarıda sayılan ihtisas komisyonlarından hangisi/hangilerinin büyükşehir belediye meclisince kurulması zorunludur?

- A) I ve II
- B) I-II-III
- C) II-III-IV
- D) I-II-III-VI
- E) Hepsi

7.

- I. Genel sekreter
- II. Mali hizmetler birim amiri
- III. Büyükşehir belediye meclis üyesi
- IV. Belediye başkan yardımcısı
- V. Danışman

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri büyükşehir belediye encümeni üyesi değildir?

- A) I ve II
- B) I-II ve III
- C) II-III ve IV
- D) IV ve V
- E) I-II-III ve V

8. Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında toplam kaç üyeden oluşur?

- A) 5
- B) 9
- C) 11
- D) 7
- E) 10

9. Büyükşehir belediye başkanının katılmadığı encümen toplantılarına aşağıdakilerden hangisi başkanlık eder?

- A) İnsan kaynakları ve eğitim daire başkanı
- B) Belediye başkan yardımcısı
- C) Mali hizmetler birim amiri
- D) Belediye meclis üyesi
- E) Genel sekreter

10. Aşağıdakilerden hangisi büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Belediye teşkilatını sevk ve idare etmek
- B) Nikâh şahidi olmak
- C) Belediye personelini atmak
- D) Belediye ve bağlı kuruluşlarını denetlemek
- E) Belediye Meclisi ve encümene başkanlık etmek

11. Belediye Kanunu'ndaki hükümler saklı kalmak kaydıyla büyükşehir belediye meclisinin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılan büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının görevlerine son verilebilir.

Yukarıda sayılan durumun ortaya çıkması halinde büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının görevlerine aşağıdakilerden hangisinin kararıyla son verilir?

- A) İçişleri Bakanlığı
- B) Çevre Ve Şehircilik Bakanlığı
- C) Danıştay
- D) İdare Mahkemesi
- E) Vali

12.

- I. Nüfusu iki milyonu aşan büyükşehir belediyelerinde on, diğer büyükşehir belediyelerinde beşi geçmemek üzere başkan danışmanı görevlendirilebilir.
- II. Danışman olarak görevlendirilme, ileride sözleşmeli olarak kadroya geçiş için hak teşkil eder.
- III. Danışmanların görev süreleri sözleşme süresi ile sınırlıdır.
- IV. Danışman olarak görevlendirileceklerin en az dört yıllık yükseköğretim kurumlarından mezun olması şarttır.
- V. Danışmanlara, her türlü ödemeler dâhil, genel sekretere ödenen brüt aylık miktarının %80'i kadar ücret ödenir.

Büyükşehir belediyesinde danışman görevlendirilmesiyle ilgili yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I-II ve III
- D) I-III ve IV
- E) Yalnız III

13.

- I. Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.
- II. Birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi büyükşehir belediye encümeni kararı ile olur.
- III. Genel sekretere yardımcı olmak üzere, norm kadroya uygun olarak genel sekreter yardımcısı atanabilir.
- IV. Büyükşehir belediyesinde en az üç belediye başkan yardımcısı bulunur.
- V. Genel sekreter, belediye başkanının teklifi üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanı tarafından atanır.

Büyükşehir belediyesi teşkilatıyla ilgili yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri doğrudur?

- A) I-III ve V
- B) I ve II
- C) I-III ve IV
- D) Yalnız II
- E) I ve V

14. Aşağıdakilerden hangisi büyükşehir belediyesinin gelirlerinden biri değildir?

- A) Kira, faiz ve ceza gelirleri
- B) Kamu idare ve müesseselerinin yardımları
- C) Yapılacak hizmetler karşılığı alınacak ücretler
- D) Şartlı ve şartsız bağışlar
- E) AB Hibe Fonu tarafından yapılan ödemeler

15. Aşağıdakilerden hangisi büyükşehir belediyesinin giderlerinden biri değildir?

- A) Dava takip ve icra giderleri
- B) Hükümlülere yapılan ödemeler
- C) Her türlü altyapı, yapım, onarım ve bakım giderleri
- D) Faiz ve borçlanma giderleri
- E) Avukatlık, danışmanlık ve denetim ödemeleri

16. “Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir.”

Buna göre bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında aşağıdakilerden hangisi görev alabilir?

- A) Genel sekreter
- B) Danışman
- C) Belediye başkanı
- D) Belediye başkan yardımcısı
- E) Belediye başkan vekili

17. "Büyükşehir ve ilçe belediye bütçeleri, büyükşehir belediye meclisinde aynı toplantı döneminde ve birlikte görüşülerek karar bağlanırlar ve tek bütçe halinde bastırılır."

Büyükşehir belediye meclisi, ilçe belediyelerinin bütçelerini kabul ederken;

- I. Bütçe metnindeki kanun, tüzük ve yönetmeliklere aykırı madde ve ibareleri çıkarmaya veya değiştirmeye,
- II. Belediyenin tahsile yetkili olmadığı gelirleri çıkarmaya,
- III. Kesinleşmiş belediye borçları için bütçeye konulmamış ödeneği eklemeye,
- IV. Ortak yatırım programına alınan yatırımlar için gerekli ödeneği eklemeye yetkilidir.

Büyükşehir belediye bütçesiyle ilgili metinde sayılan ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I-II ve III
- D) I-III ve V
- E) Hepsi

18. Büyükşehir belediye meclisince ilçe belediye bütçelerinde yapılan değişikliklere karşı kaç gün içinde nereye itiraz edilebilir ve itiraz kaç gün içinde karara bağlanır?

- A) 7 gün- İçişleri Bakanlığı – 30 gün
- B) 10 gün - Danıştay – 30 gün
- C) 7 gün – Çevre ve Şehircilik Bakanlığı – 15 gün
- D) 10 gün - Büyükşehir Belediye Meclisi – 45 gün
- E) 10 gün – Vali – 60 gün

19. Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren (.....) içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. (.....) içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır.

Buna göre yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- A) 10 gün – 1 ay
- B) 15 gün – 15 gün
- C) 30 gün – 60 gün
- D) 3 ay – 3 ay
- E) 1 ay – 2 ay

20. Toplam nüfusu binden fazla olan il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir.

Yukarıdaki boşluğa aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) 500
- B) 600
- C) 700
- D) 900
- E) 750

İl Özel İdaresi Kanunu
Örnek Sınav Soruları
25 Soru

1.

- I. Kanunlarla verilen görev ve hizmetleri yerine getirebilmek için her türlü faaliyette bulunmak, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için kanunlarda belirtilen izin ve ruhsatları vermek ve denetlemek.
- II. Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.
- III. Borç almak ve bağış kabul etmek.
- IV. Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek.
- V. Özel kanunları gereğince il özel idaresine ait vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak.

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri il özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları arasında yer alır?

- A) I-III ve IV
- B) I ve II
- C) I-II ve V
- D) Yalnız I
- E) Hepsi

2.

- I. İl encümeni
- II. Kaymakam
- III. İl genel meclisi
- IV. Vali
- V. Belediye başkanı

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri il özel idaresinin organlarından biri değildir?

- A) I ve II
- B) II ve V
- C) II-III ve IV
- D) IV ve V
- E) I-II-III ve V

3.

- I. Şartlı bağışları kabul etmek.
- II. Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonu üyelerini seçmek.
- III. Öngörülmeyen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
- IV. Borçlanmaya karar vermek.
- V. Kadro ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri il genel meclisinin görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) Yalnız III
- D) IV ve V
- E) II-III ve IV

4. İl halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisine ne ad verilir?

- A) Belde
- B) Mahalle İdare Birliği
- C) Köy
- D) Bucak
- E) İl Özel İdaresi

5. Aşağıdakilerden hangisi Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç il özel idaresinin il sınırları içerisinde yapmakla görevli olduğu hizmetlerden biri değildir?

- A) Bayındırlık ve iskân
- B) Çevre düzeni planı
- C) Toprağın korunması ve erozyonun önlenmesi
- D) Yoksullara mikro kredi verilmesi
- E) Ulaşım ana planını yapmak

6. Aşağıdakilerden hangisi büyükşehir belediyeleri dışında kalan yerler için il özel idaresinin belediye sınırları dışında yapmakla görevli olduğu hizmetlerden biri değildir?

- A) Orman köylerinin desteklenmesi
- B) Acil yardım ve kurtarma
- C) Kanalizasyon
- D) Sosyal hizmet ve yardımlar
- E) Park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetler

7.

- I. İl özel idaresinin karar organıdır
- II. İldeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur

Yukarıda özellikleri belirtilen il özel idaresi organı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İl encümeni
- B) Vali
- C) Kaymakam
- D) Belediye başkanı
- E) İl genel meclisi

8. İl özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İl encümeni
- B) Vali
- C) Genel sekreter
- D) Belediye başkanı
- E) İl genel meclisi

9. Aşağıdakilerden hangisi il encümeninin görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek
- B) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek
- C) Borçlanmaya karar vermek
- D) Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek
- E) Kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak

10. Aşağıdakilerden hangisi il genel meclisince kurulması zorunlu ihtisas komisyonlarından biri değildir?

- A) Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu
- B) İmar ve bayındırlık komisyonu
- C) Çevre ve sağlık komisyonu
- D) Plan ve bütçe komisyonu
- E) Ulaşım komisyonu

11. "İl genel meclisi, bir yıl görev yapmak üzere, üyeleri arasından en az üç, en çok beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir."

- I. Plan ve bütçe komisyonu
- II. Çevre ve sağlık komisyonu
- III. Ulaşım komisyonu
- IV. İmar ve bayındırlık komisyonu
- V. Kültür ve sosyal hizmetler komisyonu

Yukarıda sayılan ihtisas komisyonlarından hangisi/hangileri en çok yedi kişiden oluşabilir?

- A) I ve IV
- B) Yalnız I
- C) II-III ve IV
- D) IV ve V
- E) I-III-V

12. "İl genel meclisi, bir yıl görev yapmak üzere, üyeleri arasından en az üç, en çok beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir."

Bu komisyonlarda; bazı kurum ve kuruluşlar ile bunların yöneticileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

- I. Kaymakamlar
- II. İldeki kamu kuruluşlarının amirleri
- III. Meslek kuruluşları ve sivil toplum örgütleri
- IV. Üniversite ve sendikalar
- V. Köy ve mahalle muhtarları

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri oy hakkı olmaksızın ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir?

- A) Yalnız I
- B) IV-V
- C) I-II-III ve IV
- D) I-IV
- E) Hepsi

13.

- I. Soru
- II. Gensoru
- III. Genel görüşme
- IV. Faaliyet raporunu değerlendirme
- V. Genel soruşturma

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri İl genel meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarından biridir?

- A) Yalnız II
- B) IV ve V
- C) I-III-IV
- D) I-IV
- E) Yalnız IV

14. İl genel meclisi;

- I. Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum il özel idaresine ait işleri aksatırsa
- II. İl özel idaresine verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasi konularda karar alırsa

Yukarıdaki durumların olması halinde il genel meclisi hangi kurumun bildirimine üzerine kim tarafından feshedilir?

- A) Vali-Bakanlar Kurulu
- B) Vali-İçişleri Bakanlığı
- C) Vali-Yüksek Seçim Kurulu
- D) İçişleri Bakanlığı-Danıştay
- E) İçişleri Bakanlığı-Yüksek Seçim Kurulu

15. Özel İdaresi Kanununa göre bazı durumlarda, "meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapılincaya kadar il genel meclisi görevi, encümenin memur üyeleri tarafından yürütülür." Hükmü yer almaktadır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun nedenleri arasında yer almaz?

- A) Meclis üye tam sayısının $\frac{1}{2}$ 'den aşağı düşmesi
- B) Vali'nin istifası
- C) Danıştay tarafından meclisin feshi
- D) Geçici olarak görevden uzaklaştırılmaları
- E) Meclis üye tamsayısının $\frac{1}{2}$ 'den fazlasının tutuklanması

16. Vali'nin katılmadığı encümen toplantısına aşağıdakilerden hangisi başkanlık eder?

- A) Genel Sekreter
- B) Vali yardımcısı
- C) Kaymakam
- D) İl encümeninin memur üyeleri
- E) İl genel meclis başkanı

17. İl encümeni Vali'nin başkanlığında, toplam kaç üyeden oluşur?

- A) 5
- B) 7
- C) 9
- D) 10
- E) 11

18. Aşağıdakilerden hangisi il özel idaresi teşkilatının en üst amiri olan Vali'nin görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) İl özel idaresinin hak ve menfaatlerini korumak
- B) İl özel idaresini stratejik plana göre yönetmek
- C) İl encümenine başkanlık etmek
- D) İl özel idaresi personelini atamak
- E) Şartlı bağışları kabul etmek

19. Vali, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, yöneticilik sıfatı bulunan il özel idaresi görevlileri ile bazı kamu görevlilerine devredebilir. Bu duruma yetki devri denilir.

Aşağıdakilerden hangisi Valinin bu yetkilerini devredebileceği kişilerden biri değildir?

- A) Kaymakam
- B) Vali yardımcısı
- C) Genel sekreter
- D) Mali hizmetler birim amiri
- E) Belediye başkanı

20. İl özel idaresi teşkilatı; çeşitli birimlerden oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi il özel idaresi teşkilatını oluşturan birimlerden biri değildir?

- A) Teknik hizmetler
- B) Sağlık
- C) Genel sekreterlik
- D) İnsan kaynakları
- E) Mali işler

21. Aşağıdakilerden hangisi il özel idaresinin gelirlerinden biri değildir?

- A) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar
- B) Toplu taşıma hizmetlerinden alınan paylar
- C) Bağışlar
- D) Vergi, resim, harç ve katılma payları
- E) Faiz ve ceza gelirleri

22. Aşağıdakilerden hangisi il özel idaresinin giderlerinden biri değildir?

- A) Dava takip ve icra giderleri
- B) Sosyo-kültürel ve bilimsel etkinlikler giderleri
- C) Doğal afet giderleri
- D) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri
- E) Zabıta ve itfaiye hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin giderler

23. İl özel idaresi bütçesi ile muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller (.....) görüşü alınarak (.....) tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Buna göre boşluklara sırasıyla aşağıdaki kurumlardan hangisi / hangileri getirilmelidir?

- A) İçişleri Bakanlığı – Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- B) İl Genel Meclisi - İLBANK A.Ş.
- C) Maliye Bakanlığı – İçişleri Bakanlığı
- D) Vali - Cumhurbaşkanlığı
- E) İl Genel Meclisi – Vilayetler Hizmet Birliği

24. İl Özel İdaresiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden doğru olanlara (D), yanlış olanlara (Y) yazınız.

İl özel idaresi,

(...). İlin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer.

(...). İl özel idaresinin görev alanı il sınırlarını kapsar.

(...). İl özel idaresi, hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir.

(...). İl özel idaresinin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.

(...). İl özel idaresi teşkilatı; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur.

(...). İl özel idaresi, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izni olmaksızın bütçe içi işletme kurarak yapabilir.

25. İl özel idaresinin görev ve yetki alanına giren konularda, kanunların verdiği yetkiye dayanarak il genel meclisi tarafından alınan ve usulüne uygun olarak ilân edilen kararlara aykırı davrananlara; fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, ne kadar idari para cezası verilir?

- A) 100 TL
- B) 250 TL
- C) 300 TL
- D) 500 TL
- E) 1000 TL

Köy Kanunu
Örnek Sınav Soruları
15 Soru

1. Aşağıdaki boşlukları uygun şekilde tamamlayınız.

Nüfusu iki binden aşağı yurtlara (.....) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (.....) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (.....) denir. Nüfusu iki binden aşağı olsa dahi belediye teşkilatı mevcut olan, ve vilayet merkezleri itibar olunur ve Kanununa tabidir.

2. Aşağıdaki boşluğu uygun şekilde tamamlayınız.

Cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ ve bahçe ve tarlalarıyla birlikte bir teşkil ederler.

3. Köy muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmeye hakkı olan kadın ve erkek köylülerin toplanmasından oluşan köy organına ne ad verilir?

- A) Köy Derneği
- B) İhtiyar Heyeti
- C) Aza
- D) Muhtar
- E) Korucu

4. Köy işlerinin köylülerin birçoğunun birleşerek, bir nevi ücretsiz yardımlaşma şeklinde yapılmasına ne ad verilir?

- A) Dernek
- B) Salma
- C) Doğal afet giderleri
- D) Aşar vergisi
- E) İmece

5. I. Köy Derneği II. İhtiyar Meclisi

III. Muhtar IV. Aza V. İmece

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri köyün organları arasında yer almaz?

- A) Yalnız I
- B) I-II-III
- C) IV-V
- D) II-III-IV
- E) Yalnız V

6. Köye ait işler ikiye ayrılır:

a – Mecburi (zorunlu) olan işler

b - Köylünün isteğine bağlı olan işler

Köylü mecburi olan işleri görmezse ceza görür. İsteğine bağlı olan işlerde ceza yoktur. Ancak köylünün isteğine bağlı bu gibi işlerde köy derneğinin yarısından çoğu hükmederler ve vilayete bağlı olan yerlerde vali ve kazaya bağlı olan köylerde kaymakamın rızasını alırlarsa o iş bütün köylü için mecburi olur. Ve yapmayan ceza görür.

- I. Köyde bir mescit yapmak
- II. Köye kapalı yoldan içilecek su getirmek
- III. Evlerde odalarla ahırları bir duvarla birbirinden ayırmak
- IV. Evlerin etrafını ve köyün sokaklarını temiz tutmak
- V. Köy korusunu muhafaza etmek

Buna göre yukarıdakilerden hangisi/hangileri köyün mecburi (zorunlu) görevlerinden biridir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) III-IV-V
- D) Hepsi
- E) I-II-III

7.

- I. Pazar ve çarşı yerleri yapmak
- II. Köyde bir çamaşırlık yapmak
- III. Köyde değirmen yapmak
- IV. Köyde bir hamam yapmak
- V. Köyün sınırı içinde münasip yerlerde ve tepelerde orman yetiştirmek

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri köyün isteğe bağlı görevlerinden biridir?

- A) Yalnız I
- B) I-II
- C) Hepsi
- D) IV-V
- E) II-III-IV

8. Köy Kanunu'na göre hem merkezi yönetimin köydeki temsilcisi hem de yerel yönetim birimi olan köy yönetiminin başı ve yürütme organına ne ad verilir?

- A) Köy Derneği
- B) İhtiyar Heyeti
- C) Aza
- D) Muhtar
- E) Korucu

9.

- I. Hükümetçe bildirilecek kanunları ilan etmek
- II. Salgın ve bulaşıcı hastalıkları haber vermek
- III. Hekim olmayanların ilaç yapmasını engellemek
- IV. Asker toplamak, bakaya ve kaçakları haber vermek
- V. Köy civarında eşkiya görürse haber vermek

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri Köy Kanunu'na göre muhtarın merkezi yönetimin temsilcisi olarak yaptığı görevler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I-II
- C) IV-V
- D) II-III-IV
- E) Hepsi

10. I. Köyün zorunlu görevlerini ihtiyar meclisi ile görüşerek yapmak veya yaptırmak

II. İhtiyar Meclisi kararı ile köy işlerine harcanacak paraları toplamak

III. Harcanan paralarla ilgili her ay ihtiyar meclisine hesap vermek

IV. İhtiyar meclisiyle görüştüktan sonra köylüyü işe çağırarak

V. Köy işlerine harcanacak parayı toplamak

Yukarıda sayılanlardan hangisi/hangileri göre muhtarın, köy yönetiminin başı olarak yaptığı görevler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I-II
- C) IV-V
- D) II-III-IV
- E) Hepsi

11. Köy muhtarları, seçilme yeterliliğine sahip köy halkı arasından köylü seçmenlerce seçilir.

Buna göre köy muhtarı seçilebilmek için asgari ne kadar süre o köyde ikamet etmiş olmak (yerleşmek) gerekir?

- A) 1 yıl
- B) 3 yıl
- C) 3 ay
- D) 6 ay
- E) 9 ay

12. Merkezi yönetimin köyler üzerindeki idari vesayeti, köy organlarının kararları ve uygulamaları üzerinde görülmektedir.

Buna göre merkezi yönetimin köy organları üzerindeki idari vesayet uygulamalarıyla ilgili aşağıdaki boşluklardan doğru olanlara (D), yanlış olanlara (Y) yazınız.

(...) Bir köyde birden fazla imam bulunursa ihtiyar meclisinde aza olarak bulunacak imamı kaymakam seçer.

(...) Köy muhtarının köylü faydasına olmayan kararlarını köy derneği bozabilir.

(...) Köy derneğinin, köyün isteğe bağlı olan görevlerini zorunlu olan görevler arasına alma kararı; kaymakamın veya valinin onayı ile kesinleşir.

(...) Köy korusunu muhafaza etmek, köyün isteğe bağlı işleri arasında sayılır.

(...) İl merkezine bağlı köylerde vali, ilçelere bağlı köylerde kaymakamlar, muhtarın köy işlerini ve kanunlarla verilen diğer görevlerini yapmadığını görürlerse muhtara yazılı ihtarda bulunurlar. Buna rağmen iş görmiyen muhtar, yetkili idare kurulu kararıyla görevinden uzaklaştırılır.

13. Aşağıdakilerden hangisi köy ihtiyar meclisinin görevlerinden biri değildir?

- A) Salma miktarını belirlemek
- B) Salgın ve bulaşıcı hastalıkları haber vermek
- C) İşlerin para/ırgat ile görüleceğine karar vermek
- D) Köylünün kaçar gün çalışılacağını belirlemek
- E) Köy arazisinin satın alınmasını sağlamak

14. Aşağıdakilerden hangisi köy derneğinin görevlerinden biridir?

- A) Köyün sınırı içinde dirlik ve düzenliği korumak
- B) Köy muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmek
- C) İşlerin para/ırgat ile görüleceğine karar vermek
- D) Asker toplamak, bakaya ve kaçakları haber vermek
- E) Köylünün kaçar gün çalışılacağını belirlemek

15. Salma ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Salma bir tür vergidir
- B) Salma köyde oturanlar için hane başına tevzi edilir
- C) İhtiyar Meclisi kararıyla salma salınır
- D) Salma kararlarının köy karar defterine geçirilmesi mecburidir
- E) Salma mükellefiyetini yerine getiremeyenlerin köyle ilişiği kesilir

Mahalli İdare Birlikleri Kanunu
Örnek Sınav Soruları
25 Soru

1. Birden fazla mahalli idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişiliğine ne ad verilir?

- A) Ticaret ve Sanayi Odası
- B) Belediye
- C) Köy
- D) İl Özel İdaresi
- E) Mahalli İdare Birliği

2. Su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; aşağıdakilerden hangisinin kararıyla kurulmuş birliğe katılım gerçekleştirilir?

- A) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- B) İçişleri Bakanlığı
- C) Vali
- D) Birlik Meclisi
- E) Cumhurbaşkanı

3. Birlik tüzüğü, birliği kuracak mahallî idarelerin meclislerinde üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla kabul edildikten sonra valinin; birlik birden fazla ildeki mahallî idarelerin katılımı ile kuruluyorsa üyeleri il özel idareleri ve köylerden oluşan birlikler için'nın geri kalanları için'nın onayı ile kesinleşir.

Boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) İl Genel Meclisi – İl Özel İdaresi
- B) İçişleri Bakanı – Çevre ve Şehircilik Bakanı
- C) Vali – Birlik Meclisi
- D) Birlik Meclisi - Kaymakam
- E) Bakanlar Kurulu – Cumhurbaşkanı

4. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 5'inci maddesine göre Birlik tüzüğünde aşağıdaki hususlardan hangisinin bulunması zorunlu değildir?

- A) Birliğin Merkezi
- B) Birliğin Adı
- C) Birliğin Amacı
- D) Birliğin Gelirleri
- E) Birlik Başkanının Adı

5. I. Vali
II. Belediye Başkanı
III. Vali Yardımcısı
IV. Kaymakam
V. Muhtar

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri birlik meclisinin doğal üyesi olamaz?

- A) Yalnız I
- B) I-II-V
- C) III-IV
- D) Yalnız IV
- E) II-V

6. I. Birlik Başkanı
II. Belediye Başkanı
III. Birlik Meclisi
IV. Birlik Encümeni
V. Belediye Meclis Üyesi

Mahalli idare birliğinin organları aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak sıralanmıştır?

- A) Yalnız I
- B) I-II-IV
- C) III-IV
- D) III-IV-V
- E) I-III-IV

7. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre; Birlik tüzüğünde, üye mahallî idarelerin birlik meclisinde temsiline ilişkin bazı esaslar getirilebilir.

Aşağıdakilerden hangisi/hangileri bu esaslar arasında yer alır?

- I. Oy Oranı
- II. Partilerin Alfabetik Sırası
- III. Katılım Payı Oranı
- IV. Nüfus Oranı
- V. Birliğe Üye Olma Sırası

- A) IV-V
- B) I-II
- C) III-IV
- D) Yalnız V
- E) I-III-IV

8. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi/hangileri birlik meclisinin görev ve yetkileri arasında yer almaz?

- I. Şartsız Bağışları Kabul Etmek
- II. Şartlı Bağışları Kabul Etmek
- III. Borçlanmaya Karar Vermek
- IV. Kanunlarda Öngörülen Cezaları Vermek
- V. Taşınmaz Mal Alımına Karar Vermek

- A) IV-V
- B) I-IV
- C) III-IV
- D) Yalnız V
- E) I-III-IV

9. Birlik Meclisinin feshi durumunda yeni meclis oluşuncaya kadar birlik meclisi ve birlik encümenine ait görevler ulusal düzeyde kurulan birlikler için aşağıdakilerden hangisi/hangileri tarafından görevlendirilecek heyetçe yürütülür?

- I. Mülki İdare Amiri
- II. İçişleri Bakanlığı
- III. Birlik Başkanı
- IV. Danıştay
- V. Bölge İdare Mahkemesi

- A) II-V
- B) I-IV
- C) III-IV
- D) Yalnız II
- E) Yalnız IV

10. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre üyelerinin tamamı il özel idarelerinden oluşan ulusal düzeydeki birliğin birlik başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- I. Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı
- II. İçişleri Bakanı
- III. İçişleri Bakan Yardımcısı
- IV. İçişleri Bakanlığı Müsteşarı
- V. Ankara Valisi

- A) Yalnız IV
- B) I-II
- C) III-IV
- D) Yalnız II
- E) I-III-IV

11. Kültür ve turizmi koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde, alanın bütüncül bir anlayışla korunması, geliştirilmesi, tanıtımı, kültür ve turizme ilişkin sosyal ve teknik altyapının gerçekleştirilmesi ve işletilmesini sağlamak amacıyla alandaki bütün mahalli idarelerin katılımı ile kurulan mahalli idare birliği türü aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sulama Birliği
- B) Çevre Hizmet Birliği
- C) Köylere Hizmet Götürme Birliği
- D) Turizm Altyapı Hizmet Birliği
- E) Kalkınma Birliği

12. Mahalli idare birliği kurma izni aşağıdakilerden hangisi tarafından verilir?

- A) İçişleri Bakanlığı
- B) Birlik Meclisi
- C) TBMM
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Maliye Bakanlığı

13. Köylere hizmet götürme birliklerinde, merkez ilçeler dışındaki diğer ilçeler için birlik başkanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vali Yardımcısı
- B) Vali
- C) Kaymakam
- D) Muhtar
- E) İlçe Belediye Başkanı

14. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre mahalli idare birliklerinin denetimini aşağıdakilerden hangisi yapar?

- A) İçişleri Bakanlığı
- B) Çevre ve Şehircilik Bakanlığı
- C) Birlik Encümeni
- D) Birlik Meclisi
- E) Cumhurbaşkanlığı

15. Mahalli idare birliklerinden ülke düzeyinde kurulan birliklerin dış denetimi aşağıdakilerden hangisi tarafından yapılır?

- A) İçişleri Bakanlığı
- B) Sayıştay
- C) Vali
- D) Maliye Bakanlığı
- E) Devlet Denetme Kurumu

16. Valiler ve Kaymakamlar gerekli görmeleri halinde birlikleri denetleyebilmektedirler. Buna göre Valiler ve Kaymakamlar aşağıdaki birliklerden hangisini denetleyemezler?

- A) Çukurova Belediyeler Birliği
- B) Bursa Belediyeler Birliği
- C) Vilayetler Hizmet Birliği
- D) Kars İli Çevre Hizmet Birliği
- E) Köylere Hizmet Götürme Birliği

17. Mahalli idare birliklerinde mali denetim sonucunda alınan kararlara karşı kaç gün içinde idari yargıya başvurulabilir?

- A) 10
- B) 30
- C) 15
- D) 60
- E) 45

18. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre; "İlçelerde, tarım ürünlerinin pazarlanması hariç olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesisleri ile köylere ait diğer hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, bizzat yapmak, yaptırmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile o ilçenin adını taşıyan, köylere hizmet götürme birliği kurulabilir."

Buna göre Aşağıdakilerden hangisi köylere hizmet götürme birlikleri ile ilgili genel izin vermeye yetkilidir?

- A) İçişleri Bakanlığı
- B) Mülki İdare Amirliği
- C) TBMM
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Maliye Bakanlığı

19. Mahalli İdare Birlikleri Kanununa göre; kamu zararlarının tahsiline ilişkin usul ve esaslar, tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Hükmü çerçevesinde boşluğa aşağıdakilerden hangileri getirilmelidir?

- I. Birlik Başkanı
- II. Birlik Meclisi
- III. İçişleri Bakanlığı
- IV. Maliye Bakanlığı
- V. Cumhurbaşkanı

- A) IV-V
- B) I-IV
- C) V
- D) I-II
- E) II-III

20. Mahalli idare birliği meclisi, mahalli idareler genel seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca ilanından itibaren kaç gün içinde mahallin mülki idare amiri tarafından toplantıya davet edilir?

- A) 60
- B) 15
- C) 45
- D) 30
- E) 10

21. Aşağıdakilerden hangisi birlik meclisinin görev ve yetkilerinden biridir?

- A) Birlik personelini atamak
- B) Ücret tarifesini belirlemek
- C) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek
- D) Kamu yararı kararı almak
- E) Birliğin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek

22. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre birlik bütçesinin harcama yetkilisi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mali Hizmetler Müdürü
- B) Birlik Başkanı
- C) Mülkiye Müfettişi
- D) Birlik Encümeni
- E) Mali Hizmetler Uzmanı

23. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre meclis toplantısıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- I. Meclis toplantıları yılda birden az olamaz
- II. Yılın ilk toplantısı dönem başı toplantısıdır
- III. İhtisas komisyonu kurulamaz
- IV. Meclis kararları mülki idare amirine gönderilir
- V. Olağanüstü toplantı çağrısı en az 3 gün önceden meclis üyelerine bildirilir.

- A) IV-V
- B) Yalnız II
- C) III-V
- D) I-III
- E) II-IV

24. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre, norm kadroya uygun olarak birlik teşkilatını oluşturan birimler arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Birlik Müdürü
- B) Yazı İşleri
- C) Mali İşler
- D) Teknik İşler
- E) Birlik Sözcüsü

25. Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'na göre birliklerde, teşkilat ve personel istihdamı konularında bu kanunda hüküm bulunmayan hallerde hangi mevzuat hükümleri uygulanır?

- A) İl Özel İdaresi Kanunu
- B) Belediye Kanunu
- C) Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- D) Belediye Gelirleri Kanunu
- E) Devlet Memurları Kanun

**Kamu Mali Yönetimi ve
Kontrol Kanunu
Örnek Sınav Soruları
25 Soru**

1.

- I. Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanımı
- II. Hesap verebilirlik
- III. Mali saydamlık
- IV. Mali kontrol
- V. Tüm mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun amaçları arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I-II-V
- C) III-IV
- D) II-III-IV
- E) Hepsi

2.

- I. Merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri
- II. Sosyal Güvenlik Kurumları
- III. Mahalli İdareler
- IV. Avrupa Birliği Fonları
- V. Yurtiçi ve Yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı

Yukarıdakilerden hangisi / hangileri Uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine tabidir?

- A) Yalnız I
- B) III-IV
- C) Hepsi
- D) Yalnız IV
- E) II-V

3. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 10'uncu maddesinde Bakanların ve üst yöneticilerin hesap verme sorumlulukları düzenlenmiştir.

Bu sorumluluk kapsamında aşağıdaki eşleştirmelerde yer alan kurumlardan hangisinin sorumlu olduğu bakan-idare yanlıştır?

- A) Yükseköğretim Kurulu - Milli Eğitim Bakanı
- B) Yüksek Teknoloji Enstitüleri - Milli Eğitim Bakanı
- C) Üniversiteler - Milli Eğitim Bakanı
- D) ÖSYM – Yükseköğretim Kurulu Başkanı
- E) Mahalli İdareler – Çevre ve Şehircilik Bakanı

4. **Aşağıdakilerden hangisi üst yönetici değildir?**

- A) Bakanlıklarda, Bakan Yardımcısı
- B) Belediyelerde, Belediye başkanı
- C) İl özel idarelerinde, Vali
- D) Mahalli İdare Birliklerinde, Birlik başkanı
- E) Milli Savunma Bakanlığı'nda, Genelkurmay Başkanı

5. **Bakanlar; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile hukuki ve mali konularda aşağıdakilerden hangisine karşı sorumludurlar?**

- A) Cumhurbaşkanı
- B) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- C) TBMM
- D) Milli Güvenlik Kurulu
- E) İdari İşler Başkanlığı

6. Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları özel kanunla düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi özel bütçeli idarelerden biri değildir?

- A) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- B) Üniversiteler
- C) TÜBİTAK
- D) Savunma Sanayi Başkanlığı
- E) YÖK

7. Mahallî idare bütçesi, mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi mahalli idare bütçesi kapsamındaki idarelerden biri değildir?

- A) Ankara Büyükşehir Belediyesi
- B) Yozgat İl Özel İdaresi
- C) İSKİ Genel Müdürlüğü
- D) Vilayetler Hizmet Birliği
- E) Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

8. Üst yöneticiler, sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini aşağıdakilerden hangisi/hangileri aracılığıyla gerçekleştirir?

- I. Harcama Yetkilileri
- II. Mali Hizmetler Birimi
- III. İç Denetçiler
- IV. Sayıştay Denetçileri
- V. Mülkiye Müfettişleri

- A) Yalnız I
- B) II-III-IV
- C) II-V
- D) I-II-III
- E) Hepsi

9. Aşağıdakilerden hangisi 5018 sayılı kanunun amaçlarından biridir?

- A) Mali saydamlık
- B) Hesap verebilirlik
- C) Mali kontrol
- D) Kamu bütçelerinin hazırlanması ve uygulanması
- E) Hepsi

10. Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar; kaynakların, kullanımından gerekli önlemlerin alınmasından sorumludurlar ve yetkili mercilere hesap vermek zorundadırlar.” Buna göre kamu kaynağının;

- I. Etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesi,
- II. Kullanılması,
- III. Muhasebeleştirilmesi,
- IV. Raporlanması,
- V. Kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınması,

Hükümlerinden hangisi / hangileri kaynakların kullanımında bu sorumluluk ve hesap verme yükümlülüğü kapsamında değerlendirilebilir?

- A) Yalnız II
- B) III-IV
- C) IV-V
- D) I-II-III
- E) Hepsi

11.

- I. İl özel idarelerinin bütçeleri, mahalli idareler bütçesi içerisinde yer alır.
- II. Türkiye İş Kurumu, Sosyal Güvenlik Kurumları arasında yer alır.
- III. Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri; merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanır ve uygulanır.
- IV. Ankara Üniversitesi, özel bütçe kapsamındaki kamu idaresidir.
- V. Özel bütçe, bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen her bir kamu idaresinin bütçesidir.

Yukarıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız III
- B) II-IV
- C) Hepsi
- D) I-II-III
- E) I-II-V

12.

- I. Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idareleri: Bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleridir.
- II. Düzenleyici ve denetleyici kurumlar: Bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alırlar.
- III. Sosyal güvenlik kurumları: Bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan kamu kurumlarıdır.
- IV. Bakanlıklar, (I) sayılı cetvelde yer alır.
- V. YÖK ve Üniversiteler, (II) sayılı cetvelde yer alır.

5018 sayılı kanuna göre yukarıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) I-II-V
- B) II-IV
- C) III ve V
- D) Hepsi
- E) Hiçbiri

13. Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine, stratejik planların politikalar, kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar aşağıdakilerden hangisi tarafından belirlenir?

- A) Türkiye İstatistik Kurumu
- B) Cumhurbaşkanı
- C) Devlet Personel Başkanlığı
- D) Kalkınma Bakanlığı
- E) Sayıştay

14. 5018 sayılı kanuna göre bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde belirli ilkelere uyulur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bütçe ilkelerinden biri değildir?

- A) Bütçelerde gelir ve gider denkleğinin sağlanması
- B) Performans ölçütleri ve fayda-maliyet analizi
- C) Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi
- D) Uygulama sonuçlarının raporlanmaması
- E) Bütçeyi ilgilendirmeyen hususlara yer verilmemesi

15.

- I. Faiz ve ceza gelirleri
- II. Taşınır ve taşınmaz gelirleri
- III. Sosyal güvenlik prim kesintileri
- IV. Vergi, resim, harç vb. gelirler
- V. Hizmet karşılığı elde edilen gelirler

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri kamu gelirleri arasında yer alır?

- A) Yalnız II
- B) II-III-IV
- C) I-II-V
- D) Yalnız IV
- E) Hepsi

16. 5018 sayılı kanuna göre mahalli idarelerde üst yöneticiler; sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan aşağıdakilerden hangisine karşı sorumludurlar?

- A) İçişleri Bakanı
- B) Kendi Meclisleri
- C) Hazine ve Maliye Bakanı
- D) Belediye Başkanı
- E) Çevre ve Şehircilik Bakanı

17. "Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür."

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri harcama talimatlarında yer alması gereken bilgiler arasında yer alır?

- A) Hizmet gerekçesi
- B) Yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi
- C) Kullanılabilir ödeneği
- D) Gerçekleştirme usulü
- E) Hepsisi

18. Kamu idarelerinde, aşağıdaki görevlerden hangisi mali hizmetler birimi tarafından yürütülmez?

- A) Taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek
- B) Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek
- C) İç denetim yapmak
- D) Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek
- E) İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek

19. Aşağıdakilerden hangisi harcama talimatı üzerinde; gerçekleştirme görevlilerinin yürüteceği görevlerden biri değildir?

- A) Maddi hata bulunup bulunmadığını kontrol etmek
- B) Ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması
- C) Mal veya hizmetin alınması
- D) Teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması
- E) İşin yaptırılması

20. Aşağıdakilerden hangisi; ödeme aşamasında, ödeme emri ve eki belgeler üzerinde muhasebe yetkilisinin yapmakla yükümlü olduğu kontrollerden biri değildir?

- A) Yetkililerin imzası
- B) Maddi hata bulunup bulunmadığı
- C) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri
- D) İhalenin onaylanması
- E) Ödemeye ilişkin ilgili belgelerin tam olmasını

21. Aşağıdakilerden hangisi muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanmasıyla ilgili şartlardan biri değildir?

- A) Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak
- B) En az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olmak
- C) Cumhurbaşkanı tarafından atanırlar
- D) Hazine ve Maliye Bakanlığınca atanırlar
- E) Son üç yıl içerisinde olumsuz sicil almamış olmak

22. Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak bazı ödemelere öncelik verilmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi öncelik verilecek ödemelerden biridir?

- A) Tarifeye bağlı ödemeler
- B) İlama bağlı borçlar
- C) Ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlar
- D) Hepsi
- E) Diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç ve fon kesintileri

23.

- I. Harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişiye birleşmez.
- II. Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler malî işlem sürecinde görev alamazlar.
- III. İdarelerin malî hizmetler birimlerinde malî hizmetler uzman yardımcısı ve malî hizmetler uzmanı çalıştırılabilir.
- IV. Mali hizmetler birimi genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütür.

5018 sayılı kanuna göre yukarıdaki ifadelerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) I-II-IV
- C) I-III-IV
- D) Yalnız IV
- E) Hepsi

24. Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar. Kamu idarelerinde ön malî kontrol görevi, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.

Aşağıdakilerden hangisi ön mali kontrol süreci içerisinde yer alan işlemlerden biri değildir?

- A) Malî karar ve işlemlerin hazırlanması
- B) Yüklenmeye girilmesi
- C) Belgelendirme
- D) Satın alma komisyonunun oluşturulması
- E) İş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi

25. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler aşağıdakilerden hangisi tarafından derlenir ve belirli dönemler halinde yayımlanır?

- A) Strateji Geliştirme Başkanlığı
- B) İdari İşler Başkanlığı
- C) Türkiye İstatistik Kurumu
- D) Cumhurbaşkanlığı
- E) Hazine ve Maliye Bakanlığı

Kamu İhale Kanunu
Örnek Sınav Soruları
20 Soru

1. Kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veyahut kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

Yukarıdaki ifadeye göre belirtilen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vergi Usul Kanunu
- B) Borçlar Kanunu
- C) Kamu İhale Kanunu
- D) Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Yönetmelik
- E) Gelir Vergisi Kanunu

2. İdarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür. Ancak bazı kurum/kuruluşlar ilgili Kanun kapsamı dışında tutulmuştur.

Buna göre aşağıdaki idarelerden hangisi 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında değildir?

- A) Özel bütçeli idareler
- B) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri
- C) Belediyeler
- D) İl Özel İdareleri
- E) Meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler

3. 4734 sayılı kanun, idarelere, ihalelerde belirli şartları sağlama sorumluluğu yüklemiştir.

- I. Saydamlık
- II. Rekabet
- III. Eşit muamele
- IV. Güvenirlilik
- V. Kamuoyu denetimi
- VI. Gizlilik
- VII. Kaynakların verimli kullanılması

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri bu kanuna göre yapılacak ihalelerde idarenin sorumlulukları arasında yer alır?

- A) Yalnız II
- B) II-IV
- C) I-III-V
- D) I-V-VI-VII
- E) Hepsi

4. İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla, ilgili idare personelinin en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş ve tek sayıda kişiden oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dâhil olmak üzere görevlendirir. İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

Buna göre ihale komisyonu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır
- B) Komisyon kararları çoğunlukla alınır
- C) Kararlarda çekimser kalınmaz
- D) Karşı oy kullanılamaz
- E) Komisyon başkanı ile üyeler oy ve kararlarından sorumludur

5. Kamu ihale kanuna göre ihale komisyonu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İhale komisyonu en az beş kişiden oluşur
- B) Komisyona yedek üye belirlenmelidir
- C) Komisyonda ihale konusu işin uzmanı bir kişidir
- D) Kararlarda çekimser kalınamaz
- E) Komisyonda mali işlerden sorumlu bir personel bulunur

6. Kamu İhale Kurumu; Kamu İhale Kurulu, Başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Aşağıdakilerden hangisi bu Kanuna göre yapılacak ihaleler ile ilgili olarak kurumun görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) İhale sürecinin kanunlara uygun olup olmadığına ilişkin şikâyetleri incelemek ve değerlendirmek
- B) İhale mevzuatı ile ilgili eğitim vermek
- C) Ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak
- D) İstihdam verilerini yayımlamak
- E) Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak

7. Kamu ihale kanuna göre, gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği ihale komisyonu üyelerine, ilan veya daveti izleyen kaç gün içinde verilmelidir?

- A) 10
- B) 9
- C) 7
- D) 5
- E) 3

8. İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir.

Aşağıdakilerden hangisi ihale işlem dosyasında bulunması gereken belgelerden biri değildir?

- A) İhale yetkilisinden alınan onay belgesi
- B) Yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli
- C) İhale dokümanı
- D) İstekliler tarafından sunulan teklifler
- E) Komisyon üyelerinin adresleri

9. Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere belirlenen ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilen tutara ne ad verilir?

- A) Onay belgesi
- B) Yaklaşık maliyet
- C) İhale dokümanı
- D) Eşik değer
- E) Taban fiyat

10. Kamu İhale Kanununda ihaleye katılımda yeterlik kuralları çerçevesinde ihaleye katılacak isteklilerin ekonomik ve mali yeterliğin belirlenmesine ilişkin aşağıdaki bilgi ve belgelerden hangisi iste-nilmez?

- A) İsteklinin mali durumuyla ilgili belgeler
- B) İsteklinin bilanço bilgileri
- C) İsteklinin ortaklarının gayrimenkul bilgileri
- D) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu
- E) İhale konusu iş ile ilgili bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler

11. Aşağıdakilerden hangisi isteklilerin ihale dışı bırakılma durumlarından biri değildir?

- A) İsteklinin kesinleşmiş vergi borcunun olması
- B) İsteklinin kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olması
- C) İsteklinin mesleki faaliyetten men edilmiş olması
- D) Hakkında zorunlu tasfiye kararı ilan edilmesi
- E) İsteklinin kesinleşmemiş vergi borcunun olması

12.

- I. İdari şartname
- II. Teknik şartname
- III. Yaklaşık maliyete esas hesap cetveli
- IV. Sözleşme tasarısı
- V. Protokol

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri ihale dokümanında yer alması gereken belgelerdendir?

- A) Yalnız III
- B) II-IV
- C) I-II-IV
- D) III-V
- E) Hepsi

13. Kamu İhale Kanununa göre, yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihalelerden açık ihale usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden en az kaç gün önce ve nerede en az bir kere yayımlanmak zorundadır?

- A) 40 gün önce, Kamu İhale Bülteni
- B) 40 gün önce, Ulusal bir gazete
- C) 14 gün önce, Yerel bir gazete
- D) 14 gün önce, Yerel bir gazete
- E) 25 gün önce, Kamu İhale Bülteni

14. Kamu İhale Kanununa göre, yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihalelerden belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak olanların ön yeterlik ilânları, son başvuru tarihinden en az kaç gün önce ve nerede en az bir kere yayımlanmak zorundadır?

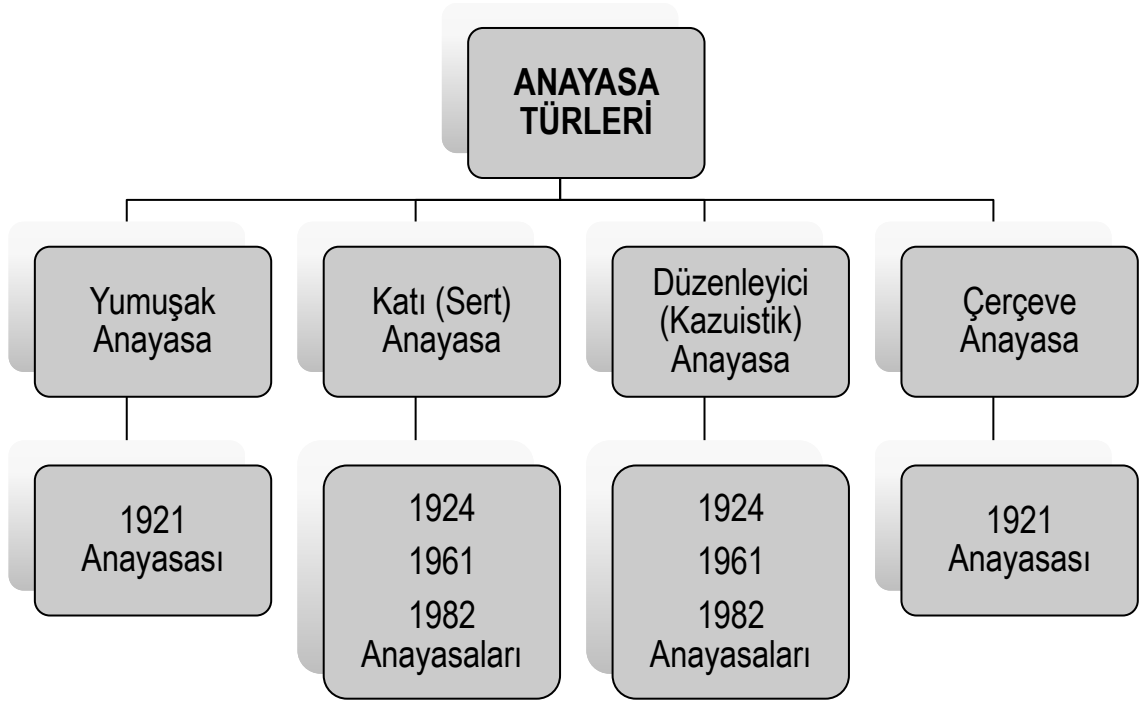
- A) 14 gün önce, Yerel bir gazete
- B) 40 gün önce, Ulusal bir gazete
- C) 25 gün önce, Kamu İhale Bülteni
- D) 14 gün önce, Kamu İhale Bülteni
- E) 25 gün önce, Kamu İhale Bülteni

15. Kamu İhale Kanununa göre, yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihalelerden pazarlık usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden en az kaç gün önce ve nerede en az bir kere yayımlanmak zorundadır?
- A) 14 gün önce, Yerel bir gazete
B) 40 gün önce, Ulusal bir gazete
C) 25 gün önce, Kamu İhale Bülteni
D) 14 gün önce, Kamu İhale Bülteni
E) 40 gün önce, Kamu İhale Bülteni
16. Kamu İhale Kanununa göre, yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan belli istekliler arasında yapılacak ihalelerde ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden en az kaç gün önce davet mektubu gönderilmesi zorunludur?
- A) 14
B) 40
C) 25
D) 30
E) 15
17. Kamu İhale Kanununa göre, eşik değerler ve parasal limitler sırasıyla aşağıdakilerden hangisi esas alınarak ve kim tarafından güncellenir?
- A) TEFE, Türkiye İstatistik Kurumu
B) TÜFE, Türkiye İstatistik Kurumu
C) TEFE, Kamu İhale Kurumu
D) TEFE, Devlet Planlama Teşkilatı
E) TÜFE, Hazine Müsteşarlığı
18. Kamu İhale Kanununa göre, ihale teklifleri aşağıdakilerden hangisi tarafından değerlendirilir?
- A) İç denetçi
B) Mali hizmetler birimi
C) İnsan kaynakları birimi
D) İhale komisyonu
E) Üst yönetici
19. Kamu İhale Kanununa göre, ihale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez.
Buna göre aşağıdakilerden hangisi ihale ilanlarında belirtilmesi zorunlu hususlardan biri değildir?
- A) İdarenin hangi kuruma bağlı olduğu
B) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri
C) İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihi
D) Teklif ve sözleşme türü
E) Tekliflerin geçerlilik süresi
20. Kamu İhale Kanununa göre, ön yeterlik dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez.
Buna göre aşağıdakilerden hangisi ön yeterlilik ilanlarında belirtilmesi zorunlu hususlardan biri değildir?
- A) İdarenin adı ve iletişim bilgileri
B) İhalenin adı, niteliği ve türü
C) İhalenin yapılacağı yer
D) Ön yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler
E) Yaklaşık maliyet tutarı

4.
İDARİ VE MALİ MEVZUAT
PRATİK BİLGİLER VE ÖRNEK SINAV
SORULARI

**Osmanlıdan 1982 Anayasasına Kadar
Anayasal Geçmiş, 1982 Anayasası ve
Devletin Temel Organları
Pratik Bilgiler ve Örnek Sınav Soruları**

50 Soru

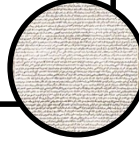

Anayasal Gelişim Süreci

- İlk Anayasal Belge
- II. Mahmut dönemi
- Osmanlı Devleti ve Ayanlar arasında imzalanmıştır
- Padişahın yetkileri ilk kez sınırlandırılmıştır.
- Ayanlara çeşitli yetkiler verilmiştir.

Sened-i İttifak
 (7 Ekim 1808)

- Abdülmecit
- Halkın can ve mal güvenliği sağlanmıştır.
- Kanunsuz suç ve ceza olmayacağı ilkesi,
- Yargılamasız ceza verilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Tanzimat Fermanı
 (3 Kasım 1839)

- Abdülmecit
- Avrupalı devletlerin baskıyla olmuştur.
- İngiltere ve Fransa
- Somanlı tebaasındaki yabancılara eşit haklar tanınmıştır.

Islahat Fermanı
 (28 Şubat 1856)

- II. Abdülhamid
- İlk yazılı Anayasamızdır.
- Meşrutî yönetime geçişte önemli bir adımdır.
- Meclis, Meclis-i Mebusan ve Meclis-i Ayandan oluşmaktadır.

Kanun-i Esasi
 (23 Aralık 1876)

- Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir ilkesi ilk kez benimsenmiştir.
- Güçler birliği, siyasi yaşam, Yürütme ve Yargı gücü TBMM'dedir.
- Misak-ı Milli'yi bu meclis ilan etmiştir.

1921 Anayasası

- 29 Ekim 1923'te Cumhuriyetin ilan edilmesi etkili olmuştur.
- Meclis hükümet sistemi ile parlamenter sisteminin belirli özelliklerinin bir arada barındırır.
- Hem tek partili hem de çok partili dönemde uygulanan tek Cumhuriyet anayasasıdır.

1924 Anayasası

- İlk kez anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkesi getirilmiştir.
- Güçler ayrılığı benimsenmiştir.
- Parlamenter sistem.
- Anayasa Mahkemesi bu dönemde kuruldu.
- 1971 ve 1973 yıllarında önemli değişikliklere uğramıştır.

1961 Anayasası

- Güçler ayrılığı benimsenmiştir.
- Yargı yetkisi bağımsız mahkemelerdedir.
- TBMM'nin üstünde bir güç yoktur.
- Kutsal devlet anlayışı benimsenmiştir.
- Mevcut anayasamızdır.

1982 Anayasası

1. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılma dönemiyle birlikte anayasal gelişmeler yoğunlaşmış, devletin yeniden yapılandırılma süreci için birçok adımlar atılmıştır.

Buna göre;

- I. Ayanlar ile II. Mahmut arasında imzalanmıştır.
- II. Padişahın sınırsız yetkileri ilk kez sınırlandırılmıştır.
- III. Ayanlara vergi ve asker toplama yetkisi verilmiştir.

19.yüzyılın ilk çeyreğinde yaşanan bu gelişmeler ışığında Osmanlı İmparatorluğu dönemindeki ilk anayasal belge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1856 Islahat Fermanı
- B) 1839 Tanzimat Fermanı
- C) 1808 Sened-i İttifak
- D) 1876 Kanun-u Esasi
- E) 1908 II.Meşrutiyet

2.

- I. Osmanlı tebaasının can, mal ve ırz güvenliğinin sağlanacağı,
- II. Kanunsuz suç ve ceza olmayacağı,
- III. Yargılamasız ceza verilmeyeceği,
- IV. Padişah Abdülmecit zamanında ilan edilmiştir.
- V. Meclis-i Vala kurulmuştur.

Yukarıdaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi bu anayasal gelişmeye örnektir?

- A) 1808 Sened-i İttifak
- B) 1839 Tanzimat Fermanı
- C) 1856 Islahat Fermanı
- D) 1876 Kanun-u Esasi
- E) 1908 II.Meşrutiyet

3. **Osmanlı imparatorluğu döneminde meşruti yönetimin başlangıcı olan ve Osmanlı-Türk anayasal gelişiminin ilk yazılı anayasası olan anayasamız aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) 1856 Islahat Fermanı
- B) 1808 Sened-i İttifak
- C) 1839 Tanzimat Fermanı
- D) 1876 Kanun-u Esasi
- E) 1921 Anayasası

4. Sultan Abdülaziz döneminde; bürokratlar, memurlar ve aydınlardan oluşan, Kanun-i Esasi'nin düşünsel hazırlayıcısı olan ve daha özgürlükçü bir siyasal ortam ve parlamenter sistem için mücadele eden muhalif bir hareket ortaya çıkmıştır.

Yukarıda sözü edilen bu oluşum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genç Aydınlılar Hareketi
- B) Genç Osmanlılar Hareketi
- C) Meclis-i Mebusan
- D) Ayanlar Meclisi
- E) Terakki Cemiyeti

5. **Aşağıdakilerden hangisi 1876'da kabul edilen Kanun-i Esasi'yle ilgili doğru bir bilgi değildir?**

- A) Parlamenter hükümet sistemi öngörülmemiştir
- B) Meclis-i Ayan ve Meclis-i Umumi yasama organıdır
- C) Meclis-i Mebusan üyelerini padişah seçer
- D) Padişaha mutlak veto yetkisi tanınmıştır
- E) Meclis-i Mebusan'ın fesih yetkisi Padişaha aittir

6. Aşağıdakilerden hangisi 1909'da gerçekleştirilen anayasa değişikliğiyle ilgili doğru bir bilgi değildir?

- A) Parlamenter hükümet sistemine yakın bir anlayış benimsenmiştir
- B) Yasama organı yürütmeye karşı güçlendirilmiştir
- C) Padişahın yasama organını feshetme yetkisi daraltılmıştır
- D) Padişah fesih yetkisini istediği zaman kullanamayacaktır
- E) Meclis-i Mebusan'ın fesih yetkisi Padişaha aittir

7. Aşağıdakilerden hangisi 28 Ocak 1920'de kabul edilen Misak-ı Milli'nin sonuçlarından biri değildir?

- A) 16 Mart 1920'de İstanbul işgal edilmiştir
- B) Kanun-u Esasi kabul edilmiştir
- C) 1921 Anayasası hazırlanmıştır
- D) Meclis-i Mebusan dağıtılmıştır
- E) Siyasi iktidarın Ankara'ya geçişi hız ve meşruiyet kazanmıştır

8. Aşağıdakilerden hangisi 28 Ocak 1920'de kabul edilen Misak-ı Milli'nin esaslarından biridir?

- A) İktidarın mutlak monarşiyle yönetilmesi gerektiği
- B) Saltanatın kaldırılması gerekliliği
- C) Manda ve himayenin kabul edilemeyeceği
- D) Hilafetin kaldırılması gerekliliği
- E) Padişahın yetkilerinin artırılması gerektiği

9. 1921 Anayasasının hazırlanmasında, doğrudan veya dolaylı olarak aşağıdakilerden hangisinin etkisi olduğu söylenmez?

- A) Misak-ı Milli'nin kabul edilmesi
- B) İstanbul'un işgal edilmesi
- C) Mondros mütarekesinin imzalanması
- D) Müdafaa-i hukuk hareketleri
- E) Cumhuriyetin ilan edilmesi

10. Milli egemenlik ilkesi ilk defa hangi anayasamızda düzenlenmiştir?

- A) 1876 Kanun-u Esasi
- B) 1921 Anayasası
- C) 1924 Anayasası
- D) 1961 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

11. 1921 Anayasasıyla öngörülen hükümet sistemi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Meclis hükümet sistemi
- B) Parlamenter sistem
- C) Meşrutî Monarşi
- D) Mutlak Monarşi
- E) Yarı Başkanlık sistemi

12. Aşağıdakilerden hangisinin 29 Ekim 1923'de Cumhuriyet'in ilan edilmesinin sonucu olarak ve 1924 Anayasasının hazırlanması için gerekli hukuki ve siyasi ortamı hazırladığı söylenemez?

- A) Askerlik ve milletvekilliği sıfatlarının ayrılması
- B) Öğretimin birleştirilmesi
- C) Hilafetin kaldırılması
- D) Osmanlı Hanedanı'nın yurt dışına çıkarılması
- E) Yarı Başkanlık sistemine geçilmesi

13. Aşağıdakilerden hangisi 1924 Anayasasının özelliklerinden biri değildir?

- A) Cumhuriyet döneminin ikinci anayasasıdır
- B) Meclisin üstünlüğü ve denetleme yetkisi vardır
- C) İki başlı bir yürütme erki oluşturmaktadır
- D) Cumhuriyetin ilk ayrıntılı ve katı anayasasıdır
- E) Cumhuriyetçilik ilkesinin değiştirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır

14. Aşağıdaki Anayasalardan hangisi hem tek partili hem de çok partili siyasal yaşamda uygulanan tek Cumhuriyet Anayasasıdır?

- A) 1876 Kanun-u Esasi
- B) 1921 Anayasası
- C) 1924 Anayasası
- D) 1961 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

15. Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal'in yakın çalışma arkadaşlarının kurduğu ve çok partili siyasal yaşama geçmeye yönelik ilk girişim olan, 1925 yılındaki Şeyh Said Ayaklanmasını izleyen süreçte dini ve etnik bir siyaset yürüttüğü gerekçesiyle kapatılan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (TFC)'nin kurucuları arasında yer almaz?

- A) Kazım Karabekir
- B) Rauf Orbay
- C) Adnan Adıvar
- D) Ali Fuat Cebesoy
- E) Fethi Okyar

16. Aşağıdakilerden hangisi 1924-1947 yılları arasında, çok partili siyasal yaşama geçişte ve çok partili dönemi içine alan dönemde kurulan partilerden biri değildir?

- A) Cumhuriyet Halk Partisi
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası
- C) Serbest Fırka
- D) Milli Kalkınma Partisi
- E) Demokrat Parti

17.

- I. Fethi Okyar'ın girişiyle kurulmuştur.
- II. Kurulmasında Mustafa Kemal'in teşviki olmuştur.
- III. 1930 yılında kapatılmıştır.
- IV. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkasıyla benzer gerekçelerden dolayı kapatılmıştır.
- V. Kendi kendini feshi sağlanmıştır.

Çok partili siyasal yaşama geçmeye yönelik girişimlerden olan Serbest Fıkra için yukarıdaki bilgilerden hangisi/hangileri doğrudur?

- A) Yalnız IV
- B) I-II
- C) I-II-V
- D) II-III-IV
- E) Hepsisi

18. 1921 Anayasası ve II.TBMM döneminde Cumhuriyetin ilan edilmesiyle devlet rejiminin Cumhuriyet olduğu, Cumhurbaşkanının TBMM üyeleri arasından seçilmesi ve Başbakan'ın da Cumhurbaşkanınca seçilmesi kararları alınmıştır.

Bu gelişmelere nazaran aşağıdakilerden hangisinin varlığı egemenlik tartışmasının devam etmesine neden olmuştur?

- A) Çok partili yaşam
- B) Devletçilik anlayışı
- C) Başbakan
- D) Halifelik
- E) Güçler birliği ilkesi

19. 1950 seçimleri sonucunda Demokrat Parti iktidar olmuştur. Listeli çoğunluk seçim sisteminin uygulanması; çoğunluğu elde eden partinin, aldığı oy oranına göre mecliste daha fazla temsiline yol açmıştır.

Buna göre 1950 seçimlerinin hangi esaslar çerçevesinde yapıldığı söylenemez?

- A) Tek dereceli seçim
- B) Gizli oy
- C) Yargı güvencesi
- D) Açık döküm ve sayım
- E) İki dereceli seçim

20. 1961 Anayasa çalışmalarını yürüten Kurucu Meclis, Milli Birlik Komitesi (MBK) ve Temsilciler Meclisinden oluşmaktadır.

Buna göre Anayasa hazırlık çalışmaları sürecinde, Kurucu Meclis için aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- A) Demokrat Parti'nin seçtiği üyeler de yer almaktadır
- B) Temsilciler Meclisine CHP temsilci seçmiştir
- C) Temsilciler Meclisi'nde çeşitli sivil toplum örgütlerinden üye bulunmuştur
- D) Milli Birlik Komitesi, askeri kanadı temsil etmiştir
- E) Temsilciler Meclisi sivil kanadı temsil etmiştir

21. 1961 Anayasa çalışmalarını yürüten Kurucu Meclis, Milli Birlik Komitesi (MBK) ve Temsilciler Meclisinden oluşmaktadır.

Buna göre Kurucu Meclis'te Anayasa hazırlık çalışmaları sürecinde aşağıdakilerden hangisinin temsilcileri yer almamıştır?

- A) Yargı organları
- B) Memur sendikaları
- C) Ticaret ve sanayi odaları
- D) Barolar
- E) Üniversiteler

22. Aşağıdaki partilerden hangisi 1961 Anayasasının hazırlık sürecinde Kurucu Meclis'e üye göndermiştir?

- A) Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi
- B) Serbest Fırka
- C) Millet Partisi
- D) Milli Kalkınma Partisi
- E) Demokrat Parti

23. 1961 Anayasası hazırlanırken yürütme karşısında yasama ve yargı güçlendirilerek yeni bir siyasal denge kurulmaya çalışılmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasasının öngördüğü devlet örgütlenmesi esaslarından biri değildir?

- A) Temsili hükümet
- B) Güçler ayrılığı
- C) Milli egemenlik
- D) Parlamenter sistem
- E) Güçler birliği

24. Aşağıdaki anayasalardan hangisinde ilk kez "Anayasanın üstünlüğü ve bağlayıcılığı ilkesi" kabul edilmiştir?

- A) 1921 Anayasası
- B) 1924 Anayasası
- C) 1961 Anayasası
- D) 1973 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

25. 1961 Anayasasıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Parlamenter sistemin kurumsallaştırılmıştır
- B) Cumhurbaşkanına kanunları veto etme yetkisi verilmiştir
- C) Cumhurbaşkanına belli koşullarda yasama organını feshetme yetkisi verilmiştir
- D) Karşı imza ilkesi getirilmiştir
- E) Tam başkanlık sistemine geçilmiştir

26. 1961 Anayasası, 12 Mart 1971 Askeri Müdahalesi sonrası 1971 ve 1973 değişiklikleriyle devlet karşısında bireylerin hak ve özgürlüklerinde kısıtlayıcı düzenlemelere gidilerek “serbestlik” ilkesi terk edilmiş ve “sınırlılık” ilkesi getirilmiştir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi 1961 Anayasasında yapılan bu değişikliklerden biri değildir?

- A) Hükümete KHK çıkarma yetkisinin tanınması
- B) TRT'nin idari özerkliğinin kaldırılması
- C) Üniversite özerkliğinin daraltılması
- D) Cumhuriyet savcılarının, idari görevler bakımından İçişleri Bakanlığına bağlanması
- E) Anayasa Mahkemesine dava açma yetkisinin daraltılması

27. Aşağıdakilerden hangisi 12 Eylül 1980 askeri müdahalesinin sebepleri arasında yer aldığı söylenemez?

- A) Artan terör eylemleri
- B) Siyasi kutuplaşmalar
- C) Ekonominin bozulması
- D) Toplumsal barışın bozulması
- E) Mahalli idare seçimlerinin yapılamaması

28. Aşağıdaki anayasalardan hangisinde insan haklarına dayalı demokratik hukuk devleti yerine “kutsal devlet anlayışının” benimsendiği söylenebilir?

- A) 1921 Anayasası
- B) 1924 Anayasası
- C) 1961 Anayasası
- D) 1971 Anayasası
- E) 1982 Anayasası

29. 12 Eylül 1980 askeri müdahalesi sonrasında yeni anayasanın hazırlanmasına yönelik ilk adım olarak çıkarılan kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kurucu Meclis Kurulması Hakkında Kanun
- B) TRT Kanunu
- C) Köy Kanunu
- D) Danıştay Kanunu
- E) Yargıtay Kanunu

30. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasasının başlangıç bölümünde yer alan ilkelerden biri değildir?

- A) Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık
- B) Çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi
- C) Milli egemenlik
- D) Anayasanın ve hukukun üstünlüğü
- E) Kuvvetler birliği

31. Atatürk milliyetçiliği, subjektif millet anlayışına dayanmaktadır. Subjektif millet anlayışından kasıt toplumu oluşturanların birbirlerine geçmiş, ülkü, amaç vb. manevi değerlerle bağlanmasıdır.

Subjektif millet anlayışını ilk defa geliştiren ve savunan düşünür aşağıdakilerden hangisidir?

- A) John Locke
- B) Ernest Renan
- C) Aristoteles
- D) Montesquieu
- E) Leon Duguit

32. Siyasal düşünce tarihinde kuvvetler ayrılığı fikrinin çeşitli düşünürler tarafından eserlerinde yer verildiği görülmektedir. Kuvvetler ayrılığı, devlet örgütlenmesi içerisindeki organların faaliyetlerini yerine getirirken birbirlerinin faaliyet alanlarına müdahalede bulunmaması şeklinde adlandırılabilir.

- I. Aristoteles - Politika
- II. John Locke - Mülkiyet hakkının korunması
- III. Montesquieu - Kanunların Ruhu Üzerine
- IV. Leon Duguit - Maddi Ölçüt
- V. Carre de Malberg - Biçimsel ve Organik Ölçüt

Yukarıda sıralanan düşünür ve savunduğu görüşler ile eserleri dikkate alındığında "kuvvetler ayrılığı ilkesi" nin gelişimine hangisi/hangileri katkıda bulunmuştur?

- A) Yalnız IV
- B) Yalnız II
- C) II-V
- D) II-III-IV
- E) Hepsi

33. George Jellinek'in bireylerin hak ve özgürlüklerine ilişkin negatif, pozitif ve aktif statü haklarının tasnifi birçok ülkenin anayasasında kullanılmaktadır.

Ortaya çıkışı açısından bireylerin hak ve özgürlükleri birinci, ikinci ve üçüncü kuşak hakları biçiminde de sınıflandırılmıştır.

1982 Anayasasında temel hak ve özgürlükler, Jellinek'in ayrımı dikkate alınarak negatif, pozitif ve aktif statü hakları olarak düzenlenmiştir.

Buna göre;

Negatif statü hakları-kişi hak ve ödevleri (*devletin müdahale etmemesi, karışmaması gereken haklar*)

Pozitif statü hakları-sosyal ve ekonomik haklar (*bireyin devletten istediği olumlu-sosyal haklar*)

Aktif statü hakları-siyasi hak ve ödevler (*bireyin devlet yönetimine katılma hakkı*) şeklinde değerlendirilebilir.

Bu bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi negatif statü hakları arasında yer almaz?

- A) Kişi ve konut dokunulmazlığı
- B) Seyahat özgürlüğü
- C) Özel yaşamın gizliliği
- D) Din ve vicdan özgürlüğü
- E) Çalışma ve dinlenme hakkı

34. Aşağıdakilerden hangisi pozitif statü hakları arasında yer almaz?

- A) Zorla çalıştırma yasağı
- B) Eğitim ve öğretim hakkı
- C) Çalışma ve sözleşme özgürlüğü
- D) Konut hakkı
- E) Sendika kurma hakkı

35. Aşağıdakilerden hangisi aktif statü hakları arasında yer almaz?

- A) Vatandaşlık hakkı
- B) Ailenin korunması
- C) Seçme ve seçilme hakkı
- D) Kamu hizmetine girme hakkı
- E) Siyasi faaliyette bulunma hakkı

36. Anayasamız, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasından daha ağır ve ileri bir aşama olarak görülen temel hak ve özgürlüklerin kullanılmasının durdurulmasını belirli koşulların gerçekleşmesi halinde öngörmektedir.

- I. Savaş
- II. Seferberlik hali
- III. Sıkıyönetim
- IV. Olağanüstü hal
- V. Doğal afet

1982 Anayasasına göre yukarıda sıralanan koşullardan hangisinin/hangilerinin gerçekleşmesi halinde temel hak ve özgürlüklerin kısmen ya da tamamen durdurulması kararı alınabilir?

- A) Yalnız IV
- B) Yalnız I
- C) III-V
- D) I-II-III-IV
- E) Hepsi

37. Aşağıdakilerden hangisi yasama organının yetki ve görevlerinden biri değildir?

- A) Kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak
- B) Hükümeti ve bakanları denetlemek
- C) Para basılmasına karar vermek
- D) Savaş ilanına karar vermek
- E) Bakanları atamak

38. TBMM, meclis içtüzüğüne göre belirli organlardan meydana gelmekte ve içtüzük hükümleri çerçevesinde faaliyette bulunmaktadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi içtüzüğe göre TBMM'nin meydana geldiği organlar arasında yer almaz?

- A) Başkanlık divanı
- B) Siyasi parti grupları
- C) Danışma Kurulu
- D) İhtisas komisyonları
- E) Yasama komisyonları

39. Yasama organının hükümet üzerindeki denetimi belirli hukuki yollarla gerçekleşmektedir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi TBMM'nin hükümeti denetleme yolları arasında yer almaz?

- A) Gensoru
- B) Genel görüşme
- C) Meclis araştırması
- D) Meclis soruşturması
- E) Yasama sorumsuzluğu

40.

- I. Yazılı soru, yazılı olarak en geç on beş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarıdır
- II. Genel görüşme, toplumu ve devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun TBMM Genel Kurulunda görüşülmesidir.
- III. Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemedir.
- IV. Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında yapılan soruşturmadan ibarettir.

TBMM, bilgi edinme ve denetim yetkisini yukarıda sıralananlardan hangisi/hangileri aracılığıyla kullanır?

- A) Yalnız V
- B) Yalnız II
- C) III-IV
- D) II-III-IV
- E) Hepsi

41. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı'nın yasamayla ilgili görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) TBMM'de açılış konuşması yapmak
- B) Genelkurmay başkanını atamak
- C) Kanunları yayımlamak
- D) TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar vermek
- E) TBMM'yi gerektiğinde toplantıya çağırmak

42. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı'nın yürütmeyeyle ilgili görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Cumhurbaşkanı yardımcısını atamak
- B) Milli Güvenlik Kuruluna başkanlık etmek
- C) TBMM adına Başkomutanlığı temsil etmek
- D) Kararnameleri imzalamak
- E) Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak

43. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı'nın yargıyla ilgili görev ve yetkilerinden biri değildir?

- A) Anayasa Mahkemesine üye seçmek
- B) Hâkimler ve Savcılar Kuruluna üye seçmek
- C) Yüksek Öğretim Kurulu üyelerini seçmek
- D) Danıştay üyelerinin ¼ ünü seçmek
- E) Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını seçmek

44. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı'nın, hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde yerine vekâlet eder ve ona ait yetkileri kullanabilir?

- A) TBMM Başkanı
- B) İçişleri Bakanı
- C) Anayasa Mahkemesi Başkanı
- D) Cumhurbaşkanı Yardımcısı
- E) Adalet Bakanı

45. Aşağıdakilerden hangisi 1982 Anayasasında yüksek mahkemeler arasında sayılmamıştır?

- A) Yargıtay
- B) Yüksek Seçim Kurulu
- C) Uyuşmazlık Mahkemesi
- D) Danıştay
- E) Anayasa Mahkemesi

46. Kanun teklifleri öncelikle TBMM Başkanlığı'na sunularak komisyonlara sevk edilir, gerekli incelemelerin ardından genel kurulca kabul edilenler onbeş gün içinde yayımlanarak kanunlaşır.

Buna göre sırasıyla kanun teklifleri aşağıdakilerden hangileri aracılığıyla yapılır ve kim tarafından yayımlanır?

- A) Milletvekilleri - Cumhurbaşkanı
- B) Hükümet-Bakanlar
- C) Milletvekilleri-İlgili Bakan
- D) Danıştay-Milletvekilleri
- E) Bakan - Cumhurbaşkanı

47. Milletvekilleri geçici nitelikte bir görevi milletvekili sıfatıyla belirli koşullarda yürütebilirler.

Aşağıdakilerden hangisi milletvekilinin geçici bir görevi yürütebilmesinin koşullarından biri değildir?

- A) Görevin hükümetçe verilmesi
- B) Görevin altı ayı aşmayacak şekilde verilmesi
- C) Görevin belirli bir konuda olması
- D) Görevin Cumhurbaşkanınca verilmesi
- E) Görevin kabulünün TBMM kararına bağlı olması

48. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı seçilme şartları arasında yer almaz?

- A) Milletvekili seçilme şartlarını taşımak
- B) Yükseköğrenim mezunu olmak
- C) Milletvekili olmak
- D) 40 yaşını doldurmuş olmak
- E) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak

49. TBMM'de komisyonlar, kanun teklifi ya da tasarılarının genel kurula gelmeden önce görüşüldüğü ve olgunlaştırıldığı kurullardır.

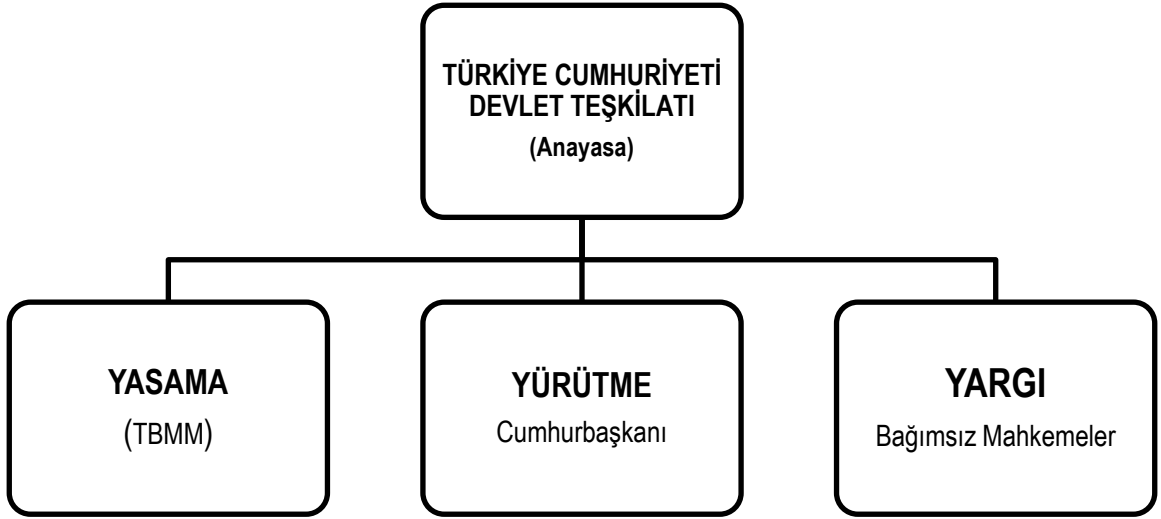
Aşağıdakilerden hangisi TBMM'de yer alan ihtisas komisyonlarından biri değildir?

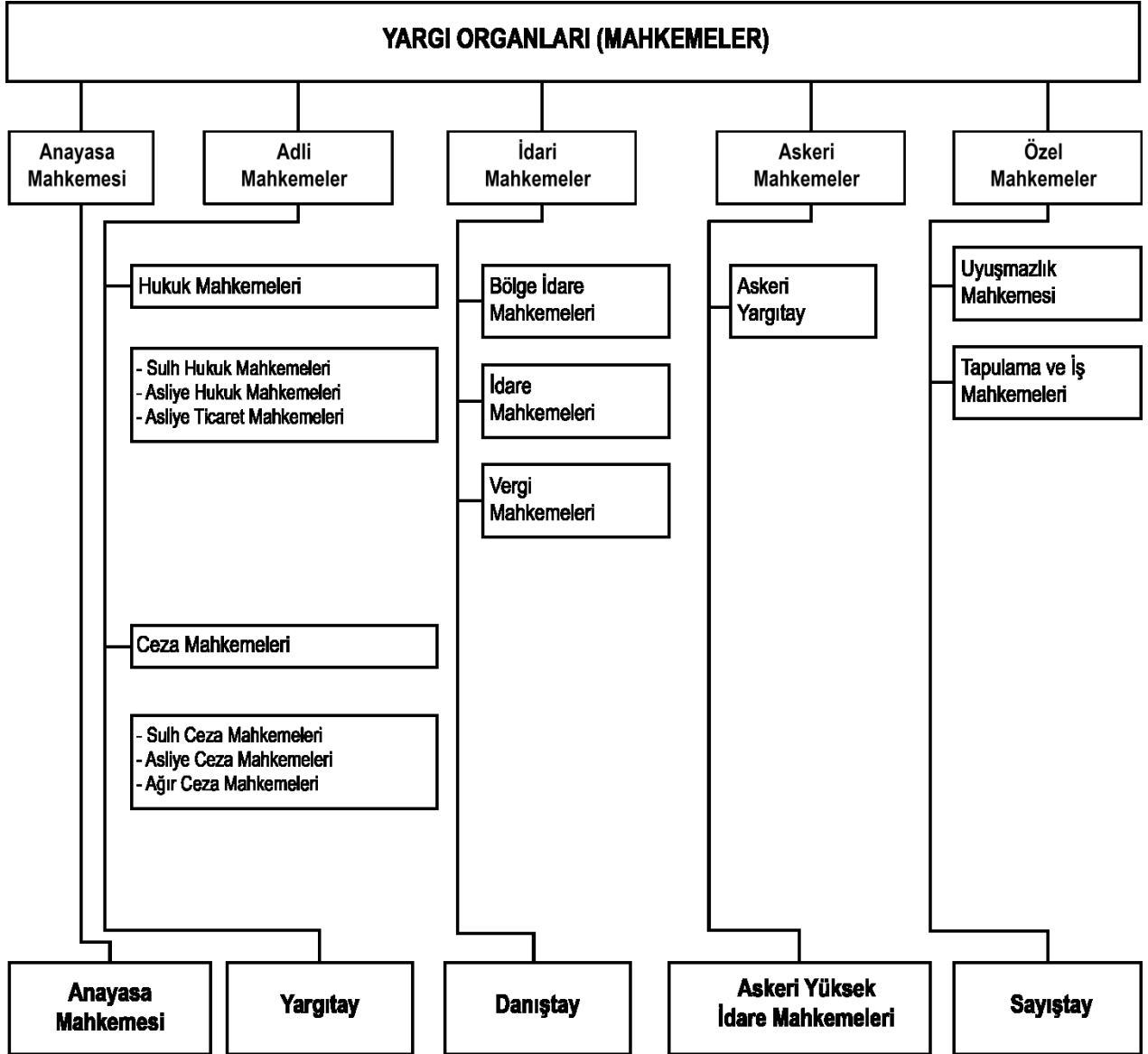
- A) Anayasa Komisyonu
- B) Milli Savunma Komisyonu
- C) İçişleri Komisyonu
- D) Çevre Komisyonu
- E) Batı Asya Ülkeleri Komisyonu

50. Cumhurbaşkanının cezai sorumluluğu ile ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

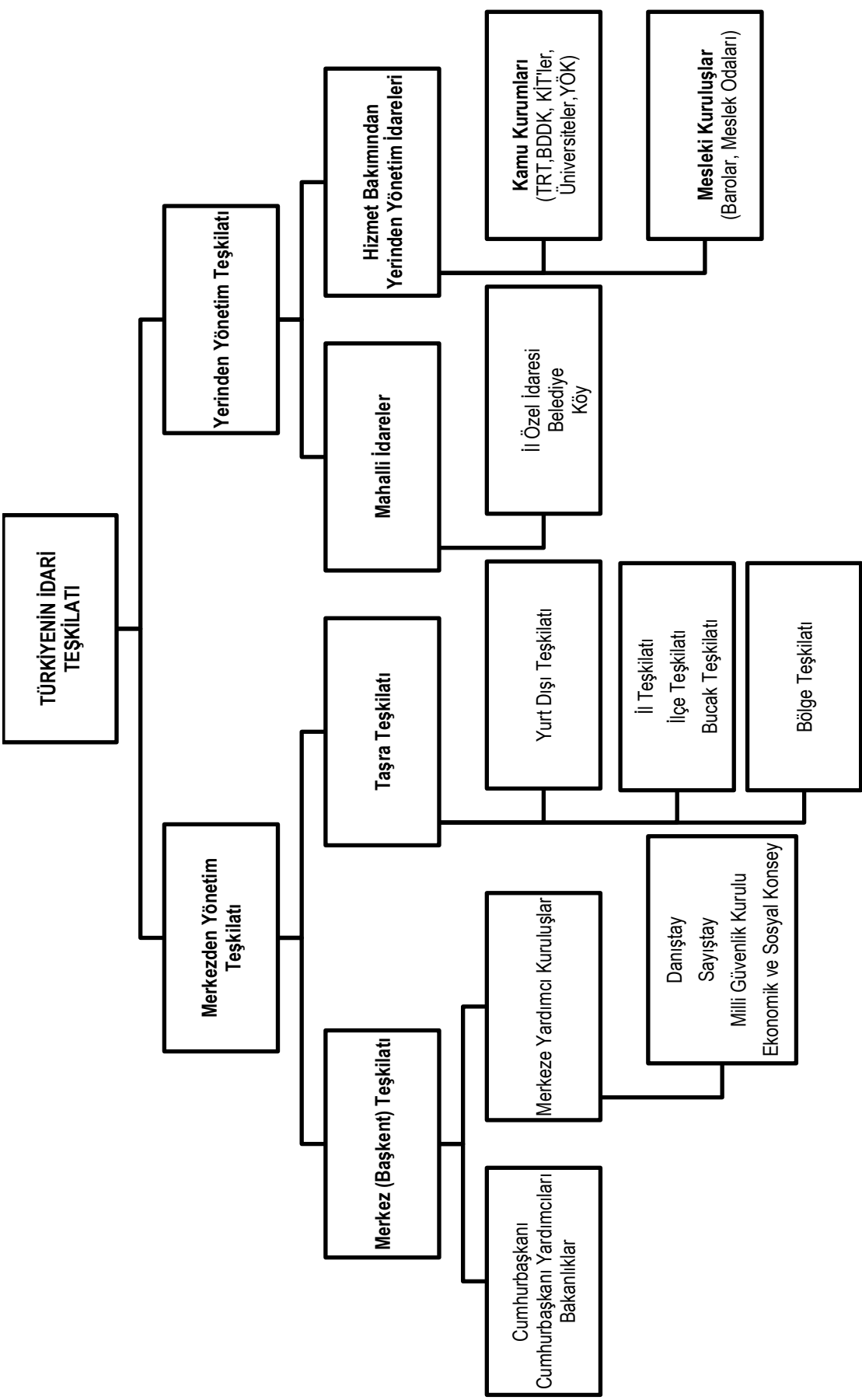
- A) Hakkında soruşturma açılan Cumhurbaşkanı erken seçim kararı alamaz.
- B) Yüce divan yargılaması 4 ay içinde tamamlanır.
- C) Yüce divana sevk kararı için 400 oy gerekir.
- D) Soruşturma açılabilmesi için 301 milletvekilinin yazılı teklifi gerekir.
- E) 360 oy ile hakkında soruşturma açılmasına karar verilebilir.

Türkiye'nin İdari Teşkilatı
Pratik Bilgiler ve Örnek Sınav Soruları
20 Soru

Yargı teşkilatı¹

¹ 16 Nisan 2017 tarihinde düzenlenen referandumla kabul edilen Anayasa değişikliğine göre **askeri mahkemeler kaldırılmıştır**. 28 Haziran 2018 tarihli genel seçimler sonrası yürütmeye yetkisi tek başına Cumhurbaşkanı tarafından yerine getirilmeye başlamıştır

1. Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri, yetkileri ve teşkilatı aşağıdakilerden hangisiyle düzenlenir?
 - A) Kanun
 - B) Müşterek Kararname
 - C) Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi
 - D) Yönetmelik
 - E) Politika Kurulu Kararı
2. Merkezi (genel) idarenin, mahalli idareler üzerinde kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde eylem ve işlemlerinin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun olarak kullandığı sınırlı denetim yetkisine ne ad verilir?
 - A) Yetki genişliği
 - B) Hiyerarşik denetim
 - C) İdari vesayet
 - D) Yerinden yönetim
 - E) İdari hâkimiyet
3. Merkezi (genel) idarenin, kendisine bağlı makam veya görevlilere merkez adına karar alma ve uygulama yetkisi vermesi ilkesine ne ad verilir?
 - A) Yetki genişliği
 - B) Hiyerarşi
 - C) İdari vesayet
 - D) Yerinden yönetim
 - E) İdari hâkimiyet
4. Aşağıdakilerden hangisi merkezden yönetim teşkilatı içerisinde merkez teşkilatını oluşturan kuruluşlardan biridir?
 - A) Taşra Teşkilatı
 - B) İl Özel İdaresi
 - C) Üniversiteler
 - D) Belediye
 - E) Bakanlıklar
5. Aşağıdakilerden hangisi merkezden yönetim teşkilatı içerisinde merkeze yardımcı kuruluşlardan biri değildir?
 - A) Danıştay
 - B) Sayıştay
 - C) Üniversiteler
 - D) Ekonomik ve Sosyal Konsey
 - E) Milli Güvenlik Kurulu
6. Aşağıdaki kurumlardan hangisi kamu tüzel kişiliğine haiz kuruluşlardan biri değildir?
 - A) Ankara Üniversitesi
 - B) ÖSYM
 - C) Türk Standartları Enstitüsü
 - D) TRT
 - E) Yüksek Seçim Kurulu
7. Merkezi idare teşkilatı dışında, kamu hizmetlerinin yerine getirilmesinde karar alma ve uygulama yetkisinin merkezden bağımsız olarak tüzel kişiliği olan idarelerce yerine getirilmesine ne ad verilir?
 - A) Esas Yönetim
 - B) Meşruti Yönetim
 - C) İdari Vesayet
 - D) Âdem-i Merkeziyet (Yerinden Yönetim)
 - E) Yetki Genişliği
8. İl İdaresiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
 - A) Vali, il idaresinin başıdır.
 - B) İl İdare Kurulu, il idaresinin organlarından biridir.
 - C) Vali, Cumhurbaşkanlığı kararıyla atanır.
 - D) Vali, ilde TBMM'nin temsilcisidir.

9. İl İdare Şube Başkanları, il idaresinin organıdır.

İl İdare Kurulunda aşağıdaki birim amirlerinden hangisi bulunmaz?

- A) Hukuk İşleri Müdürü
- B) Defterdar
- C) İl Millî Eğitim Müdürü
- D) İl Sağlık Müdürü
- E) Yazı İşleri Müdürü

10. İlçe İdare Kurulu'nda; aşağıdaki birim amirlerden hangisi bulunmaz?

- A) Yazı İşleri Müdürü
- B) Mal Müdürü
- C) Sağlık Grup Başkanı
- D) İl Bayındırlık ve İskân Müdürü
- E) İlçe Millî Eğitim Müdürü

11. Aşağıdaki idarelerden hangisi hizmet bakımından yerinden yönetim idarelerinden biri değildir?

- A) Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu
- B) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
- C) Yüksek Öğretim Kurulu
- D) Üniversiteler
- E) İşçileri Bakanlığı

12. Merkez teşkilatında bakanlığın en üst hiyerarşik amiri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdari İşler Başkanı
- B) Bakan
- C) Bakan Yardımcısı
- D) Genel Müdür
- E) MGK Genel Sekreteri

13. Aşağıdakilerden hangisi merkez teşkilatına bağlı taşra teşkilatı içerisinde yer almaz?

- A) İl teşkilatı
- B) Bölge teşkilatı
- C) Bucak teşkilatı
- D) Yurt dışı teşkilatı
- E) Köy

14. Taşra teşkilatını düzenleyen kanun aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 5393 sayılı Belediye Kanunu
- B) 442 sayılı Köy Kanunu
- C) 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu
- D) 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu
- E) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu

- 15.

- I. Cumhurbaşkanlığı onayıyla kurulur.
- II. Bağlı oldukları merkez değiştirilebilir ve kaldırılabilir.
- III. Coğrafya, ekonomi, güvenlik ve mahalli hizmet bakımlarından aralarında münasebet bulunan kasaba ve köylerden meydana gelen bir idare bölümüdür.

Yukarıda bilgileri verilen merkezi yönetime bağlı taşra teşkilatı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İl teşkilatı
- B) Bölge teşkilatı
- C) Köy
- D) Yurt dışı teşkilatı
- E) Bucak teşkilatı

16. Anayasamıza göre, Milli Güvenlik Kurulunun askeri kanadında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Genelkurmay Başkanı
- B) Kara Kuvvetleri Komutanı
- C) Deniz Kuvvetleri Komutanı
- D) Jandarma Genel Komutanı
- E) Hava Kuvvetleri Komutanı

17. Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde kanunda belirtilen esas ve usullere göre idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasamıza göre, aşağıdaki kurum eşleştirmelerinden hangisinde idari vesayet ilişkisinden söz edilebilir?

- A) Sosyal Güvenlik Kurumu – Hukuk Müşavirliği
- B) Ankara Valisi – Çubuk Belediyesi
- C) Hazine ve Maliye Bakanlığı – Gelir İdaresi Başkanı
- D) Enerji Bakanlığı – Yenilenebilir Enerji Genel Müdürü
- E) Ankara Büyükşehir Belediyesi – Sincan Belediyesi

18. Anayasamıza göre, yürütme yetkisi ve görevi aşağıdakilerden hangisine verilmiştir?

- A) Cumhurbaşkanı- Bakanlar Kurulu
- B) TBMM
- C) Cumhurbaşkanı
- D) Bakanlar Kurulu
- E) Bağımsız mahkemeler

19. Milli Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, bakanlar ve kuvvet komutanlarından oluşur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi Milli Güvenlik Kurulunda yer alan bakanlardan biri değildir?

- A) Milli Savunma Bakanı
- B) Dışişleri Bakanı
- C) Adalet Bakanı
- D) İçişleri Bakanı
- E) Hazine ve Maliye Bakanı

20. Aşağıdakilerden hangisi Cumhurbaşkanı tarafından atananlar arasında yer almaz?

- A) Bakanlar
- B) Valiler
- C) Bakan Yardımcısı
- D) Belediye Başkanı
- E) TRT Genel Müdürü

Devlet Memurları Kanunu

Örnek Sınav Soruları

30 Soru

1. Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na göre öngörülen istihdam türlerinden biri değildir?
 - A) Memurlar
 - B) Sözleşmeli Personel
 - C) Geçici Personel
 - D) İşçiler
 - E) Kısmi Zamanlı Personel
2. Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Sözleşmeli Personel
 - B) İşçiler
 - C) Memur
 - D) Geçici Personel
 - E) Sürekli İşçi
3. Devlet Memurları Kanunu'na göre devlet memurluğunun temel ilkeleri; sınıflandırma, kariyer ve liyakattir. Buna göre aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı kanunla düzenlenen sınıflardan biri değildir?
 - A) Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
 - B) Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
 - C) Teknik Hizmetler Sınıfı
 - D) Din Hizmetleri Sınıfı
 - E) Askeri Hizmetler Sınıfı
4. Devlet Memurları Kanunu'na göre Valiler ve Kaymakamlar ile bu sıfatları kazanmış olup İçişleri Bakanlığı merkez ve İl Teşkilatında çalışanların dâhil olduğu hizmet sınıfı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Emniyet Hizmetleri Sınıfı
 - B) Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
 - C) Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı
 - D) Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı
 - E) Yardımcı Hizmetler Sınıfı
5. Devlet Memurları Kanunu'na göre aşağıdakilerden hangisi devlet memuru olabilmek için aranan genel şartlar arasında yer almaz?
 - A) Türk vatandaşlığı
 - B) Öğrenim şartı
 - C) Kamu haklarından mahrum olmama
 - D) Sağlık şartı
 - E) Hazırlayıcı eğitimde başarılı olmak
6. Devlet Memurları Kanunu'na göre aday olarak atanmış bir memurun adaylık süresiyle ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisi doğrudur?
 - A) 1 yıldan az, 2 yıldan çok olamaz.
 - B) Süre sınırı yoktur.
 - C) Adaylık süresi toplam 1 yıldır.
 - D) 6 aydan az, 1 yıldan çok olamaz.
 - E) 1 yıldan çok, 2 yıldan az olamaz.
7. Aşağıdakilerden hangisi 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamında çalışılan idarelerden biri değildir?
 - A) Mahalli İdare Birlikleri
 - B) Belediyeler
 - C) İktisadi Devlet Teşekkülleri
 - D) İl Özel İdareleri
 - E) Genel ve katma bütçeli idareler

8. Aşağıdakilerden hangisi Devlet Memurlarının ödev, görev ve sorumluluklarından biri değildir?

- A) Tarafsızlık ve devlete bağlılık
- B) Davranış ve işbirliği
- C) Mal bildiriminde bulunma
- D) Kişisel sorumluluk ve zarar
- E) Güvenlik hakkı

9. Kanunsuz emirle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Memur, hukuka aykırı emri yerine getirmemelidir.
- B) Memur, emri hemen yerine getirmelidir.
- C) Amir emrinde ısrar edebilir.
- D) Amir emrinde ısrarını yazı ile yenileyebilir.
- E) Memur, hukuka aykırı gördüğü emri, bu emri verene bildirmelidir.

10. Devlet Memurları Kanunu'na göre; devlet, memurların, kamu hizmetlerine girmesi, sınıflar içerisinde ilerlemesi ve yükselmesi için siyasal kayırmayı engelleyerek işe en uygun kişiyi seçmeye çalışır.

Yukarıda ifade edilen devlet memurluğu temel ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kariyer
- B) Sınıflandırma
- C) Bölümlendirme
- D) Derecelendirme
- E) Liyakat

11. Devlet Memurları Kanunu'na göre, devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucunda idare zarara uğradığı tespit edilmişse idare bu zararın aşağıdakilerden hangisi üzerinden geri ödenmesini talep eder?

- A) Kayıtlı değer
- B) Rayiç bedel
- C) Esas bedel
- D) Maliyet bedeli
- E) TEFE Oranı

12. Devlet Memurları Kanunu'na göre, devlet memurları, kamu hizmetleriyle ilgili gizli bilgileri görevlerinden ayrılmış bile olsalar aşağıdakilerden hangisinin izni olmadan açıklayamazlar?

- A) Yetkili Bakan
- B) Vali
- C) Bakan Yardımcısı
- D) Cumhurbaşkanı
- E) Kamu Başdenetçisi

13. Devlet Memurları Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi devlet memurları için ticari ve diğer kazanç getirici faaliyetler kapsamındaki yasaklardan biri değildir?

- A) Ticari vekil olamazlar.
- B) Tacirlik yapamaz.
- C) Ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz
- D) Ticari mümessil olamazlar.
- E) Görevli oldukları kurumların iştiraklerinde kurumlarını temsil amacıyla görev alamazlar.

14. Devlet Memurları Kanunu'na göre, istihdam şekilleri dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi hakkında kanunda belirtilen özel hükümler uygulanır?

- A) İşçiler
- B) Sürekli işçiler
- C) Sözleşmeli personel
- D) Memurlar
- E) Daimi personel

15. Devlet Memurları Kanunu'na göre, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarından birinin ağır bir kaza geçirmesi halinde bu durumun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak ne kadar izin verilir?

- A) Altı aya kadar
- B) Üç aya kadar
- C) Bir yıla kadar
- D) Dokuz aya kadar
- E) Onbeş aya kadar

16. Devlet Memurları Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi devlet memurunun genel haklarından biri değildir?

- A) Uygulamayı isteme hakkı
- B) Sendika kurma
- C) Çekilme
- D) Müracaat, şikâyet ve dava açma
- E) Grev hakkı

17. Devlet Memurları Kanunu'na göre, günlük çalışma saatlerinin tespitiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) İllerde vali tarafından belirlenir
- B) Merkezde Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir
- C) Bölgelerin ve hizmetin özellikleri dikkate alınır
- D) Öğle dinlenme süresi dikkate alınmaz
- E) Günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatlerini de içerir.

18. Devlet Memurları Kanunu'na göre, aşağıdakilerden hangisi devlet memurlarına verilecek disiplin cezalarından biri değildir?

- A) Kınama
- B) Aylıktan kesme
- C) Kademe ilerlemesinin durdurulması
- D) Devlet memurluğundan çıkarma
- E) Çekilme

19.

- I. Aylıktan kesme
- II. Kınama
- III. Kademe ilerlemesinin durdurulması
- IV. Uyarma
- V. Devlet memurluğundan çıkarma
- VI. Çekilme
- VII. Açığa alınma

Yukarı bilgilere göre, devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları düşünüldüğünde en hafiften en ağıra doğru sıralanmış şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I-II-IV-V-VI
- B) II-III-VII-I
- C) IV-II -I- III-V
- D) IV-I-II-V-VI
- E) III-II-IV-I-V

20.

- I. Uyarma: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.
- II. Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.
- III. Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.
- IV. Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademede ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.
- V. Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Yukarı bilgilere göre, devlet memurlarına verilecek disiplin cezalarıyla ilgili ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) I-II-IV
- B) II-III
- C) IV-II
- D) IV-V
- E) Hepsi

21.

- I. Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- II. Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- III. Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- IV. Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,
- V. Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,

Yukarı bilgilere göre, devlet memurlarına verilecek disiplin cezalarından aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve hallerden biridir?

- A) I-II
- B) II-III-IV
- C) Hepsi
- D) I-IV-V
- E) III-V

22. Devlet Memurları Kanunu'na göre, doğum yapan memura, doğum sonrası analık izni süresinin bitiminden itibaren isteği üzerine ne kadar süre ile aylıksız izin verilir?

- A) 12 ay
- B) 18 ay
- C) 24 ay
- D) 15 ay
- E) 9 ay

23. Devlet Memurları Kanunu'na göre, eşi doğum yapan memura, doğum itibaren isteği üzerine ne kadar süre ile aylıksız izin verilir?
- A) 12 ay
B) 18 ay
C) 9 ay
D) 15 ay
E) 24 ay
24. Devlet Memurları Kanunu'na göre, eşi doğum yapan memura, isteği üzerine kaç gün babalık izni verilir?
- A) 10 gün
B) 5 gün
C) 7 gün
D) 3 gün
E) Hiçbiri
25. Devlet Memurları Kanunu'na göre, kendisinin veya çocuğunun evlenmesi halinde, isteği üzerine kaç gün mazeret izni verilir?
- A) 1 gün
B) 5 gün
C) 7 gün
D) 3 gün
E) 10 gün
26. Devlet Memurları Kanunu'na göre, memurun yakınlarının ölümü halinde isteği üzerine yedi gün süre ile mazeret izni verilmektedir. Buna göre memur, aşağıdaki yakınlarından hangisinin ölmesi durumunda bu izinden faydalanamaz?
- A) Eşi
B) Çocuğu
C) Eşinin kardeşi
D) Eşinin babası
E) Teyzesi
27. Devlet Memurları Kanunu'nda memurluğun sona ermesi halleri sıralanmıştır. Buna göre aşağıdaki hallerden hangisinin olması durumunda memurluk sona ermez?
- A) Memurluktan çekilme
B) Ölüm
C) Emekliye ayrılma
D) Memurluktan çıkarılma
E) Açığa alınma
28. Devlet memurları, kendileriyle, eşlerine ve velayetleri altındaki çocuklarına ait taşınır ve taşınmaz malları, alacak ve borçları hakkında, özel kanunda yazılı hükümler uyarınca, mal bildirimini verirler. Buna göre yönetmelik hükümleri de dikkate alındığında mal bildirimisiyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Sonu (0) ile biten yıllarda yenilenir
B) Sonu (5) ile biten yıllarda yenilenir
C) En geç şubat ayı sonuna kadar yenilenmelidir
D) Sözleşmeli personel mal bildiriminde bulunamaz.
E) Görevi sona erenler ayrılma tarihini izleyen bir ay içinde mal bildiriminde bulunmak zorundadır.

29. Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silah altına alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar.

Buna göre yukarıdaki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi/hangileri getirilmelidir?

- A) 30 gün- azami 30 gün
- B) 60 gün içinde
- C) En geç izleyen aybaşına kadar
- D) Terhis tarihini izleyen günde
- E) Terhis tarihinden 10 gün sonra

30.

- I. Yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan 10 yıla kadar olanlar için 20 gündür.
- II. Hizmeti 10 yıldan fazla olanlar için 30 gündür.
- III. Birbirini izleyen iki yılın izni bir arada verilebilir.
- IV. Cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin hakları düşer.
- V. Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir.

Devlet Memurları Kanunu'na göre, yıllık izin ve yıllık izinlerin kullanılışıyla ilgili yukarıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) I-II
- B) II-III-V
- C) I-IV
- D) II-III-IV-V
- E) Hepsi

5. ORTAK KONULAR

**Ortak Konulara İlişkin
Pratik Bilgiler ve Örnek Sınav Soruları**
25 Soru

Atatürkçü Düşünce Sisteminde İlke ve İnkılaplar

Cumhuriyetçilik

- Saltanatın kaldırılması
- Cumhuriyetin ilanı
- Halifeliğin kaldırılması
- Erkan-ı Harbiye Umumiye Vekâletinin kaldırılması
- TBMM'nin açılması
- 1921 ve 1924 Anayasaları kabul edildi
- Kadınlara seçme ve seçilme hakkı
- Çok partili hayata geçiş denemeleri

Milliyetçilik

- Türk Alfabesinin Kabulü
- Türk Tarih Kurumu
- Türk Dil Kurumu
- Kabotaj Kanunu
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- Türk Parasını Korumu Kanunu
- Kapitülasyonlar kaldırıldı
- Koruyucu Gümrük Yasası Kabulü
- Demiryollarının Ulusallaştırılması

Halkçılık

- Medeni Kanunun Kabulü
- Soyadı Kanunu
- Kılık-Kıyafet Kanunu kabul edildi
- Seçmen olmak için vergi verir olma şartı kaldırıldı
- Millet Mektepleri açıldı
- Toplumsal Alanda Yapılan Düzenlemeler
- Ayrıcalıklı Uygulamalara Son veren değişiklikler

Laiklik

- Medreselerin Kapatılması
- Tekke ve Zaviyelerin Kapatılması
- Halifeliğin Kaldırılması
- Şeriye ve Evkaf Vekâletinin Kaldırılması
- Tevhid-i Tedrisat Kanunu
- Şeyhülislamlık Makamı kaldırıldı
- Kılık-Kıyafet Kanunu kabul edildi
- Yeminlerde "Vallahi" sözü metinden çıkarıldı

Devletçilik

- Beş Yıllık Sanayi Planı hazırlandı
- Sümerbank kuruldu
- Etibank kuruldu
- Çubuk barajı inşa edildi
- Elektrik İşleri Etüt İdaresi kuruldu
- Merkez Bankası kuruldu
- Karabük Demir Çelik Fabrikası'nın temelleri atıldı

İnkılapçılık

- Ölçü - tartı birimleri değiştirildi (Metrik sisteme geçildi)
- Miladi takvim kabul edildi
- Kılık - Kıyafet kanunu kabul edildi
- Hafta tatili pazara alındı
- Uluslararası saat sistemine geçildi
- Uluslararası rakamlar kullanılmaya başlandı
- Tüm inkılapları kendinde toplayan ilkedir

Yazım Kuralları

Ünsüz Yumuşaması

(p, ç, t, k)
ünsüzleriyle biten
sözcüklere ünlüyle
başlayan bir ek
getirilmesi durumu.

(b, c, d, g ve ğ) ye
dönüşür.

kita**p** - kita**bı**
bayra**k** - bayra**ğı**
ağa**ç** - ağa**cı**

Ünsüz Benzeşmesi

(f, s, t, k, ç, ş, h, p)
sert ünsüzleriyle
biten sözcüklerden
sonra ek getirilmesi
durumu.

huku**k** - **ç**u
kita**p** - **tan**
tır**aş** - **çı**
unut**gan** - unut**kan**

Ünlü Düşmesi

Cümle içerisinde veya
sözcük kullanımında
hecenin yani ünlü
harfin düşmesidir.

kab**ir** - kab**ri**
sab**ır** - sab**rı**
fes**ih** - fes**hi**
gön**ül** - gön**lü**

Ünlü Daralması

Sonu -a ve -e ile biten
sözcüklere -y ve -yor eki
eklendiğinde
(a,ı, u - e, i,ü) olur.

baş**la**-yor - baş**lı**-yor
iz**le**-yor - iz**li**-yor
yaş**a**-yor - yaş**ı**-yor
(y**i**yecek - di**y**elim)

1. Aşağıdakilerden hangisi, Atatürk'ün cumhuriyet ve cumhuriyetçilik anlayışının dayandığı temel ilkelerden biri değildir?

- A) Halk egemenliği
- B) Tam bağımsızlık
- C) Milli bütünlük
- D) Çağdaşlaşma
- E) Yurttaşlık

2. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk ilkelerinden biri değildir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) İktisatçılık
- D) Devletçilik
- E) Laiklik

3.

- VI. Toplumun ekonomik anlamda refah seviyesini geliştirmek,
- VII. Halkın kendi iradesiyle seçme ve seçilme hakkını öngörür,
- VIII. Halkın yönetime katılmasını ister
- IX. Milli egemenliğin kayıtsız şartsız Türk milletine ait olduğunu kabul eder.

Yukarıdaki ifadeler, Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devrimcilik (İnkılapçılık)
- D) Halkçılık
- E) Laiklik

4.

- I. Tevhid-i Tedrisat Yasası çıkarılmıştır.
- II. Hilafet kaldırılmıştır
- III. Vallahi sözcüğü anayasadan çıkarılmıştır.
- IV. Devletin dini, din-i İslam'dır ibaresi anayasadan çıkarılmıştır.

Yukarıdaki ifadeler, Atatürk ilkelerinden hangisiyle ilgilidir?

- A) Milliyetçilik
- B) Cumhuriyetçilik
- C) Devletçilik
- D) Halkçılık
- E) Laiklik

5.

- I. Dinamiktir
- II. Daireseldir
- III. Tekrarlanamaz
- IV. Tersine çevrilemez
- V. Geri alınamaz
- VI. Karmaşıktır

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri iletişimin özellikleri arasında yer alır?

- A) I-II-III
- B) II-III-IV-V
- C) II-IV
- D) Hiçbiri
- E) Hepsi

6. Basit bir ifadeyle kaynak; iletişimde süreci başlatan, iletenin gönderilmesini sağlayan öge konumundadır. Kaynak olmadan iletişimden söz edilemez.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kaynağı etkileyen etmenler arasında yer almaz?

- A) Kaynağın iletişim becerisi
- B) Deneyim ve bilgi düzeyi
- C) Kaynağın sadeliği
- D) Tutumları
- E) Çevresel öğeler

7.

- I. Kaynak
- II. İleti
- III. Kodlama-kod açma
- IV. Oluk (kanal)
- V. Alıcı
- VI. Etkileme ve yansımaya (feed-back)

Yukarıdakilerden hangisi/hangileri iletişimin temel öğeleri arasında yer alır?

- A) II-III
- B) II-III-IV
- C) II-IV-V
- D) I-II
- E) Hepsi

8. İletişimde; ses tonlaması, yüz ifadeleri, jest ve mimikler ile beden hareketleriyle ifade edilen kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kodlama
- B) İletişim
- C) Halkla ilişkiler
- D) Sözsüz iletişim
- E) İleti

9. Aşağıdakilerden hangisi sözsüz iletişim türlerinden biri değildir?

- A) Dokunma
- B) Koku ve tat
- C) Renk
- D) Bedensel hareketler
- E) Karşılıklı konuşma

10. İletişim sürecinde, süreci başlatan ve iletiyi gönderen öge aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaynak
- B) İleti (Mesaj)
- C) Kodlama
- D) Kanal
- E) Yansımaya

11. İletişim sürecinde; kaynaktan gönderilen bir uyarı, bir düşünce, duygu ya da bilginin kaynak tarafından kodlanmış hali aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kaynak
- B) İleti (Mesaj)
- C) Kodlama
- D) Kanal
- E) Yansımaya

12. İletişim sürecinde; iletinin, yorumlanarak anlamlı bir biçime sokulması aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yansımaya Kaynak
- B) İleti (Mesaj)
- C) Kodlama
- D) Kod açma
- E) Kanal

13. Aşağıdakilerden hangisi sözsüz iletişimin işlevlerinden biri değildir?
- A) Çelişme
 - B) Yalanlama
 - C) Kodlama
 - D) Tekrarlama
 - E) Vurgulama
14. Aşağıdakilerden hangisi halkla ilişkiler sürecini oluşturan aşamalardan biri değildir?
- A) Eylem
 - B) Araştırma
 - C) Değerlendirme
 - D) İletişim
 - E) Küreselleşme
15. Aşağıdakilerden hangisi halkla ilişkilerin temel uygulama alanlarından biri değildir?
- A) Medya ilişkileri
 - B) Duyurum
 - C) Finansal ilişkiler
 - D) Siyasi ilişkiler
 - E) Endüstri ilişkileri
16. Kişilerin ve özel çıkar gruplarının siyasi karar alma süreçlerini etkilemek amacıyla başvurdukları girişime ne ad verilir?
- A) Duyurum
 - B) Propaganda
 - C) Lobicilik
 - D) Kurumsal Hayırseverlik
 - E) Kriz Yönetimi
17. Yerel yönetimler tarafından genellikle sosyal bir amaca yönelik doğrudan yapılan bağış, hizmet ve çeşitli yardımlara ne ad verilir?
- A) Kurumsallaşma
 - B) Lobicilik
 - C) Reklam
 - D) Hedef Kitle
 - E) Kurumsal Hayırseverlik
18. Resmi yazıların başlık bölümüyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?
- A) Yazıyı gönderen kurum adının belirtildiği bölümdür.
 - B) Bu bölümde amblem de yer alabilir.
 - C) Birinci satıra T.C. ibaresi yazılır.
 - D) İkinci satırda idarenin adı büyük harflerle yazılır.
 - E) Üçüncü satırda birim adı büyük harflerle yazılır.
19. Bir elektronik verinin; üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla güvenli elektronik imza ile doğrulanan zaman kaydı aşağıdakilerden hangisidir?
- A) Resmi yazışma
 - B) EBYS
 - C) Zaman Damgası
 - D) Elektronik Sertifika
 - E) Üst veri

20. İdarelerin kendi aralarında ya da gerçek veya tüzel kişiler arasında iletişim sağlamak amacıyla yazdıkları yazı, resmi belge, elektronik belge veya bilgilerden oluşan yazışmalarına ne ad verilir?

- A) Resmi yazışmalar
- B) Kurumsal yazışmalar
- C) Hususi yazışmalar
- D) Tekit yazısı
- E) Yazı alanı

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde (') kesme işaretinin kullanımı yanlıştır?

- A) Aluç Yaylası'na doğru gidiyoruz.
- B) Kızılcaham'lılar bizi uğurladı.
- C) Bolu'ya gitmeden önce biraz mola verdik.
- D) Anıtkabir'i ziyaretimiz kısa sürdü.
- E) TBMM'yi de ziyaret etmeyi düşünüyoruz.

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama yanlışı yapılmıştır?

- A) 2018'den itibaren yağışların azalacağı belirtildi.
- B) Saat 15.00'te toplantımız var.
- C) Kızımın sınıfı galiba 2.'nci kattaydı.
- D) Türk edebiyatında Şinasi'nin önemli bir yeri vardır.
- E) O; mantıklı düşünen, zeki bir öğrenciydi.

23. Ara söz veya ara cümlelerin başında, sonunda virgül kullanılır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgölün kullanımının bu kurala uygun olduğu söylenebilir?

- A) Evet, bu söylediklerini anlayabiliyorum.
- B) Kadın, çevresine bakındı ve yürümeye başladı.
- C) Kızımın sınıfı galiba 2.'nci kattaydı.
- D) Ninem, o güzel insan,tüm ömrünü okumaya adadı.
- E) Sevgiye insanların, toprağın, bitkilerin ihtiyacı var.

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) İstanbul 29 Mayıs 1453'te fethedildi.
- B) Ay, Dünya'nın uydusudur.
- C) Burası kasım ayında çok güzeldir.
- D) Pikniğe Mehmet de gelecek.
- E) Bu yaz anbarlarımız tahıla doycak.

25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) Yağmur yağdı mı dışarı çıkamayız.
- B) Sanatçılar da halkı bilinçlendirmelidir.
- C) Görülüyor ki bu yaz çok sıcak geçecek.
- D) Arkadaşları mı uzun zamandır göremiyorum.
- E) Sınava girmekten vaz mı geçtin?

6.
ÖRNEK SINAV SORULARININ
ÇÖZÜMLERİ

Belediye Kanunu özümler

1. SORU: 5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 3'üncü maddesinde "belediye, belediyenin organları, belde ve mahalle" tanımlarına yer verilmiştir. Buna göre;

Belediye: Belde sakinlerinin mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini ifade etmektedir.

Sorunun doğru cevabı "Belediye" "A" seçeneği olacaktır. Önceki yıllarda tanım sorulmuştur. Adayların bu tanımları mutlaka öğrenmesi gerekmektedir.

2. SORU: 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 1.'inci maddesinde "bu kanunun amacı, **belediyenin kuruluşunu, organlarını, yönetimini, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usûl ve esaslarını** düzenlemektir" ifadesine yer verilmiştir. Geçmiş yıllarda benzer şekilde soru çıkmıştır.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı "E" seçeneği olacaktır.

3.SORU: Belediye Kanununun 18'inci maddesinde belediye meclisinin görev ve yetkileri sıralanmıştır.

Buna göre belediye meclisinin görev ve yetkilerinden bazıları ve sıklıkla sınavlarda sorulan maddeler şunlardır: (Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

- a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, görüşmek ve kabul etmek.
- b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- c) Belediyenin imar plânlarını görüşmek ve onaylamak, büyükşehir ve il belediyelerinde il çevre düzeni plânını kabul etmek.
- d) Borçlanmaya karar vermek.
- e) Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine karar vermek.
- f) Kanunlarda vergi, resim, harç ve katılma payı konusu yapılmayan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifelerini belirlemek.
- g) Şartlı bağışları kabul etmek.
- k) Meclis başkanlık divanını ve encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.
- l) Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.
- m) Belediye tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.
- n) Meydan, cadde, sokak, park, tesis ve benzerlerine ad vermek; mahalle kurulması, kaldırılması, birleştirilmesi, adlarıyla sınırlarının tespiti ve değiştirilmesine karar vermek; beldeyi tanıtıcı amblem, flama ve benzerlerini kabul etmek.
- o) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.
- p) Yurt içindeki ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığının izniyle yurt dışındaki belediyeler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı iş birliği yapılmasına karar vermek.
- r) Fahrî hemşehrilik payesi ve beratı vermek.
- s) Belediye başkanıyla encümen arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.
- t) Mücavir alanlara belediye hizmetlerinin götürülmesine karar vermek.

u) İmar plânlarına uygun şekilde hazırlanmış belediye imar programlarını görüşerek kabul etmek.

Şeklinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla “belediye personelini atamak” meclisin değil belediye başkanının görevidir.

4. SORU: Belediye Kanununun 38’inci maddesinde belediye başkanının görev ve yetkileri sıralanmıştır.

Buna göre belediye başkanının görev ve yetkilerinden bazıları ve sıklıkla sınavlarda sorulan maddeler şunlardır: (Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

- a) Belediye teşkilâtının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek,
- b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek,
- c) Belediyeyi temsil etmek veya vekil tayin etmek.
- d) Meclise ve encümene başkanlık etmek.
- e) Belediyenin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.
- f) Belediyenin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.
- h) Meclis ve encümen kararlarını uygulamak.
- i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışındaki aktarmalara onay vermek.
- j) Belediye personelini atamak.
- k) Belediye ve bağlı kuruluşları ile işletmelerini denetlemek.
- l) Şartsız bağışları kabul etmek.
- m) Belde halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.
- n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak, engellilere yönelik hizmetleri yürütmek ve engelliler merkezini oluşturmak.
- o) Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak.

Şeklinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla “şartsız bağışları kabul etmek” belediye başkanının görevidir. Sorunun doğru cevabı “D” seçeneği olacaktır.

5. SORU: Belediye Kanununun 38’inci maddesinde belediye başkanının görev ve yetkileri sıralanmıştır.

Buna göre belediye başkanının görev ve yetkilerinden bazıları ve sıklıkla sınavlarda sorulan maddeler şunlardır: (Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

- a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek.
- b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.
- c) Öngörülme-yen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
- d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.
- f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan dava konusu olan belediye uyuşmazlıklarının anlaşma ile tasfiyesine karar vermek.
- g) Taşınmaz mal satımına, trampasına ve tahsisine ilişkin meclis kararlarını uygulamak; süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.
- h) Umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.
- i) Diğer kanunlarda belediye encümenine verilen görevleri yerine getirmek.

Şeklinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla;

“şartsız bağışları kabul etmek” – belediye meclisinin,

“kanunda öngörülen cezaları vermek” – belediye encümeninin,

“belediye personelini atamak” – belediye başkanının,

“ihtisas komisyonu üyelerini seçmek” – belediye meclisinin,

“ihtisas komisyonu üyelerini seçmek”- belediye meclisinin görevleri arasında yer alır.

Kanunda öngörülen cezaları vermek belediye encümeninin görevi olduğundan sorunun doğru cevabı “B” seçeneği olacaktır.

6. SORU: Belediye Kanununun 10’uncu maddesinde belde adının nasıl değiştirileceğine ilişkin hükme yer verilmiştir.

Buna göre belde adının değiştirilmesi için **meclis üye tamsayısının en az dörtte üç çoğunluğunun kararı** ve valinin görüşü üzerine İçişleri Bakanlığının onayı ile değiştirilir.

Burada soru farklı şekilde de sorulabilir, İçişleri Bakanlığı onayı yerine adayları yanıltmak için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ibaresine yer verilebilir. **Sorunun doğru cevabı “B” seçeneği olacaktır.**

7. SORU: Belediye Kanununun 15’inci maddesinde belediyenin yetkileri ve imtiyazlarına yer almaktadır.

Bu maddelerden bazıları şu şekildedir:

e) Müktesep haklar saklı kalmak üzere; içme, kullanma ve endüstri suyu sağlamak; atık su ve yağmur suyunun uzaklaştırılmasını sağlamak; bunlar için gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletlendirmek; kaynak sularını işletmek veya işletlendirmek.

f) Toplu taşıma yapmak; bu amaçla otobüs, deniz ve su ulaşım araçları, tünel, raylı sistem dâhil her türlü toplu taşıma sistemlerini kurmak, kurdurmak, işletmek ve işletlendirmek.

g) Katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak ve yaptırmak.

Belediye, (e), (f) ve (g) bentlerinde belirtilen hizmetleri **Danıştay**’ın görüşü ve **Çevre ve Şehircilik Bakanlığının** kararıyla süresi kırk dokuz yılı geçmemek üzere imtiyaz yoluyla devredebilir.

Not: “29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “İçişleri Bakanlığı” ibaresi “Çevre ve Şehircilik Bakanlığı” şeklinde değiştirilmiştir.”

Sorunun doğru cevabı “A” seçeneği olacaktır.

8. SORU: Belediye Kanununun 59’uncu maddesine göre belediyenin gelirleri şu şekilde sıralanmıştır:

Belediyenin gelirleri şunlardır;

a) Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları.

b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay.

c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.

d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.

e) Belediye Meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.

f) Faiz ve ceza gelirleri.

g) Bağışlar.

h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.

i) Diğer gelirler.

Buna göre sorudaki sıkların tamamı belediye gelirleri arasında yer almaktadır.

9. SORU: Belediye Kanununun meclis toplantısı başlıklı 20'nci maddesinde;

Belediye meclisi, her ayın ilk haftası, önceden kararlaştırdığı günde toplanır. Meclis, resmî tatile rastlayan günlerde çalışmasına ara verebilir. Belediye meclisi her yıl bir ay tatil kararı alabilir. Bütçe görüşmesine rastlayan toplantı süresi **en çok yirmi gün**, diğer toplantıların süresi **en çok beş gündür**. Hükümüne yer verilmiştir.

Buna göre bütçe görüşmeleri en fazla 20 gün, diğer toplantıların süresi ise en fazla 5 gün olabilmektedir.

10. SORU: Belediye Kanununun meclis kararlarının kesinleşmesi başlıklı 23'üncü maddesinde;

Belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını, gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere **beş gün** içinde **meclise iade** edebilir.

Yeniden görüşülmesi istenilmeyen kararlar ile yeniden görüşülmesi istenip de belediye meclisi üye tam sayısının salt çoğunluğuyla ısrar edilen kararlar kesinleşir.

Belediye başkanı, meclisin ısrarı ile kesinleşen kararlar aleyhine **on gün içinde idarî yargıya** başvurabilir.

Kararlar kesinleştiği tarihten itibaren **en geç yedi gün** içinde mahallin en büyük **mülkî idare amirine** gönderilir.

Mülkî idare amirine gönderilmeyen kararlar yürürlüğe girmez.

Hükümlerine göre; sorumuzun doğru cevabı: 5-10 -7 gün şeklinde olacaktır.

11.ve 12. SORU: Belediye Kanununun 24'üncü maddesinde ihtisas komisyonlarına ilişkin bilgiler yer almaktadır.

Belediye meclisi, üyeleri arasından **en az üç en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları** kurabilir. Komisyonların bir yılı geçmemek üzere ne kadar süre için kurulacağı aynı meclis kararında belirtilir.

İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin meclisteki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. **İl ve ilçe belediyeleri ile nüfusu 10.000'in üzerindeki belediyelerde plân ve bütçe ile imar komisyonlarının** kurulması zorunludur.

Hükümlerine göre; 11.sorumuzun doğru cevabı: en az 3 en fazla 5 kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurulabilir, 12.sorumuzun doğru cevabı: Plan ve bütçe ile imar komisyonlarının kurulması şeklinde olacaktır. Bu soru da sınavlarda sıkça sorulmaktadır.!

13. SORU: Belediye Kanununun 26'ncı maddesinde meclisin bilgi edinme ve denetim yollarına ilişkin şu bilgiler yer almaktadır:

Belediye meclisi, **bilgi edinme ve denetim yetkisini faaliyet raporunu değerlendirme, denetim komisyonu, soru, genel görüşme ve gensoru yoluyla kullanır.**

Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek belediye işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, belediye başkanı veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

Meclis üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak, belediyenin işleriyle ilgili bir konuda genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır.

Belediye başkanınca meclise sunulan bir önceki yıla ait faaliyet raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse, yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkan vekili tarafından mahallin mülki idare amirine gönderilir.

Vali, dosyayı gerekçeli görüşüyle birlikte Danıştay'a gönderir.

Yetersizlik kararı, Danıştay'ca uygun görüldüğü takdirde belediye başkanı, başkanlıktan düşer.

Meclis üye tam sayısının en az üçte biri oranındaki üyenin imzasıyla belediye başkanı hakkında gensoru önergesi verilebilir. Gensoru önergesi, meclis üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile gündeme alınır ve üç tam gün geçmedikçe görüşülemez.

Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı "hepsi" seçeneği olacaktır. Sınavda denetim yollarının yanı sıra denetim yollarını bilmenizi gerektirecek sorular da sorulabilir.!

14. SORU: Belediye Kanununun 30'uncu maddesinde meclisin feshine ilişkin şu bilgiler yer almaktadır:

Belediye meclisi;

a) Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum belediyeye ait işleri sekteye veya gecikmeye uğratırsa,

b) Belediyeye verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konularda karar alırsa,

İçişleri Bakanlığının bildirimi üzerine Danıştay'ın kararı ile feshedilir.

İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildirim ile birlikte, karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, bu hususu en geç bir ay içinde karara bağlar.

Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar.

Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı "İçişleri Bakanlığı – Danıştay" seçeneği olacaktır. Bu soru "Çevre ve Şehircilik Bakanlığı" seçeneği şıklara yerleştirilerek de sorulabilir.!

15. SORU: Belediye Kanununun 31'inci maddesinde boşalan meclisin görevinin yerine getirilmesine ilişkin şu ifadeler yer almaktadır:

Belediye meclisinin;

a) Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi,

b) Meclis üye tam sayısının yarıdan fazlasının tutuklanması,

c) Yedek üyelerin getirilmesinden sonra da meclis üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi,

d) Geçici olarak görevden uzaklaştırılması,

Hâllerinde, meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapıncaya kadar meclis görevi, belediye encümeninin memur üyeleri tarafından yürütülür. **Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı "encümenin memur üyeleri" olacaktır. Bu soru da sınavlarda sıklıkla karşımıza çıkmaktadır.**

16. SORU: Belediye Kanununun 44'üncü maddesinde belediye başkanlığının sona ermesine ilişkin şu ifadeler yer almaktadır: Belediye başkanlığı, ölüm ve istifa hâllerinde kendiliğinden sona erer.

Belediye başkanının;

- a) Mazeretsiz ve kesintisiz olarak yirmi günden fazla görevini terk etmesi ve bu durumun mahallin mülkî idare amiri tarafından belirlenmesi,
- b) Seçilme yeterliğini kaybetmesi,
- c) Görevini sürdürmesine engel bir hastalık veya engellilik durumunun yetkili sağlık kuruluşu raporuyla belgelenmesi,
- d) Meclisin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılması,
- Hâllerinden birinin meydana gelmesi durumunda İçişleri Bakanlığının başvurusu üzerine Danıştay kararıyla başkanlık sıfatı sona erer. **Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı “hepsi” olacaktır. Bu soruda da Çevre ve Şehircilik Bakanlığı çeldirici şık olabilir.**

17. SORU: Bu soruda, 8.sorunun çözümünden yararlanınız. **Sorunun doğru cevabı “istihdam gelirleri” olacaktır.**

18. SORU: Belediye Kanununun 4'üncü maddesinde kuruluşa ilişkin şu ifadeler yer almaktadır:

Nüfusu 5.000 ve üzerinde olan yerleşim birimlerinde belediye kurulabilir. İl ve ilçe merkezlerinde belediye kurulması zorunludur.

İçme ve kullanma suyu havzaları ile sit ve diğer koruma alanlarında ve meskûn sahası kurulu bir belediyenin sınırlarına 5.000 metreden daha yakın olan yerleşim yerlerinde belediye kurulamaz.

Köylerin veya muhtelif köy kısımlarının birleşerek belediye kurabilmeleri için meskûn sahalarının, merkez kabul edilecek yerleşim yerinin meskûn sahasına azami 5.000 metre mesafede bulunması ve nüfusları toplamının 5.000 ve üzerinde olması gerekir.

Bir veya birden fazla köyün köy ihtiyar meclisinin kararı veya seçmenlerinin en az yarısından bir fazlasının mahallin en büyük mülkî idare amirine yazılı başvurusu ya da valinin kendiliğinden buna gerek görmesi durumunda, valinin bildirimi üzerine, mahallî seçim kurulları, on beş gün içinde köyde veya köy kısımlarında kayıtlı seçmenlerin oylarını alır ve sonucu bir tutanakla valiliğe bildirir.

İşlem dosyası **valinin görüşüyle birlikte Çevre ve Şehircilik Bakanlığına** gönderilir. **Cumhurbaşkanı kararı** ile o yerde belediye kurulur.

Yeni iskân nedeniyle oluşturulan ve nüfusu 5.000 ve üzerinde olan herhangi bir yerleşim yerinde, **Cumhurbaşkanı kararı ile belediye kurulabilir.**

Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı “5.000” “B” seçeneği olacaktır. Bu maddenin tamamını iyi öğrenmeniz gerekmektedir. Bu kısımdan birden fazla farklı soru sorulabilir.!

19. SORU: Belediye Kanununun 60'ıncı maddesinde belediyenin giderlerine ilişkin şu ifadeler yer almaktadır: Belediyenin giderleri şunlardır;

- a) Belediye binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.
- b) Belediyenin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.
- c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.
- d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.
- e) Belediye zabıta ve itfaiye hizmetleri ile diğer görev ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılacak giderler.

f) Belediyenin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve katıldığı birliklerle ilgili ortaklık payı ve üyelik aidatı giderleri.

g) Mezarlıkların tesisi, korunması ve bakımına ilişkin giderler.

h) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ile sigorta giderleri.

i) Dar gelirli, yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.(1)

j) Dava takip ve icra giderleri.

k) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.

l) Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.

m) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve proje giderleri.

n) Sosyo-kültürel, sanatsal ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.

o) Belediye hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.

p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

r) Şartlı bağışlarla ilgili yapılacak harcamalar.

s) İmar düzenleme giderleri.

t) Her türlü proje giderleri.

Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı “hepsi” olacaktır.

20.SORU: Belediye Kanununun 14’üncü maddesinin (b) fıkrasında;

Gerektiğinde, sporu teşvik etmek amacıyla gençlere spor malzemesi verir, amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yapar ve gerekli desteği sağlar, her türlü amatör spor karşılaşmaları düzenler, yurt içi ve yurt dışı müsabakalarda üstün başarı gösteren veya derece alan öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere belediye meclisi kararıyla ödül verebilir. Hükümüne yer verilmiştir.

Belediye Kanununun 14’üncü maddesinde belediyenin görev ve sorumlulukları sıralanmış ve belediyenin gerektiğinde amatör spor kulüplerine ayni ve nakdi yardım yapabileceği belirtilmiştir. Buna göre belediye “profesyonel spor kulüplerine yardım yapamayacağından” sorunun cevabı “D” seçeneği olacaktır.

Büyükşehir Belediyesi Kanunu     mler

1. SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 3'üncü maddesinde,

Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Büyükşehir belediyesi: Sınırları il mülki sınırı olan ve sınırları içerisindeki ilçe belediyeleri arasında koordinasyonu sağlayan; idarî ve malî özerkliğe sahip olarak kanunlarla verilen görev ve sorumlulukları yerine getiren, yetkileri kullanan; karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişisini,

b) Büyükşehir belediyesinin organları: Büyükşehir belediye meclisi, büyükşehir belediye encümeni ve büyükşehir belediye başkanını,

c) İlçe belediyesi: Büyükşehir belediyesi sınırları içinde kalan ilçe belediyesini, ifade eder. Hükümlerine yer verilmiştir. **Sorunun doğru cevabı "büyükşehir belediyesi" "E" seçeneği olacaktır.**

2. SORU: Bu soruda 1.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

- Büyükşehir Belediye Meclisi,
- Büyükşehir Belediye Encümeni,
- Büyükşehir Belediye Başkanı şeklindedir.

Diğer şıklarda belediye organları verilmiştir. Sorunun doğru cevabı "E" seçeneği olacaktır.

3. SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'inci maddesinde büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları sıralanmıştır.

Büyükşehir belediyesinin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır:

(Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

a) İlçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik plânını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlamak,

b) Çevre düzeni plânına uygun olmak kaydıyla, büyükşehir belediye sınırları içinde 1/5.000 ile 1/25.000 arasındaki her ölçekte nazım imar plânını yapmak, yaptırmak ve onaylayarak uygulamak,

c) Kanunlarla büyükşehir belediyesine verilmiş görev ve hizmetlerin gerektirdiği proje, yapım, bakım ve onarım işleriyle ilgili her ölçekteki imar plânlarını, parselasyon plânlarını ve her türlü imar uygulamasını yapmak ve ruhsatlandırmak,

d) Büyükşehir belediyesi tarafından yapılan veya işletilen alanlardaki işyerlerine büyükşehir belediyesinin sorumluluğunda bulunan alanlarda işletilecek yerlere ruhsat vermek ve denetlemek.

f) Büyükşehir ulaşım ana plânını yapmak veya yaptırmak ve uygulamak; ulaşım ve toplu taşıma hizmetlerini plânlamak ve koordinasyonu sağlamak,

g) Büyükşehir belediyesinin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yolları yapmak, yaptırmak, bakım ve onarımı ile bu yolların temizliği ve karla mücadele çalışmalarını yürütmek,

h) Coğrafi ve kent bilgi sistemlerini kurmak.

i) Sürdürülebilir kalkınma ilkesine uygun olarak çevrenin, tarım alanlarının ve su havzalarının korunmasını sağlamak,

j) Gıda ile ilgili olanlar dâhil birinci sınıf gayrisihhî müesseseleri ruhsatlandırmak ve denetlemek, yiyecek ve içecek maddelerinin tahlillerini yapmak üzere laboratuvarlar kurmak ve işletmek.

k) Büyükşehir belediyesinin yetkili olduğu veya işlettiği alanlarda zabıta hizmetlerini yerine getirmek.

l) Yolcu ve yük terminalleri, kapalı ve açık otoparklar yapmak, yaptırmak, işletmek, işletmek veya ruhsat vermek.

m) Büyükşehir'in bütünlüğüne hizmet eden sosyal donatılar, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, kütüphane, müze, spor, dinlence, eğlence ve benzeri yerleri yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletmek,

n) Büyükşehir içindeki toplu taşıma hizmetlerini yürütmek ve bu amaçla gerekli tesisleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek, toplu taşıma araçlarına ruhsat vermek.

o) Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek,

p) Mezarlık alanlarını tespit etmek, mezarlıklar tesis etmek, işletmek, işletmek, defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

r) Her çeşit toptancı hallerini ve mezbahaları yapmak, yaptırmak, işletmek veya işletmek,

s) İl düzeyinde yapılan plânlara uygun olarak, doğal afetlerle ilgili plânlamaları ve diğer hazırlıkları büyükşehir ölçeğinde yapmak; bu konuda mevzuatın gerektirdiği izin ve ruhsatları vermek.

t) Sağlık merkezleri, hastaneler, gezici sağlık üniteleri ile yetişkinler, yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik her türlü sosyal ve kültürel hizmetleri yürütmek,

u) Merkezî ısıtma sistemleri kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmek.

v) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etme ve yıkım konusunda ilçe belediyelerinin talepleri hâlinde her türlü desteği sağlamak.

İlçe belediyelerinin görev ve yetkileri şunlardır:

(Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

a) Büyükşehir katı atık yönetim plânına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak.

b) Sıhî işyerlerini, 2 nci ve 3 üncü sınıf gayrisıhî müesseseleri, umuma açık istirahat ve eğlence yerlerini ruhsatlandırmak ve denetlemek.

c) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerden; 775 sayılı Gecekondu Kanununda belediyelere verilen yetkileri kullanmak, otopark, spor, dinlenme ve eğlence yerleri ile parkları yapmak; yaşlılar, engelliler, kadınlar, gençler ve çocuklara yönelik sosyal ve kültürel hizmetler sunmak; mesleki eğitim ve beceri kursları açmak; mabetler ile sağlık, eğitim, kültür tesis ve binalarının yapım, bakım ve onarımı ile kültür ve tabiat varlıkları ve tarihî dokuyu korumak; kent tarihi bakımından önem taşıyan mekânların ve işlevlerinin geliştirilmesine ilişkin hizmetler yapmak.

d) Defin ile ilgili hizmetleri yürütmek.

e) Afet riski taşıyan veya can ve mal güvenliği açısından tehlike oluşturan binaları tahliye etmek ve yıkmak.

Şeklinde olduğu görülmektedir. Dolayısıyla "büyükşehir katı atık yönetim planına uygun olarak, katı atıkları toplamak ve aktarma istasyonuna taşımak" büyükşehir belediyesinin değil ilçe belediyelerinin görevidir. Sorunun cevabı "E" seçeneği olacaktır.

4. SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 14'üncü maddesinde meclis kararlarının kesinleşmesi sürecine yer verilmiştir. Buna göre;

Büyükşehir belediye başkanı, hukuka aykırı gördüğü belediye meclisi kararlarını, **yedi gün içinde** gerekçesini de belirterek yeniden görüşülmek üzere belediye meclisine iade edebilir.

Hükümlerini incelediğimizde büyükşehir belediye başkanının hukuka aykırı gördüğü meclis kararlarını; 7 gün içinde, **belediye kanununda ise 5 gün içinde** meclise iade etme yetkisi olduğu görülmektedir. Bu farklılığa dikkat etmek gerekiyor.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı “7 gün” “D” seçeneği olacaktır.

5.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 15’inci maddesinde ihtisas komisyonlarına yer verilmiştir.

Meclis toplantısını müteakip imar komisyonu **en fazla on işgünü**, diğer komisyonlar ise **beş işgünü** toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır.

Büyükşehir belediye meclisi, üyeleri arasından seçilecek **en az beş, en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonları** kurabilir. İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin büyükşehir belediye meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşur.

- İmar ve bayındırlık komisyonu,
- çevre ve sağlık komisyonu,
- plân ve bütçe komisyonu,
- eğitim, kültür,
- gençlik ve spor komisyonu,
- ulaşım komisyonunun kurulması zorunludur.

Buna göre; büyükşehir belediyelerinde “komisyon üyeleri en çok yedi kişiden değil en çok dokuz kişiden oluşan ihtisas komisyonu kurulabilir.” Belediyelerde bu sayı en az üç, en çok beş kişi şeklindedir.! Doğru cevap “C” seçeneği olacaktır.

6.SORU: Bu sorunun çözümünde 5.sorudaki açıklamadan yararlanınız. **Doğru cevap “hepsi” “E” seçeneği olacaktır.”**

7.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Büyükşehir Belediye Encümeni başlıklı 16’ncı maddesine göre;

Büyükşehir belediye encümeni, belediye başkanının başkanlığında, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından bir yıl için gizli oyla seçeceği beş üye ile biri genel sekreter, biri malî hizmetler birim amiri olmak üzere belediye başkanının her yıl birim amirleri arasından seçeceği beş üyeden oluşur.

Ayrıca Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 21’inci maddesinde;

-Büyükşehir belediyesi teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak genel sekreterlik, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşur.

-Büyükşehir belediyesinde başkan yardımcısı bulunmaz. Hizmetlerin etkili ve verimli bir şekilde yürütülebilmesi için, genel sekretere yardımcı olmak üzere, norm kadroya uygun olarak genel sekreter yardımcısı atanabilir.

Hükümlerine göre büyükşehir belediye encümeni üyeleri arasında “-belediye başkan yardımcısı ve -danışman” yer almamaktadır. Dolayısıyla sorunun cevabı “D” seçeneği olacaktır.

8.SORU: Bu sorunun çözümünde 7.sorudaki açıklamadan yararlanınız.

Buna göre, Büyükşehir Belediye Encümeni;

– 5 kişi meclisin kendi üyeleri, -Genel Sekreter, -Mali Hizmetler Birim Amiri, 3 Diğer Birim Birim Amirleri olmak üzere başkan dâhil toplam 11 üyeden oluşmaktadır.

Sorunun doğru cevabı “C” seçeneği olacaktır.

9.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 16’ncı maddesine göre; Belediye başkanının katılmadığı toplantılarda, encümen toplantılarına genel sekreter başkanlık eder.

Hükmü yer almaktadır. Sorunun doğru cevabı “Genel Sekreter” “E” seçeneği olacaktır. Bu soruda sınavlarda sıklıkla sorulmaktadır.

10.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 18’nci maddesinde büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkilerine yer verilmiştir.

Büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri şunlardır:

(Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

- a) Belediye teşkilatının en üst amiri olarak belediye teşkilâtını sevk ve idare etmek, beldenin ve belediyenin hak ve menfaatlerini korumak.
- b) Belediyeyi stratejik plâna uygun olarak yönetmek,
- c) Büyükşehir belediye meclisi ve encümenine başkanlık etmek, bu organların kararlarını uygulamak.
- d) Büyükşehir belediyesine verilen görev ve hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli önlemleri almak.
- e) Büyükşehir belediyesinin ve bağlı kuruluşları ile işletmelerinin etkin ve verimli yönetilmesini sağlamak,
- f) Büyükşehir belediyesinin hak ve menfaatlerini izlemek, alacak ve gelirlerinin tahsilini sağlamak.
- g) Büyükşehir belediyesi adına sözleşme yapmak, karşılıksız bağışları kabul etmek,
- h) Mahkemelerde davacı veya davalı sıfatıyla ve resmî mercilerde büyükşehir belediyesini temsil etmek,
- i) Belediye personelini atamak, belediye ve bağlı kuruluşlarını denetlemek.
- j) Gerekğinde bizzat nikâh kıymak.
- k) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak,

Hükümlerine istinaden, “büyükşehir belediye başkanının nikâh şahidi olmak gibi bir görevi yoktur, görevlerinden birisi gerektiğinde nikâh kıymak” şeklindedir. Sorunun cevabı “B” seçeneği olacaktır.

11.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 19’nci maddesinde büyükşehir belediye başkanlığının sona ermesine değinilmiştir.

Buna göre; Belediye Kanunundaki hükümler saklı kalmak kaydıyla büyükşehir belediye meclisinin feshine neden olan eylem ve işlemlere katılan büyükşehir ve ilçe belediye başkanlarının görevlerine Danıştay kararıyla son verilir.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı “Danıştay” “C” seçeneği olacaktır.

12.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Danışmanlar başlıklı 20’nci maddesinde;

- Nüfusu iki milyonu aşan büyükşehir belediyelerinde on,
- Diğer büyükşehir belediyelerinde beşi geçmemek üzere başkan danışmanı görevlendirilebilir.
- Danışman olarak görevlendirileceklerin en az dört yıllık yükseköğrenim kurumlarından mezun olması şarttır. -Danışman olarak görevlendirilme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dâhil, ilgililer açısından herhangi bir hak teşkil etmez.
- Danışmanların görev süreleri sözleşme süresi ile sınırlıdır.
- Ancak bu süre belediye başkanının görev süresini aşamaz.
- Danışmanlara, her türlü ödemeler dâhil, büyükşehir belediyesi genel sekreterine ödenen brüt aylık miktarının % 75'ini aşmamak üzere belediye meclisinin belirlediği miktarda brüt ücret ödenir.

Hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre; “danışman olarak görevlendirilme, ilgisi için herhangi bir hak teşkil edemez ve danışmanlara her türlü ödemeler dâhil; genel sekretere ödenen brüt aylığın %80’i değil, %75’ini aşmamak kaydıyla ücret ödenebilir.” Sorunun cevabı “D” seçeneği olacaktır.

13.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun başlıklı 21’nci maddesinde büyükşehir belediyesi teşkilatına yer verilmiştir. Bu sorunun çözümünde 7.sorudaki açıklamadan yararlanabilirsiniz.

Sorunun doğru cevabı; “birimlerin kurulması, kaldırılması encümen kararı değil meclis kararıyla olur, büyükşehir belediyesinde belediye başkan yardımcısı bulunmaz.” “A” seçeneği olacaktır.

14.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Mali hükümler başlıklı 23’üncü maddesinde büyükşehir belediyesinin gelirlerine yer verilmiştir.

Önceki çözümlerimizde belediye kanununa göre belediyenin gelirlerinden söz edildiğinden sorunun doğru cevabı büyükşehir belediyesi gelirleri arasında yer almayan “AB Hibe Fonu tarafından yapılan ödemeler” “E” seçeneği olacaktır.

15.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Mali hükümler başlıklı 24’üncü maddesinde büyükşehir belediyesinin giderlerine yer verilmiştir.

Önceki çözümlerimizde belediye kanununa göre belediyenin giderlerinden söz edildiğinden sorunun doğru cevabı büyükşehir belediyesi giderleri arasında yer almayan “hükümlülere yapılan ödemeler” “B” seçeneği olacaktır.

16.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Mali hükümler başlıklı 26’üncü maddesinde şirket kurulması hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre;

Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre sermaye şirketleri kurabilir. Genel sekreter ile belediye ve bağlı kuruluşlarında yöneticilik sıfatını haiz personel bu şirketlerin yönetim ve denetim kurullarında görev alabilirler.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, “Genel sekreter” olacaktır.

17.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Mali hükümler başlıklı 25’inci maddesinde büyükşehir belediye bütçesi hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre;

Büyükşehir belediye bütçesi ile ilçe belediyelerinden gelen bütçeler büyükşehir belediye meclisine sunulur ve büyükşehir belediye meclisince yatırım ve hizmetler arasında bütünlük sağlayacak biçimde aynen veya değiştirilerek kabul edilir.

Büyükşehir ve ilçe belediye bütçeleri, büyükşehir belediye meclisinde aynı toplantı döneminde ve birlikte görüşülerek karara bağlanır ve tek bütçe hâlinde bastırılır.

Büyükşehir belediye meclisi, ilçe belediyelerinin bütçelerini kabul ederken;

- a) Bütçe metnindeki kanun ve diğer mevzuata aykırı madde ve ibareleri çıkarmaya veya değiştirmeye,
 - b) Belediyenin tahsile yetkili olmadığı gelirleri çıkarmaya, kanunî sınırlar üzerinde veya altında belirlenmiş olan vergi ve harçların oran ve miktarlarını kanunda öngörülen sınırlarına çekmeye,
 - c) Kesinleşmiş belediye borçları için bütçeye konulması gerekip de konulmamış ödeneği eklemeye,
 - d) Ortak yatırım programına alınan yatırımlar için gerekli ödeneği eklemeye,
- Yetkilidir.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı, “hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

18.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 25’inci maddesinde büyükşehir belediye bütçesi hükümlerine göre; Büyükşehir belediye meclisince ilçe belediye bütçelerinde yapılan değişikliklere karşı on gün içinde Danıştay’a itiraz edilebilir. Danıştay, itirazı otuz gün içinde karara bağlar.

Buna göre sorunun doğru cevabı; “ilçe belediye bütçelerinde yapılan değişikliklere karşı 10 gün içinde Danıştay’a itiraz edilebilir.” “B” seçeneği olacaktır.

19.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 14’inci maddesinde meclis kararlarının kesinleşmesi son fıkra hükümlerine göre; Büyükşehir kapsamındaki ilçe belediye meclisleri tarafından alınan imara ilişkin kararlar, kararın gelişinden itibaren üç ay içinde büyükşehir belediye meclisi tarafından nazım imar plânına uygunluğu yönünden incelenerek aynen veya değiştirilerek kabul edildikten sonra büyükşehir belediye başkanına gönderilir. Üç ay içinde büyükşehir belediye meclisinde görüşülmeyen kararlar onaylanmış sayılır. Denilmektedir.

Buna göre sorunun doğru cevabı “üç ay” olacaktır.

20.SORU: 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun Büyükşehir Belediyesinin Kuruluşu ve Sınırları başlıklı 4’üncü maddesinde kuruluşla ilgili şu ifade yer almaktadır:

Toplam nüfusu 750.000’den fazla olan illerin il belediyeleri kanunla büyükşehir belediyesine dönüştürülebilir. Önceki yıllarda sorulan sorular arasında yer almaktadır. ***Sorunun doğru cevabı; “750 bin” olacaktır.***

İl Özel İdaresi Kanunu Çözümler

1. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 7'nci maddesinde İl özel İdaresinin yetkileri ve imtiyazları belirtilmiştir. İl özel idaresinin yetkileri ve imtiyazları şunlardır:

(Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir)

a) Kanunlarla verilen görev ve hizmetleri yerine getirebilmek için her türlü faaliyette bulunmak, gerçek ve tüzel kişilerin faaliyetleri için kanunlarda belirtilen izin ve ruhsatları vermek ve denetlemek.

b) Kanunların il özel idaresine verdiği yetki çerçevesinde yönetmelik çıkarmak, emir vermek, yasak koymak ve uygulamak, kanunlarda belirtilen cezaları vermek.

c) Hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, taşınır ve taşınmaz malları almak, satmak, kiralamak veya kiraya vermek, takas etmek, bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesis etmek.

d) Borç almak ve bağış kabul etmek.

e) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı yirmibeşmilyar Türk Lirasına kadar olan dava konusu uyuşmazlıkların anlaşmayla tasfiyesine karar vermek.

f) Özel kanunları gereğince il özel idaresine ait vergi, resim ve harçların tarh, tahakkuk ve tahsilini yapmak.

g) Belediye sınırları dışındaki gayri sıhhi müesseseler ile umuma açık istirahat ve eğlence yerlerine ruhsat vermek ve denetlemek. Ancak, sivil hava ulaşımına açık havaalanları bünyesinde yer alan tüm tesislere işyeri açma ve çalışma ruhsatı dahil her türlü ruhsat, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü tarafından verilir. Bu konuya ilişkin usul ve esaslar Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir.

h) Belediye sınırları dışında, yapı ruhsatı veya yapı kullanma izni hangi idare tarafından verilmiş olursa olsun, hizmete sunulacak olan asansörlerin tescilini yapmak, ilgili teknik mevzuat çerçevesinde yıllık periyodik kontrollerini yapmak ya da yetkilendirilmiş muayene kuruluşları aracılığıyla yaptırmak, gerekli hâllerde asansörleri hizmet dışı bırakmak.

Sorunun doğru cevabı "hepsi" "E" seçeneği olacaktır.

2. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 3'üncü maddesinde tanımlara yer verilmiştir.

Bu Kanunun uygulanmasında;

a) İl özel idaresi: İl halkının mahallî müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak üzere kurulan ve karar organı seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan, idarî ve malî özerkliğe sahip kamu tüzel kişisini,

b) İl özel idaresinin organları: İl genel meclisini, il encümenini ve valiyi, ifade eder.

Buna göre soruda belirtilen "Kaymakam, belediye başkanı" il özel idaresi organlarından biri değildir. Doğru cevap "B" seçeneği olacaktır.

3. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 10'uncu maddesinde il genel meclisinin görev ve yetkilerine verilmiştir.

İl genel meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

(Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına verilmemiştir.)

a) Stratejik plân ile yatırım ve çalışma programlarını, il özel idaresi faaliyetlerini ve personelinin performans ölçütlerini görüşmek ve karara bağlamak.

b) Bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.

c) Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç İl çevre düzeni plânı ile belediye sınırları dışındaki alanların imar plânlarını görüşmek ve karara bağlamak.

- d) Borçlanmaya karar vermek.
- e) Bütçe içi işletmeler ile Türk Ticaret Kanununa tâbi ortaklıklar kurulmasına veya bu ortaklıklardan ayrılmaya, sermaye artışına ve gayrimenkul yatırım ortaklığı kurulmasına karar vermek.
- f) Taşınmaz mal alımına, satımına, trampa edilmesine, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın akar haline getirilmesine izin; üç yıldan fazla kiralınmasına ve süresi yirmibeş yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek.
- g) Şartlı bağışları kabul etmek.
- h) İl özel idaresi adına imtiyaz verilmesine ve il özel idaresi yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına, il özel idaresine ait şirket, işletme ve iştiraklerin özelleştirilmesine karar vermek.
- i) Encümen üyeleri ile ihtisas komisyonları üyelerini seçmek.
- j) İl özel idaresi tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.
- k) Norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.
- l) Yurt içindeki ve yurt dışındaki mahallî idareler ve mahallî idare birlikleriyle karşılıklı işbirliği yapılmasına karar vermek.
- m) Diğer mahallî idarelerle birlik kurulmasına, kurulmuş birliklere katılmaya veya ayrılmaya karar vermek.
- n) İl özel idaresine kanunlarla verilen görev ve hizmetler dışında kalan ve ilgililerin isteğine bağlı hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.

Hükümlerine istinaden “ öngörülmeven giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek” il genel meclisinin değıil, il encümenin görevidir. Doğru cevap “C” seçeneğı olacaktır.

4.SORU: Bu sorunun çözümü için 2.sorudaki açıklamadan yararlanınız.

Sorunun doğru cevabı “İl Özel İdaresi” “ E” seçeneğı olacaktır.

5. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 6’ncı maddesinde İl özel İdaresinin görev ve sorumlulukları belirtilmiştir. İl özel idaresi mahallî müşterek nitelikte olmak şartıyla;

a) Gençlik ve spor Sağlık, tarım, sanayi ve ticaret; Belediye sınırları il sınırı olan Büyükşehir Belediyeleri hariç ilin çevre düzeni plânı, bayındırlık ve iskân, toprağın korunması, erozyonun önlenmesi, kültür, sanat, turizm, sosyal hizmet ve yardımlar, yoksullara mikro kredi verilmesi, çocuk yuvaları ve yetiştirme yurtları; ilk ve orta öğretim kurumlarının arsa temini, binalarının yapım, bakım ve onarımı ile diğer ihtiyaçlarının karşılanmasına ilişkin hizmetleri **il sınırları içinde,**

b) İmar, yol, su, kanalizasyon, katı atık, çevre, acil yardım ve kurtarma; orman köylerinin desteklenmesi, ağaçlandırma, park ve bahçe tesisine ilişkin hizmetleri **belediye sınırları dışında,**

Yapmakla görevli ve yetkilidir.

Buna göre İl Özel İdaresinin il sınırları içinde yapmakla görevli olduğu hizmetler arasında “ulaşım ana planını yapmak” bulunmamaktadır. Bu görev 5216 sayılı kanuna göre büyükşehir belediyesinin görev yetki ve sorumluluğundadır.

Sorunun doğru cevabı “Ulaşım ana planı yapmak” “E” seçeneğı olacaktır.

6.SORU: Bu sorunun çözümü için 5.sorudaki açıklamadan yararlanınız.

Sorunun doğru cevabı “Sosyal hizmet ve yardımlar” “D” seçeneği olacaktır.

7. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 9’uncu maddesinde İl genel meclisiyle ilgili şu ifadeye yer verilmiştir: İl genel meclisi, il özel idaresinin karar organıdır ve ilgili kanunda gösterilen esas ve usullere göre ildeki seçmenler tarafından seçilmiş üyelerden oluşur.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı “İl genel meclisi” “E” seçeneği olacaktır.

8. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 29’uncu maddesinde Vali’yle ilgili şu ifadeye yer verilmiştir: Vali, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğinin temsilcisidir.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı “Vali” “B” seçeneği olacaktır.

9. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 26’ncı maddesinde il encümeninin görev ve yetkilerine yer verilmiştir. Encümenin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Stratejik plân ve yıllık çalışma programı ile bütçe ve kesin hesabı inceleyip il genel meclisine görüş bildirmek.
- b) Yıllık çalışma programına alınan işlerle ilgili kamulaştırma kararlarını almak ve uygulamak.
- c) Öngörülme yen giderler ödeneğinin harcama yerlerini belirlemek.
- d) Bütçede fonksiyonel sınıflandırmanın ikinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- e) Kanunlarda öngörülen cezaları vermek.
- f) Vergi, resim ve harçlar dışında kalan ve miktarı beşmilyar Türk Lirasına kadar olan ihtilafların sulhen halline karar vermek.
- g) Taşınmaz mal satımına, trampa edilmesine ve tahsisine ilişkin kararları uygulamak, süresi üç yılı geçmemek üzere kiralanmasına karar vermek.
- h) Belediye sınırları dışındaki umuma açık yerlerin açılış ve kapanış saatlerini belirlemek.
- i) Vali tarafından havale edilen konularda görüş bildirmek.
- j) Kanunlarla verilen diğer görevleri yapmak.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı “Borçlanmaya karar vermek” “C” seçeneği olacaktır. Çünkü bu görev ilgili kanunda il genel meclisinin görev ve yetkilerinden birisidir.

10. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 16’ncı maddesinde ihtisas komisyonlarıyla ilgili şu ifadeler yer verilmiştir:

İl genel meclisi, bir yıl görev yapmak üzere üyeleri arasından en az üç, en fazla beş kişiden oluşan ihtisas komisyonları kurabilir. Plân ve Bütçe ile İmar ve Bayındırlık komisyonları **en çok yedi kişiden** meydana gelir.

İhtisas komisyonları, her siyasî parti grubunun ve bağımsız üyelerin il genel meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle oluşturulur. **Eğitim, kültür ve sosyal hizmetler komisyonu, imar ve bayındırlık komisyonu, çevre ve sağlık komisyonu ile plân ve bütçe komisyonu kurulması zorunludur.**

İmar ve bayındırlık komisyonu dışındaki komisyonların çalışma süreleri meclisin toplantı süresiyle sınırlıdır. Meclis toplantısını müteakip imar ve bayındırlık komisyonu **en fazla on iş günü**, diğer komisyonlar ise **beş iş günü** toplanarak kendisine havale edilen işleri sonuçlandırır.

Kaymakamlar ve ildeki kamu kuruluşlarının amirleri ve ildeki kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, üniversite ve sendikalar ile gündemdeki konularla ilgili köy ve mahalle muhtarları ile sivil toplum

örgütlerinin temsilcileri, oy hakkı olmaksızın kendi görev ve faaliyet alanlarına giren konuların görüşüldüğü ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilir ve görüş bildirebilir.

İhtisas komisyonlarının görev alanına giren işler bu komisyonlarda görüşüldükten sonra il genel meclisinde karara bağlanır.

Sorunun doğru cevabı “ulaşım komisyonu” “E” seçeneği olacaktır.

11 ve 12. SORU: Bu soruların çözümünde 10.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

11.sorunun doğru cevabı “A” ,

12.sorunun doğru cevabı “E” seçeneği olacaktır.

13. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 18'inci maddesinde il genel meclisinin bilgi edinme ve denetim yollarıyla ilgili şu ifadeler yer verilmiştir:

İl genel meclisi **soru, genel görüşme ve faaliyet raporunu değerlendirme** yollarıyla bilgi edinme ve denetim yetkisini kullanır.

Meclis üyeleri, meclis başkanlığına önerge vererek il özel idaresi işleriyle ilgili konularda sözlü veya yazılı soru sorabilir. Soru, vali veya görevlendireceği kişi tarafından sözlü veya yazılı olarak cevaplandırılır.

İl genel meclisi üyelerinin en az üçte biri, meclis başkanlığına istekte bulunarak il özel idaresinin işleriyle ilgili bir konuda mecliste genel görüşme açılmasını isteyebilir. Bu istek, meclis tarafından kabul edildiği takdirde gündeme alınır. Vali, mart ayı toplantısında bir önceki yıla ait faaliyet raporunu meclise sunar.

Faaliyet raporundaki açıklamalar, meclis üye tam sayısının dörtte üç çoğunluğuyla yeterli görülmezse, yetersizlik kararıyla görüşmeleri kapsayan tutanak, meclis başkanı tarafından gereği yapılmak üzere İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı “C” seçeneği olacaktır.

14. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 22. ve 23'üncü maddelerinde il genel meclisiyle ilgili şu ifadeler yer verilmiştir:

İl genel meclisi;

a) Kendisine kanunla verilen görevleri süresi içinde yapmayı ihmal eder ve bu durum il özel idaresine ait işleri aksatırsa,

b) İl özel idaresine verilen görevlerle ilgisi olmayan siyasî konularda karar alırsa,

İçişleri Bakanlığının bildirisi üzerine Danıştay'ın kararı ile feshedilir.

İçişleri Bakanlığı gerekli gördüğü takdirde meclisin feshine dair bildiri ile birlikte karar verilinceye kadar meclis toplantılarının ertelenmesini de ister. Danıştay, toplantıların ertelenmesi hususunu en geç bir ay içinde karara bağlar.

Bu şekilde feshedilen meclisin yerine seçilen meclis, kalan süreyi tamamlar.

Boşalan meclisin görevinin yerine getirilmesi

İl genel meclisinin;

a) Danıştay tarafından feshi veya meclis toplantılarının ertelenmesi,

b) Yedek üyelerin getirilmesinden sonra da meclis üye tam sayısının yarısından aşağı düşmesi,

c) Geçici olarak görevden uzaklaştırılması,

d) Meclis üye tamsayısının yarısından fazlasının tutuklanması,

Durumlarında, **meclis çalışabilir duruma gelinceye veya yeni meclis seçimi yapılıncaya kadar il genel meclisi görevi, encümenin memur üyeleri tarafından yürütülür.**

Sorunun doğru cevabı “İçişleri Bakanlığı – Danıştay” “D” seçeneği olacaktır.

15. SORU: Bu sorunun çözümünde 14.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun doğru cevabı “B” seçeneği olacaktır.

16. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 25’inci maddesinde il encümeni ilgili şu ifadelerle yer verilmiştir:

İl encümeni **valinin başkanlığında, genel sekreter ile il genel meclisinin her yıl kendi üyeleri arasından seçeceği üç üye ve valinin her yıl birim amirleri arasından seçeceği iki üyeden oluşur.**

Valinin katılmadığı encümen toplantısına **genel sekreter başkanlık** eder.

Encümen toplantılarına gündemdeki konularla ilgili olarak, ilgili birim amirleri vali tarafından oy hakkı olmaksızın görüşleri alınmak üzere çağrılabilir. Buna göre sorunun doğru cevabı “Genel sekreter” “A” şıkkı olacaktır.

17. SORU: Bu sorunun çözümünde 16.sorudaki açıklamalardan yararlanınız. **Sorunun doğru cevabı “B” seçeneği olacaktır.**

18. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 30’uncu maddesinde valinin görev ve yetkilerine yer verilmiştir. Valinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) İl özel idaresi teşkilâtının en üst amiri olarak il özel idaresi teşkilâtını sevk ve idare etmek,
- b) İl özel idaresini stratejik plâna uygun olarak yönetmek, il özel idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak,
- c) İl özel idaresini Devlet dairelerinde ve törenlerde, davacı veya davalı olarak da yargı yerlerinde temsil etmek,
- d) İl encümenine başkanlık etmek.
- e) İl özel idaresinin taşınır ve taşınmaz mallarını idare etmek.
- f) İl özel idaresinin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek.
- g) Yetkili organların kararını almak şartıyla sözleşme yapmak.
- h) İl genel meclisi ve encümen kararlarını uygulamak.
- i) Bütçeyi uygulamak, bütçede meclis ve encümenin yetkisi dışında kalan aktarmaları yapmak.
- j) İl özel idaresi personelinin atamak.
- k) İl özel idaresi, bağlı kuruluşlarını ve işletmelerini denetlemek.
- l) Şartsız bağışları kabul etmek.
- m) İl halkının huzur, esenlik, sağlık ve mutluluğu için gereken önlemleri almak.
- n) Bütçede yoksul ve muhtaçlar için ayrılan ödeneği kullanmak.
- o) Kanunlarla il özel idaresine verilen ve il genel meclisi veya il encümeni kararını gerektirmeyen görevleri yapmak.

Buna göre “şartlı bağışları kabul etmek” Valinin değil, il genel meclisinin görevidir. Sorunun doğru cevabı “E” seçeneği olacaktır.

19. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun yetki devri başlıklı 32'nci maddesinde şu ifadeler yer verilmiştir: Vali, görev ve yetkilerinden bir kısmını uygun gördüğü takdirde, **vali yardımcılara, yöneticilik sıfatı bulunan il özel idaresi görevlileri** ile ilçelerde **kaymakamlara** devredebilir.

Buna göre Vali, yetkilerin bir kısmını "belediye başkanına" devredemez. Sorunun doğru cevabı "E" seçeneği olacaktır.

20. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun il özel idaresi başlıklı 35'inci maddesinde şu ifadeler yer verilmiştir:

İl özel idaresi teşkilatı; **genel sekreterlik, mali işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur.** İlin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal, kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak norm kadro sistemine ve ihtiyaca göre oluşturulacak diğer birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi **il genel meclisinin kararıyla** olur. Bu birimler büyükşehir belediyesi olan illerde daire başkanlığı ve müdürlük, diğer illerde müdürlük şeklinde kurulur.

Genel sekreter, il özel idaresi hizmetlerini vali adına ve onun emirleri yönünde, mevzuat hükümlerine, il genel meclisi ve il encümeni kararlarına, il özel idaresinin amaç ve politikalarına, stratejik plan ve yıllık çalışma programına göre düzenler ve yürütür. Bu amaçla il özel idaresi kuruluşlarına gereken emirleri verir ve bunların uygulanmasını gözetir ve sağlar.

Genel sekreter yukarıda belirtilen hizmetlerin yürütülmesinden valiye karşı sorumludur.

Toplam nüfusu 3.000.000'a kadar olan illerde, ihtiyaca göre en fazla iki, nüfusu bunun üzerinde olan illerde **en fazla dört genel sekreter yardımcılığı kadrosu** ihdas edilebilir.

İlçelerde, özel idare işlerini yürütmek amacıyla kaymakama bağlı ilçe özel idare teşkilatı oluşturulabilir.

Buna göre sorunun doğru cevabı "A" seçeneği olacaktır.

21. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 42'nci maddesinde il özel idaresinin gelirlerine yer verilmiştir. İl özel idaresinin gelirleri şunlardır:

- Kanunlarla gösterilen il özel idaresi vergi, resim, harç ve katılma payları.
- Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan paylar.
- Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler.
- Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler.
- İl genel meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler.
- Faiz ve ceza gelirleri.
- Bağışlar.
- Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler.

Dolayısıyla sorunun doğru cevabı "B" seçeneği olacaktır.

22. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 43'üncü maddesinde il özel idaresinin giderlerine yer verilmiştir. İl özel idaresinin giderleri şunlardır:

- İl özel idaresi binaları, tesisleri ile araç ve malzemelerinin temini, yapımı, bakımı ve onarımı için yapılan giderler.

- b) İl özel idaresinin personeline ve seçilmiş organlarının üyelerine ödenen maaş, ücret, ödenek, huzur hakkı, yolluklar, hizmete ilişkin eğitim harcamaları ile diğer giderler.
- c) Her türlü alt yapı, yapım, onarım ve bakım giderleri.
- d) Vergi, resim, harç, katılma payı, hizmet karşılığı alınacak ücretler ve diğer gelirlerin takip ve tahsili için yapılacak giderler.
- e) İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar.
- f) İl özel idaresinin kuruluşuna katıldığı şirket, kuruluş ve birliklerle ilgili ortaklık payı, üyelik aidatı giderleri.
- g) Faiz, borçlanmaya ilişkin diğer ödemeler ve sigorta giderleri.
- h) Yoksul, muhtaç ve kimsesizler ile engellilere yapılacak sosyal hizmet ve yardımlar.
- i) Dava takip ve icra giderleri.
- j) Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri.
- k) Avukatlık, danışmanlık ve denetim hizmetleri karşılığı yapılacak ödemeler.
- l) Yurt içi ve yurt dışı kamu ve özel kesim ile sivil toplum örgütleriyle birlikte yapılan ortak hizmetler ve diğer proje giderleri.
- m) Sosyo-kültürel ve bilimsel etkinlikler için yapılan giderler.
- n) Özel idare hizmetleriyle ilgili olarak yapılan kamuoyu yoklaması ve araştırması giderleri.
- o) Doğal afet giderleri.
- p) Kanunla verilen görevler ve hizmetlerin yürütülmesi için yapılan diğer giderler.

Hükümlerine göre sorunun doğru cevabı " E " seçeneği olacaktır.

23. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun Bütçe başlıklı 43'üncü maddesinde maddesine göre: İl özel idaresi bütçesi ile muhasebe işlemlerine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

Dolayısıyla sorunun cevabı "Maliye-İçişleri Bakanlığı" C" seçeneği olacaktır.

24. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun ilgili maddelerinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- İl özel idaresi, ilin kurulmasına dair kanunla kurulur ve ilin kaldırılmasıyla tüzel kişiliği sona erer.(md.4)
- İl özel idaresinin görev alanı il sınırlarını kapsar. (md.5)
- İl özel idaresi, hizmetleri ile ilgili olarak, halkın görüş ve düşüncelerini belirlemek amacıyla kamuoyu yoklaması ve araştırması yapabilir. (md.7)
- İl özel idaresinin mallarına karşı suç işleyenler Devlet malına karşı suç işlemiş sayılır.(md.7)
- İl özel idaresi teşkilatı; genel sekreterlik, malî işler, sağlık, tarım, imar, insan kaynakları, hukuk işleri birimlerinden oluşur.(md.35)
- İl özel idaresi, özel gelir ve gideri bulunan hizmetlerini İçişleri Bakanlığının izniyle bütçe içi işletme kurarak yapabilir.

Bu işletmeler il özel idaresinin tâbi olduğu usule göre denetlenir. (md.53)

Hükümlerinden yararlanarak cevaplarınızı kontrol ediniz.!

25. SORU: 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun cezalar başlıklı 55 ve 56'ncı maddelerine maddesine göre:

İl özel idaresinin görev ve yetki alanına giren konularda, kanunların verdiği yetkiye dayanarak il genel meclisi tarafından alınan ve usulüne uygun olarak ilân edilen kararlara aykırı davrananlara; fiilleri suç oluşturmadığı takdirde, **üçyüz Türk Lirası idarî para cezası** verilir. Fiilin bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, bu tüzel kişiye verilecek idarî para cezası bir kat artırılır. (md.55)

Birinci fıkrada belirtilen fiillerin yeme, içme, eğlenme, dinlenme, yatma, bakım ve temizlenme gibi ihtiyaçlarla ilgili ticaret, sanat ve meslekleri yapanlar tarafından işlenmesi durumunda, ayrıca **üç günden yedi güne kadar işyerinin kapatılmasına karar verilir.** (md.55)

İl özel idaresinin görev ve sorumluluk alanlarında bulunan tesislere herhangi bir zarar verilmesi durumunda, il özel idaresince eski duruma getirilerek yapılan masraflar %30 fazlasıyla zarar verenden tahsil edilir. (md.55)

55 inci maddede öngörülen idarî yaptırımlara il encümeni tarafından karar verilir. Ancak vali veya kaymakam, fiilin işlendiğini tespit ettirdiğinde, yüz Türk Lirası idarî para cezasına ve üç güne kadar işyerinin kapatılmasına karar verebilir. (md.56)

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “300 TL” “C” seçeneği olacaktır. Bu konuyla ilgili farklı tipte sorular sorulma ihtimaline karşılık ilgili iki maddedeki hükümlerine yer verilmiştir.!

Köy Kanunu Çözümler

1. ve 2. SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 1 ve 2'nci maddesine göre:

Nüfusu iki binden aşağı yurtlara (**köy**) ve nüfusu iki bin ile yirmi bin arasında olanlara (**kasaba**) ve yirmi binden çok nüfusu olanlara (**şehir**) denir. Nüfusu iki binden aşağı olsa dahi belediye teşkilatı mevcut olan **nahiye, kaza** ve vilayet merkezleri **kasaba** itibar olunur. Ve **Belediye Kanununa** tabidir. (md.1)

Cami, mektep, otlak, yaylak, baltalık gibi orta malları bulunan ve toplu veya dağınık evlerde oturan insanlar bağ ve bahçe ve tarlalarıyla birlikte bir köy teşkil ederler.(md.2)

Hükümlerinden yararlanarak cevaplarınızı kontrol ediniz.!

3. SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 20'nci maddesine göre:

Her köyde bir köy derneği, bir köy muhtarı, bir de ihtiyar meclisi bulunur. Köyde 24 üncü maddeye göre köy muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmeğe hakkı olan kadın ve erkek köylülerin toplanmasına köy derneği derler. Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azaları doğrudan doğruya köy derneği tarafından ve köylü kadın ve erkekler arasından seçilir. Köy muhtarı ihtiyar meclisinin başıdır.

Köyün imamı ile muallimi veya başmuallimi ihtiyar meclisinin her zaman azasıdır.(md.24)

Hükümleri uyarınca sorunun cevabı "köy derneği" "A" seçeneği olacaktır.

4. SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 15'nci maddesinde;

"Köy işlerinin birçoğu bütün köylü birleşerek imece ile yapılır." İfadesine yer verilmiştir.

Buna göre sorunun cevabı "imece" "E" seçeneği olacaktır.

5.SORU: 442 Sayılı Köy Kanununa göre; köyün organları;

- İhtiyar Meclisi,
- Köy Derneği,
- Muhtar olarak belirtilmiştir.

Buna göre sorunun cevabı köy organları olmayan "İmece ve Aza" "C" seçeneği olacaktır.

6.SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 12-13-14'üncü maddesinde köye ait işlerle ilgili hükümlere yer verilmiştir.

Buna göre köye ait işler: 1 - Mecburi olan işler, 2 - Köylünün isteğine bağlı olan işler. Olarak ikiye ayrılır.

Köylü **mecburi olan işleri görmezse ceza görür**. İsteğine bağlı olan işlerde ceza yoktur. Ancak köylünün isteğine bağlı bu gibi işlerde köy derneğinin yarısından çoğu hükmederler ve vilayete bağlı olan yerlerde vali ve kazaya bağlı olan köylerde kaymakamın rızasını alırlarsa o iş bütün köylü için mecburi olur. Ve yapmayan ceza görür.

Köylünün mecburi işleri şunlardır: (Metinlerde kısaltma yapılarak maddelerin tamamına ver ve- rilmemiştir.)

- Sıtma, sivrisinek tarafından aşılandığı ve sivrisinek de su birikintilerinde barındığı ve ürettiği için her şeyden evvel köy sınırı dâhilindeki su birikintilerini kurutmak;
- Köye kapalı yoldan içilecek su getirmek ve çeşme yapmak,
- Köylerdeki kuyu ağızlarına bir arşın yüksekliğinde bilezik ve etrafını iki metre eninde harçlı döşeme ile çevirmek;
- Evlerde odalarla ahırları bir duvarla birbirinden ayırmak;

- Köyün her evinde üstü kapalı ve kuyulu veya lağımlı bir hela yapmak,
- Pis suların kuyu, çeşme, pınar sularına karışmayarak ayrıca akıp gitmesi için üstü kapalı akıntı yapmak;
- Köyde evlerin etrafını ve köyün sokaklarını temiz tutmak, her ev kendi önünü süpürmek;
- Çeşme, kuyu ve pınar başlarında gübre, süprüntü bulundurmuyup daima temiz tutmak,
- Her köyün bir başından öbür başına kadar çaprazlama iki yol yapmak (bu yollar köy meydanından geçecektir.)
- Köyün büyüklüğüne göre orta yerinde ve mümkün olamazsa kenarında bir meydan açmak;
- Köy meydanının bir tarafında ihtiyar meclisinin toplanıp köyün işlerini görüşmeleri için bir köy odası yapmak;
- Köy, yol üzerinde uğrak ve konuk ise köy odası yanında ocaklı ve ahırlı bir konuk odası yapmak;
- Köyde bir mescit yapmak (yeniden yapılacak ise köy meydanının bir tarafına yapılacaktır.)
- Köyde maarif idarelerinin vereceği örneğe göre bir mektep yapmak
- Köy yollarının ve meydanının etrafına ve köyün içinde ve etrafındaki su kenarlarına ve mezarlıklara ve mezarlık ile köy arasına ağaç dikmek.

Yapılması köylünün isteğine bağlı olan şeyler şunlardır:

- Köyün evlerinde ahırları odalardan ayrı bir yere yapmak;
- Ev, ahır, hela duvarlarının iç ve dışları senede bir defa badanalanmak;
- Her köyün bir başından öbür başına kadar olan yolları taş kaldırma ile döşemek;
- Köyde bir çamaşırılık yapmak;
- Köyde bir hamam yapmak;
- Pazar ve çarşı yerleri yapmak;
- Köyün sınırı içinde münasip yerlerde ve tepelerde orman yetiştirmek;
- Köye ortaklama her türlü ziraat, pulluk, orak, harman makineleri almak;
- Köyde peynir ve yağ yapmak için makine almak;
- Köye ortaklama değirmen yapmak veya getirtmek;
- Köylülerin giydiği esvapları köyde dokutmağa çalışmak;
- Köylüden berber yetiştirmek;
- Köylüden ayakkabıcı yetiştirmek;
- Köylüden nalbant, demirci, arabacı, kalaycı yetiştirmek;

Hükümlerine göre sorunun cevabı "hepsi" "D" seçeneği olacaktır.

7.SORU: Bu sorunun çözümü için 6.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı "hepsi" "C" seçeneği olacaktır.

8.SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 10-11-36 ve 37'nci maddesinde muhtarla ilgili hükümlere yer verilmiştir.

Muhtar, köyün başıdır. İşbu kanuna göre köy işlerinde söz söylemek, emir vermek ve emrini yaptırmak muhtarın hakkıdır. Muhtar Devletin memurudur. Devlet işlerinde vazifesini (36)'ncı maddeye göre yapar. (md.10)

Köy muhtarının ve yapacağı işte köy muhtarıyla birlik olanlara köy işlerinde fenalıkları anlaşılırsa Devlet memuru gibi muhakeme edilirler ve ceza görürler.(md.11)

Muhtarın göreceği Devlet işleri şunlardır:

- Hükümet tarafından bildirilecek kanunları, nizamları köy içinde ilan etmek ve halka anlatmak,
- Köyün sınırı içinde dirlik ve düzenliği korumak (asayiş korumak);
- Salgın ve bulaşık hastalıkları günü gününe Hükümete haber vermek;
- Hekim olmayanların ve üfürükçülerin hastalara ilaç yapmasını menetmek ve Hükümete haber vermek;
- Köylünün çiçek ve bulaşık hastalıklar aşısı ile aşılanıp hastalıktan kurtulmasına çalışmak;
- Köye gelip gidenlerin niçin gelip gitmekte olduklarını anlamak ve bunlar içinde şüphe-li adamlar veyahut ecnebler görülürse hemen yakın karakola haber vermek;
- Her ay içinde köyde doğan, ölen, nikâhlanan ve boşananların defterini yapıp ertesi ayın onuncu gününden evvel nüfus memuruna vermek ve köyün nüfus defterini birlikte götürerek vukuatı yürüttürmek;
- Vergi toplamak için gelen tahsildarlara yol göstermek, yardım etmek ve tahsildarların yolsuzluğunu görürse Hükümete haber vermek.
- Asker toplamak ve bakaya ve kaçakları Hükümete haber vermek;
- Köy civarında eşkiya görürse Hükümete haber vermek ve elinden gelirse tutturmak;
- Köylünün ırzına ve canına ve malına el uzatan ve Hükümet kanunlarını dinlemeyen kimseleri köy korucuları ve gönüllü korucularla yakalattırarak Hükümete göndermek;
- Köy sınırı içinde yangın ve sel olursa köylüleri toplayıp söndürmeğe ve çevirmeğe çalışmak, (orman yangınlarında sınırdan dışarı olsa dahi yardıma mecburdurlar.);
- Mahkemelerden gönderilen celpname ve her türlü tezkere ve hükümleri lazım gelenlere bildirerek istenilen işleri yapmak ve mahkeme mübaşirine ve jandarmaya vazifesinde kolaylık göstermek;
- İhzar ve tevkif müzekkereleri (bazı adamların kanun namına tutulmasını emreden mahkeme kağıdı) gösterildikten aranan kimseleri kağıdı getirenlere tutturmak;
- Zarar görenlerin şikayeti ve bilip işitenlerin haber vermesi üzerine sorup araştırmak;
- Bu kanunda ismi geçen davaları ihtiyar meclisine söyleyip hükmünü almak.

Muhtarın göreceği köy işleri şunlardır:

- 13 üncü maddede sayılan işleri ihtiyar meclisi ile görüşerek yapmak ve yaptırmak;
- 14 üncü maddede sayılan işlerin yapılabilmesi için köylülere öğüt vermek;
- İhtiyar meclisi ile görüştükten sonra köylüyü işe çağırmak;
- İhtiyar meclisi kararı ile köy işlerine harcanacak parayı toplamak;
- Köy işlerine harcanacak parayı topladıktan sonra harcamak için emir vermek;
- Bir ay içinde nerelere ve ne kadar para harcamış ise gelecek ay başında hesabatını ihtiyar meclisine vermek;
- Köy işlerinde hem davacı, hem hasım olarak mahkemede bulunmak ve isterse mahkemeye diğer birini yerine (vekil) göndermektedir.

Buna göre sorunun cevabı "Muhtar" "D" seçeneği olacaktır.

9.ve 10.SORU: Bu sorunun çözümü için 8.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

9.ve 10.Sorunun cevabı "hepsi" "E" seçeneği olacaktır.

11.SORU: Muhtarlık ve İhtiyar Heyeti seçimlerine ilişkin kanun "2972 Sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyeti Seçimi Hakkında Kanun"dur.

İlgili Kanun'un 31'inci maddesine göre; En az altı aydan beri o mahalle veya köyde oturmak şartıyla on sekiz yaşını dolduran her Türk vatandaşı, bu Kanunda ve bu Kanunun atıf yaptığı diğer kanunlarda öngörülen hükümlerce seçilmeye mani hali olmamak kaydıyla, muhtar, ihtiyar meclisi ve ihtiyar heyeti üyesi seçilebilir. Bunlar için ilkökul mezuniyeti şartı aranmaz; okur-yazar olmak yeterlidir.

Hükümlerine istinaden muhtar olmak için ilgili mahalle ya da köyde "en az 6 ay" ikamet şartı vardır. Sorunun cevabı "D" seçeneği olacaktır.

12.SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun ilgili maddelerinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

-Köylü mecburi olan işleri görmezse ceza görür. İsteğine bağlı olan işlerde ceza yoktur. Ancak köylünün isteğine bağlı bu gibi işlerde köy derneğinin yarısından çoğu hükmederler ve vilayete bağlı olan yerlerde vali ve kazaya bağlı olan köylerde kaymakamın rızasını alırlarsa o iş bütün köylü için mecburi olur. Ve yapmayan ceza görür. (md.12)

-Köylünün mecburi işleri arasında köy korusunu muhafaza etmekte yer alır.(md.13)

-Köy muhtarının köylü faydasına olmayan kararlarını kaymakam bozabilir. Fakat onun yerine kaymakam kendiliğinden karar veremez. Karar, gene köylü tarafından verilir.(md.40)

-İl merkezine bağlı köylerde vali, ilçelere bağlı köylerde kaymakamlar, muhtarın köy işlerini ve kanunlarla verilen diğer görevlerini yapmadığını görürlerse muhtara yazılı ihtarda bulunurlar. Buna rağmen iş görmeyen muhtar, yetkili idare kurulu kararıyla görevinden uzaklaştırılır. (md.41)

-Bir köyde birden fazla imam bulunursa ihtiyar meclisinde aza olarak bulunacak imamı kaymakam seçer.(md.86)

Hükümlerinden yararlanarak cevaplarınızı kontrol ediniz.!

13.SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 44'üncü maddesinde ihtiyar meclisinin görevleriyle ilgili aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

İhtiyar meclisinin göreceği işler şunlardır:

- İhtiyar meclisi köylüye ait işleri konuşur ve hangi işleri köylü tarafından kendileri çalışarak doğrudan doğruya ve hangi işlerin para ile veya ırgat ile görülebileceğine karar verir. "Köy işlerinden köy ahalisinin imece ile çalışarak yapacakları işi, köylünün çift ve çubuğu ile uğraşmadıkları boş zamanlara bırakır."

- İhtiyar Meclisi bu Kanunun 13 ve 14 üncü maddelerinde yazılı mecburi ve ihtiyari işleri yapmak için lüzumu halinde köy sınırı içindeki gayrimenkulleri değer pahasıyla satın alır. Mal sahibi razı olmazsa köyün bağlı bulunduğu kaza veya vilayet idare heyeti işi gözden geçirir. İdare heyetinin kararına söz yoktur.

-Tarlası olmayan veya yetişmeyen köylüye köyün sınırı içinden boz haliden bir parça ayırıp vermek ve tasarrufu mal sandığına veya sair dairelere geçmiş olan araziye köy namına satın alıp arazisi olmayanlara vermek ve bedelini taksitle köy sandığına ödetmek mecburidir.

- İhtiyar meclisi köylünün kaçar gün çalışacağını kestirir.

- Köy işi için beher köylüye haline göre **salınacak paranın** ne olacağını keser.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "salgın ve bulaşıcı hastalıkları haber vermek" "B" seçeneği olacaktır. Çünkü bu görev muhtara aittir.

14.SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun 20'nci maddesinde köy derneğinin görevleriyle ilgili aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Her köyde bir köy derneği, bir köy muhtarı, bir de ihtiyar meclisi bulunur. Köyde 24 üncü maddeye göre köy muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmeğe hakkı olan kadın ve erkek köylülerin toplanmasına köy derneği derler. Köy muhtarı ve ihtiyar meclisi azaları doğrudan doğruya köy derneği tarafından ve köylü kadın ve erkekler arasından seçilir.

- Köyün sınırı içinde dirlik ve düzenliği korumak (Muhtar)
- Köy muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmek (Köy Derneği)
- İşlerin para/ırgat ile görüleceğine karar vermek (İhtiyar Meclisi)
- Asker toplamak, bakaya ve kaçakları haber vermek (Muhtar)
- Köylünün kaçır gün çalışılacağını belirlemek (İhtiyar Meclisi)

Dolayısıyla Köy Muhtarını ve ihtiyar meclisi azalarını seçmek köy derneğinin (seçme hakkına sahip kadın ve erkekler) görevidir. **Sorunun cevabı "B" seçeneği olacaktır.**

15.SORU: 442 Sayılı Köy Kanunu'nun Ek 1-2-3-4 ve 5'inci maddelerinde salma ile ilgili aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

-Salma köyde oturanlar için hane başına tevzi edilir. Bir hanede oturanların kendilerine ait gelirleri olduğu takdirde bunlar dahi ayrı hane sahibi sayılırlar. Salma tevzi edilirken her hanenin tediye kudreti esas olarak göz önünde tutulur.

Köy haricinde oturup da köyde maddi alakası bulunanların vergi miktarı, o köydeki alaka ve istifadelerinin derecesi nisbetiyle ölçülür ve ona göre tayin olunur. (md. Ek-1)

-Köyün aylıklı adamlarının ücretleriyle mecburi işlerden başka hiç bir iş için ve hiç bir nam ve maksatla salma salınamaz.(md. Ek-2)

-Köy İhtiyar Meclisi salınacak salmanın nispet, cins ve miktarını ikinci kanun ayı içinde tayin ve tevzi cetvellerini tanzim ederek on beş gün müddetle umumun görebileceği yerlere asmak suretiyle ilan ve hariçte bulunanlara tebliğ eder. Salınan salmalarda kanun hükümlerine uygunsuzluk veya nisbetsizlik olduğunu iddia edenler ilan veya tebliğ müddetinin hitamından itibaren on gün içinde itirazlarını köy muhtarına söylerler veya yazı ile bildirirler ve müracaatlarını tutulacak deftere yazdırarak bir ilmühaber alırlar. (md. Ek-3)

-Salma kararlarının köy karar defterine geçirilmesi ve tadilatının işaret olunması mecburidir.(md. Ek-4)

-Salma mükellefiyetini aynen veya nakden ifa edemeyenler bedenen çalıştırılabilirler.(md. Ek-5)

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "E" seçeneği olacaktır.

Mahalli İdare Birlikleri Kanunu Çözümler

1. SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 3'üncü maddesinde aşağıdaki ifadelerle yer verilmiştir:

Bu Kanunun uygulanmasında;

- a) Mahallî idare: İl özel idaresi, belediye ve köyü,
- b) Mahallî idare birliği: Birden fazla mahallî idarenin, yürütmekle görevli oldukları hizmetlerden bazılarını birlikte görmek üzere kendi aralarında kurdukları kamu tüzel kişisini,
- c) Birlik: Mahallî idare birliğini, ifade eder. Hükümlerine yer verilmiştir. **Sorunun doğru cevabı "E" seçeneği olacaktır.**

2. SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun kuruluş başlıklı 4'üncü maddesinde aşağıdaki ifadelerle yer verilmiştir:

- Birlik, birlik tüzüğü'nün kesinleşmesinden sonra **Cumhurbaşkanının** izni ile kurulur ve tüzel kişilik kazanır.

- Kurulmuş bir birliğe üyelik, üye olmak isteyen mahallî idare meclisinin kararı ve buna dayalı başvuru üzerine, birlik meclisinin kabulü ile olur. Bu durumda **Cumhurbaşkanının** izni aranmaz. Ayrılma da ilgili mahallî idare meclisinin kararı yeterlidir.

-Su, atık su, katı atık ve benzeri altyapı hizmetleri ile çevre ve ekolojik dengenin korunmasına ilişkin projelerin zorunlu kılması durumunda; **Cumhurbaşkanı**, ilgili mahallî idarelerin, bu amaçla kurulmuş birliğe katılmasına karar verebilir. Bu fıkra da belirtilen birliklerden ayrılma da **Cumhurbaşkanının** iznine bağlıdır. Mahallî idarelerin bütün görevlerini kapsayacak şekilde genel amaçlı veya amacı açıkça belirlenmemiş birlik kurulamaz.

Not: "2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK'nin 166 ncı maddesiyle, bu maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "Bakanlar Kurulunun" ibareleri "Cumhurbaşkanının" şeklinde ve üçüncü fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir." **Sorunun cevabı "E" seçeneği olacaktır.**

3. SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 5'inci maddesinde aşağıdaki ifadelerle yer verilmiştir:

Birlik tüzüğü, birliği kuracak mahallî idarelerin meclislerinde **üye tam sayısının üçte iki çoğunluğuyla** kabul edildikten sonra **valinin**; birlik birden fazla ildeki mahallî idarelerin katılımı ile kuruluyorsa **üyeleri il özel idareleri ve köylerden oluşan birlikler için İçişleri Bakanının**, geri kalanları için **Çevre ve Şehircilik Bakanının onayı** ile kesinleşir. Tüzük değişikliğinin nasıl yapılacağı birlik tüzüğünde gösterilir ve onaylanması hakkında tüzüğün onaylanmasına ilişkin usûl uygulanır.

Birlik tüzüğünde aşağıdaki hususların bulunması zorunludur:

- a) Birliğin adı ve amacı.
- b) Birlik üyesi mahallî idarelerin adları.
- c) Birliğin merkezi.
- d) Birliğin görev süresi, sona ermesi ve tasfiyesi.
- e) Birliğe devredilen görev ve hizmetler.
- f) Birlik meclisinin ve birlik encümeninin toplantı dönemleri.
- g) Birlik üyesi mahallî idarelerin her birinin birlik meclisinde kaç üye ile temsil edileceği ve seçilen üyelerin görev süresi ve birlik encümeni üye sayısı.

h) Birlik üyelerinin, birliğin kuruluş ve faaliyet giderlerine katılma payları ve bu payların tespit yöntemi.

i) Birliğin gelirleri, giderleri, bütçe ve çalışma programlarına ilişkin hususlar.

j) Birlik üyesi mahallî idarelerin ve bu idarelerin hizmet alanında yaşayanların birlik hizmetlerinden yararlanma usûlleri.

k) Tüzük değişikliğinin nasıl yapılacağı.

Not: 29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 nci maddesiyle bu fıkra yer alan **“İçişleri” ibaresi “üyeleri il özel idareleri ve köylerden oluşan birlikler için İçişleri Bakanının, geri kalanları için Çevre ve Şehircilik” şeklinde değiştirilmiştir.**

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı **“İçişleri-Çevre ve Şehircilik Bakanlığı” “B” seçeneği olacaktır.**

4.SORU: Bu sorunun çözümünde 3.sorudaki açıklamadan yararlanınız. **Sorunun cevabı “birlik başkanının adı” “E” seçeneği olacaktır.**

5. SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 8’inci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir: Birliğin üyesi olan il özel idaresi için vali, belediye için belediye başkanı ve köy için muhtar, birlik meclisinin doğal üyesidir. Buna göre soruda belirtilen “vali yardımcısı ve kaymakam” birlik meclisinin doğal üyesi değildirler. **Sorunun cevabı “C” seçeneği olacaktır.**

6. SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 7’inci maddesine göre; Birliğin organları; birlik meclisi, birlik encümeni ve birlik başkanıdır. **Sorunun cevabı “E” seçeneği olacaktır.**

7.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 8’inci maddesinde; Birlik tüzüğünde, üye mahallî idarelerin birlik meclisinde nüfus ve katılım payı oranına göre temsil edilmesine dair esas getirilebilir.

Hükmüne göre sorunun cevabı “nüfus ve katılım payı oranı” “C” seçeneği olacaktır.

8.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 9’uncu maddesinde birlik meclisinin görev ve yetkilerinden söz edilmiştir.

Buna göre birlik meclisinin görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Yatırım plânı ve çalışma programını görüşmek ve kabul etmek.
- b) Bütçe ve kesinhesabı kabul etmek, bütçede kurumsal kodlama yapılan birimler ile fonksiyonel sınıflandırmanın birinci düzeyleri arasında aktarma yapmak.
- c) Borçlanmaya karar vermek.
- d) Taşınmaz mal alımına, satımına, kiralanmasına ve takasına karar vermek.
- e) Birlik tarafından yürütülecek hizmetler için uygulanacak ücret tarifesini belirlemek.
- f) Şartlı bağışları kabul etmek.
- g) Dava konusu olan ve miktarı ikibin Yeni Türk Lirasından onbin Yeni Türk Lirasına kadar birlik alacaklarının sulhen halline karar vermek.

- h) Birlik yatırımlarının yap-işlet veya yap-işlet-devret modeli ile yapılmasına karar vermek.
- i) Birlik başkanlık divanını, birlik encümen üyelerini ve meclis ihtisas komisyonu üyelerini seçmek.
- j) Birlik teşkilâtına ait birimlerin kurulmasına karar vermek.
- k) Birlik tüzüğünde öngörülmesi halinde tüzük değişikliğini kabul etmek.
- l) Birlik tarafından çıkarılacak yönetmelikleri kabul etmek.
- m) Birlik başkanıyla birlik encümeni arasındaki anlaşmazlıkları karara bağlamak.
- “şartsız bağışları kabul etmek” – birlik başkanının,
- “kanunda öngörülen cezaları vermek” – birlik encümenin,
- “şartlı bağışları kabul etmek” – birlik meclisinin,
- “borçlanmaya karar vermek” – birlik meclisinin,
- “Taşınmaz mal alımına karar vermek”- birlik meclisinin görevleri arasında yer alır.

Buna göre sorunun cevabı “B” seçeneği olacaktır.

9.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 12’nci maddesinin son fıkrasına göre;

Birlik meclisinin feshi durumunda, yeni meclis oluşuncaya kadar birlik meclisi ve birlik encümeni-ne ait görevler, **ulusal düzeyde kurulan birlikler için İçişleri Bakanlığınca**, diğer birlikler için birlik mer-kezinin bulunduğu yer mülki idare amirince kamu görevlileri arasından biri başkan olmak üzere görevlendi-rilecek beş kişilik bir heyet tarafından yürütülür.

Bu hükümlere istinaden; sorunun cevabı “İçişleri Bakanı” “D” seçeneği olacaktır. Bu ve benzer sorularda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı seçeneklerde yer alabilir, bu hususa dikkat etmeleri gerek-mektedir.

10.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 10’uncu maddesine göre;

Üyelerinin tamamı il özel idarelerinden oluşan ulusal düzeydeki birlik için (Vilayetler Hizmet Birliği) Birlik Başkanı, **İçişleri Bakanlığı Müsteşarıdır.**

Bu hükümlere istinaden; sorunun cevabı “İçişleri Bakanı Müsteşarı” “A” seçeneği olacaktır.

Not: 703 sayılı KHK’nın geçici 32. maddesine göre, Bakanlık ve bağlı kuruluşlardaki müsteşar, müsteşar yardımcısı ve merkez valisi kadroları iptal edilmiştir.

Bakanlıklarda bakan yardımcıları, bağlı kuruluşlarda başkanlar atanıp göreve başlayıncaya kadar mevcut müsteşarlar görevlerine devam ederler.

Müsteşar, müsteşar yardımcısı ve merkez valisi ile **kadroları kaldırılan diğer üst kademe kamu yöneticilerinin** mevcut kadroları, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesiyle yeni düzenleme yapıncaya ka-dar **şahıslarına bağlı olarak saklı tutulur. “Buna göre halen Vilayetler Birliğinin Birlik Başkanlığı görevini İçişleri Bakanı Bakan Yardımcısı yürütmektedir.”**

11.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun Ek-1’inci maddesine göre;

Kültür ve turizmi koruma ve gelişim bölgeleri ile turizm merkezlerinde, alanın bütüncül bir anlayış-la korunması, geliştirilmesi, tanıtımı, kültür ve turizme ilişkin sosyal ve teknik altyapının gerçekleştirilmesi ve işletilmesini sağlamak amacıyla alandaki bütün mahalli idarelerin katılımı ile bir mahalli idare birliği kurulur. Bu amaçla kurulan mahalli idare birliklerinin meclis üyelerinin üçte biri, alandaki Kültür ve Turizm Bakanlığından turizm belgeli konaklama tesislerinin ve deniz turizmi tesislerinin temsilcilerinin kendi arala-

rından, birlik tüzüğünde belirlenen sayıda ve gizli oyla belediye meclis üyeliğine seçilme şartlarını taşımak kaydıyla seçecekleri üyelerden oluşur.

Hükümlerine yer verilmiştir. **Buna göre sorunun cevabı “Turizm ve altyapı hizmet birliği” “D” seçeneği olacaktır.**

12.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun kuruluş başlıklı 4’üncü maddesinde ilgili hükme yer verilmiştir. Bu sorunun çözümü için 3.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Cumhurbaşkanı” “D” seçeneği olacaktır.

13.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 18’inci maddesinde aşağıdaki hükümlere yer verilmiştir:

İlçelerde, tarım ürünlerinin pazarlanması hariç olmak üzere, yol, su, kanalizasyon ve benzeri altyapı tesisleri ile köylere ait diğer hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak, bizzat yapmak, yaptırmak ve kırsal kalkınmayı sağlamak üzere, tüm köylerin iştiraki ile o ilçenin adını taşıyan, köylere hizmet götürme birliği kurulabilir. **Cumhurbaşkanı, bu konuda genel izin vermeye yetkilidir.**

Birlik başkanı merkez ilçelerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısı, diğer ilçelerde kaymakamdır. Köylere hizmet götürme birliğinin meclisi, birlik başkanı başkanlığında, birliğe üye köylerin muhtarları ve o ilçeden seçilen il genel meclisi üyelerinden oluşur. **Köylere hizmet götürme birliğinin encümeni** birlik başkanının başkanlığında, meclisin kendi üyeleri arasından gizli oyla seçeceği iki il genel meclisi üyesi ve iki köy muhtarı olmak üzere beş kişiden oluşur.

Buna göre sorunun cevabı “Kaymakam” “C” seçeneği olacaktır.

Not: 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 166 ncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan **“Bakanlar Kurulu”** ibaresi **“Cumhurbaşkanı”** şeklinde değiştirilmiştir.

14.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun Ortak Hükümler başlıklı 22’nci maddesinde aşağıdaki hükümlere yer verilmiştir:

Mahallî idare birliklerinin denetimi İçişleri Bakanlığınca yapılır. Valiler ve kaymakamlar gerekli gördüklerinde ülke düzeyinde kurulan birlikler dışındaki birlikleri denetleyebilirler.

Sayıştay’ın dış denetimine tâbi olmayan mahallî idare birliklerinin, İçişleri Bakanlığı, valiler veya kaymakamlarca malî denetimi sonucunda tespit edilen kamu zararı üzerine yapılan kişi borcu teklifleri, birlik meclisinde görüşülerek karara bağlanır. Bu kararın örneği, birlik merkezinin bulunduğu yerin valiliğine, ülke düzeyinde kurulan birlikler ile başkanı vali veya vali yardımcısı olan birliklerde ise İçişleri Bakanlığına gönderilir. Karara karşı, ülke düzeyinde kurulan birlikler ile başkanı vali veya vali yardımcısı olan birliklerde İçişleri Bakanlığı, diğerlerinde ise valiler veya hakkında kişi borcu çıkarılanlar on gün içinde idarî yargıya başvurabilirler. İdarî yargı kararı doğrultusunda işlem sonuçlandırılır.

Kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda tespit edilen kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren ilgili mevzuatına göre hesaplanacak faiziyle birlikte ilgililerden tahsil edilir. **Kamu zararlarının tahsiline ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.**

Birliklerde çalışma programı, yetki devri, birlik ile birlik başkanının ihtilaflı olması, birlik organının veya bunların üyelerinin görevden uzaklaştırılması, yıllık faaliyet raporu, bütçe ve diğer malî konular, tahvil ihracı hariç borçlanma, bütçe içi işletme tesisi, borç ve alacakların mahsubu, yurt dışı ilişkileri, diğer kuruluşlarla ilişkiler, yazışma ve yeniden değerlendirme oranının birliklerde uygulanması konularında, bu **Kanunda**

hüküm bulunmayan durumlarda birlik tüzüğü ile birliğe devredilen hizmetlerle sınırlı olmak üzere Belediye Kanunu hükümleri uygulanır. Birliklerde, teşkilât ve personel istihdamı konularında bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde Belediye Kanunu ile Belediye Kanununa aykırı olmamak kaydıyla birlik tüzüğü hükümleri uygulanır.

Hükümlerine göre sorunun cevabı “İçişleri Bakanlığı” A” seçeneği olacaktır.

Not: 2/7/2018 tarihli ve 700 sayılı KHK’nin 166 ncı maddesiyle, bu fıkra da yer alan “İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

15-16 ve 17.SORU: Bu soruların çözümü için 14.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

15.Sorunun cevabı “Sayıştay” “B” seçeneği olacaktır.

16.Sorunun cevabı “Vilayetler Hizmet Birliği” “C” seçeneği olacaktır.

17.Sorunun cevabı “On gün” “A” seçeneği olacaktır.

18.SORU: Bu sorunun çözümü için 13.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Cumhurbaşkanı” “D” seçeneği olacaktır.

19.SORU: Bu sorunun çözümü için 14.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Cumhurbaşkanı” “C” seçeneği olacaktır.

20.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 10’uncu maddesine göre; Birlik meclisi, birliğin kuruluşundan ve mahallî idare genel seçim sonuçlarının Yüksek Seçim Kurulunca ilânından itibaren otuz gün içinde birlik merkezinin bulunduğu mahallin mülki idare amiri tarafından birlik merkezinde toplantıya davet edilir. **Sorunun cevabı “30 gün” “D” seçeneği olacaktır.**

21.SORU: Bu sorunun çözümü için 8.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

“birlik personeli atamak” – birlik başkanının,

“kanunlarda öngörülen cezaları vermek” – birlik encümeninin,

“ücret tarifesi belirlemek” – birlik meclisinin,

“kamu yararı kararı almak” – birlik encümeninin,

“birliğin gelir ve alacaklarını takip ve tahsil etmek” – birlik başkanının görevleri arasında yer alır.

Buna göre sorunun cevabı “B” seçeneği olacaktır.

22.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu’nun 14’üncü maddesine göre;

Birlik bütçesinin harcama yetkilisi birlik başkanıdır. Birlik başkanı bu yetkisini birlik genel sekreterine veya birlik müdürüne devredebilir.

Sorunun cevabı “birlik başkanı” “B” seçeneği olacaktır.

23.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun meclis toplantısı başlıklı 11'inci maddesinde aşağıdaki hükümlere yer verilmiştir:

Meclis toplantıları, üye mahallî idarelerin kanunlarında belirtilen toplantı dönemleri dikkate alınarak **yılda ikiden az olmamak üzere birlik tüzüğünde gösterilen zamanlarda yapılır**. Yılın ilk toplantısı dönem başı toplantısıdır.

Birlik başkanı, üye mahallî idare meclislerinden birinin talebi, birlik meclisi üyelerinin üçte birinin gerekçeli teklifi veya acil durumlarda kendisinin lüzum görmesi üzerine birlik meclisini olağanüstü toplantıya çağırır. Olağanüstü toplantı çağırısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca ilân edilir.

Birlik meclisinde plan ve bütçe komisyonunun dışında birliğin faaliyet konularında olmak üzere ihtisas komisyonları kurulabilir. İhtisas komisyonları meclis üyeleri arasından birlik meclisinin kararıyla kurulur ve komisyon **üye sayısı beşi geçemez**. Komisyon üyelerinin ayrı mahalli idare temsilcileri arasından seçilmesi esastır.

Buna göre sorunun cevabı "D" seçeneği olacaktır.

24.SORU: 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 17'inci maddesine göre;

Norm kadroya uygun olarak birlik teşkilâtı **birlik müdürü, yazı işleri, malî işler birimleri**yle birliğin faaliyet alanına göre kurulacak **teknik işler biriminden** oluşur. Ülke düzeyinde kurulan birliklerle üye sayısı yüzden fazla olan birliklerde teşkilât, norm kadroya uygun olarak **genel sekreter, yazı işleri ve malî işler birimleri**yle birliğin faaliyet alanında olmak ve sayısı üçü geçmemek üzere birlik meclisinin kararıyla kurulacak diğer birimlerden oluşur. **Buna göre sorunun cevabı "Birlik sözcüsü" "E" şıkkı olacaktır.**

25.SORU: Bu sorunun çözümü için 14.sorudaki açıklamalardan yararlanınız. **Sorunun cevabı "Belediye Kanunu" "B" seçeneği olacaktır.**

Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Çözümler

1. SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 1'inci maddesinde aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir:

Bu Kanunun amacı, kalkınma planları ve programlarda yer alan politika ve hedefler doğrultusunda kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılmasını, hesap verebilirliği ve malî saydamlığı sağlamak üzere, kamu malî yönetiminin yapısını ve işleyişini, kamu bütçelerinin hazırlanmasını, uygulanmasını, tüm malî işlemlerin muhasebeleştirilmesini, raporlanmasını ve malî kontrolü düzenlemektir.

Hükümlerine yer verilmiştir. **Sorunun doğru cevabı "Hepsi" "E" seçeneği olacaktır.**

2. SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 2'nci maddesinde aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir:

Bu Kanun, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri, sosyal güvenlik kurumları (SGK, İŞ-KUR) ve mahallî idarelerden oluşan genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrolünü kapsar. Avrupa Birliği fonları ile yurt içi ve yurt dışından kamu idarelerine sağlanan kaynakların kullanımı ve kontrolü de uluslararası anlaşmaların hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu Kanun hükümlerine tâbidir. **Sorunun cevabı "Hepsi" "C" seçeneği olacaktır.**

3.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun bakanların ve Üst Yöneticilerin Hesap Verme Sorumluluğu başlığı altında 10 ve 11'nci maddesinde aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir:

Bakanlar, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikaların uygulanması ile bakanlıkların ve bakanlıklara bağlı, ilgili ve ilişkili kuruluşların stratejik planları ile bütçelerinin kalkınma planlarına, yıllık programlara uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, bu çerçevede diğer bakanlıklarla koordinasyon ve işbirliğini sağlamaktan sorumludur. Bu sorumluluk, Yükseköğretim Kurulu, **Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı**, üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri için Millî Eğitim Bakanına, **mahallî idareler için Çevre ve Şehircilik Bakanına** aittir.

Bakanlar, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ile hukuki ve mali konularda **Cumhurbaşkanına karşı sorumludurlar.**

Bakanlar; idarelerinin amaçları, hedefleri, stratejileri, varlıkları, yükümlülükleri ve yıllık performans programları konusunda her malî yılın ilk ayı içinde kamuoyunu bilgilendirirler.

Üst yöneticiler, Bakanlıklarda ve diğer kamu idarelerinde en üst yönetici, il özel idarelerinde vali ve belediyelerde belediye başkanı üst yöneticidir.

Bakanlıklarda en üst yönetici Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve **kanunlar ile Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar.**

Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler.

Dolayısıyla sorunun cevabı "ÖSYM-YÖK" "D" seçeneği olacaktır.

Not: 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddede yer alan “Yükseköğretim Kurulu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “**Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı**,” ibaresi eklenmiştir.

29/11/2018 tarihli ve 7153 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle bu fıkra da yer alan “İçişleri” ibaresi “**Çevre ve Şehircilik**” şeklinde değiştirilmiştir.

4.ve 5.SORU: Bu soruların çözümünde 3.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

4.Sorunun cevabı “ Milli Savunma Bakanlığı-Genelkurmay Başkanı” “E” seçeneği olacaktır.

5.Sorunun cevabı “ Cumhurbaşkanı” “A” seçeneği olacaktır.

6.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun bütçe türleri ve kapsamı başlığı altında 12’nci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- **Genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri;** merkezî yönetim bütçesi, sosyal güvenlik kurumları bütçeleri ve mahallî idareler bütçeleri olarak hazırlanır ve uygulanır. Kamu idarelerince bunlar dışında herhangi bir ad altında bütçe oluşturulamaz.

- **Merkezî yönetim bütçesi,** bu Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin bütçelerinden oluşur.

- **Genel bütçe,** Devlet tüzel kişiliğine dâhil olan ve bu Kanuna ekli (I) sayılı cetvelde yer alan kamu idarelerinin bütçesidir.

- **Özel bütçe,** bir bakanlığa bağlı veya ilgili olarak belirli bir kamu hizmetini yürütmek üzere kurulan, gelir tahsis edilen, bu gelirlerden harcama yapma yetkisi verilen, kuruluş ve çalışma esasları kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenen ve bu Kanuna ekli (II) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.

- **Düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesi,** kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurul, kurum veya üst kurul şeklinde teşkilatlanan ve bu Kanuna ekli (III) sayılı cetvelde yer alan her bir düzenleyici ve denetleyici kurumun bütçesidir.

- **Sosyal güvenlik kurumu bütçesi,** sosyal güvenlik hizmeti sunmak üzere, kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulan ve bu Kanuna ekli (IV) sayılı cetvelde yer alan her bir kamu idaresinin bütçesidir.

- **Mahallî idare bütçesi,** mahallî idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir.

Buna göre “Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)” bütçesi özel bütçe değil, düzenleyici ve denetleyici kurum bütçesine örnektir. Sorunun cevabı “ A” seçeneği olacaktır.

7.SORU: Bu sorunun çözümünde 6.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesidir. Dolayısıyla “Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü” Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na bağlı bir birim olduğundan genel bütçeli idaredir.

Sorunun cevabı “E” seçeneği olacaktır.

8.SORU: Bu sorunun çözümünde 3.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “D” seçeneği olacaktır. Üst yöneticiler sorumluluklarının gereklerini “Sayıştay Denetçileri ve Mülkiye Müfettişleri” aracılığıyla yerine getiremez.

9.SORU: Bu sorunun çözümünde 1.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

10.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun hesap verme sorumluluğu başlığı altında 8’inci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, **kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur** ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

Buna göre sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

11.SORU: Bu sorunun çözümünde 6.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Hepsi” “C” seçeneği olacaktır.

12.SORU: Bu sorunun çözümünde 6.sorudaki açıklamalardan ve kanun ekinde yer alan cetvel-lerden yararlanınız.

Sorunun cevabı “Hepsi” “D” seçeneği olacaktır. Kanun ekinde yer alan cetvellere mutlaka göz atınız, hangi kurumun hangi bütçeye tabi olduğunu ve hangi cetvelde yer aldığını bilmeniz fayda sağlayacaktır.

13.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun Stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme başlığı altında 9’uncu maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Kamu idareleri; kalkınma planları, **Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar**, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar.

- Kamu idareleri, kamu hizmetlerinin istenilen düzeyde ve kalitede sunulabilmesi için bütçeleri ile program ve proje bazında kaynak tahsislerini; stratejik planlarına, yıllık amaç ve hedefleri ile performans göstergelerine dayandırmak zorundadırlar.

- **Stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespitine**, stratejik planların politikalar, kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esaslar **Cumhurbaşkanı** tarafından belirlenir.

- Kamu idareleri, yürütecekleri faaliyet ve projeler ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlar.

- Kamu idareleri bütçelerini, stratejik planlarında yer alan misyon, vizyon, stratejik amaç ve hedeflerle uyumlu ve performans esasına dayalı olarak hazırlarlar. Kamu idarelerinin bütçelerinin stratejik planlarda belirlenen performans göstergelerine uygunluğu ve idarelerin bu çerçevede yürütecekleri faaliyetler ile performans esaslı bütçelemeye ilişkin diğer hususlar **Cumhurbaşkanı** tarafından belirlenir.

Cumhurbaşkanı tarafından ilgili kamu idaresi için uygun görülen performans göstergeleri, kuruluşların bütçelerinde yer alır. Performans denetimleri bu göstergeler çerçevesinde gerçekleştirilir.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "Cumhurbaşkanı" "B" seçeneği olacaktır.

14.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 13'üncü maddesinde bütçe ilkelerine yer verilmiştir. Buna göre;

- Bütçelerin hazırlanması, uygulanması ve kontrolünde aşağıdaki ilkelere uyulur:
 - a) Bütçelerin hazırlanması ve uygulanmasında, makroekonomik istikrarla birlikte sürdürülebilir kalkınmayı sağlamak esastır.
 - b) Kamu idarelerine bütçeyle verilen harcama yetkisi, kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi amacıyla kullanılır.
 - c) Bütçeler kalkınma planı ve programlarda yer alan politika, hedef ve önceliklere uygun şekilde, idarelerin stratejik planları ile **performans ölçütlerine ve fayda-maliyet analizine göre hazırlanır**, uygulanır ve kontrol edilir.
 - d) Bütçeler, stratejik planlar dikkate alınarak **izleyen iki yılın bütçe tahminleriyle birlikte görüşülür** ve değerlendirilir.
 - e) Bütçe, **kamu malî işlemlerinin kapsamlı ve saydam bir şekilde görünmesini sağlar**.
 - f) **Tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.**
 - g) **Belirli gelirlerin belirli giderlere tahsis edilmemesi** esastır.
 - h) **Bütçelerde gelir ve gider denkliğinin sağlanması** esastır.
 - i) Bütçeler, ait olduğu yıl başlamadan önce Türkiye Büyük Millet Meclisi veya yetkili organlarca kabul edilmedikçe veya onaylanmadıkça uygulanamaz.
 - j) **Bütçelerde, bütçeyi ilgilendirmeyen hususlara yer verilmez.**
 - k) Bütçeler kurumsal, işlevsel ve ekonomik sonuçların görülmesini sağlayacak şekilde Cumhurbaşkanlığıınca uluslararası standartlara uygun olarak belirlenen bir sınıflandırmaya tâbi tutularak hazırlanır ve uygulanır.
 - l) Bütçe gelir ve gider tahminleri ile **uygulama sonuçlarının raporlanmasında açıklık, doğruluk ve malî saydamlık** esas alınır.
 - m) **Kamu idarelerinin tüm gelir ve giderleri bütçelerinde gösterilir.**
 - n) Kamu hizmetleri, bütçelere konulacak ödeneklerle, mevzuatla belirlenmiş yöntem, ilke ve amaçlara uygun olarak gerçekleştirilir.
 - o) Bütçelerde, ödenekler belirli amaçları gerçekleştirmek üzere tahsis edilir.

Buna göre sorunun cevabı "uygulama sonuçlarının raporlanmaması" "D" seçeneği olacaktır.

15.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre,

- Kamu geliri: Kanunlarına dayanılarak toplanan **vergi, resim, harç, fon kesintisi, pay veya benzeri gelirler, faiz, zam ve ceza gelirleri, taşınır ve taşınmazlardan elde edilen her türlü gelirler ile hizmet karşılığı elde edilen gelirler, borçlanma araçlarının primli satışı suretiyle elde edilen gelirler,**

sosyal güvenlik primi kesintileri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirleri ifade eder. Hükmüne yer verilmiştir.

Buna göre sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

16.SORU: Bu sorunun çözümünde 3.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “kendi meclisleri” “B” seçeneği olacaktır.

17.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun harcama talimatı ve sorumluluk başlıklı 32’nci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Bütçelerden harcama yapılabilmesi, harcama yetkilisinin harcama talimatı vermesiyle mümkündür. **Harcama talimatlarında hizmet gerekçesi, yapılacak işin konusu ve tutarı, süresi, kullanılabilir ödeneği, gerçekleştirme usulü ile gerçekleştirmeye görevli olanlara ilişkin bilgiler** yer alır.

- Harcama yetkilileri, harcama talimatlarının bütçe ilke ve esaslarına, kanun ve diğer mevzuata uygun olmasından, ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasından ve bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken diğer işlemlerden sorumludur.

Buna göre sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

18.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun mali hizmetler birimi başlıklı 60’ncı maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Kamu idarelerinde aşağıda sayılan görevler, malî hizmetler birimi tarafından yürütülür:

a) **İdarenin stratejik plan ve performans programının hazırlanmasını koordine etmek** ve sonuçlarının konsolide edilmesi çalışmalarını yürütmek.

b) İzleyen iki yılın bütçe tahminlerini de içeren idare bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak hazırlamak ve idare faaliyetlerinin bunlara uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.

c) Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı **harcama programı hazırlamak** ve hizmet gereksinimleri dikkate alınarak **ödeneğin ilgili birimlere gönderilmesini** sağlamak.

d) **Bütçe kayıtlarını tutmak**, bütçe uygulama sonuçlarına ilişkin verileri toplamak, değerlendirmek ve bütçe kesin hesabı ile malî istatistikleri hazırlamak.

e) İlgili mevzuatı çerçevesinde **idare gelirlerini tahakkuk ettirmek, gelir ve alacaklarının takip ve tahsil işlemlerini yürütmek.**

f) **Genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek.**

g) Harcama birimleri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını da esas alarak idarenin faaliyet raporunu hazırlamak.

h) **İdarenin mülkiyetinde veya kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazlara ilişkin icmal cetvellerini düzenlemek.**

i) İdarenin yatırım programının hazırlanmasını koordine etmek, uygulama sonuçlarını izlemek ve yıllık yatırım değerlendirme raporunu hazırlamak.

j) İdarenin, diğer idareler nezdinde takibi gereken malî iş ve işlemlerini yürütmek ve sonuçlandırmak.

k) Malî kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağlamak ve danışmanlık yapmak.

l) **Ön malî kontrol faaliyetini yürütmek.**

m) İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak.

n) Malî konularda üst yönetici tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “iç denetim yapmak” “C” seçeneği olacaktır. İç denetim yapmak, mali hizmetler biriminin değil iç denetçilerin görevidir.

19.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 33'üncü maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Gerçekleştirme görevlileri, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürütürler.

Elektronik ortamda oluşturulan ortak bir veri tabanından yararlanmak suretiyle yapılacak harcamalarda, veri giriş işlemleri gerçekleştirme görevi sayılır. **Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin esas ve usûller Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir.**

Gerçekleştirme görevlileri, bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumludurlar.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “maddi hata bulunup bulunmadığını kontrol etmek” “A” seçeneği olacaktır. Çünkü bu görev muhasebe yetkilisince yapılır.

20.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 61'inci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir. Memuriyet kadro ve unvanlarının muhasebe yetkilisi niteliğine etkisi yoktur.

- Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur. Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe hizmetleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca yürütülür. Muhasebe yetkilileri gerekli bilgi ve raporları düzenli olarak kamu idarelerine verirler.

Muhasebe yetkilileri ödeme aşamasında, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde;

a) Yetkililerin imzasını,

b) Ödemeye ilişkin ilgili mevzuatında sayılan belgelerin tamam olmasını,

c) Maddi hata bulunup bulunmadığını,

d) Hak sahibinin kimliğine ilişkin bilgileri, Kontrol etmekle yükümlüdür.

- Muhasebe yetkilileri, ilgili mevzuatında düzenlenmiş belgeler dışında belge arayamaz. Yukarıda sayılan konulara ilişkin hata veya eksiklik bulunması halinde ödeme yapamaz. Belgesi eksik veya hatalı olan ödeme emri belgeleri, düzeltilmek veya tamamlanmak üzere en geç bir iş günü içinde gerekçeleriyle birlikte harcama yetkilisine yazılı olarak gönderilir. Hataların düzeltilmesi veya eksikliklerin giderilmesi halinde ödeme işlemi gerçekleştirilir.

- Muhasebe yetkilileri işlemlerine ilişkin defter, kayıt ve belgeleri muhafaza eder ve denetime hazır bulundurur.

Buna göre sorunun cevabı “İhalenin onaylanması” “D” seçeneği olacaktır.

21.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *Muhasebe yetkilisinin nitelikleri ve atanması* başlıklı 62'nci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48 inci maddesinde belirtilenler ile aşağıdaki şartları taşıması gerekir:

- a) En az dört yıllık yükseköğrenim görmüş olmak.
- b) Kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmak koşuluyla bu idarelerde muhasebe yetkilisi yardımcısı veya eşiti görevlerde bulunmak.
- c) Muhasebe yetkilisi sertifikası almış olmak.
- d) Son üç yıl içerisinde olumsuz sicil almamış olmak.
- e) Aylıktan kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması cezası almamış olmak.
- f) Görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip olmak.

Ancak, belde ve nüfusu 25.000'in altında olan ilçe belediyeleri ile mahalli idare birliklerinde muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanacakların, yukarıdaki fıkranın (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen şartları taşımaları kaydıyla, en az lise mezunu olmaları ve kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinde en az dört yıl çalışmış olmaları yeterlidir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe yetkilisi Hazine ve Maliye Bakanlığınca, diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticiler tarafından atanır.

Muhasebe yetkilisi olacak görevliler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca görevin niteliği dikkate alınarak meslekî konularda eğitime tâbi tutulur ve bu eğitimi başarıyla tamamlayanlara sertifika verilir.

Muhasebe yetkilisi sertifika programına başvuru şartları, adayların eğitimi, eğitim süresi, sertifika sınavı, sertifika verilmesi, bu işlemlerin genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri itibarıyla ayrı ayrı veya birlikte yapılması ile muhasebe yetkililerinin çalışma usul ve esasları, **Hazine ve Maliye Bakanlığınca çıkarılan yönetmelikle** düzenlenir.

Hükümlerine göre sorunun cevabı “Cumhurbaşkanınca atanırlar” “C” seçeneği olacaktır. Çünkü muhasebe yetkilisi, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Hazine ve Maliye Bakanlığınca, diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticiler tarafından atanır.

22.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 34'üncü maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Ödeme emri belgesine bağlandığı halde ödenemeyen tutarlar, bütçeye gider yazılarak emanet hesaplarına alınır ve buradan ödenir. Ancak, malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen emanet hesaplarındaki tutarlar bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar, mahkeme kararı üzerine ödenir.

- Kamu idarelerinin nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması halinde giderler, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir. Ancak, sırasıyla kanunları gereğince diğer kamu idarelerine ödenmesi gereken vergi, resim, harç, prim, fon kesintisi, pay ve benzeri tutarlara, **tarifeye bağlı ödemelere, ilama bağlı borçlara, ödenmemesi halinde gecikme cezası veya faiz gibi ek yük getirecek borçlara** ve ödenmesi talep edilen emanet hesaplarındaki tutarlara öncelik verilir.

Buna göre sorunun cevabı “Hepsi” “D” seçeneği olacaktır.

23.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 60’ıncı maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Harcama yetkilisi ile muhasebe yetkilisi görevi aynı kişide birleşemez.
- Malî hizmetler biriminde ön malî kontrol görevini yürütenler malî işlem sürecinde görev alamazlar.
- İdarelerin malî hizmetler birimlerinde malî hizmetler uzman yardımcısı ve malî hizmetler uzmanı çalıştırılabilir.

Ayrıca mali hizmetler biriminin, genel bütçe kapsamı dışında kalan idarelerde muhasebe hizmetlerini yürütmek görevi vardır. **Bu itibarla sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.**

24.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun ön mali kontrol başlıklı 58’inci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Ön malî kontrol, harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrolleri kapsar.

- Ön malî kontrol süreci, malî karar ve işlemlerin hazırlanması, yüklenmeye girilmesi, iş ve işlemlerin gerçekleştirilmesi ve belgelendirilmesinden oluşur.

- Kamu idarelerinde ön malî kontrol görevi, yönetim sorumluluğu çerçevesinde yürütülür.
- Harcama birimlerinde işlemlerin gerçekleştirilmesi aşamasında yapılacak asgarî kontroller, malî hizmetler birimi tarafından ön malî kontrole tâbi tutulacak malî karar ve işlemlerin usûl ve esasları ile ön malî kontrole ilişkin standart ve yöntemler **Hazine ve Maliye Bakanlığınca** belirlenir. Kamu idareleri, bu standart ve yöntemlere aykırı olmamak şartıyla bu konuda düzenleme yapabilir.

Buna göre sorunun cevabı “satın alma komisyonlarının oluşturulması” “D” seçeneği olacaktır.

25.SORU: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu’nun 53’üncü maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

- Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, **Hazine ve Maliye Bakanlığınca derlenir.** Merkezî yönetim kapsamı dışındaki kamu idareleri malî istatistiklerini belirlenmiş ilkelere uygun olarak hazırlar ve belirlenen süreler içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına gönderir.

- Merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler, Hazine ve Maliye Bakanlığınca aylık olarak yayımlanır. Sosyal güvenlik kurumları ve mahallî idarelere ait malî istatistikler ile merkezî yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler Hazine ve Maliye Bakanlığınca birleştirilerek, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait malî istatistikler elde edilir ve üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlanır.

Buna göre sorunun cevabı “Hazine ve Maliye Bakanlığı” “E” seçeneği olacaktır.

Kamu İhale Kanunu Çözümler

1. SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 1'inci maddesine göre;

Bu Kanunun amacı, kamu hukukuna tâbi olan veya kamunun denetimi altında bulunan veya kamu kaynağı kullanan kamu kurum ve kuruluşlarının yapacakları ihalelerde uygulanacak esas ve usulleri belirlemektir.

Sorunun doğru cevabı "Kamu İhale Kanunu" "C" seçeneği olacaktır.

2. SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 2'nci maddesine göre;

- Aşağıda belirtilen idarelerin kullanımında bulunan her türlü kaynaktan karşılanan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihaleleri bu Kanun hükümlerine göre yürütülür:

- Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile özel bütçeli idareler, il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı; döner sermayeli kuruluşlar, birlikler (**meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler ile bunların üst kuruluşları hariç**), tüzel kişiler.

Hükmüne istinaden sorunun cevabı "meslekî kuruluş şeklinde faaliyet gösterenler" E" seçeneği olacaktır.

3.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun temel ilkeler başlıklı 5'inci maddesine göre;

İdareler, bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde; **saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenirliliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.**

Aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemez.

Eşik değerlerin altında kalmak amacıyla mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kısımlara bölünemez.

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelerde açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulü temel usullerdir.

Cumhurbaşkanlığı hizmetlerinin özelliği ve güvenlik şartlarına uygun şekilde yerine getirilme zorunluluğu nedeniyle Cumhurbaşkanlığınca gerçekleştirilecek her türlü mal ve hizmet alımları ile yapım işlerine ilişkin ihaleler bu Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine göre yapılabilir. Diğer ihale usulleri Kanunda belirtilen özel hallerde kullanılabilir.

Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz.

İlgili mevzuatı gereğince Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu gerekli olan işlerde ihaleye çıkılabilmesi için ÇED olumlu belgesinin alınmış olması zorunludur. Ancak, doğal afetlere bağlı olarak acilen ihale edilecek yapım işlerinde ÇED raporu aranmaz.

Buna göre sorunun cevabı "Hepsi" "E" seçeneği olacaktır.

4.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun ihale komisyonu başlıklı 6'ncı maddesine göre;

- İhale yetkilisi, biri başkan olmak üzere, **ikisinin ihale konusu işin uzmanı olması şartıyla**, ilgili idare personelinin en az dört kişinin ve muhasebe veya malî işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak **en az beş ve tek sayıda kişiden** oluşan ihale komisyonunu, yedek üyeler de dahil olmak üzere görevlendirir.

- İhaleyi yapan idarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, bu Kanun kapsamındaki idarelerden komisyona üye alınabilir.

- Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ilân veya daveti izleyen üç gün içinde ihale komisyonu üyelerine verilir.

- İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalınmaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır.

- İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır. **Buna sorunun cevabı “karşı oy kullanılmaz” “D” seçeneği olacaktır.**

5.SORU: Bu sorunun çözümünde 4.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.!

Sorunun cevabı “ komisyonunda ihale konusu işin uzmanı bir kişidir” “C” seçeneği olacaktır. İhale konusu işin uzmanı iki kişidir.

6.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 53'üncü maddesine göre;

Bu Kanunla verilen görevleri yapmak üzere kamu tüzel kişiliğini haiz, idari ve malî özerkliğe sahip Kamu İhale Kurumu kurulmuştur. Kamu İhale Kurumu, bu Kanunda belirtilen esas, usul ve işlemlerin doğru olarak uygulanması konusunda görevli ve yetkilidir.

Kurumun ilişkili olduğu Bakanlık Maliye Bakanlığıdır. Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Kurum görevini yerine getirirken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Kamu İhale Kurumu; Kamu İhale Kurulu, Başkanlık ve hizmet birimlerinden oluşur.

Bu Kanuna göre yapılacak ihaleler ile ilgili olarak Kurumun görev ve yetkileri aşağıda sayılmıştır:

1) İhalenin başlangıcından sözleşmenin imzalanmasına kadar olan süre içerisinde idarece yapılan işlemlerde bu Kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olmadığına ilişkin şikâyetleri inceleyerek sonuçlandırmak.

2) Bu Kanuna ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununa ilişkin bütün mevzuatı, standart ihale dokümanlarını ve tip sözleşmeleri hazırlamak, geliştirmek ve uygulamayı yönlendirmek.

3) İhale mevzuatı ile ilgili eğitim vermek, ulusal ve uluslararası koordinasyonu sağlamak.

4) Yapılan ihaleler ve sözleşmelerle ilgili Kurum tarafından belirlenen şekilde bilgi toplamak, adet, tutar ve diğer konular itibarıyla istatistikler oluşturmak ve yayımlamak.

5) Haklarında ihalelere katılmaktan yasaklama kararı verilenlerin sicillerini tutmak.

6) Araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak.

7) İhale ilânları ile ilgili esas ve usulleri düzenlemek, basılı veya elektronik ortamda Kamu İhale Bültenini yayımlamak. 8) Yerli isteklilerin, yabancı ülkelerde açılan ihalelere katılmalarına engel olunduğunun tespit edilmesi halinde, bu uygulamanın yapıldığı ülkenin isteklilerinin de, bu Kanun kapsamında yapılan ihalelere katılmalarının önlenmesine yönelik tedbirlerin alınmasını ve gerekli düzenlemelerin yapılmasını sağlamak üzere Cumhurbaşkanına teklifte bulunmak.

9) Kurumun yıllık bütçesi ile kesin hesabını ve yıllık çalışma raporlarını hazırlamak, Kurum bütçesinin uygulanmasını, gelirlerin toplanmasını ve giderlerin yapılmasını sağlamak.

Kurum, görevlerinin yerine getirilmesinde resmi ve özel bütün kurum, kuruluş ve kişilerden belge, bilgi ve görüş isteyebilir. Belge, bilgi ve görüşlerin istenilen süre içinde verilmesi zorunludur.

Hükümlerine göre “İstihdam verilerini yayımlamak” kurumun görevleri arasında sayılmamıştır.” Sorunun cevabı “D” seçeneği olacaktır.

7.SORU: Bu sorunun çözümünde 4.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “ 3 gün içinde” “ E” seçeneği olacaktır.

8.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun ihale işlem dosyası başlıklı 7’nci maddesine göre;
- İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada **ihale yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, ilân metinleri, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.**

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “ Komisyon üyelerinin adresleri” “E” seçeneği olacaktır.

9.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 9’uncu maddesine göre;

- Mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin ihalesi yapılmadan önce idarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

Hükümlerine göre sorunun cevabı “Yaklaşık maliyet” “B” seçeneği olacaktır.

10.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun İhaleye Katılımda Yeterlik Kuralları başlıklı 10’uncu maddesine göre;

- İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

a) Ekonomik ve malî yeterliğin belirlenmesi için;

- 1) Bankalardan temin edilecek isteklinin malî durumu ile ilgili belgeler,
- 2) İsteklinin, ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri,
- 3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler.

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

- 1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,
- 2) İstekli tarafından kamu veya özel sektöre bedel içeren bir sözleşme kapsamında taahhüt edilen ihale konusu iş veya benzer işlere ilişkin olarak;
 - a) Son on beş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleriyle ilgili deneyimi gösteren belgeler,
 - b) Son on beş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işlerinde sözleşme bedelinin en az % 80’i oranında denetlenen ya da yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

c) Devam eden yapım ve yapımla ilgili hizmet işlerinde; ilk sözleşme bedelinin tamamlanması şartıyla, son on beş yıl içinde gerçekleşme oranı toplam sözleşme bedelinin en az % 80'ine ulaşan ve kusursuz olarak gerçekleştirilen, denetlenen veya yönetilen işlerle ilgili deneyimi gösteren belgeler,

d) Son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarına ilişkin deneyimi gösteren belgeler,

e) Devredilen işlerde sözleşme bedelinin en az % 80'inin tamamlanması şartıyla, son on beş yıl içinde geçici kabulü yapılan yapım işleri ile kabul işlemleri tamamlanan yapımla ilgili hizmet işleri ve son beş yıl içinde kabul işlemleri tamamlanan mal ve hizmet alımlarıyla ilgili deneyimi gösteren belgeler.

f) Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge merkezlerinde, Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, rekabet öncesi iş birliği projelerinde ve teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlara, yararlandıkları destekler çerçevesinde yürüttükleri proje sonucu ortaya çıkan mal ve hizmetlerin ve bunlar dışında öz kaynaklarla geliştirilmiş ve değerlendirilmesi için gerekli usulleri Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen ve Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu tarafından Ar-Ge projesi neticesinde ortaya çıktığı belgelendirilen ürünlerin piyasaya arz edilmesinden sonra proje sonucu ortaya çıkan hizmetler ile yerli malı belgesine sahip ürünler için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Kurumca belirlenen esaslar çerçevesinde düzenlenen ve piyasaya arz tarihinden itibaren beş yıl süreyle kullanılabilen belgeler.

3) İsteklinin üretim ve/veya imalat kapasitesine, araştırma-geliştirme faaliyetlerine ve kaliteyi sağlamasına yönelik belgeler,

4) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin bilgi ve/veya belgeler,

5) İhale konusu hizmet veya yapım işlerinde isteklinin yönetici kadrosu ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler,

6) İhale konusu işin yerine getirilebilmesi için gerekli görülen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler,

7) İsteğe doğrudan bağlı olsun veya olmasın, kalite kontrolden sorumlu olan ilgili teknik personel veya teknik kuruluşlara ilişkin belgeler,

8) İhale konusu işin ihale dokümanında belirtilen standartlara uygunluğunu gösteren, uluslararası kurallara uygun şekilde akredite edilmiş kalite kontrol kuruluşları tarafından verilen sertifikalar,

9) İdarenin talebi halinde doğruluğu teyit edilmek üzere, tedarik edilecek malların numuneleri, katalogları ve/veya fotoğrafları.

İhale konusu işin niteliğine göre yukarıda belirtilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterli değerlendirilmesinde kullanılacağı, ihale dokümanında ve ihale veya ön yeterliğe ilişkin ilân veya davet belgelerinde belirtilir. **Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "isteklinin ortaklarının gayrimenkulleri" "C" seçeneği olacaktır.**

11.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun İhaleye Katılımda Yeterlik Kuralları başlıklı 10'uncu maddesine göre;

Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.

- b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan.
- c) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan.
- d) Türkiye'nin veya kendi ülkesinin mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan.
- e) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen.
- f) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, ihaleyi yapan idareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu bu idare tarafından ispat edilen.
- g) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan.
- h) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen.
- i) 11 inci maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılan.
- j) 17 nci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen.

Kurum, dördüncü fıkranın; (c) bendi ile ilgili olarak Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının uygun görüşünü alarak sosyal güvenlik prim borcunun kapsamı ve tutarını; (d) bendi ile ilgili olarak, Gelir İdaresi Başkanlığının uygun görüşünü alarak vergi borcu kapsamına girecek vergileri; tür ve tutar itibarıyla belirlemeye yetkilidir.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "İsteklinin kesinleşmiş vergi borcunun olması" "E" seçeneği olacaktır.

12.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 27'nci maddesine göre;

- **İhale dokümanında; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur.** Ön yeterlik dokümanında ise adaylarda aranılan şartlara, ön yeterlik kriterlerine ve gerekli diğer belge ve bilgilere yer verilir.

İdari şartnamede ihale konusuna göre asgari aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı.
- İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- İhale usulü, ihale tarih ve saati ile tekliflerin nereye verileceği.
- İsteklilere talimatlar.
- İsteklilerde aranılan şartlar, belgeler ve yeterlik kriterleri.
- İhale dokümanında açıklama isteme ve yapılma yöntemleri.
- Tekliflerin geçerlilik süresi.
- İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği, ihale konusu işin tamamına veya bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olup olmadığı, mal alımı ihalelerinde alternatif teklif verilip verilemeyeceği, verilebilecekse alternatif tekliflerin nasıl değerlendirileceği.
- Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin teklif fiyatına dâhil olacağı.
- Tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanması gereken ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar.
- İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanması gereken ve bu Kanunda belirtilen usul ve esaslar.

l) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

m) Teklif ve sözleşme türü.

n) Geçici ve kesin teminat oranları ile teminatlara ait şartlar.

o) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu. p) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde idarenin serbest olduğu.

r) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi, yapılma yeri, teslim şartları ve gecikme halinde alınacak cezalar.

s) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği, verilecekse şartları ve miktarı ile sözleşme konusu işler için eğer ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği.

t) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları ile sözleşme kapsamında yaptırılacak iş artışları ile iş eksilişi durumunda karşılıklı yükümlülükler.

u) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşme ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği.

v) Yapım işlerinde iş ve işyerinin sigortalanması ile yapı denetimi ve sorumluluğuna ilişkin şartlar.

y) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar.

z) Anlaşmazlıkların çözümü.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "C" seçeneği" olacaktır.

13.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 8 ve 13'üncü maddelerine göre;

Eşik değerler

Madde 8- Bu Kanunun 13 ve 63 üncü maddelerinin uygulanmasında yaklaşık maliyet dikkate alınarak kullanılacak eşik değerler aşağıda belirtilmiştir:

a) Genel bütçeye dahil daireler ve katma bütçeli idarelerin mal ve hizmet alımlarında üçyüzmilyar Türk Lirası.

b) Kanun kapsamındaki diğer idarelerin mal ve hizmet alımlarında beşyüzmilyar Türk Lirası.

c) Kanun kapsamındaki idarelerin yapım işlerinde onbirtrilyon Türk Lirası.

İhale ilan süreleri ve kuralları ile ön ilan

Madde 13- Bütün isteklilere tekliflerini hazırlayabilmeleri için yeterli süre tanımak suretiyle;

a) Yaklaşık maliyeti 8 inci maddede yer alan eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan ihalelerden;

1) Açık ihale usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden **en az kırk gün önce**,

2) Belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılacak olanların ön yeterlik ilânları, **son başvuru tarihinden en az on dört gün önce**,

3) Pazarlık usulü ile yapılacak olanların ilânları, ihale tarihinden **en az yirmibeş gün önce**,

Kamu İhale Bülteninde en az bir defa yayımlanmak suretiyle yapılır.

Yaklaşık maliyeti eşik değerlere eşit veya bu değerleri aşan belli istekliler arasında yapılacak ihalelerde ön yeterlik değerlendirmesi sonucunda yeterliği belirlenen adaylara ihale gününden **en az kırk gün önce davet mektubu gönderilmesi zorunludur.**

b) Yaklaşık maliyeti 8 inci maddede belirtilen eşik değerlerin altında kalan ihalelerden;

1) Yaklaşık maliyeti otuzmilyar Türk Lirasına kadar olan mal veya hizmet alımları ile altmışmilyar Türk Lirasına kadar olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden **en az yedi gün önce ihalenin ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin en az ikisinde**,

2) Yaklaşık maliyeti otuzmilyar ile altmışmilyar Türk Lirası arasında olan mal veya hizmet alımları ile altmışmilyar ile beşyüzmilyar Türk Lirası arasında olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az **ondört gün önce Kamu İhale Bülteninde ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin birinde,**

3) Yaklaşık maliyeti altmışmilyar Türk Lirasının üzerinde ve eşik değerin altında olan mal veya hizmet alımları ile beşyüzmilyar Türk Lirasının üzerinde ve eşik değerin altında olan yapım işlerinin ihalesi, ihale tarihinden en az yirmibir gün önce **Kamu İhale Bülteninde ve işin yapılacağı yerde çıkan gazetelerin birinde,**

En az birer defa yayımlanmak suretiyle ilân edilerek duyurulur.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “40 gün önce, Kamu İhale Bülteni” “A” seçeneği olacaktır.

14-15 ve 16.SORU: Bu soruların çözümü için 13.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

14.sorunun cevabı “14 gün önce, Kamu İhale Bülteni” “D” seçeneği olacaktır.

15.sorunun cevabı “25 gün önce, Kamu İhale Bülteni” “C” seçeneği olacaktır.

16.sorunun cevabı “40 gün önce” “B” seçeneği olacaktır.

17.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 67’nci maddesinde;

Eşik değerler ve parasal limitlerin güncellenmesi

- Bu Kanunda belirtilen eşik değerler ve parasal limitler bir önceki yılın **Toptan Eşya Fiyat Endeksi esas alınarak Kamu İhale Kurumu tarafından güncellenir ve her yıl 1 Şubat tarihinden geçerli olmak üzere aynı tarihe kadar Resmî Gazetede ilân edilir.** Ancak güncellemede bir milyon Türk Lirasının altındaki tutarlar dikkate alınmaz. Bu Kanunda belirtilen eşik değerler ve parasal limitler, olağanüstü hallerde, belirtilen tarihin dışında da Kurumun teklifi üzerine Cumhurbaşkanı Kararı ile güncellenebilir.

Hükümlerine göre sorunun cevabı “TEFE, Kamu İhale Kurumu” “C” seçeneği olacaktır.

18.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun *Tekliflerin değerlendirilmesi ve ihalenin yapılması* başlıklı 52’nci maddesine göre, teklifler “ihale komisyonunca” değerlendirilir.

Buna göre sorunun cevabı “ihale komisyonu” “D” seçeneği olacaktır.

19.SORU: 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 24 ve 25’inci maddelerine göre;

İhale ilânlarında bulunması zorunlu hususlar

Madde 24- İhale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez. İhale ilânlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.
- İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı.
- Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer.
- İhale konusu işe başlama ve işi bitirme tarihi.
- Uygulanacak ihale usulü, ihaleye katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.
- Yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.

g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

h) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.

i) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı.

j) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği.

k) Teklif ve sözleşme türü.

l) Teklif edilen bedelin % 3'ünden az olmamak üzere, isteklilerce belirlenecek tutarda geçici teminat verileceği.

m) Tekliflerin geçerlilik süresi.

n) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

Ön yeterlik ilânlarında bulunması zorunlu hususlar

Madde 25- Ön yeterlik dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez. Ön yeterlik ilânlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası.

b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı.

c) Mal alımı ihalelerinde teslim yeri, hizmet alımı ve yapım ihalelerinde ise işin yapılacağı yer.

d) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi.

e) Ön yeterliğe katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu.

f) Ön yeterlik değerlendirmesinde uygulanacak kriterler.

g) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı ve yerli istekliler lehine fiyat avantajı uygulanıp uygulanmayacağı.

h) Ön yeterlik dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı.

i) Ön yeterlik başvurusunun sunulacağı yer ile son başvuru tarih ve saati.

j) İhaleye konsorsiyumların teklif verip veremeyeceği.

Buna göre sorunun cevabı "idarenin hangi kuruma bağlı olduğu" "A" seçeneği olacaktır.

20.SORU: Bu sorunun çözümü için 19.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Buna göre sorunun cevabı "yaklaşık maliyet tutarı" "E" seçeneği olacaktır.

**Osmanlıdan 1982 Anayasasına Kadar
Anayasal Geçmiş, 1982 Anayasası ve
Devletin Temel Organları
Çözümler**

1.SORU:**SENED-İ İTTİFAK (1808)**

Osmanlı İmparatorluğu'nun **ilk anayasal gelişimi** 1808 tarihli Sened-i ittifak'tır. Sened-i ittifak, Sadrazam Alemdar Mustafa Paşa tarafından hazırlanmış padişah II. Mahmut ile Rumeli Ayanlar tarafından imzalanmıştır. Bu fermanla;

- Padişah ilk kez, kendi otoritesi dışında bir gücün varlığını kabul etmiştir.
- Padişahın yetkileri ilk kez sınırlandırılmıştır.
- Sened-i İttifak, 1215'te İngiliz Kralı ile İngiliz soyluları arasında imzalanan Magna Carta'ya benzerdir. (Magna Carta ile kralın yetkileri sınırlandırılmıştır)
- Sened-i ittifak bir **anayasa değildir**; ancak **anayasal belge** niteliğindedir.

Dolayısıyla sorunun cevabı "sened-i ittifak" "C" seçeneği olacaktır.

2.SORU:**TANZİMAT FERMANI (1839)**

Anayasal gelişimin ikinci adımı 1839 yılında ilan edilen Tanzimat fermanıdır. **Padişah Abdülmecit** zamanında ilan edilen Tanzimat fermanı, **Hariciye Nazırı Mustafa Reşit Paşa** tarafından hazırlanmıştır.

Amacı: Osmanlıya bağlı bütün vatandaşlara eşit haklar verip, Avrupa Devletlerinin Osmanlı'nın iç işlerine karışmasını engellemektir.

- Tanzimat Fermanı ile padişah ilk kez **kanun üstünlüğünü** kabul etmiştir.
- Osmanlı tebaasının can, mal, ırz ve namus güvenliğinin sağlanacağı,
- Ceza yargılamasına ilişkin güvence verilmiştir,
- Can güvenliği,
- Mülkiyet hakkı ve eşitlik,
- Askere almada adalet ilkesi,
- Müsadere yasağı ilkeleri benimsenmiştir.

Buna göre sorunun cevabı "Tanzimat fermanı" "B" seçeneği olacaktır.

İSLAHAT FERMANI (1856)

Padişah **Abdülmecit zamanında** ilan edilen Islahat fermanı, Tanzimat Fermanının teyidi niteliğindedir.

Din farkı gözetilmeksizin tüm vatandaşlara eşit muamelede bulunulacağı teminat altına alınmıştır. Kanun önünde eşitlik ilkesi benimsenmiştir. Tanzimat fermanıyla benzer hükümlere yer verilmiştir. Ancak fermandaki hükümlerin uygulanması yine Padişahın takdirindedir.

3.SORU: KANUN-İ ESASI (1876)

- Türk tarihinde **ilk kez anayasa** yürürlüğe girmiştir. (**ilk yazılı anayasadır**)
- Osmanlı tarihinde **ilk kez meclis (parlamento)** açılmış ve halka temsil hakkı verilmiştir.
- I. Meşrutiyetin ilanında **Osmanlıcılık ve Batıcılık** akımı etkili olmuştur. Amacı; Osmanlı yurttaşlarını dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin kaynaştırmaktır.

Kanun-İ Esasi'nin Özellikleri

- Osmanlı Devleti bir monarşidir, üniter bir devlettir. Devletin dini İslam, dili Türkçe'dir.
- Parlamento iki meclisten oluşmaktadır. Meclis-i Mebusan ve meclis-i Ayan olmak üzere.

- **Meclis-i Mebusan**, Osmanlı erkekleri arasından 4 yılda bir yapılan seçimlerle seçilirler.
- **Meclis-i Ayan** Padişah tarafından atanırlar.
- Yürütme yetkisi Bakanlar kuruluna verilmiştir.(Heyet-i vükela)
- Yasa teklifini sadece heyeti vükela (hükümet) yapabilir.
- Hükümet Padişaha Karşı Sorumludur.
- Padişah gerekli gördüğünde meclisi açıp kapatabilecektir.
- Kanun-i Esasi ile Osmalı halkı **ilk kez sınırlı da olsa yönetime katılma** şansına sahip oldu.

Sorunun cevabı “Kanun-i Esasi” “D” seçeneği olacaktır.

4.SORU: I. Meşrutiyetin ilan edilmesinde büyük rolü olan ve Kanun-i Esasinin hazırlayıcısı olan bu harekete “Genç Osmanlılar Hareketi ” adı verilmektedir.

Sorunun cevabı “B” seçeneği olacaktır.

5.SORU: Bu sorunun çözümünde 3.sorudaki açıklamalardan yararlanınız. “Meclis-i Mebusan üyelerini padişah değil, halk seçer”

Dolayısıyla sorunun cevabı “C” seçeneği olacaktır.

6.SORU: İttihat ve Terakki cemiyetinin baskıları sonucunda ilan edilen Kanun-i Esaside yapılan değişikliklere II. Meşrutiyet adı verilmektedir.

1909 yılında yapılan değişiklikler;

- Hükümet padişaha değil meclise karşı sorumludur.
- Padişahın sürgüne gönderme yetkisi kaldırılmıştır.
- Yasa teklifi için gerekli padişah izni kaldırılmıştır.
- Sansür yasaklanmıştır.
- Cemiyet kurma hakkı getirilerek çok partili hayata geçiş sağlanmıştır.
- Padişahın kanunları onaylama süresi 2(ay)la sınırlandırılmıştır.
- Padişahın mutlak veto yetkisi kaldırılmış geciktirici, güçleştirici vetoya dönüştürülmüştür.
- Bu dönemde ayan grubu mecliste yer almamış ancak maaşlarını almaya devam etmişlerdir.

Buna göre Padişahın Meclisi fesih hakkı kullanılamaz hale gelmiştir. 1909 değişiklikleriyle Osmanlı İmparatorluğunun mutlak monarşiden çıktığını ve sınırlı-kısıtlı monarşi sürecine girdiği görülmektedir. **Sorunun cevabı “E” seçeneği olacaktır.**

7.SORU: Misak-ı Millinin kabulüyle aşağıdaki kararlar alınmıştır; (12 OCAK 1920

Mustafa Kemal ve Mebusan Meclisi milletvekilleri ile birlikte hazırladı.

Misak- ı Milli Mebusan Meclisi'nde kabul edilen son kanun oldu. Misak- ı Milli çizilirken Mondros Antlaşması'nı esas alınmıştır.

Misak-ı Millideki konu başlıkları;

Ulusal Sınırlar Boğazlar Halk Oylamaları

Kapitülasyonlar

Dış borçlar

Azınlık hakları
Elviyeyi Selase
Arap Yarımadası
İçeriği (Esasları)

- Ulusal sınırlar içinde vatan bir bütündür, parçalanamaz. (Erzurum kongresi ile aynı maddedir)
- Boğazlar Marmara Denizi'nin güvenliği saplandığı takdirde dünya ticaretine açılacaktır.
- Kars, Ardahan ve Batum'da (Elviye- i Selase) gerekirse bir halk oylaması yapılacaktır.
- Türklerin yoğun yaşadığı Batı Trakya'da halk oylaması yapılacaktır.
- Araplar kendi geleceklerine halk oylamasıyla karar verecek.
- Mali, adli, siyasi gelişmemizi engelleyen her türlü kısıtlamalar(kapitülasyonlar) kaldırılacaktır.
- Osmanlı Devleti'nden kalan dış borçlar eşit bir şekilde paylaştırıldığı takdirde ödenecek.
- Bir devlet içinde yaşayan Müslümanlara ne kadar hak verirse aynı hakta o devletin vatandaşına verilecek. (Azınlık hakları)

Misak-ı Milli konuları arasında ulusal egemenlik yoktur. Misak-ı Millîde yer alan konular ilerde Lozan Antlaşması'nın temel konularını oluşturmuştur. İtilaf devletleri bu kararlardan sonra İstanbul'u 16 Mart 1920'de işgal etmiştir.

Kanun-i Esasi 1876 yılında kabul edilmiştir. **Dolayısıyla sorunun cevabı "B" seçeneği olacaktır.**

8.SORU: Bu sorunun çözümünde 7.sorudaki açıklamalardan yararlanınız. Vatan bir bütündür, parçalanmaz hükmü ile manda ve himaye kabul edilmemiştir. **Sorunun cevabı "C" seçeneği olacaktır.**

9.SORU:

Mondros mütarekesinin imzalanması (30 Ekim 1918)
İzmir'in İşgali ve Amiral Bristol Raporu (15 Mayıs 1919)
Misak-ı Millinin Kabul edilmesi (12 Ocak 1920)
İstanbul'un İşgali (16 Mart 1920)

Bu olayların doğrudan ya da dolaylı olarak Misak-ı Millinin ilan edilmesine etkisi vardır.

Cumhuriyetin ilan edilmesi (29 Ekim 1923) tür. **Buna göre sorunun cevabı "E" seçeneği olacaktır.**

10. ve 11.SORU: 1921 ANAYASASI (Teşkilatı Esasiye Kanunu)

- **Meclis Hükümet Sistemi** benimsenmiştir.
- **21 Ocak 1921 tarihinde kabul edilen Türk Devletinin ilk anayasasıdır.**
- Yumuşak nitelikli ilk ve tek anayasadır.
- Henüz devletin rejimi belirlenmediği için bir devlet başkanı yoktur.
- Milli egemenlik ilkesi benimsenmiştir.
- Kuvvetler birliği ilkesi kabul edilmiştir.
- Seçimlerin 2 yılda bir yapılması ilkesi benimsenmiş ve seçmen yaşı 18 olarak kabul edilmiştir.
- Çift dereceli seçim sistemi benimsenmiştir.

- 1921 anayasası yargı ile temel hak ve hürriyetlerden hiç bahs edilmemiştir.
 - Kurucu meclis tarafından hazırlanmıştır.
- II. TBMM Döneminde 1923 te cumhuriyetin ilanıyla 1921 Anayasasında şu değişiklikler yapılmıştır.
- Devletin rejiminin cumhuriyet olduğu kabul edilmiştir.
 - Cumhurbaşkanı TBMM içinden ve TBMM üyeleri tarafından seçilmesi kararı alınmıştır.
 - Cumhurbaşkanı TBMM üyeleri tarafından bir seçim dönemi için seçilir.
 - Aynı kişi tekrar cumhurbaşkanı seçilebilir.
 - Başbakan cumhurbaşkanınca TBMM üyeleri arasından seçilecektir.
 - Devletin dini İslam'dır.
 - Devletin dili Türkçedir.

10.sorunun cevabı "B" seçeneği,

11.sorunun cevabı "A" seçeneği olacaktır.

12-13 ve 14.SORU: 1924 ANAYASASI

- Karma Hükümet sistemi benimsenmiştir.
- TBMM döneminde hazırlanıp 20 Nisan 1924 te kabul edilmiştir
- Kuvvetler Birliği görevler ayrılığı sistemi benimsenmiştir.
- İlk sert anayasamızdır.
- Çoğunlukçu demokrasi anlayışı benimsenmiştir.
- Değiştirilemeyecek maddeler ilk kez 1924 Anayasası ile anayasamıza girmiştir.
- Seçimlerin 4 yılda bir yapılacağı ve başkentin Ankara olduğu kabul edilmiştir.
- 1924 Anayasası yürürlüğe girene kadar 1921 Anayasası ve Kanun-u esasi birlikte yürürlükte kalmıştır.
- 1924 Anayasasında yapılan bazı önemli değişiklikler şunlardır;
- 1928 de "Devletin Dini İslam'dır" hükmü çıkarılmıştır.
- 1930 kadınlar yerel seçimlerde seçme hakkını, 1933 te kadınlar muhtarlık seçimlerine, 1934 genel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı elde etmişlerdir.
- 1937 de laiklik dâhil altı ilke anayasaya girmiştir.
- Seçmen yaşı 18'den 22 ye çıkarılmıştır.
- 1946 da çok partili siyasi hayata geçilmiştir.
- 1950 yılında gizli oy açık sayım ve döküm esasına dayalı seçimlere geçilmiştir.

12.sorunun cevabı "E" seçeneği,

13.sorunun cevabı "A" seçeneği olacaktır.

14.sorunun cevabı "C" seçeneği olacaktır.

15.SORU: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (1924)

- Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk muhalefet partisidir.
- Kurucusu Kazım Karabekir'dir. Adnan Adıvar, Refet Bele, Ali Fuat Cebesoy, Rauf Orbay diğer kurucularıdır.

- Ekonomide Liberalizmi ve tek dereceli seçim sistemini savunmuşlardır.
- Laiklik ilkesinin kötüye kullanıldığı gerekçesiyle Şeyh Said İsyanından sonra kapatılmıştır.

Ali Fethi Okyar, Serbest Cumhuriyet Fırkasını kurmuştur. Sorunun cevabı “E” seçeneği olacaktır.

16.SORU: Çok Partili Siyasal Yaşama Geçişte Kurulmuş Partiler (1924-1947) :

- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (1924)
- Serbest Cumhuriyet Fırkasının Kurulması (1930)
- Milli Kalkınma Partisi (1945)
- Demokrat Parti (1946)

CHP'nin kurulması (1923) tür. **Buna göre sorunun cevabı “A” seçeneği olacaktır.**

17.SORU: Serbest Cumhuriyet Fırkası (1930)

- Ali Fethi Okyar kurmuştur.
- Kurulmasında M.Kemal'in teşviki olmuştur.
- Ekonomide Liberalizmi ve tek dereceli seçim sistemini savunmuştur.
- Partinin içine gericiilerin girdiği gören Ali Fethi Okyar partiyi feshetmiştir.
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ikinci muhalefet partisidir.

Buna göre sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

18.SORU: Cumhuriyetin ilan edilmesi ve “Cumhuriyetçilik, Milliyetçilik ve Güçler birliği” ilkelerinin benimsenmesi sonucu yürütmenin başı da Cumhurbaşkanı olmuştur. Hilafet makamına ihtiyacın kalmadığı ve devlet yönetiminde iki başlılığa sebep olduğu için 3 Mart 1924'te Halifelik kaldırıldı.

Buna göre sorunun cevabı “Halifelik” “D” seçeneği olacaktır.

19.SORU: 1950 seçimlerinde gizli oy açık sayım ve döküm esasına dayalıdır. Tek dereceli seçim, yargı güvencesi altında yapılmıştır.

Buna göre sorunun cevabı “İki dereceli seçim” “E” seçeneği olacaktır.

20.SORU: 1961 ANAYASASI

- Hükümet sistemi: Parlamenter sistem, kabine sistemi **Milli Birlik Komitesinin girişimi ile Temsilciler Meclisi ile Milli Birlik Komitesinin (Askeri Kanat)** oluşturduğu **Kurucu meclis** tarafından hazırlanmıştır.
- 1960 darbesi sonucunda müdahaleyi düzenleyen askeri kanat kendisini “Milli Birlik Komitesi” olarak isimlendirmiştir.
- Sivil kanat halk tarafından seçilmemiştir.
- Yasama yetkisi Millet Meclisi ve Cumhuriyet Senatosu arasında bölüşülmüştür (Çift Parlamento)
- Sert ve kazuistik bir anayasadır.
- **Güçler ayrılığı ilkesi** benimsenmiştir.

- Temel hak ve özgürlüklerin en ayrıntılı biçimde düzenlendiği anayasadır.
- Çoğulculuk ilkesi benimsenmiştir.
- İlk kez siyasal partilere ilişkin hükümler getirilmiştir.
- **Sosyal Devlet, Hukuk Devleti, Demokratik Devlet, İnsan haklarına dayalı devlet, ilkeleri ilk kez bu anayasada yer almıştır.**
- Halkçılık, Devletçilik ve inkılapçılık ilkeleri anayasada yer almamıştır.
- Anayasa Mahkemesi kurulmuştur.
- Yüksek Hâkimler Kurulu kurulmuştur.
- TRT ve üniversitelere özerklik verilmiştir.
- Diyanet işleri Başkanlığı ve Milli güvenlik Kurulu ilk kez 1961 anayasasında yer almıştır.
- 1971 ve 1973 yıllarında 1961 Anayasasında bazı değişiklikler yapılmış. Başlıca yapılan değişiklikler şunlardır;
- Bakanlar kuruluna KHK (Kanun Hükmünde Kararname) çıkarma yetkisi tanınarak yürütme güçlendirilmiştir.
- TRT'nin özerkliği kaldırılmış, üniversitelerin özerkliği azaltılmıştır.
- Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ve Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurulmuştur. (DGM'ler 2004 te kaldırılarak görevleri ağır ceza mahkemelerine devredilmiştir.)
- Memurların sendika kurma hakları ellerinden alınmıştır.
- Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılabilmesi için "Genel sınırlama sebepleri" oluşturulmuştur.
- Sosyal devlet hukuk devleti, demokratik devlet, insan haklarına dayalı devlet ilkeleri ilk kez bu anayasada yer almıştır.
- Cumhurbaşkanlığı süresi 7 yıl olarak belirlenmiştir.

Buna göre sorunun cevabı "A seçeneği olacaktır.

21.SORU: 1961 Anayasasında sendikal haklar genişletilmesine rağmen memurların sendika kurma hakları ellerinden alınmıştır. Kurucu Mecliste Anayasa hazırlık sürecinde temsilcileri yoktur.

Dolayısıyla sorunun cevabı "memur sendikaları" "B" Seçeneği olacaktır.

22.SORU: 1961 Anayasasının hazırlık sürecinde Kurucu Meclise, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi (CKMP) ve CHP üye göndermiş; Kurucu Mecliste, Demokrat Partiden herhangi bir üye yoktur.

Sorunun cevabı "CKMP" A" seçeneği olacaktır.

23.SORU: 1961 Anayasasında "Temsili Hükümet, Parlamenter Sistem, Milli Egemenlik, Çoğulculuk Ve Güçler Ayrılığı" ilkeleri benimsenmiştir. **Dolayısıyla sorunun cevabı "Güçler Birliği" "E" seçeneği olacaktır.**

24.SORU: 1961 Anayasasıyla Anayasa Mahkemesi kurularak anayasanın üstünlüğü ve kanunların anayasaya uygunluğunun yargısal denetimi kabul edilmiştir. **Buna göre sorunun cevabı "1961 Anayasası" "C seçeneği olacaktır.**

25.SORU: 1961 Anayasasında hükümet sistemi olarak , parlamenter sistem ile birlikte kabine sistemi yani çoğulculuk ilkesi benimsenmiştir.

Tam başkanlık sistemi 1961 Anayasasında yer almamıştır. Dolayısıyla sorunun cevabı "Tam başkanlık sistemi" "E seçeneği olacaktır.

26.SORU: 1961 Anayasasında; 12 Mart 1971 Askeri Müdahalesi sonrasında, 1971 ve 1973 değişiklikleri yapılmıştır. Buna göre;

- Bakanlar Kuruluna kanun hükmünde kararname çıkarma yetkisi verilerek yürütme güçlendirilmiştir.
- Üniversitelerin özerkliği azaltılmıştır.
- TRT'nin özerkliği kaldırılmıştır.
- Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ile Devlet Güvenlik Mahkemeleri kurularak yargı denetimi sınırlandırılmıştır.
- Memurların sendika kurma hakkı ellerinden alınmıştır.
- MGK'nin görevi, "tavsiye etmek " şeklinde değiştirilmiştir.
- Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılabilmesi için "genel sınırlama sebepleri" oluşturulmuştur.
- Anayasa Mahkemesine dava açma yetkisi daraltılmıştır.

Dolayısıyla sorunun cevabı "D" seçeneği" olacaktır.

27.SORU: 12 Eylül 1980 Askeri Müdahalesinin ortaya çıkmasında;

- Artan terör eylemleri, cinayetler ve şiddet olayları
- Siyasal istikrarsızlıklar ve kutuplaşmalar
- Ekonominin bozulması ve ekonomik kriz
- Toplumun güven duygusunun azalması ve toplumsal barışın bozulması vb. birçok neden sayılabilir. Buna göre "mahalli idare seçimlerinin yapılamaması" askeri müdahalenin sebepleri arasında yer almaz. **Sorunun cevabı "E" seçeneği olacaktır.**

28.SORU: 1980 ANAYASASI

- Hükümet sistemi: Parlamenter sistem, kabine sistemi. "Kutsal devlet anlayışı" benimsenmiştir.
- 12 Eylül 1980 askeri darbesi sonucunda Milli Güvenlik konseyi güdümünde hazırlanmıştır. Kurucu meclis Kurulması Hakkında Kanun ile ilk adım atılmıştır.
- En kazuistik(ayrıntıcı) anayasadır.
- En sert anayasadır.
- Yürütme organı güçlendirilmiştir.
- Siyasi kararlar almadaki zorlukları giderici hükümler getirilmiştir.
- Şartlar oluştuğunda Cumhurbaşkanı'nın TBMM seçimlerini yenileme yetkisi getirilmiştir.
- Siyasi parti grupları en az 20 milletvekilinden oluşur.
- Devlet Denetleme Kurulu kurulmuştur.

1995 te 1982 Anayasasında önemli değişiklikler yapılmıştır bazıları şöyledir:

- 12 Eylül 1980 askeri darbesini öven cümleler çıkarılmıştır.
- Seçme ve siyasi partilere üye olma yaşı 18'e inmiştir.

- Sendikaların siyaset yapma yasağı kalkmıştır.
- Milletvekili sayısı 550 ye çıkarılmıştır.
- Kamu çalışanlarının sendika kurmalarına izin verilmiştir.
- Oy verme işlemi ilk kez 1982 Anayasası'yla yasal zorunluluk haline getirilmiştir.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “1982 Anayasası” “E” seçeneği olacaktır.

29.SORU: Bu sorunun çözümünde 28.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Kurucu Meclis Kurulması hakkında Kanun” “A” seçeneği olacaktır.

30.SORU: 1982 Anayasasına Göre:

Başlangıçta belirtilen ilkeler

- Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık
- Atatürk milliyetçiliği
- Atatürk medeniyetçiliği
- Çağdaş medeniyet düzeyine ulaşma azmi
- Milli egemenlik
- Anayasanın ve hukukun üstünlüğü olarak sayılmıştır.

Buna göre sorunun cevabı “kuvvetler birliği” “E” seçeneği olacaktır.

31.SORU:

Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet İlkesi: Milliyetçilik kavramı "maddi ve manevi bakımdan milletin ve ülkenin çıkarlarını her şeyin üstünde tutma anlayışı" olarak tanımlanmaktadır. Millet, birbirlerine kimi bağlar ile bağlanmış insanlardan oluşmuş bir topluluktur. Milliyetçilik ile ilgili objektif millet ve sübjektif millet anlayışı vardır.

Objektif Millet Anlayışı; Millet birtakım objektif bağlar (ırksal, dilsel veya dinsel ortaklık) ile birbirine bağlanmış insanların oluşturduğu bir topluluktur.

Sübjektif Millet Anlayışı; Sübjektif anlayışa göre, millet birtakım manevi bağlar ile birbirine bağlanmış insanların oluşturduğu bir topluluktur. Bu bağlar arasında tarih, hatıra, amaç, ideal, istikbal, ülkü birliği gibi özellikler yer almaktadır.

Sübjektif millet anlayışı ilk defa Ernest Renan (1823-1892) tarafından 1882 yılında yayınlanan “Millet Nedir” isimli eserinde ortaya atılmış ve savunulmuştur. **Buna göre sorunun cevabı “Ernest Renan” “B” seçeneği olacaktır. Sınavda benzer sorular sıklıkla sorulmaktadır.!**

32.SORU: Kuvvetler ayrılığı, Fransız düşünür Montesquieu (18 Ocak 1689 – 10 Şubat 1755), tarafından yazılmış “Kanunların Ruhü” adlı eserde ortaya atılmış olan ve demokratik devlet yönetimini düzenleyen bir siyasal sistem modelidir.

Bu model içinde devlet yetkileri çeşitli birimlere dağıtılmıştır, her birimin ayrı ve bağımsız gücü ve sorumluluk alanları vardır. Bunun yanında her birim bir diğerinin güç kullanımı üzerine sınırlamalar getirebilmektedir. Devlet birimleri genel olarak yasama, yürütme ve yargıdan oluşur.

Ayrıca;

Aristoteles – Politika,

John Locke – Mülkiyet Hakkının Korunması,

Leon Duguit – Maddi Ölçüt,

Carre de Malberg – Biçimsel ve Organik Ölçüt adlı eserlerinde kuvvetler ayrılığının gelişimine katkı sağlayacak fikirleri savunmuşlardır.

Buna göre sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır. Sınavda benzer sorular sıklıkla sorulmaktadır.!

33.SORU: 1982 Anayasasına ve Jellinek’a göre genel olarak Temel Hak ve Hürriyetler ile Ödevler aşağıdaki şekilde sınıflandırılmıştır:

Tablo 7: Temel Haklar ve Ödevler

1982 ANAYASASINA GÖRE TEMEL HAK VE ÖDEVLER		
Kişinin Hakları ve Ödevleri (Negatif Statü Hakları-Koruyucu Haklar)	Sosyal ve Ekonomik Haklar ve Ödevler (Pozitif Statü Hakları-İsteme Hakları)	Siyasi Haklar ve Ödevler (Aktif Statü Hakları-Katılma Hakları)
• Kişi dokunulmazlığı • Kişi hürriyeti ve güvenliği • Mülkiyet Hakkı • Miras Hakkı • Özel hayatın gizliliği • Konut dokunulmazlığı • Haberleşme hürriyeti • Hak arama hürriyeti • Din ve vicdan hürriyeti • Dernek kurma hürriyeti • Yerleşme ve seyahat hürriyeti • Toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkı • Düşünce hürriyeti • İspat hakkı • Zorla çalıştırma yasağı	• Dinlenme hakkı • Sosyal güvenlik hakkı • Çalışma hakkı ve ödevi • Sendika kurma hakkı • Eğitim ve öğrenim hakkı • Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı • Konut hakkı • Sağlık hakkı • Ailenin korunması ve çocuk hakları • Çalışma hürriyeti • Kamulaştırma • Devletleştirme ve özelleştirme	• Vatandaşlık hakkı • Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakkı • Kamu hizmetlerine girme hakkı • Mal bildirim • Vatan hizmeti • Vergi ödevi • Dilekçe hakkı • Bilgi edinme hakkı • Kamu denetçisine başvurma hakkı
Negatif statü hakları, kişinin devlet tarafından aşılamayacak ve dokunulamayacak özel alanının sınırlarını çizen hak ve hürriyetlerdir.	Pozitif statü hakları, bireylere devletten olumlu bir davranış, bir hizmet, bir yardım isteme imkânını tanıyan haklardır.	Aktif statü hakları, kişinin devlet yönetimine katılmasını sağlayan haklardır.

Buna göre sorunun cevabı negatif statü hakları arasında yer almayan “çalışma ve dinlenme hakkı” E” seçeneği olacaktır. Çalışma ve dinlenme hakkı ve ödevi pozitif statü hakları içerisinde yer alır. Bu konuyla ilgili birden fazla soru çıkabilir.!

34.ve 35.SORU:

“Zorla çalıştırma yasağı” kişi hak ve hürriyetleri arasında yer alır. Pozitif statü haklarından değildir.

Dolayısıyla 34.sorunun cevabı “zorla çalıştırma yasağı” “A” seçeneği olacaktır.

“Ailenin korunması ve çocuk hakları” negatif statü hakları arasında yer alır. Aktif statü haklarından değildir.

Dolayısıyla 35.sorunun cevabı “Ailenin korunması” “B” seçeneği olacaktır.

36.SORU: Temel Hak ve Hürriyetlerin Olağanüstü Dönemlerde Sınırlandırılması: (Temel Hakların Kullanılmasının Durdurulması)

1982 Anayasası'nda temel hak ve hürriyetlerin olağanüstü hallerde sınırlandırılmasının şartları şunlardır:

- Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerden biri mevcut olmalıdır.
- Milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlal edilmemelidir.
- Ölçülülük ilkesine uyulmalıdır.
- Ancak savaş, sıkıyönetim, seferberlik veya herhangi bir olağanüstü hallerde dahi;
- Savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında yaşama hakkına dokunulamaz.
- Kişinin maddi ve manevi varlığının bütünlüğüne dokunulamaz.
- Kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz.
- Suç ve cezalar geriye yürütülemez.
- Suçluluğu mahkemelerce saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.

Buna göre sorunun cevabı “Savaş, seferberlik, sıkıyönetim ve olağanüstü hal” “D” seçeneği olacaktır.

37.SORU: Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir: (Anayasa 87'nci md.)

- Türkiye Büyük Millet Meclisinin görev ve yetkileri, kanun koymak, değiştirmek ve kaldırmak;
- Bütçe ve kesin hesap kanun tekliflerini görüşmek ve kabul etmek;
- Para basılmasına ve savaş ilânına karar vermek;
- Milletlerarası andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak,
- Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının beşte üç çoğunluğunun kararı ile genel ve özel af ilânına karar vermek
- Anayasanın diğer maddelerinde öngörülen yetkileri kullanmak ve görevleri yerine getirmektir.

Buna göre sorunun cevabı “Bakanları atamak” “E” seçeneği olacaktır. Bakanları atamak Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri arasındadır.

38.SORU: Türkiye Büyük Millet Meclisinin iç tüzüğüne göre TBMM'nin kuruluşu ve yapısı aşağıdaki gibidir:

Geçici Başkanlık Divanı

Yasama döneminin birinci birleşiminin ilk oturumundan başlayarak Başkan seçilinceye kadar, en yaşlı milletvekili, Geçici Başkanlık görevini yapar. İkinci derecede en yaşlı üye, Başkanvekilliği görevini yerine getirir. En genç altı milletvekili de, geçici olarak kâtip üyelik yaparlar.

Başkanlık Divanının kuruluşu

Başkanlık Divanı, bir Başkan; dört başkanvekili; yedi kâtip üye; üç idare amirinden kurulur.

Siyasî parti gruplarının kuruluşu

En az yirmi milletvekili bulunan siyasî partiler, Türkiye Büyük Millet Meclisinde grup kurma hakkına sahiptirler.

Danışma Kurulu

Danışma Kurulu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya görevlendireceği başkanvekili başkanlığında siyasî parti grup başkanları veya başkanvekilliklerinden kurulur.

Komisyonlar

Türkiye Büyük Millet Meclisi komisyonları şunlardır:

- Anayasa Komisyonu;
- Adalet Komisyonu;
- Millî Savunma Komisyonu;
- İçişleri Komisyonu;
- Dışişleri Komisyonu;
- Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu;
- Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu;
- Çevre Komisyonu;
- Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu;
- Tarım, Orman ve Köy işleri Komisyonu;
- Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu;
- Türkiye Büyük Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu;
- Dilekçe Komisyonu;
- Plan ve Bütçe Komisyonu;
- Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu;
- İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu.

Buna göre sorunun cevabı “İhtisas komisyonları” “D” seçeneği olacaktır. İhtisas komisyonları belediyelerde kurulan komisyonlardır.

39.SORU: Anayasanın 98’inci maddesinde TBMM’nin bilgi edinme ve denetim yollarına yer verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi; Meclis araştırması, genel görüşme, Meclis soruşturması ve yazılı soru yollarıyla bilgi edinme ve denetleme yetkisini kullanır.

Meclis araştırması, belli bir konuda bilgi edinmek için yapılan incelemeden ibarettir.

Genel görüşme, toplumu ve Devlet faaliyetlerini ilgilendiren belli bir konunun Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunda görüşülmesidir.

Meclis soruşturması, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar hakkında 106 ncı maddenin beşinci, altıncı ve yedinci fıkraları uyarınca yapılan soruşturmadan ibarettir.

Yazılı soru, yazılı olarak en geç on beş gün içinde cevaplanmak üzere milletvekillerinin, Cumhurbaşkan yardımcılar ve bakanlara yazılı olarak soru sormalarından ibarettir.

Meclis araştırması, genel görüşme ve yazılı soru önergelerinin verilme şekli, içeriği ve kapsamı ile araştırma usulleri Meclis İçtüzüğü ile düzenlenir.

Buna göre sorunun cevabı “Yasama sorumsuzluğu” “E” seçeneği olacaktır.

40.SORU: Bu sorunun çözümünde 39.sorudaki açıklamamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.

41.SORU: Cumhurbaşkanının görev ve yetkileri aşağıdaki gibidir: (Anayasa 104’üncü md.)

- Cumhurbaşkanı Devletin başıdır.
- Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.
- Cumhurbaşkanı, Devlet başkanı sıfatıyla Türkiye Cumhuriyetini ve Türk Milletinin birliğini temsil eder; Anayasanın uygulanmasını, Devlet organlarının düzenli ve uyumlu çalışmasını temin eder.
- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü Türkiye Büyük Millet Meclisinde açılış konuşmasını yapar. Ülkenin iç ve dış siyaseti hakkında Meclise mesaj verir.
- Kanunları yayımlar. Kanunları tekrar görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderir. Kanunların, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü’nün tümünün veya belirli hükümlerinin Anayasaya şekil veya esas bakımından aykırı oldukları gerekçesiyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açar.
- Cumhurbaşkanı yardımcılar ile bakanları atar ve görevlerine son verir.
- Üst kademe kamu yöneticilerini atar, görevlerine son verir ve bunların atanmalarına ilişkin usul ve esasları Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenler.
- Yabancı devletlere Türkiye Cumhuriyetinin temsilcilerini gönderir, Türkiye Cumhuriyetine gönderilecek yabancı devlet temsilcilerini kabul eder.
- Milletlerarası andlaşmaları onaylar ve yayımlar. **(andlaşmaların onaylanmasını uygun bulmak-TBMM)**
- Anayasa değişikliklerine ilişkin kanunları gerekli gördüğü takdirde halkoyuna sunar.
- Milli güvenlik politikalarını belirler ve gerekli tedbirleri alır.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi adına Türk Silahlı Kuvvetlerinin Başkomutanlığını temsil eder.
- Türk Silahlı Kuvvetlerinin kullanılmasına karar verir.
- Sürekli hastalık, sakatlık ve kocama sebebiyle kişilerin cezalarını hafifletir veya kaldırır.
- Cumhurbaşkanı, yürütme yetkisine ilişkin konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarabilir.
- Anayasanın ikinci kısmının birinci ve ikinci bölümlerinde yer alan temel haklar, kişi hakları ve ödevleriyle dördüncü bölümde yer alan siyasi haklar ve ödevler Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenemez.
- Anayasada münhasıran kanunla düzenlenmesi öngörülen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz. Kanunda açıkça düzenlenen konularda Cumhurbaşkanlığı kararnamesi çıkarılamaz.
- Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile kanunlarda farklı hükümler bulunması halinde, kanun hükümleri uygulanır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin aynı konuda kanun çıkarması durumunda, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi hükümsüz hale gelir.
- Cumhurbaşkanı, kanunların uygulanmasını sağlamak üzere ve bunlara aykırı olmamak şartıyla, yönetmelikler çıkarabilir.

- Kararnemeler ve yönetmelikler, yayımdan sonraki bir tarih belirlenmemişse, Resmî Gazetede yayımlandıkları gün yürürlüğe girer.
- Cumhurbaşkanı, ayrıca Anayasada ve kanunlarda verilen seçme ve atama görevleri ile diğer görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanır.

Buna göre, “Genelkurmay Başkanını atamak” Cumhurbaşkanının, yasamayla ilgili görev ve yetkilerinden biri değildir. Sorunun cevabı “B” seçeneği olacaktır.

42.SORU: Cumhurbaşkanının yasamayla ilgili görevleri şunlardır:

- Gerekli gördüğü takdirde, yasama yılının ilk günü TBMM 'de açılış konuşması yapmak
- TBMM'yi gerektiğinde toplantıya çağırarak
- Kanunları tekrar görüşmek üzere TBMM'ye geri göndermek
- Kanunları yayımlamak
- Kanunların, KHK'ların, TBMM iç tüzüğünün şekil ve esas bakımından Anayasaya aykırılığı gerekçeyle Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak
- TBMM seçimlerinin yenilenmesine karar vermek
- Anayasa değişikliklerini gerekli görürse halkoyuna sunmak
- Anayasa değişikliklerinin şekil bakımından iptali için Anayasa Mahkemesine iptal davası açmak

Dolayısıyla “Anayasa Mahkemesinde iptal davası açmak” Cumhurbaşkanının yasamayla ilgili görevleri arasındadır. Sorunun cevabı “E” seçeneği olacaktır.

43.SORU: Cumhurbaşkanının yargıyla ilgili görevlerini Anayasa Mahkemesi ve yüksek yargı organlarına üye seçmesi olarak özetleyebiliriz. Dolayısıyla “YÖK üyelerini seçmesi” yargıyla ilgili değil, yürütmeye ilgili görevleri arasında sayılmıştır. **Sorunun cevabı “C” seçeneği olacaktır.**

44.SORU: Anayasanın 106'ncı maddesine göre;

- Cumhurbaşkanı, seçildikten sonra bir veya daha fazla Cumhurbaşkanı yardımcısı atayabilir.
- Cumhurbaşkanlığı makamının herhangi bir nedenle boşalması halinde, kırkbeş gün içinde Cumhurbaşkanı seçimi yapılır.
- Yenisi seçilene kadar Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanlığına vekâlet eder ve Cumhurbaşkanı'na ait yetkileri kullanır.
- Genel seçime bir yıl veya daha az kalmışsa Türkiye Büyük Millet Meclisi seçimi de Cumhurbaşkanı seçimi ile birlikte yenilenir. Genel seçime bir yıldan fazla kalmışsa seçilen Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi seçim tarihine kadar görevine devam eder.
- Kalan süreyi tamamlayan Cumhurbaşkanı açısından bu süre dönemden sayılmaz.
- Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yapılacağı tarihte her iki seçim birlikte yapılır.

Cumhurbaşkanının hastalık ve yurt dışına çıkma gibi sebeplerle geçici olarak görevinden ayrılması hallerinde, **Cumhurbaşkanı yardımcısı Cumhurbaşkanına vekâlet eder** ve Cumhurbaşkanı'na ait yetkileri kullanır. **Hükümlerine yer verilmiştir. Buna göre sorunun cevabı “Cumhurbaşkanı Yardımcısı” “D” seçeneği olacaktır.**

CUMHURBAŞKANLARIMIZ

1) M. Kemal Atatürk	7) Kenan Evren
2) İsmet İnönü	8) Turgut Özal
3) Celal Bayar	9) Süleyman Demirel
4) Cemal Gürsel	10) A.Necdet Sezer
5) Cevdet Sunay	11) Abdullah Gül
6) Fahri Korutürk	12) Recep Tayyip Erdoğan

45.SORU: Anayasanın 145-154-155-158'inci maddelerinde yüksek mahkemelere yer verilmiştir. Buna göre;

- Anayasa Mahkemesi
- Yargıtay
- Danıştay
- **Askeri Yargıtay**
- **Askeri Yüksek İdare Mahkemesi**
- Uyuşmazlık Mahkemesi

NOT: 2017 Anayasa değişikliği ile **Askeri Yüksek İdare Mahkemesi ile Askeri Yargıtay kaldırılmıştır.** Dolayısıyla yüksek mahkeme sayısı altıdan dörde düşmüştür. Askeri Yargıtay'ın görevleri Yargıtay'a, Askeri Yüksek İdare Mahkemesinin görevleri Danıştay'a devredilmiştir.

Buna göre, "Yüksek Seçim Kurulu" Anayasamızda sayılan yüksek mahkemelerden biri değildir. Sorunun cevabı "B" seçeneği olacaktır.

46.SORU: Anayasanın 88 ve 89'uncu maddelerine göre;

- Kanun teklif etmeye milletvekilleri yetkilidir.
- Kanun tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları içtüzükle düzenlenir.
- Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanunları onbeş gün içinde yayımlar.

Buna göre sorunun cevabı, "Milletvekilleri-Cumhurbaşkanı" "A" seçeneği olacaktır.

47.SORU: TBMM Üyeliği İle Bağdaşmayan İşler Hakkında Kanunun hükümlerine göre, milletvekilinin altı ayı aşmamak geçici bir görevi kabul etmesi TBMM'nin kararına bağlıdır.

Buna göre sorunun cevabı, "Görevin Cumhurbaşkanınca verilmesi" "D" seçeneği olacaktır.

48.SORU: Anayasanın 101'inci maddesine göre;

- Cumhurbaşkanı, kırk yaşını doldurmuş, yükseköğrenim yapmış, milletvekili seçilme yeterliliğine sahip Türk vatandaşları arasından, doğrudan halk tarafından seçilir.
- Cumhurbaşkanının görev süresi beş yıldır.
- Bir kimse en fazla iki defa Cumhurbaşkanı seçilebilir.

- Cumhurbaşkanlığına, siyasi parti grupları, en son yapılan genel seçimlerde toplam geçerli oyların tek başına veya birlikte en az yüzde beşini almış olan siyasi partiler ile en az yüzbin seçmen aday gösterebilir.
- Cumhurbaşkanı seçilen milletvekilinin Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği sona erer.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı “milletvekili olmak” “C” seçeneği olacaktır.

49.SORU: Bu sorunun çözümünde 38.sorudaki açıklamalardan yararlanınız.

Sorunun cevabı “Batı Asya Ülkeleri Komisyonu” “E” seçeneği olacaktır.

50.SORU: Anayasanın 104’üncü maddesine göre;

Cumhurbaşkanı hakkında, bir suç işlediği iddiasıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi üye tamsayısının salt çoğunluğunun vereceği önergeyle soruşturma açılması istenebilir. Meclis, önergeyi en geç bir ay içinde görüşür ve üye tamsayısının beşte üçünün gizli oyuyla soruşturma açılmasına karar verebilir.

Soruşturma açılmasına karar verilmesi halinde, Meclisteki siyasi partilerin, güçleri oranında komisyona verebilecekleri üye sayısının üç katı olarak gösterecekleri adaylar arasından her siyasi parti için ayrı ayrı ad çekme suretiyle kurulacak onbeş kişilik bir komisyon tarafından soruşturma yapılır.

Komisyon, soruşturma sonucunu belirten raporunu iki ay içinde Meclis Başkanlığına sunar. Soruşturmanın bu sürede bitirilememesi halinde, komisyona bir aylık yeni ve kesin bir süre verilir.

Rapor Başkanlığa verildiği tarihten itibaren on gün içinde dağıtılır, dağıtımından itibaren on gün içinde Genel Kurulda görüşülür.

Türkiye Büyük Millet Meclisi, üye tamsayısının üçte ikisinin gizli oyuyla Yüce Divana sevk kararı alabilir. Yüce Divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır, bu sürede tamamlanamazsa bir defaya mahsus olmak üzere üç aylık ek süre verilir, yargılama bu sürede kesin olarak tamamlanır.

Hakkında soruşturma açılmasına karar verilen Cumhurbaşkanı, seçim kararı alamaz.

Yüce Divanda seçilmeye engel bir suçtan mahkûm edilen Cumhurbaşkanının görevi sona erer. Cumhurbaşkanının görevde bulunduğu sürede işlediği iddia edilen suçlar için görevi bittikten sonra da bu madde hükmü uygulanır.

Hükümleri yer almaktadır. Sorunun cevabı “Yüce divan yargılaması 4 ay içinde tamamlanır” “B” seçeneği olacaktır. Yüce divan yargılaması üç ay içinde tamamlanır.

Türkiye'nin İdari Teşkilatı Çözümler

1. SORU: Anayasanın 106'ncı maddesine göre;

Bakanlıkların kurulması, kaldırılması, görevleri ve yetkileri, teşkilat yapısı ile merkez ve taşra teşkilatlarının kurulması **Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle** düzenlenir.

Buna göre sorunun cevabı "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi" "C" seçeneği olacaktır.

2.ve 3.SORU: Bu konulara yerel yönetim mevzuatında değinmiştik. Sınavda, hem yerel yönetim mevzuatında hem de idari ve mali mevzuat sorularında karşımıza çıkmaktadır.!

Dolayısıyla 2.sorunun cevabı "İdari vesayet" "C" seçeneği, 3.sorunun cevabı "Yetki genişliği" A" seçeneği olacaktır.

4.ve 5.SORU: Bu konuyla ilgili Şekil-5'te yer alan tablodan yararlanınız. Bu sorularda sıklıkla sınavlarda sorulmaktadır.

4.sorunun cevabı "Bakanlıklar" E" seçeneği, 5.sorunun cevabı "Üniversiteler" C" seçeneği olacaktır.

6.SORU: Anayasada ve kanunlarda yer alan bazı kamu tüzel kişileri şunlardır:

- İl Özel İdaresi
- Belediye İdaresi
- Köy İdaresi
- Üniversiteler
- TRT
- Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu
- Savunma Sanayi Başkanlığı
- YÖK
- ÖSYM
- RTÜK
- TÜBİTAK
- TSE
- Ziraat Bakanlığı
- Milli Piyango Dairesi
- Türkiye Atom Enerjisi Kurumu
- İleri Teknoloji Enstitüsü
- Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Buna göre "Yüksek Seçim Kurulu" kamu tüzel kişileri arasında sayılmamıştır. Sorunun cevabı "E" seçeneği olacaktır.

7.SORU: Bu konuya yerel yönetim mevzuatında değinmiştik. **Sorunun cevabı "Adem-i Merkeziyet" "D" seçeneği olacaktır.**

8.9.10.11.12.ve13.SORU: Bu konulara yerel yönetim mevzuatında değinmiştik, bu soruların çözümünde Tablo-8’deki bilgilerden yararlanınız.

Buna göre 8.sorunun cevabı Vali, ilde TBMM’nin değil Cumhurbaşkanının temsilcidir “D” seçeneği olacaktır. 9.sorunun cevabı “yazı işleri müdürü İl İdare Kurulunda değil, İlçe İdare Kurulunda yer alır. “E” seçeneği olacaktır. 10.sorunun cevabı “İlçe İdare Kurulunda İl bayındırlık ve iskân müdürü yer almaz.” D” seçeneği olacaktır.

11.sorunun cevabı “İçişleri Bakanlığı hizmet yerinden yönetim kuruluşu değil, merkezden yönetim kuruluşu arasındadır.” “E” seçeneği olacaktır.

12.sorunun cevabı “Bakanlıktaki en üst hiyerarşik amir, Bakandır.” “B” seçeneği olacaktır.

13.sorunun cevabı “Köy, taşra teşkilatı değil, mahalli idare teşkilatı” içerisinde yer alır. “E” seçeneği olacaktır.

14.ve 15.SORU: 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu’nun 1, 2, 41 ve 42’nci maddelerine göre;

Madde 1 – Türkiye, merkezi idare kuruluşu bakımından coğrafya durumuna, iktisadi şartlara ve kamu hizmetlerinin gereklerine göre illere; iller ilçelere ve ilçeler de bucaklara bölünmüştür. (md.1)

Madde 2 – İl, ilçe ve bucak kurulması, kaldırılması, adlarının, bağlılıklarının, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi aşağıda gösterilen şekilde yapılır:

A) İl ve ilçe kurulması, kaldırılması, merkezlerinin belirtilmesi, adlarının değiştirilmesi, bir ilçenin başka bir il’e bağlanması kanun ile;

B) Bucak kurulması, kaldırılması, merkezinin belirtilmesi, il ilçe ve bucak sınırlarının ve bucak adlarının değiştirilmesi bir köyün veya kasabanın veya bucağın başka bir il ve ilçeye bağlanması, mühim mevki ve tabii arazi adlarının değiştirilmesi Cumhurbaşkanı onayı ile;

C) Yeniden köy kurulması veya yerinin değiştirilmesi Bayındırlık ve Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlıklarının mütalaası alınmak suretiyle;

Ç) Köy ve kasabaların aynı ilçe içinde bir bucaktan başka bir bucağa bağlanması, köy adlarının değiştirilmesi, köylerin birleştirilmesi ve ayrılması, bir köy, mahalle veya semtin o köyden ayrılıp başka bir köy ile birleştirilmesi İçişleri Bakanlığının tasvibiyle yapılır.

D) Kaza kurulmasında ve kaldırılmasında, bir kazanın başka bir vilayete bağlanmasında ve merkezinin belirtilmesinde, sınırlarının değiştirilmesinde ve (B, C, Ç) fıkralarında yazılı hallerde ilgili vilayetler idare heyetleriyle umumi meclislerinin mütalaaları alınır.

E) İllere, ilçelere, bucaklara, merkez yapılan şehir, kasaba veya köyün adı verilir. Şu Kadar ki, bunların coğrafi veya tarihi bir sanı varsa o da isim olarak verilebilir.

Madde 41 – Bucak; coğrafya, ekonomi, güvenlik ve mahalli hizmet bakımlarından aralarında münasebet bulunan kasaba ve köylerden meydana gelen bir idare bölümüdür.

Madde 42 – Bucak müdürü, bucakta en büyük Hükümet memuru ve temsilcisidir. Bu sıfatla;

A) Bucağın genel idaresinden sorumludur;

B) Kanun, tüzük, yönetmelik ve Hükümet kararlarının yayınlanmasını ve uygulanmasını sağlar. Bunların kendisine verdiği yetkileri kullanır ve ödevleri yerine getirir;

C) Kaymakamlar, bucağa ait bütün işleri doğrudan doğruya bucak müdürüne yazarlar. Bucak müdürleri bucağın bütün işleri hakkında bağlı bulundukları kaymakamlıklarla muhabere ederler;

Ç) Kanun, tüzük, yönetmelik ve Hükümet kararları ve bunlarla ilgili olarak verilecek emirler, bucak teşkilatına dâhil dairelere bucak müdürleri vasıtasıyla tebliğ olunur;

D) Dördüncü maddenin son fıkrasında belirtilen adli ve askeri teşkilat dışında kalan bucak teşkilatına dâhil daire ve müesseseler, belediye ve köy idareleri bucak müdürünün gözetim ve teftişi altındadır;

E) Müdür, 4 üncü maddenin son fıkrasında belirtilen adli ve askeri teşkilat dışında kalan, gözetim ve teftişi altında bulunan bucak teşkilatına dâhil daire ve müesseselerin amir ve memurları ile genel ve özel kolluk amir ve memurlarına Memurin Kanunundaki usulüne göre savunmalarını aldıktan sonra uyarıma cezası verir ve uygular. Bu ceza kesindir ve tebliğ tarihinden itibaren sicile geçer. Daha ağır disiplin cezaları ile takdirname verilmesini gerektiren hallerde vali ve kaymakama tekliflerde bulunur.

F) Cumhuriyet Bayramlarında bucakta yapılacak törene başkanlık yapar ve ziyaretleri kabul eyler.
Hükümlerine istinaden 14.sorunun cevabı “İl İdaresi Kanunu” “C” seçeneği olacaktır.
15.sorunun cevabı “Bucak” “E” seçeneği olacaktır.

Tablo 8: İl ve İlçe Teşkilatı

İL İDARE KURULU ÜYELERİ:	İL İDARE ŞUBE BAŞKANLARI:
• Vali • Hukuk işleri müdürü • Defterdar • Milli Eğitim müdürü • Çevre Şehircilik müdürü • Sağlık müdürü • Veteriner müdürü • Gıda Tarım hayvancılık müdürü	• Hukuk İşleri Müdürü • Defterdar • İl Sağlık Müdürü • İl Milli Eğitim Müdürü • İl Gıda Tarım Hayvancılık Müdürü • İl Veteriner Müdürü • İl Çevre Şehircilik Müdürü • İl Jandarma Komutanı • İl Emniyet Müdürü.
İLÇE İDARE KURULU ÜYELERİ:	İLÇE İDARE ŞUBE BAŞKANLARI:
• Kaymakam • Yazı İşleri Müdürü • Mal Müdürü • İlçe Milli Eğitim Müdürü • Sağlık Grup Başkanı • Hükümet Hekimi • İlçe Veterineri • İlçe Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürü.	• Kaymakam • Yazı İşleri Müdürü • Mal Müdürü • İlçe Milli Eğitim Müdürü • Sağlık Grup Başkanı • Hükümet Hekimi • İlçe Veterineri • İlçe Gıda Tarım Ve Hayvancılık Müdürü. • İlçe Jandarma Komutanı • İlçe Emniyet Müdürü

16.SORU: Anayasanın 118'inci maddesine göre;

Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.

Gündemin özelliğine göre Kurul toplantılarına ilgili bakan ve kişiler çağrılıp görüşleri alınabilir.

Jandarma Genel Komutanı Millî Güvenlik Kurulu üyeliğinden aşağıdaki değişiklikle çıkarılmıştır.

Dolayısıyla sorunun cevabı “ Jandarma Genel Komutanı” “D” seçeneği olacaktır.

Not: 21/1/2017 tarihli ve 6771 sayılı Kanunun 16 ncı maddesiyle, bu fıkarda yer alan “Başbakan, Genelkurmay Başkanı, Başbakan yardımcıları,” ibaresi “Cumhurbaşkanı yardımcıları,” “Kara, Deniz ve Hava Kuvvetleri Komutanları ve **Jandarma Genel Komutanından**” ibaresi “Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından” şeklinde değiştirilmiştir.

17.SORU: Bu konuya daha önce değinmiştik, kısaca idari vesayet merkezi idarenin mahalli idareler üzerindeki kanundaki belirtilen esas ve usullere göre yetkilidir. **Sorunun cevabı “Ankara Valisi-Çubuk Belediyesi” “B” seçeneği olacaktır.**

18.SORU: Bu konuya daha önce değinmiştik, Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir.

Dolayısıyla sorunun cevabı “ Cumhurbaşkanı” “C” seçeneği olacaktır.

19.SORU: Bu sorunun çözümünde 16.sorudaki açıklamadan yararlanınız. Hazine ve Maliye Bakanı, MGK üyesi bakanlar arasında yer almaz.

Sorunun cevabı “ Hazine ve Maliye Bakanı” “E” seçeneği olacaktır.

20.SORU: 18.soruda da ifade ettiğimiz gibi, Cumhurbaşkanı Devletin başıdır. Yürütme yetkisi Cumhurbaşkanına aittir. Yürütmenin başı olarak Cumhurbaşkanı; Bakanları, Valileri, Kamu Üst Düzey Yöneticilerini atama yetkisine sahiptir. Ancak seçimle işbaşına gelen yöneticiler Cumhurbaşkanı tarafından atanmaz, halk tarafından seçilir.

Sorunun cevabı “ Belediye Başkanı” “D” seçeneği olacaktır.

Devlet Memurları Kanunu

özüm1er

1.SORU: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinde istihdam şekilleri düzenlenmiştir. Buna göre;

İstihdam şekilleri: Kamu hizmetleri; memurlar, sözleşmeli personel, geçici personel ve işçiler eliyle gördürülür.

Dolayısıyla sorunun cevabı “ Kısmi zamanlı personel” “E” seçeneği olacaktır.

2.SORU: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesine göre; Mevcut kuruluş biçimine bakılmaksızın, Devlet ve diğer kamu tüzel kişiliklerince genel idare esaslarına göre yürütülen asli ve sürekli kamu hizmetlerini ifa ile görevlendirilenler, bu Kanunun uygulanmasında memur sayılır.

Dolayısıyla sorunun cevabı “ Memur” “C” seçeneği olacaktır.

3.ve 4.SORU: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 3 ve 36'ncı maddelerine göre; Madde 3 – Bu kanunun temel ilkeleri şunlardır:

- Sınıflandırma: Devlet kamu hizmetleri görevlerini ve bu görevlerde çalışan Devlet memurlarını görevlerin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflara ayırmaktır.
- Kariyer: Devlet memurlarına, yaptıkları hizmetler için lüzumlu bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun şekilde, sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânını sağlamaktır.
- Liyakat: Devlet kamu hizmetleri görevlerine girmeyi, sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi, görevin sona erdirilmesini liyakat sistemine dayandırmak ve bu sistemin eşit imkânlarla uygulanmasında Devlet memurlarını güvenliğe sahip kılmaktır.

Madde 36 – Bu kanununa tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir:

- Genel İdare Hizmetleri Sınıfı
- Teknik Hizmetler Sınıfı
- Sağlık Hizmetleri Ve Yardımcı Sağlık Hizmetleri Sınıfı
- Eğitim Ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı
- Avukatlık Hizmetleri Sınıfı
- Din Hizmetleri Sınıfı
- Emniyet Hizmetleri Sınıfı
- Jandarma Hizmetleri Sınıfı
- Sahil Güvenlik Hizmetleri Sınıfı
- Yardımcı Hizmetler Sınıfı
- Mülki İdare Amirliği Hizmetleri Sınıfı
- Milli İstihbarat Hizmetleri Sınıfı olarak belirlenmiştir.

Dolayısıyla sorunun cevabı “ Askeri Hizmetler Sınıfı” “ E” seçeneği olacaktır.

5.SORU: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinde memurluğa atanma şartlarına yer verilmiştir.

Madde 48 – Devlet memurluğuna alınacaklarda aşağıdaki genel ve özel şartlar aranır.

A) Genel şartlar:

- Türk Vatandaşı olmak,

- Bu Kanunun 40'ncı maddesindeki yaş şartlarını taşımak,
 - Bu Kanunun 41'inci maddesindeki öğrenim şartlarını taşımak,
 - Kamu haklarından mahrum bulunmamak,
 - Türk Ceza Kanununun 53 üncü maddesinde belirtilen süreler geçmiş olsa bile; kasten işlenen bir suçtan dolayı bir yıl veya daha fazla süreyle hapis cezasına ya da affa uğramış olsa bile devletin güvenliğine karşı suçlar, Anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, hileli iflas, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama veya kaçakçılık suçlarından mahkûm olmamak.
 - Askerlik durumu itibarıyla; a) Askerlikle ilgisi bulunmamak, b) Askerlik çağına gelmemiş bulunmak, c) Askerlik çağına gelmiş ise muvazzaf askerlik hizmetini yapmış yahut ertelenmiş veya yedek sınıfa geçirilmiş olmak,
 - 53 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydı ile görevini devamlı yapmasına engel olabilecek (...) (2) akıl hastalığı bulunmamak.
 - Güvenlik soruşturması ve/veya arşiv araştırması yapılmış olmak.
- B) Özel şartlar:
- Hizmet göreceği sınıf için 36 ve 41 nci maddelerde belirtilen öğretim ve eğitim kurumlarının birinden diploma almış olmak,
 - Kurumların özel kanun veya diğer mevzuatında aranan şartları taşımak.

Madde 40 - Genel olarak 18 yaşını tamamlayanlar Devlet memuru olabilirler. Bir meslek veya sanat okulunu bitirenler en az 15 yaşını doldurmuş olmak ve Türk Medeni Kanununun 12 nci maddesine göre kazai rüşd kararı almak şartıyla Devlet memurluklarına atanabilirler.

Madde 41- Genel olarak ortaokulu bitirenler memur olabilirler. Ortaokul mezunlarından istekli bulunmadığı takdirde ilkokulu bitirenlerin de alınması caizdir. Bir sınıfta belli görevlere atanabilmek veya bu görevlerde belli derecelere yükselebilmek için, kuruluş kanunları veya bu kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri ve kuruluş kanunlarına dayanılarak çıkarılacak yönetmelikler ile işin gereğine göre daha yüksek öğrenim dereceleri veya muayyen fakülte, okul veya öğrenim dallarını veya meslek içi veya meslekle ilgili eğitim programlarını bitirmiş olmak veya yabancı dil bilmek gibi şartlar konulabilir.

Dolayısıyla sorunun cevabı " hazırlayıcı eğitimde başarılı olmak" "E" seçeneği olacaktır.

6.SORU: 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 54'üncü maddesine göre; Aday olarak atanmış Devlet memurunun adaylık süresi **bir yıldan az iki yıldan çok olamaz** ve bu süre içinde aday memurun başka kurumlara nakli yapılamaz.

Buna göre sorunun cevabı "A" seçeneği olacaktır.

7.SORU: İktisadi Devlet Teşekküllerinde çalışan memurlar, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na değil, 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre istihdam edilirler.

Buna göre sorunun cevabı "İktisadi Devlet Teşekkülleri" "C" seçeneği olacaktır.

8.SORU: Devlet memurlarının ödev, görev ve sorumluklarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 6-10 maddeleri arasında yer verilmiştir. Güvenlik, uygulamayı isteme hakkı, emeklilik, çekilme ödev, görev ve sorumluluklarından değil, genel haklarındandır.

Buna göre sorunun cevabı "Güvenlik hakkı" "E" seçeneği olacaktır.

9.SORU: Devlet memurlarının ödev, görev ve sorumluklarına 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 6-10 maddeleri arasında yer verilmiştir.

Amir durumda olan devlet memurlarının görev ve sorumlulukları:

Madde 10- Devlet memurları amiri oldukları kuruluş ve hizmet birimlerinde kanun ve diğer mevzuatla belirlenen görevleri zamanında ve eksiksiz olarak yapmaktan ve yaptırmaktan, maiyetindeki memurlarını yetiştirmekten, hal ve hareketlerini takip ve kontrol etmekten görevli sorumludurlar.

Amir, maiyetindeki memurlara hakkaniyet ve eşitlik içinde davranır. Amirlik yetkisini kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslar içinde kullanır.

Amir, maiyetindeki memurlara kanunlara ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine aykırı emir veremez ve maiyetindeki memurdan hususi bir menfaat temin edecek bir talep-te bulunamaz, hediyesini kabul edemez ve borç alamaz.

Devlet memurlarının görev ve sorumlulukları:

Madde 11- Devlet memurları kanun ve diğer mevzuatta belirtilen esaslara uymakla ve amirler tarafından verilen görevleri yerine getirmekle yükümlü ve görevlerinin iyi ve doğru yürütülmesinden amirlerine karşı sorumludurlar.

Devlet memuru amirinden aldığı emri, Anayasa, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve yönetmelik hükümlerine aykırı görürse, yerine getirmez ve bu aykırılığı o emri verene bildirir. Amir emrinde ısrar eder ve bu emrini yazı ile yenilerse, memur bu emri yapmağa mecburdur. Ancak emrin yerine getirilmesinden doğacak sorumluluk emri verene aittir. Konusu suç teşkil eden emir, hiçbir suretle yerine getirilmez; yerine getiren kimse sorumluluktan kurtulamaz. Acele hallerde kamu düzeninin ve kamu güvenliğinin korunması için kanunla gösterilen istisnalar saklıdır. **Hükümlerine istinaden bu sorunun cevabı "memur, emri hemen yerine getirmelidir" "B" seçeneği olacaktır.**

10.SORU: Bu sorunun çözümünde 3.sorudaki açıklamalardan yararlanınız. **Sorunun cevabı "Liyakat" "E" seçeneği olacaktır.**

11.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun kişisel sorumluluk ve zarar başlıklı 12'nci maddesine göre;

Madde 12- Devlet memurları, görevlerini dikkat ve itina ile yerine getirmek ve kendilerine teslim edilen Devlet malını korumak ve her an hizmete hazır halde bulundurmak için gerekli tedbirleri almak zorundadırlar.

Devlet memurunun kasıt, kusur, ihmal veya tedbirsizliği sonucu idare zarara uğratılmışsa, bu zararın ilgili memur tarafından rayiç bedeli üzerinden ödenmesi esastır.

Zararların ödettilmesinde bu konudaki genel hükümler uygulanır. Ancak fiilin meydana geldiği tarihte en alt derecenin birinci kademesinde bulunan memurun brüt aylığının yarısını geçmeyen zararlar, kabul etmesi halinde disiplin amiri veya yetkili disiplin kurulu kararına göre ilgili memurca ödenir.

Sorunun cevabı "Rayiç bedel" "B" seçeneği olacaktır.

12.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun gizli bilgileri açıklama yasağı başlıklı 31'inci maddesine göre;

Madde 31- Devlet memurlarının kamu hizmetleri ile ilgili gizli bilgileri görevlerinden ayrılmış bile olsalar, yetkili bakanın yazılı izni olmadıkça açıklamaları yasaktır.

Sorunun cevabı "yetkili bakan" "A" seçeneği olacaktır.

13.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı başlıklı 28'inci maddesine göre;

Madde 28- Memurlar Türk Ticaret Kanununa göre (Tacir) veya (Esnaf) sayılmalarını gerektirecek bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz, ticari mümessil veya ticari vekil veya kolektif şirketlerde ortak veya komandit şirkette komandite ortak olamazlar. (Görevli oldukları kurumların iştirakle-rinde kurumlarını temsilen alacakları görevler hariç).

Memurlar, mesleki faaliyette veya serbest meslek icrasında bulunmak üzere ofis, büro, muayenehane ve benzeri yerler açamaz; gerçek kişilere, özel hukuk tüzel kişilerine veya kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına ait herhangi bir iş yerinde veya vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışamaz.

Memurların üyesi oldukları yapı, kalkınma ve tüketim kooperatifleri, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve kanunla veya Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle kurulmuş yardım sandıklarının yönetim, denetim ve disiplin kurulları üyelikleri ile özel kanunlarda belirtilen görevler bu yasaklamanın dışındadır.

Eşleri, reşit olmayan veya mahcur olan çocukları, yasaklanan faaliyetlerde bulunan memurlar bu durumu 15 gün içinde bağlı oldukları kuruma bildirmekle yükümlüdürler,

Hükümlerine istinaden bu sorunun cevabı "görevli oldukları kurumların iştiraklerinde görev alamazlar" "E" seçeneği olacaktır.

14.SORU: Bu konunun çözümünde kanunun 4'üncü maddesinin (B) bendindeki hükümlerden yararlanınız. **Buna göre sorunun cevabı "Sözleşmeli personel" "C" seçeneği olacaktır.**

15.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun hastalık ve refakat izni başlıklı 105'inci maddesine göre;

Madde 105- Memura, aylık ve özlük hakları korunarak, verilecek raporda gösterilecek lüzum üzerine, kanser, verem ve akıl hastalığı gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalığı hâlinde onsekiz aya kadar, diğer hastalık hâllerinde ise oniki aya kadar izin verilir.

Memurun, hastalığı sebebiyle yataklı tedavi kurumunda yatarak gördüğü tedavi süreleri, hastalık iznine ait sürenin hesabında dikkate alınır.

Bu maddede yazılı azamî süreler kadar izin verilen memurun, bu iznin sonunda işe başlayabilmesi için, iyileştigiine dair raporu (yurt dışındaki memurlar için mahallî usûle göre verilecek raporu) ibraz etmesi zorunludur. İzin süresinin sonunda, hastalığının devam ettiği resmî sağlık kurulu raporu ile tespit edilen memurun izni, birinci fıkrada belirtilen süreler kadar uzatılır, bu sürenin sonunda da iyileşemeyen memur hakkında emeklilik hükümleri uygulanır.

Bunlardan gerekli sağlık şartlarını yeniden kazandıkları resmî sağlık kurullarınca tespit edilen ve emeklilik hakkını elde etmemiş olanlar, yeniden memuriyete dönmek istemeleri hâlinde, niteliklerine uygun kadrolara öncelikle atanırlar.

Görevi sırasında veya görevinden dolayı bir kazaya veya saldırıya uğrayan veya bir meslek hastalığına tutulan memur, iyileşinceye kadar izinli sayılır.

Hastalık raporlarının hangi hallerde, hangi hekimler veya sağlık kurulları tarafından verileceği ve süreleri ile bu konuya ilişkin diğer hususlar, Sağlık, Maliye ve Dışişleri Bakanlıkları ile Sosyal Güvenlik Kurumunun görüşleri alınarak Devlet Personel Başkanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.

Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerektiğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.

Hükümlerine istinaden bu sorunun cevabı “3 aya kadar” “B” seçeneği olacaktır.

16.SORU: Devlet Memurları Kanunu’nun üçüncü bölümünde genel haklara 17’nci maddesinden 25’inci maddesine kadar yer verilmiştir. Buna göre memurun genel hakları aşağıdaki gibidir:

- Uygulamayı isteme hakkı
- Güvenlik
- Emeklilik
- Çekilme
- Müracaat, şikâyet ve dava açma
- Sendika kurma
- İzin
- Kovuşturma ve yargılama

- İsnat ve iftiralar karşı koruma **Hükümlerine istinaden bu sorunun cevabı “Grev hakkı” “E” seçeneği olacaktır. Grev; memurun haklarından değil, uyması gereken yasaklardan biridir.**

17.SORU: Devlet Memurları Kanunu’nun günlük çalışma süresi başlıklı 100’üncü maddesinde yer verilmiştir.

Madde 100- Günlük çalışmanın başlama ve bitme saatleri ile öğle dinlenme süresi, bölgelerin ve hizmetin özelliklerine göre merkezde Cumhurbaşkanınca, illerde valiler tarafından tesbit olunur.

Ancak engelliler için; engel durumu, hizmet gerekleri, iklim ve ulaşım şartları göz önünde bulundurulmak suretiyle günlük çalışmanın başlama ve bitiş saatleri ile öğle dinlenme süreleri merkezde üst yönetici, taşrada mülki amirlerce farklı belirlenebilir.

Memurların yürüttükleri hizmetin özelliklerine göre, bu madde uyarınca tespit edilen çalışma saat ve süreleri ile görev yerlerine bağlı olmaksızın çalışabilmeleri mümkündür. Bu hususa ilişkin usûl ve esaslar, Cumhurbaşkanınca belirlenir. **Buna göre sorunun cevabı “öğle dinlenme süresi dikkate alınmaz” “D” seçeneği olacaktır.**

18.SORU: Devlet Memurları Kanunu’nun Disiplin cezalarının çeşitleri ile ceza uygulanacak fiil ve haller başlıklı 125’inci maddesinde yer verilmiştir.

Devlet memurlarına verilecek disiplin cezaları ile her bir disiplin cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

A - Uyarma: Memura, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir.

Uyarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçle-rin korunması, kullanılması ve bakımında kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak,
- b) Özürsüz veya izinsiz olarak göreve geç gelmek, erken ayrılmak, görev mahallini terk etmek,
- c) Kurumca belirlenen tasarruf tedbirlerine riayet etmemek,
- d) Usulsüz müracaat veya şikâyetle bulunmak,
- e) Devlet memuru vakarına yakışmayan tutum ve davranışta bulunmak,
- f) Görevine veya iş sahiplerine karşı kayıtsızlık göstermek veya ilgisiz kalmak,
- g) Belirlenen kılık ve kıyafet hükümlerine aykırı davranmak,
- h) Görevin işbirliği içinde yapılması ilkesine aykırı davranışlarda bulunmak.

B - Kınama: Memura, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir.

Kınama cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Verilen emir ve görevlerin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçlerin korunması, kullanılması ve bakımında kusurlu davranmak,
- b) Eşlerinin, reşit olmayan veya mahcur olan çocuklarının kazanç getiren sürekli faaliyetlerini belirlenen sürede kurumuna bildirmemek,
- c) Görev sırasında amire hal ve hareketi ile saygısız davranmak,
- d) Hizmet dışında Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,
- e) Devlete ait resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak,
- f) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzeri eşyayı kaybetmek,
- g) İş arkadaşlarına, maiyetindeki personele ve iş sahiplerine kötü muamelede bulunmak,
- h) İş arkadaşlarına ve iş sahiplerine söz veya hareketle sataşmak,
- ı) Görev mahallinde genel ahlak ve edep dışı davranışlarda bulunmak ve bu tür yazı yaz-mak, işaret, resim ve benzeri şekiller çizmek ve yapmak,
- j) Verilen emirlere itiraz etmek,
- k) Borçlarını kasten ödemeyerek hakkında yasal yollara başvurulmasına neden olmak,
- l) Kurumların huzur, sükûn ve çalışma düzenini bozmak.
- m) Yetkili olmadığı halde basına, haber ajanslarına veya radyo ve televizyon kurumlarına bilgi ve-ya demeç vermek.

C - Aylıktan kesme: Memurun, brüt aylığından 1/30 - 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır.

Aylıktan kesme cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Kasıtlı olarak; verilen emir ve görevleri tam ve zamanında yapmamak, görev mahallin-de kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek, görevle ilgili resmi belge, araç ve gereçleri koru-mamak, bakımını yapmamak, hor kullanmak,
- b) Özürsüz olarak bir veya iki gün göreve gelmemek,
- c) Devlete ait resmi belge, araç, gereç ve benzerlerini özel menfaat sağlamak için kullanmak,

- d) Görevle ilgili konularda yükümlü olduğu kişilere yalan ve yanlış beyanda bulunmak,
- e) Görev sırasında amirine sözle saygısızlık etmek,
- f) Görev yeri sınırları içerisinde her hangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak,
- g) Hizmet içinde Devlet memurunun itibar ve güven duygusunu sarsacak nitelikte davranışlarda bulunmak,

D - Kademe ilerlemesinin durdurulması: Fiilin ağırlık derecesine göre memurun, bulunduğu kademedeki ilerlemesinin 1 - 3 yıl durdurulmasıdır.

Kademe ilerlemesinin durdurulması cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek,
- b) Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek,
- c) Görevi ile ilgili olarak her ne şekilde olursa olsun çıkar sağlamak,
- d) Amirine veya maiyetindekilere karşı küçük düşürücü veya aşağılayıcı fiil ve hareketler yapmak,
- e) Görev yeri sınırları içinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz kullanmak veya kullandırmak,
- f) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek,
- g) Ticaret yapmak veya Devlet memurlarına yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak,
- h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayırımı yapmak, kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak,
- ı) Belirlenen durum ve sürelerde mal bildiriminde bulunmamak,
- j) Açıklanması yasaklanan bilgileri açıklamak,
- k) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya iş sahiplerine hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek,
- l) Diplomatik statüsünden yararlanmak suretiyle yurt dışında, haklı bir sebep göstermek-sizin ödeme kabiliyetinin üstünde borçlanmak ve borçlarını ödemedeki tutum ve davranışlarıyla Devlet itibarını zedelemek veya zorunlu bir sebebe dayanmaksızın borcunu ödemediği yurda dönmek,
- m) Verilen görev ve emirleri kasten yapmamak,
- n) Herhangi bir siyasi parti yararına veya zararına fiilen faaliyette bulunmak.

E - Devlet memurluğundan çıkarma: Bir daha Devlet memurluğuna atanmamak üzere memurluktan çıkarmaktır.

Devlet memurluğundan çıkarma cezasını gerektiren fiil ve haller şunlardır:

- a) İdeolojik veya siyasi amaçlarla kurumların huzur, sükun ve çalışma düzenini bozmak, boykot, işgal, kamu hizmetlerinin yürütülmesini engelleme, işi yavaşlatma ve grev gibi eylemlere katılmak veya bu amaçlarla toplu olarak göreve gelmemek, bunları tahrik ve teşvik etmek veya yardımda bulunmak,
- b) Yasaklanmış her türlü yayını veya siyasi veya ideolojik amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek,
- c) Siyasi partiye girmek,
- d) Özürsüz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek,
- e) Savaş, olağanüstü hal veya genel afetlere ilişkin konularda amirlerin verdiği görev veya emirleri yapmamak,

- f) Amirlerine, maiyetindekilere ve iş sahiplerine fiili tecavüzde bulunmak,
 g) Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak,
 h) Yetki almadan gizli bilgileri açıklamak, ı) Siyasi ve ideolojik eylemlerden arananları görev mahallinde gizlemek,
 j) Yurt dışında Devletin itibarını düşürecek veya görev haysiyetini zedeleyecek tutum ve davranışlarda bulunmak,
 k) 5816 sayılı Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Hakkındaki Kanuna aykırı fiilleri işlemek.
 l) Terör örgütleriyle eylem birliği içerisinde olmak, bu örgütlere yardım etmek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanmak ya da kullanırmak, bu örgütlerin propagandasını yapmak.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiil veya halin cezaların özlük dosyasından silinmesine ilişkin süre içinde tekrerründe bir derece ağır ceza uygulanır. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiil veya haller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan ve ödül veya başarı belgesi alan memurlar için verilecek cezalarda bir derece hafif olanı uygulanabilir.

Yukarıda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallere nitelik ve ağırlıkları itibariyle benzer eylemlerde bulunanlara da aynı neviden disiplin cezaları verilir.

Öğrenim durumları nedeniyle yükselebilecekleri kadroların son kademelerinde bulunan Devlet memurlarının, kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının verilmesini gerektiren hallerde, brüt aylıklarının $\frac{1}{4}$ 'ü – $\frac{1}{2}$ 'si kesilir ve tekrerründe görevlerine son verilir.

Özel kanunların disiplin suçları ve cezalarına ilişkin hükümleri saklıdır.

Yukarıda yazılı disiplin kovuşturmasının yapılmış olması, fiilin genel hükümler kapsamına girmesi halinde, sanık hakkında ayrıca ceza kovuşturması açılmasına engel teşkil etmez.

Buna göre sorunun cevabı “Çekilme” “E” seçeneği olacaktır. Çekilme genel haklar içerisinde yer alır.

19.20.ve 21.SORU: Bu sorunun çözümünde 18.sorudaki açıklamalardan yararlanınız. Buna göre;

19.sorunun cevabı “ Uyarma-Kınama-Aylıksız Kesme-Kademe ilerlemesinin durdurulması-memurluktan çıkarma” “C” seçeneği olacaktır. 20.sorunun cevabı “ Hepsi” “E” seçeneği olacaktır. 21.sorunun cevabı “E” seçeneği olacaktır.

22.ve 23.SORU: Devlet Memurları Kanunu’nun Aylıksız izin başlıklı 108’inci maddesinde aşağıdaki ifadeler yer verilmiştir.

Aylıksız izin:

A) Memura, 105 inci maddenin son fıkrası uyarınca verilen iznin bitiminden itibaren, sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, istekleri üzerine onsekiz aya kadar aylıksız izin verilebilir.

B) Doğum yapan memura, 104 üncü madde uyarınca verilen doğum sonrası analık izni süresinin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca verilen izin süresinin bitiminden; eşi doğum yapan memura ise, doğum tarihinden itibaren istekleri üzerine yirmidört aya kadar aylıksız izin verilir.

C) Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinmemiş memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, 104’üncü maddenin (A)

fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin veya aynı maddenin (F) fıkrası uyarınca izin kullanılması hâlinde bu iznin bitiminden itibaren, istekleri üzerine yirmi dört aya kadar aylıksız izin verilir. Evlat edinen her iki eşin memur olması durumunda bu süre, eşlerin talebi üzerine yirmidört aylık süreyi geçmeyecek şekilde, birbirini izleyen iki bölüm hâlinde eşlere kullandırılabilir.

D) Özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kendilerine aylıksız izin verilenler de dâhil olmak üzere burslu olarak ya da bütçe imkânlarıyla yetiştirilmek üzere yurtdışına gönderilen veya sürekli görevle yurtiçine ya da yurtdışına atanan veya en az altı ay süreyle yurtdışında geçici olarak görevlendirilen memurlar veya diğer personel kanunlarına tâbi olanlar ile yurtdışına kamu kurumlarının gönderilmiş olan öğrencilerin memur olan eşleri ile 77'nci maddeye göre izin verilenlerin memur olan eşlerine görev veya öğrenim süresi içinde aylıksız izin verilebilir.

E) Memura, yıllık izinde esas alınan süreler itibarıyla beş hizmet yılını tamamlamış olması ve isteği hâlinde memuriyeti boyunca ve en fazla iki defada kullanılmak üzere, toplam bir yıla kadar aylıksız izin verilebilir. Ancak, olağanüstü hâl veya genel hayata müessir afet hâli ilan edilen bölgelere 72'nci madde gereğince belli bir süre görev yapmak üzere zorunlu olarak sürekli görevle atananlar hakkında bu bölgelerdeki görev süreleri içinde bu fıkra hükmü uygulanmaz.

F) Aylıksız izin süresinin bitiminden önce mazereti gerektiren sebebin ortadan kalkması hâlinde, on gün içinde göreve dönüşmesi zorunludur. Aylıksız izin süresinin bitiminde veya mazeret sebebinin kalkmasını izleyen on gün içinde görevine dönmeyenler, memuriyetten çekilmiş sayılır.

G) Muvazzaf askerliğe ayrılan memurlar askerlik süresince görev yeri saklı kalarak aylık-sız izinli sayılır.

Hükümlerine istinaden 22.sorunun cevabı doğum sonrası aylıksız izin almak isteyen memura “yirmidört ayı geçmeyecek” şekilde “C” seçeneği, 23.sorunun cevabı eş doğum yapan memura “yirmidört ayı geçmeyecek” “E” seçeneği olacaktır.

24.25.ve 26.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun mazeret izni başlıklı 104'üncü maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir.

Mazeret izni:

A) Kadın memura; doğumdan önce sekiz, doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam onaltı hafta süreyle analık izni verilir. Çoğul gebelik durumunda, doğum öncesi sekiz haftalık analık izni süresine iki hafta eklenir. Ancak beklenen doğum tarihinden sekiz hafta öncesine kadar sağlık durumunun çalışmaya uygun olduğunu tabip raporuyla belgeleyen kadın memur, isteği hâlinde doğumdan önceki üç haftaya kadar kurumunda çalışabilir. Bu durumda, doğum öncesinde bu rapora dayanarak fiilen çalıştığı süreler doğum sonrası analık izni süresine eklenir. Doğumun erken gerçekleşmesi sebebiyle, doğum öncesi analık izninin kullanılmayan bölümü de doğum sonrası analık izni süresine ilave edilir.

Doğum öncesi analık izninin başlaması gereken tarihten önce gerçekleşen doğumlarda ise doğum tarihi ile analık izninin başlaması gereken tarih arasındaki süre doğum sonrası analık iznine ilave edilir. Doğumda veya doğum sonrasında analık izni kullanılırken annenin ölümü hâlinde, isteği üzerine memur olan babaya anne için öngörülen süre kadar izin verilir.

Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyile birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşlerine, çocuğun teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta süre ile izin verilir. Bu izin evlatlık kararı verilmeden önce çocuğun fiilen teslim edildiği durumlarda da uygulanır.

B) Memura, eşinin doğum yapması hâlinde, isteği üzerine on gün babalık izni; kendisinin veya çocuğunun evlenmesi ya da eşinin, çocuğunun, kendisinin veya eşinin ana, baba ve kardeşinin ölümü

hâllerinde isteği üzerine yedi gün izin verilir. C) (A) ve (B) fıkralarında belirtilen hâller dışında, merkezde atamaya yetkili amir, ilde vali, ilçede kaymakam ve yurt dışında diplomatik misyon şefi tarafından, birim amirinin muvafakati ile bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde, mazeretleri sebebiyle memurlara on gün izin verilebilir. Zaruret hâlinde öğretmenler hariç olmak üzere, aynı usûlle on gün daha mazeret izni verilebilir. Bu takdirde, ikinci kez verilen bu izin, yıllık izinden düşülür.

D) Kadın memura, çocuğunu emzirmesi için doğum sonrası analık izni süresinin bitim tarihinden itibaren ilk altı ayda günde üç saat, ikinci altı ayda günde birbuçuk saat süt izni verilir. Süt izninin hangi saatler arasında ve günde kaç kez kullanılacağı hususunda, kadın memurun tercihi esastır.

E) Memurlara; en az yüzde 70 oranında engelli ya da süregelen hastalığı olan çocuğunun (çocuğun evli olması durumunda eşinin de en az yüzde 70 oranında engelli olması kaydıyla) hastalanması hâlinde hastalık raporuna dayalı olarak ana veya babadan sadece biri tarafından kullanılması kaydıyla bir yıl içinde toptan veya bölümler hâlinde on güne kadar mazeret izni verilir.

F) Doğum sonrası analık izni süresi sonunda kadın memur, isteği hâlinde çocuğun hayatta olması kaydıyla analık izni bitiminde başlamak üzere ayrıca süt izni verilmeksizin birinci doğumda iki ay, ikinci doğumda dört ay, sonraki doğumlarda ise altı ay süreyle günlük çalışma süresinin yarısı kadar çalışabilir. Çoğul doğumlarda bu süreler birer ay ilave edilir. Çocuğun engelli doğması veya doğumdan sonraki on iki ay içinde çocuğun engellilik durumunun tespiti hâllerinde bu süreler on iki ay olarak uygulanır. Üç yaşını doldurmamış bir çocuğu eşiyle birlikte veya münferit olarak evlat edinen memurlar ile memur olmayan eşin münferit olarak evlat edinmesi hâlinde memur olan eşleri de, istekleri üzerine (A) fıkrası uyarınca verilen sekiz haftalık iznin bitiminden itibaren bu haktan aynı esaslar çerçevesinde yararlanır. Memurun çalışacağı süreler ilgili kurum tarafından belirlenir.

G) Yıllık izin ve mazeret izinleri sırasında fiili çalışmaya bağlı her türlü ödemeler hariç malî haklar ile sosyal yardımlara dokunulmaz. **Hükümlerine istinaden 24.sorunun cevabı babalık izni "On gün" "A" seçeneği olacaktır.**

25.sorunun cevabı "Yedi gün" "C" seçeneği olacaktır.

26.sorunun cevabı "Teyzesi" "E" seçeneği olacaktır.

27.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun 98'inci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir. Memurluğun sona ermesi:

– Devlet memurlarının

- a) Bu kanun hükümlerine göre memurluktan çıkarılması;
- b) Memurluğa alınma şartlarından her hangi birini taşımadığının sonradan anlaşılması ve-ya memurlukları sırasında bu şartlardan her hangi birini kaybetmesi;
- c) Memurluktan çekilmesi;
- ç) İstek, yaş haddi, malullük (...) sebeplerinden biri ile emekliye ayrılması;
- d) Ölümü; hallerinde memurluğu sona erer.

Hükümlerine istinaden sorunun cevabı "Açığa alınma" "E" seçeneği olacaktır.

28.SORU: Devlet Memurları Kanunu'nun 14'üncü maddesinde ve Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmeliğin 3'üncü hükümlerine göre; Sözleşmeli personelin de mal bildiriminde bulunması gerekmektedir.

Dolayısıyla sorunun cevabı “sözleşmeli personel mal bildiriminde bulunamaz” “D” seçeneği olacaktır.

29.SORU: Devlet Memurları Kanunu’nun 83’üncü maddesinde; Devlet memuru iken muvazzaf askerlik hizmetini yapmak üzere silahlı kuvvete alınanlardan askerlik görevini tamamlayıp memuriyete dönmek isteyenler, terhis tarihinden itibaren 30 gün içinde kurumlarına başvurmak ve kurumları da başvurma tarihinden itibaren azami 30 gün içinde ilgilileri göreve başlatmak zorundadırlar. **Hükümlerine istinaden sorunu cevabı “30 gün –azami 30 gün” “A” seçeneği olacaktır.**

30.SORU: Devlet Memurları Kanunu’nun 102 ve 103’üncü maddelerinde;

Madde 102- Devlet memurlarının yıllık izin süresi, hizmeti 1 yıldan on yıla kadar (On yıl dahil) olanlar için yirmi gün, hizmeti on yıldan fazla olanlar için 30 gündür. Zorunlu hallerde bu süreler gidiş ve dönüş için en çok ikişer gün eklenebilir.

Madde 103 – Yıllık izinler, amirin uygun bulacağı zamanlarda, toptan veya ihtiyaca göre kısım kısım kullanılabilir. Birbirini izleyen iki yılın izni bir arada verilebilir. Cari yıl ile bir önceki yıl hariç, önceki yıllara ait kullanılmayan izin hakları düşer.

Öğretmenler yaz tatili ile dinlenme tatillerinde izinli sayılırlar. Bunlara, hastalık ve diğer mazeret izinleri dışında, ayrıca yıllık izin verilmez.

Hizmetleri sırasında radyoaktif ışınlarla çalışan personele, her yıl yıllık izinlerine ilaveten bir aylık sağlık izni verilir. **Hükümlerine istinaden sorunu cevabı “Hepsi” “E” seçeneği olacaktır.**

Ortak Konuların Çözümleri

1.2.3.ve 4.SORU: Bu soruların çözümünde Şekil-6'da yer alan bilgilerden yararlanınız. Buna göre;

- 1.sorunun cevabı "Yurttaşlık" "E" seçeneği olacaktır.
- 2.sorunun cevabı "İktisatçılık" "C" seçeneği olacaktır.
- 3.sorunun cevabı "Halkçılık" "D" seçeneği olacaktır.
- 4.sorunun cevabı "Laiklik" "E" seçeneği olacaktır.

5.6.7.8.9.10.11.12.13.14.15.16.ve 17.SORU: Bu soruların çözümünde e-sertifika programında yer alan halkla ilişkiler ve iletişim dokümanından yararlanınız. Buna göre;

- 5.sorunun cevabı "Hepsi" "E" seçeneği olacaktır.
- 6.sorunun cevabı "Tutumları" "D" seçeneği olacaktır.
- 7.sorunun cevabı "Hepsi" "E" seçeneği olacaktır.
- 8.sorunun cevabı "Sözsüz iletişim" "D" seçeneği olacaktır.
- 9.sorunun cevabı "Karşılıklı konuşma" "E" seçeneği olacaktır.
- 10.sorunun cevabı "Kaynak" "A" seçeneği olacaktır.
- 11.sorunun cevabı "İleti (Mesaj)" "B" seçeneği olacaktır.
- 12.sorunun cevabı "Kod açma" "D" seçeneği olacaktır.
- 13.sorunun cevabı "Kodlama" "C" seçeneği olacaktır.
- 14.sorunun cevabı "Küreselleşme" "E" seçeneği olacaktır.
- 15.sorunun cevabı "Siyasi ilişkiler" "D" seçeneği olacaktır.
- 16.sorunun cevabı "Lobicilik" "C" seçeneği olacaktır.
- 17.sorunun cevabı "Kurumsal Hayırseverlik" "E" seçeneği olacaktır.

18.SORU: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 8'inci maddesinde aşağıdaki ifadelere yer verilmiştir:

Başlık (antet), belgeyi gönderen idarenin adının belirtildiği bölümdür.

Başlık, belgenin yazı alanının üst kısmına ortalanarak yazılır.

İlk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra idarenin adı büyük harflerle, üçüncü satıra birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılır. Ancak, bağlı veya ilgili idarelerde ilk satıra "T.C." kısaltması, ikinci satıra bağlı veya ilgili olunan bakanlığın adı büyük harflerle, **üçüncü satıra idarenin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ve dördüncü satıra da birimin adı ilk harfleri büyük diğerleri küçük harflerle ortalanarak yazılabilir.**

Buna göre sorunun cevabı "üçüncü satırda birim adı büyük harflerle yazılır" "E" seçeneği olacaktır.

19.ve 20.SORU: Resmî Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin tanımlar başlıklı 3'üncü maddesine göre;

a) Aidiyet zinciri: Belgenin hazırlanmasından tasfiyesine kadar olan süreci,

b) Belge: Herhangi bir bireysel işlemin, kurumsal fonksiyonun veya kurumsal işlemin yerine getirilmesi için alınmış ya da idare tarafından hazırlanmış; içerik, ilişki ve formatı ile ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil ederek aidiyet zincirini muhafaza eden, el yazısı ya da güvenli elektronik imza ile imzalanmış ve EBYS ya da kurumsal belge kayıt sistemleri içinde kayıt altına alınmış her türlü kayıtlı bilgi veya dokümanı,

c) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi (DETSİS): Başbakanlık tarafından yürütülen Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistemi (KAYSİS)'nde yer alan ve idarelerin merkez, taşra ve yurtdışı teşkilatındaki birimlerinin Türkiye Cumhuriyeti Devlet Teşkilatı Numarası ile tanımlandığı alt sistemi,

ç) Doküman: Kurumsal faaliyetlerin yerine getirilmesi amacıyla idare tarafından hazırlanan ya da toplanan her türlü bilgiyi,

d) Elektronik Belge Yönetim Sistemi (EBYS): İdarelerin faaliyetlerini yerine getirirken oluşturdukları her türlü dokümantasyonun içerisinde idare faaliyetlerinin delili olabilecek belgelerin ayrılanarak bunların içerik, üstveri, format ve ilişkisel özelliklerini koruyan, belgelerin ait olduğu fonksiyon veya işlem için delil teşkil eden ve aidiyet zinciri içerisindeki yönetimini elektronik ortamda sağlayan sistemi,

e) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriye,

f) Elektronik onay: Güvenli elektronik imza kullanılmayan durumlarda paraf yerine geçecek kaydın elektronik ortamda alınmasını,

g) Elektronik ortam: EBYS ya da kurumsal belge kayıt sistemleri içerisinde bilgi, belge veya dokümanların hazırlandığı ve kayıtlı olduğu her türlü bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarını,

ğ) Elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı: 15/1/2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu-na uygun şekilde elektronik sertifika, zaman damgası ve elektronik imzalarla ilgili hizmetleri sağlayan idareler ile gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerini,

h) Elektronik şifreleme sertifikası: Elektronik belgelerin şifrenmesi amacıyla yetkili elektronik sertifika hizmet sağlayıcıları tarafından üretilen elektronik sertifikayı,

ı) Elektronik veri: Elektronik, optik veya benzeri yollarla üretilen, taşınan veya saklanan kayıtları, i) e-Yazışma Teknik Rehberi: Elektronik ortamda yapılacak resmî yazışmalar kapsamında oluşturulan belgelerin yapısı, formatı, imzalama ve şifreleme mekanizmaları gibi teknik hususları tanımlayan ve Başbakanlığın uygun görüşü alınarak Kalkınma Bakanlığı tarafından yayımlanan rehberi,

j) Fiziksel ortam: Kâğıt ortamında yapılan işlemleri,

k) Form: Biçimli belgeyi,

l) Format: Elektronik dosya türlerini,

m) Günlük rapor (log): EBYS'de yapılan ekleme, değiştirme, silme, arama, görüntüleme, gönderme ve alma gibi işlemlerin hangi EBYS elemanı üzerinde ve kimin tarafından gerçekleştirildiği ile işlemin gerçekleştirildiği tarih ve zaman bilgisini ihtiva eden kayıtları,

n) Güvenli elektronik imza: Münhasıran imza sahibine bağlı olan, sadece imza sahibinin tasarrufunda bulunan güvenli elektronik imza oluşturma aracı ile oluşturulan, nitelikli elektronik sertifikaya dayanarak imza sahibinin kimliğinin ve imzalanmış elektronik veride sonradan herhangi bir değişiklik yapıp yapılmadığının tespitini sağlayan elektronik imzayı,

o) İdare: Kamu kurum ve kuruluşlarını,

ö) İmza oluşturma aracı: Elektronik imza oluşturmak üzere, imza oluşturma verisini kullanan yazılım veya donanım aracını,

- p) İmza oluşturma verisi: İmza sahibine ait olan, imza sahibi tarafından elektronik imza oluşturma amacıyla kullanılan ve bir eşi daha olmayan şifreler, kriptografik gizli anahtarlar gibi verileri,
- r) İmza sahibi: Fiziksel ortamda üretilen belgeyi imzalayan veya elektronik imza oluşturmak amacıyla bir imza oluşturma aracını kullanan gerçek kişiyi,
- s) Resmî yazışma: İdarelerin kendi içlerinde, birbirleriyle veya gerçek ya da tüzel kişiler ile iletişim sağlamak amacıyla fiziksel ortamda veya güvenli elektronik imza kullanarak elektronik ortamda yürüttükleri süreci,
- ş) Standart dosya planı: Kurumsal işlemler ve bu işlemler sonucunda oluşturulan veya alınan belgelerin üretim yerleri ile olan ilişkisi belirtilerek konu veya fonksiyon esasına göre dosyalandırılmasını sağlamak amacıyla geliştirilen ve Başbakanlık tarafından yayımlanan sınıflama şemasını,
- t) Üstveri (metadata): Bir belgeyi tanımlayan gönderici, konu, tarih, sayı ve benzeri bilgileri,
- u) Üst yazı: Belgenin, varsa ek listesi ve dağıtım listesi dâhil, ek hariç kısmını,
- ü) Yetkili makam: Mevzuatta belirtilen görevleri yerine getirme hususunda yürütme ve karar verme yetkisine sahip görevlileri,
- v) Zaman damgası: Bir elektronik verinin, üretildiği, değiştirildiği, gönderildiği, alındığı ve/veya kaydedildiği zamanın tespit edilmesi amacıyla elektronik sertifika hizmet sağlayıcısı tarafından güvenli elektronik imza ile doğrulanan zaman kaydını, ifade eder.

Buna göre 19.sorunun cevabı “Zaman damgası” “C” seçeneği olacaktır.

Buna göre 20.sorunun cevabı “Resmî yazışmalar” “A” seçeneği olacaktır.

21.22.23.24.ve 25.SORU: Noktalama İşaretleri ve Yazım Yanlışlıkları sorularında aşağıdaki açıklamalardan yararlanınız.

NOKTALAMA İŞARETLERİ

1)NOKTA (.):

- a)Tamamlanmış cümle sonlarında kullanılır.
- b)Kısaltmalardan sonra kullanılır.
- c)Sıra gösteren rakamlardan sonra “-inci” eki yerine kullanılır.
- d)Tarihlerin yazılışında gün, ay ve yılı gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.
- e)Saat ve dakika gösteren sayıları birbirinden ayırmak için konur.

2)VİRGÜL (,):

- a)Yazıda sıralanan eş görevli sözcükler ya da söz gruplarını ayırmada kullanılır.
- b)Anlama güç katmak için tekrarlanan sözler arasına konur.
- c)Hitaplardan sonra kullanılır:
*Değerli Genel Müdürüm, * Saygıdeğer Velim,
- d)Yüklemden uzak kalmış özneden sonra konur.
- e)Cümlede vurgulanmak istenen öğelerden sonra konur.
- f)Anlam karışıklığına meydan vermemek için adlaştırmış sıfatlardan sonra kullanılır.
- g)Bazı cümlelerde anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.
- ğ)Bir addan önce gelen zamirlerden sonra kullanılır.
- h)Arasözlerin başında ve sonunda kullanılır.
*Ben de Ankara’da, o güzelim başkentte, beş yıl kaldım.

l)Yazıda tırnak içine alınmamış aktarma cümlelerin sonunda tırnak işareti yerine kullanılır.

*Minareyi çalan kılıfını hazırlar, diyordu.

i)Cümle başında kullanılan “evet, hayır, yok, yoo, peki, tamam, hayhay, olur, haydi,elbette...” gibi sözcüklerden sonra kullanılır.

3.NOKTALI VİRGÜL(;):

a)Birbirine bağlı olmakla birlikte her biri kendi içinde bağımsız cümlelerin arasında kullanılır. Bu tip cümleler birbirini açıklayan, güçlendiren, biri diğerine örnek olan cümlelerdir. Bu kullanım özellikle atasözlerinde görülür.

*Yalancının evi yanmış; kimse inanmamış

b)Virgülle ayrılmış sözleri ya da söz gruplarını farklı sözlerden ya da söz gruplarından ayırmak için konur.

*Sayısal derslerden kimyayı, fiziği; sözel derslerden tarihi, coğrafyayı çok seviyorum.

c)Ögeleri arasına virgül konmuş sıralı cümleleri ayırmada kullanılır:

*At ölür, meydan kalır; yiğit ölür , şan kalır.

d)Önceki cümleye “fakat, oysa ,lakin, ancak, çünkü...” gibi bağlaçlarla bağlanan cümlelerde bağlaçlardan önce kullanılır: *Kazanacağım ;çünkü çok emek veriyorum.

Not: Noktalı virgül, yukarıda sayılan bağlaçlardan önce kullanıldığı gibi bunların yerine de kullanılabilir.

*İşinle ne kadar küçük olursa olsun ilgilen; hayattaki tek dayanağın odur.

e)Öğeler arasında anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.

f)Özneden sonra virgüllerle ayrılan eş görevli sözcükler varsa, özne noktalı virgülle ayrılır.

Not: Noktalı virgülden ve virgülden sonra gelen sözcükler – özel isim değil iseler- küçük harfle başlar. Diğer noktalama işaretlerinden sonra gelen sözcükler büyük harfle başlar.

4.İKİ NOKTA(:) :

a)Bir cümle veya sözcükten sonra yapılacak açıklamalardan önce kullanılır.

b)Alıntı cümlelerden önce kullanılır.

c)Öykü ve romanlarda konuşma çizgisinden önce kullanılır.

Not: İki noktadan sonra yapılacak açıklama bir cümle niteliğinde değilse küçük harfle başlar.

5.KESME İŞARETİ('):

a)Özel adlardan sonra gelen çekim eklerini ayırmada kullanılır.

b)Kısaltmalardan sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.

*ÖSYM'yi gelişmiş kurumlar arasında görüyoruz.

Not: Küçük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kelimenin okunuşu; büyük harflerle yapılan kısaltmalara getirilen eklerde kısaltmanın son harfinin okunuşu esas alınır.

*kg'dan *PTT'ye

Not: Sonunda nokta bulunan kısaltmalar, kesme işaretiyle ayrılmaz.

* vb.leri *mad.si *Alm.dan *İng.yi

c)Her türlü rakamdan sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılır.

Dikkat! Özel isimler yapım eki aldıklarında kesme işaretiyle ayrılmaz. Yapım ekinden sonra gelen çekim ekleri de ayrılmaz.

*Ankaralıdan

*Konyalı

*Avrupalılar

Not:-ler eki –gil yapım ekinin yerini tutarsa kesme işaretiyle ayrılmaz.

*Dün Ahmetlere gittim.

Not: Özel adlar yerine kullanılan 'o' zamiri cümle içinde büyük harfle yazılmaz ve kendisinden sonra gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz.

d)Bazı sözcüklerde anlam karışıklığını önlemek için kullanılır.

e)Seslerin konuşma sırasında ya da şiirde vezin gereği düştüğünü göstermek için kullanılır:

6.SORU İŞARETİ(?):

a)Soru bildiren cümle veya sözcüklerin sonunda kullanılır, cümle sözde soru cümlesi de olsa yani karşıdan bir cevap beklenmese de cümlenin sonuna soru işareti konur.

b)Kuşku duyulan bilgilerin yanına ya da bilinmeyen bilgiler yerine parantez içinde konulur.

Dikkat! İçinde soru sözcüğü olsa bile, bir cümle soru anlamı taşımıyorsa sonuna soru işareti konulmaz.

7.ÜNLEM(!):

a)Şaşma, korku, kızma ,heyecan, sevinme... gibi duyguları dile getiren cümlelerin sonunda kullanılır:

*Yaşasın ,sınavı geçmişim!

b)Küçümseme, yerme, alay etme amacıyla parantez içinde kullanılır.

8.ÜÇ NOKTA(...):

a)Herhangi bir nedenle bitmemiş ya da okuyucunun anlayışına bırakmak için bitirilmemiş cümlelerin sonuna konur.

*Şu yağmurlar bir gelse...

b)Birtakım örnekler sayıldıktan sonra "vb" anlamında kullanılır.

c)Söz arasında söylenmek istenmeyen sözler yerine kullanılır.

9.TIRNAK İŞARETİ(" ... "):

a) Aktarma söz ya da cümleler tırnak içinde gösterilebilir.

b) Önemi belirtilmek istenen sözcükler , terimler tırnak içinde gösterilir.

c) Yazıda geçen eser adları tırnak içine alınabilir:

Not: Tırnak içindeki söze ek gelirse tırnaktan sonra gelir, kesme işareti kullanılmaz.

10.PARANTEZ(AYRAÇ) ():

a) Cümle içindeki açıklamalar parantez içinde gösterilebilir:

*Menteşe yöresi (Muğla) ülkemiz turizmine katkı sağlar.

b) Bir sözcüğün eş anlamlısı parantez içinde verilebilir:

c) Bir kişiden söz edilirken doğum ve ölüm tarihleri parantez içine alınır:

d)Yabancı sözcüklerin okunuşu parantez içinde gösterilir:

e)Tiyatro metinlerinde hareketleri anlatan bölümler parantez içinde gösterilir:

11.KISA ÇİZGİ(-):

a)Bir olayın başlangıç ve bitiş tarihleri arasına konur.

*Bu savaş 1859-1870 yılları arasında olmuştur.

b) Birbiriyle ilgili ülke, şehir ya da kavramlar arasına konur.

*Ankara-Mersin arası kaç kilometre?

c)Cümle içindeki arasözlerin ve aracümlelerin başında ve sonunda virgül, parantez kullanılabileceği gibi kısa çizgi de kullanılabilir.

d)Cümle sonunda satıra sığmayan sözcüklerin bölünmesinde kullanılır.

e)Dilbilgisinde eklerden önce ve mastar halindeki fiillerden sonra kullanılır.

f)Osmanlıca tamlamalarda kullanılır.

12.UZUN ÇİZGİ (—):

Konuşma metinlerinde konuşmaların başında kullanılır.

YAZIM YANLIŞLIKLARI

“DE”NİN YAZIMI VE GÖREVLERİ

Bağlaç olan “de” ya iki cümleyi bağlar ya da genellikle cümleye örtülü anlam katar. Bu durumlarda kendinden önceki kelimeden ayrı yazılır. Hiçbir zaman “te/ta” biçimini almaz ve ünlü uyumuna uyar. Bulunma, kalma anlamı katan ya da sıfat yapan “-de” kendinden önceki kelimeye bitişik yazılır ve ünsüz uyumundan etkilenir. (-de/-da/-te/-ta)

ÖRNEKLER

Köyde kimse yoktu. (Bulunma Hal Eki)

Bu kitapta konular güzel işlenmiş. (Bulunma Hal Eki) Sınıfın gözde öğrencileri gelmemiş. (Sıfat yapan “-de”)

Sözde bahaneler uydurup duruyor. (Sıfat yapan “-de”)

Gel de babanın söylediklerini yap. (Cümleleri bağlar.)

“Kİ”NİN YAZIMI VE GÖREVLERİ

Bağlaç olan “ki” ya iki cümleyi bağlar ya da pekiştirme görevlerinde kullanılır. Bu durumlarda kendinden önceki kelimeden ayrı yazılır.

Sıfat yapan veya ilgi zamiri olan “-ki” bitişik yazılır.

ÖRNEKLER

Vazodaki güller birer birer kurumuş. (Sıfat yapan)

Yarınki maça geliyorum. (Sıfat yapan)

Oysaki >-ki bitişik yazılır.

SORU EKİ “Mİ”NİN YAZIMI VE CÜMLEYE KATTIĞI ANLAMLAR

Soru eki olan “mi/mı/mu/mü” her zaman ayrı yazılır ve ünlü uyumuna uyar. Kendinden sonra gelen eklerle bitişik yazılır.

ÖRNEKLER

Verdiğim romanı okudun mu? (soru)

Ders zili çaldı mı hepimiz okula koşardık. (zaman)

Orayı daha önce hiç mi hiç görmedim. (pekiştirme)

Düzenli çalıştın mı kazanırsın. (koşul)

Dolayısıyla 21.sorunun cevabı “Kızılcahamamlılar” “B” seçeneği” olacaktır. Burada kesme işareti yanlış kullanılmıştır.

22.sorunun cevabı “2.’nci kattaydı” “C” seçeneği” olacaktır. Burada yazım yanlışı yapılmıştır.

23.sorunun cevabı “D” seçeneği” olacaktır. Burada virgölün arasöz ve ara cümlelerin başında ve sonunda kullanılmasıyla ilgili kullanımına vurgu yapılmıştır.

24.sorunun cevabı “anbar” “E” seçeneği” olacaktır. Burada anbarın yazımında yazım yanlışı yapılmıştır.

25.sorunun cevabı “arkadaşları mı” “D” seçeneği” olacaktır. Burada –mı nın yazımında yazım yanlışı yapılmıştır.

CEVAP ANAHTARI

KONU TARAMA TESTLERİ CEVAP ANAHTARI (YEREL YÖNETİM MEVZUATI)							
SORU SIRASI	BELEDİYE KANUNU	BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KANUNU	İL ÖZEL İDARESİ KANUNU	KÖY KANUNU	MAHALİ İDARE BİRLİKLERİ KANUNU	KAMU MALİ YÖN. VE KON.KANUNU	KAMU İHALE KANUNU
1	A	E	E	Cevaplayınız	E	E	C
2	E	E	B	Cevaplayınız	E	C	E
3	C	E	C	A	B	D	E
4	D	D	E	E	E	E	D
5	B	C	E	C	C	A	C
6	B	E	D	D	E	A	D
7	A	D	E	C	C	E	E
8	E	C	B	D	B	D	E
9	A	E	C	E	D	E	B
10	C	B	E	E	A	E	C
11	D	C	A	D	D	C	E
12	A	D	E	Doğru/Yanlış	D	D	C
13	E	A	C	B	C	B	A
14	E	E	D	B	A	D	D
15	E	B	B	E	B	E	C
16	E	A	A		C	B	B
17	C	E	B		A	E	C
18	C	B	E		D	C	D
19	E	D	E		C	A	A
20	D	E	A		D	D	E
21			B		B	C	
22			E		B	D	
23			C		D	E	
24			Doğru/Yanlış		E	D	
25			C		B	E	

KONU TARAMA TESTLERİ CEVAP ANAHTARI (İDARİ VE MALİ MEVZUAT-ORTAK KONULAR)

SORU SIRASI	OSMANLIDAN 1982 ANAYASASINA GEÇİŞ VE SONRASI	TÜRKİYE'NİN İDARİ TEŞKİLATI	DEVLET MEMURLARI KANUNU	ORTAK KONULAR
1	C	C	E	E
2	B	C	C	C
3	D	A	E	D
4	B	E	C	E
5	C	C	E	E
6	E	E	A	D C
7	B	D	C	E
8	C	D	E	D
9	E	E	B	E
10	B	D	E	A
11	A	E	B	B
12	E	B	A	D
13	A	E	E	C
14	C	C	C	E
15	E	E	B	D
16	A	D	E	C
17	E	B	D	E
18	D	C	E	E
19	E	E	C	C
20	A	D	E	A
21	B		E	B
22	A		C	C
23	E		E	D
24	C		A	E
25	E		C	D
26	D		E	
27	E		E	

SORU SIRASI	OSMANLIDAN 1982 ANAYASASINA GEÇİŞ VE SONRASI	TÜRKİYE'NİN İDARİ TEŞKİLATI	DEVLET MEMURLARI KANUNU
28	E		D
29	A		A
30	E		E
31	B		
32	E		
33	E		
34	A		
35	B		
36	D		
37	E		
38	D		
39	E		
40	E		
41	B		
42	E		
43	C		
44	D		
45	B		
46	A		
47	D		
48	C		
49	E		
50	B		

KAYNAKÇA

- 1) T.C. Anayasası.
- 2) 5393 Sayılı Belediye Kanunu.
- 3) 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu.
- 4) 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu.
- 5) 442 Sayılı Köy Kanunu.
- 6) 5355 Sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu.
- 7) 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu.
- 8) 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu.
- 9) 5442 Sayılı İl İdaresi Kanunu.
- 10) 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu.
- 11) Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik
- 12) Mal Bildiriminde Bulunulması Hakkında Yönetmelik.
- 13) Resmi Yazışmalarda Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik.

Yozgat-Yerköy doğumlu olan İbrahim Ethem GAYRETLİ, lisans eğitimini 2005 yılında Adnan Menderes Üniversitesi Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde, yüksek lisans eğitimini 2016 yılında Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü Mahalli İdareler ve Şehircilik alanında tamamladı.

2006-2013 yılları arasında Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğü'nde, 2013 yılından bu yana Türkiye Belediyeler Birliğinde Uzman olarak görev yapmaktadır.

Evli ve üç çocuk babasıdır.

